

בני אדם לפני הכול

בנק מזרחי טפחות

דוח סיכונים לשנת 2025

דוח זה כולל מידע נלווה לדוחות הכספיים של הבנק וערוך בהתאם להוראות המפקח על הבנקים הכוללות דרישות גילוי מתוך הנדבך השלישי של באזל ודרישות גילוי נוספות של הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB).
אתר מגנ"א של רשות ניירות ערך כולל גם את הדיווחים הבאים: דוח סיכונים זה ומידע פיקוחי נוסף על מכשירי ההון הפיקוחיים שהנפיק הבנק. להלן: "הדיווחים".
בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, נכללים תמצית הדוחות הכספיים לתקופת הביניים והדיווחים האמורים גם באתר האינטרנט של הבנק:
www.mizrahi-tefahot.co.il < אודות הבנק < קשרי משקיעים < מידע כספי.

תוכן העניינים הראשי

8	מידע צופה פני עתיד
9	יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון משוקלים
11	גישת הבנק לניהול סיכונים (OVA)
11	מידע כללי על ניהול הסיכונים השונים ופרופיל הסיכון
24	הון ומינוף
25	ההון הפיקוחי
27	יחס המינוף
29	סיכון אשראי
29	מידע כללי על איכות סיכון אשראי (CRA)
29	מטרות ומדיניות ניהול סיכון אשראי
30	המודל העסקי
30	הגישה למדיניות סיכון האשראי וקביעת המגבלות
30	קווי ההגנה בניהול סיכון האשראי
31	כלים לניהול סיכון אשראי - מערכות למדידת סיכונים
32	דיווחים להנהלה ולדירקטוריון
32	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1) (במיליוני שקלים חדשים)
33	גילוי נוסף בנוגע לאיכות אשראי של חשיפות אשראי (CRB)
35	סיכון אשראי לפי ענפי משק
40	הפחתת סיכון אשראי (CRC)
43	הגישה הסטנדרטית - חשיפה לסיכון אשראי והשפעות הפחתת סיכון אשראי (CR4)
44	הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (CRS)
50	סיכון אשראי של צד נגדי
50	גילוי איכותי על סיכון אשראי של צד נגדי (CCRA)
54	סיכון שוק
54	מידע כללי על סיכון שוק וריבית
55	אסטרטגיות, מדיניות ותהליכים
55	המדיניות לקביעה האם פוזיציה יועדה למסחר
55	המבנה והארגון של פונקציית ניהול סיכון השוק והריבית
56	ההיקף והאופי של מערכות הדיווח והמדידה
57	סיכון שוק בגישה הסטנדרטית
57	מידע נוסף על סיכון שוק
58	סיכון ריבית בתיק הבנקאי ובתיק למסחר
61	מידע כמותי על סיכון ריבית בתיק הבנקאי ובתיק למסחר
64	מידע נוסף על סיכון ריבית
66	מניות
66	סיכון נזילות
66	מטרות ומדיניות ניהול סיכון הנזילות
67	המודל העסקי
67	הגישה למדיניות סיכון הנזילות וקביעת המגבלות
67	המבנה והמערך הארגוני של ניהול סיכון הנזילות
67	דיווחים להנהלה ולדירקטוריון
68	כלי מדידה ומדדים
69	יחס כיסוי הנזילות (LIQ1)
74	מידע נוסף על סיכון נזילות וסיכון מימון
74	סיכון תפעולי
74	מטרות ומדיניות ניהול הסיכון התפעולי
75	המודל העסקי
75	הגישה למדיניות הסיכון התפעולי וקביעת המגבלות
76	המבנה והמערך הארגוני של ניהול הסיכון התפעולי
76	המשכיות עסקית
79	דיווחים להנהלה ולדירקטוריון
79	הפחתת הסיכון התפעולי
79	הקצאת הון
80	סיכונים אחרים
80	סיכון ציות ורגולציה
80	סיכון חוצה גבולות
81	סיכון הלבנת הון ומימון טרור
83	סיכון מוניטין
84	סיכון אסטרטגי עסקי
85	סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים
86	תגמול
90	תוספת א' - קשרים בין הדוחות הכספיים ובין חשיפות פיקוחיות
94	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוח הסיכונים

רשימת טבלאות (לוחות) הנכללים במסגרת דוח הסיכונים

9	נתוני מפתח הרלבנטיים לפרופיל הסיכון של הבנק
13	קווי ההגנה
16	מבנה ארגוני לניהול הסיכונים בבנק
20	מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה שמונו כמנהלי הסיכונים (Risk Owner) לכל אחד מהם
22	סקירת נכסי סיכון משוקלים (OV1)
23	תנועה בנכסים משוקלים בסיכון במהלך התקופה עבור כל סוג של נכס משוקלל בסיכון
25	תנועות ברכיב ההון הפיקוחי במהלך התקופה, לרבות שינויים בהון העצמי רובד 1, הון רובד 1 והון רובד 2
27	השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
32	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
35	פירוט סיכון אשראי לפי ענפי משק
37	חשיפות אשראי לפי יתרת תקופות לפירעון
38	חשיפות למדינות זרות - מאוחד
41	שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3)
42	טבלת המיפוי לדירוגי חברת הדירוג הבינלאומית S&P בהם עושה הבנק שימוש
46	הרכב חשיפת האשראי נטו לפי סוגי הפחתות סיכון
51	ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
51	הקצאת הון בגין התאמת שערון לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)
51	הגישה הסטנדרטית - חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (CCR3)
52	הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) (CCR5)
53	חשיפות לנגזרי אשראי (CCR6)
53	חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים (CCR8)
57	רכיבי דרישת ההון תחת הגישה הסטנדרטית לסיכון שוק
60	השפעת תזוזה מקבילה של העקום בתרחיש סטנדרטי מקביל על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE
61	שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
63	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
64	מידע נוסף על סיכון ריבית
66	פרטים על הרכב השקעות במניות בתיק הבנקאי
88	פירוט בגין תגמולים שהוענקו
89	פרטים על תשלומים מיוחדים
89	פרטים על תגמול נדחה
93	המקורות העיקריים להבדלים בין סכומי החשיפה הפיקוחית לבין היתרות המאזניות בדוחות הכספיים

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

דוח סיכונים

דוח סיכונים זה כולל מידע נלווה נוסף לדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2025. תמצית הדוחות הכספיים ומידע נלווה לתמצית הדוחות הכספיים, לרבות דוח הדירקטוריון וההנהלה, דוח סיכונים זה וגילויים פיקוחיים נוספים אושרו לפרסום בישיבת הדירקטוריון של הבנק שהתקיימה ביום 25 בפברואר 2026.

דוח הסיכונים והגילויים הפיקוחיים הנוספים ערוכים בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו הכוללות דרישות גילוי מתוך הנדבך השלישי של באזל, דרישות גילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (ה-FSF) ודרישות גילוי נוספות של הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB).

הגילוי בדוח זה מיועד לאפשר לקוראים להעריך מידע משמעותי הכלול בו לגבי יישום מסגרת העבודה למדידה והלימות הון וליישום הוראות "באזל III: מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית".

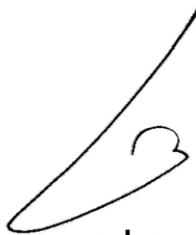
כלל הדוחות האמורים מפורסמים גם באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrahi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים >> מידע כספי

בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), תשע"ג-2013 כולל האתר גם דוחות מונגשים.

עופר הורביץ
סגן מנהל כללי
מנהל סיכונים ראשי,
CRO

משה לארי
מנהל כללי

אברהם זלדמן
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים ודוח הסיכונים:

רמת גן, 25 בפברואר 2026

ח' באדר התשפ"ו

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הסיכונים, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק").

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, שינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים גיאוגרפיים, שינויי חקיקה ורגולציה ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינוי בתוכניות העסקיות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות משום שהם מבוססים על הערכות הבנק הנוכחיות לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים בין היתר: תחזיות להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד למצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגיאוגרפיים; צפי לשינויים ולהתפתחויות בשוקי המטבע ובשוקי ההון; תחזיות הקשורות בגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים; תחזיות לשינויים באיתנות הפיננסית של לווים, להעדפות הציבור, לשינויים בחקיקה ובהוראות רשויות פיקוחיות, להתנהגות המתחרים, למצבו התדמיתי של הבנק, להתפתחויות טכנולוגיות ולהתפתחויות בנושאי הון אנושי.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם ועל תחזיות והערכות לעתיד בנושאים שונים, כאמור לעיל, באופן שקיימת אפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו כלל או בחלקם.

תחולת היישום

קבוצת מזרחי טפחות מפקחת על בסיס מאוחד על ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. איחוד החברות המאוחדות ורישום השווי המאזני של החברות הכלולות הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות בנק ישראל. ליום 31 בדצמבר 2025 לא קיימים הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי החשבונאות ובסיס האיחוד הפיקוחי למטרות הלימות הון. כנדרש בהוראות בנק ישראל, הנתונים המוצגים במסגרת דרישות הגילוי הפיקוחיות בהתאם להוראות ועדת באזל שנכללו בדוח זה מוצגים על בסיס מאוחד בלבד ומבוססים על המידע הפיננסי המוצג בדוחות הכספיים, בהתאמות המתחייבות מיישום הוראות ועדת באזל (כגון: הניכויים מההון, מכשירי חוב הכשירים להיכלל בהון הרגולטורי, טיפול מיוחד בהשפעה חשבונאית בגין תכנית התייעלות על הון הבנק).

למידע נוסף בנוגע לחברות מוחזקות ראה פרק חברות מוחזקות עיקריות בדוח הדירקטוריון וההנהלה ובביאורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025.

יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון משוקללים

יחסים פיקוחיים עיקריים – נתוני מפתח

להלן נתוני מפתח הרלבנטיים לפרופיל הסיכון של הבנק:

		2024				2025		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	
29,422	30,252	31,128	31,963	32,629	33,591	34,406	35,239	יחסים פיקוחיים ופיננסיים עיקריים
29,333	30,163	31,039	31,874	32,629	33,591	34,406	35,239	הון זמין
37,851	39,541	40,549	41,060	41,855	42,749	44,243	44,910	הון עצמי רוברד 1 ⁽¹⁾ , לפני השפעת הוראות מעבר
37,831	39,521	40,529	41,040	41,855	42,749	44,243	44,910	הון כולל
								הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
277,611	289,808	298,536	307,364	314,583	322,657	339,205	344,155	נכסי סיכון משוקללים
								סך נכסי סיכון משוקללים (RWA)
10.60	10.44	10.43	10.40	10.37	10.41	10.14	10.24	יחס הלימות הון (באחוזים)
10.56	10.40	10.39	10.37	10.37	10.41	10.14	10.24	יחס הון עצמי רוברד 1 ⁽¹⁾
13.63	13.64	13.58	13.36	13.30	13.25	13.04	13.05	יחס הון עצמי רוברד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
13.62	13.63	13.57	13.35	13.30	13.25	13.04	13.05	יחס הון כולל
9.60	9.60	9.60	9.60	9.60	9.60	9.60	9.60	יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
1.00	0.84	0.83	0.80	0.77	0.81	0.54	0.64	יחס הון עצמי רוברד 1 הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים
								יחס הון עצמי רוברד 1 זמין, מעבר לנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾
491,302	505,336	517,795	529,598	540,851	556,629	572,454	599,134	יחס המינוף
5.99	5.99	6.01	6.04	6.03	6.03	6.01	5.88	סך החשיפות
5.97	5.97	5.99	6.02	6.03	6.03	6.01	5.88	יחס המינוף (באחוזים) ⁽³⁾
								יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים)
85,893	88,501	87,202	90,905	92,696	96,636	93,839	95,546	יחס כיסוי נזילות ⁽⁴⁾
61,899	67,447	68,489	67,313	66,543	71,607	71,365	74,005	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
139	131	127	135	139	135	131	129	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
								יחס כיסוי הנזילות (באחוזים)
284,082	291,303	301,090	306,692	314,616	321,248	326,864	331,450	יחס מימון יציב
249,506	256,681	266,114	272,502	278,777	286,456	293,031	297,002	סך הכל מימון יציב זמין
114	113	113	113	113	112	112	112	סך הכל מימון יציב נדרש
								יחס מימון יציב נטו (באחוזים)
18.1 ⁽⁸⁾	19.9	19.0	16.9	16.2	17.8	17.6	16.3	מדדי ביצוע
1.84	2.03	1.93	1.71	1.66	1.81	1.78	1.63	תשואת הרווח הנקי ⁽⁷⁾⁽⁶⁾
110.6	110.6	110.6	109.9	109.6	110.8	107.6	112.0	תשואת הרווח לנכסי סיכון ⁽⁷⁾⁽⁶⁾
								פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו
1.22	1.20	1.17	1.14	1.11	1.06	0.98	0.95	מדדי איכות אשראי עיקריים
1.11	1.14	1.24	1.21	1.12	1.07	1.05	1.02	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
0.21	0.13	0.15	0.12	0.11	0.06	0.04	0.02	שיעור חובות שאינם צוברים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.10	(0.03)	0.04	(0.04)	(0.03)	0.01	(0.05)	(0.08)	הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו ⁽⁷⁾
0.50	0.31	0.28	0.34	0.40	0.16	0.19	0.20	מזה: בגין הפרשה קבוצתית
0.04	0.02	0.07	(0.02)	(0.06)	(0.01)	(0.05)	(0.09)	מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור
0.16	0.08	0.10	0.17	0.15	0.13	0.17	0.09	מזה: בגין הלוואות לדיור
								שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽⁷⁾

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן נתוני מפתח הרלבנטיים לפרופיל הסיכון של הבנק - המשך:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
		מדדי ביצוע
18.5	17.0	תשואת הרווח הנקי ⁽⁶⁾
1.87	1.72	תשואת הרווח לנכסי סיכון ⁽⁶⁾
		מדדי איכות אשראי עיקריים
0.14	0.06	הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו
0.02	(0.04)	מזה: בגין הפרשה קבוצתית
0.34	0.22	מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור
0.03	(0.05)	מזה: בגין הלוואות לדיור
0.13	0.13	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור

- (1) לבנק אין מכשירי הון הנכללים ב"הון רובד 1 נוסף", ולכן סך הון רובד 1 זהה לסך הון עצמי רובד 1.
- (2) לרבות דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים.
- (3) יחס המינוף (Ratio Leverage) - היחס בין הון רובד 1 (לפי כללי באזל) לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.
- (4) יחס כיסוי הנזילות (Ratio Coverage Liquidity) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו ברבעון. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון האחרון בתקופה המדווחת.
- (5) יחס מימון יציב נטו - יחס נזילות שנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים, בהתאם להמלצות ועדת באזל, ונועד לשמירה על מבנה מימון בר-קיימא לאורך זמן, בנוסף על יחס כיסוי הנזילות.
- (6) הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק.
- (7) מחושב על בסיס שנתי.

גישת הבנק לניהול סיכונים

מערך ניהול סיכונים יעיל ומקיף מהווה נדבך מרכזי להבטחת יציבותו של הבנק לאורך זמן. אסטרטגיית ניהול הסיכונים בבנק נועדה לזיהוי, ניהול, ניטור, כימות, מניעה או הפחתה של כלל הסיכונים המהותיים הגלומים בפעילות הבנק ולתמיכה בהשגת יעדי העסקיים. הפעילות העסקית של הבנק חשופה למגוון סיכונים מהותיים, פיננסיים ושאינם פיננסיים, שהתממשותם מהווה פוטנציאל לפגיעה בתוצאותיו הפיננסיות או בתדמיתו. הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכונים אשראי וריכוזיות, סיכונים פיננסיים הכוללים את סיכון הנזילות ואת סיכונים שוק וריבית, סיכונים ציות ורגולציה, סיכונים תפעוליים הכוללים את סיכון טכנולוגיית המידע, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים משפטיים, סיכון ההון האנושי, סיכון מודל וסיכונים נוספים, המטופלים כחלק מהניהול העסקי של הבנק, כגון: סיכון מוניטין, סיכונים סביבה ואקלים, סיכון עסקי אסטרטגי וסיכון הסביבה העסקית והגיאופוליטית.

פרק זה מתאר את אחריות ההנהלה והדירקטוריון בתהליכי ההערכה וניהול הסיכונים וזאת כדי לגלות לבעלי העניין, מידע רלוונטי ומהותי להבנת מכלול הסיכונים המשמעותיים אליהם חשוף הבנק, הסיבולת לסיכון ותיאבון הסיכון של הבנק בקשר לפעילויותיו העיקריות, פרופיל הסיכון והתפתחויות מהותיות שחלו בתקופה המדווחת שהינן בעלות פוטנציאל השפעה מהותית על מערך הסיכונים בבנק ודרכי ניהולם.

מידע כללי על ניהול הסיכונים השונים ופרופיל הסיכון

לבנק מסגרת נרחבת לניהול ובקרת הסיכונים אליהם הוא חשוף, הכוללת מבנה ארגוני התומך בניהול ובקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאמה לדרישות הרגולטוריות בנושא ניהול ובקרת סיכונים ובהתאמה להוראות ניהול בנקאי תקין של הפיקוח על הבנקים, ובפרט, הוראת ניהול בנקאי תקין 310 - "ניהול סיכונים", המבוססת על המלצות ועדת באזל, המתווה את עקרונות ניהול ובקרת הסיכונים במערכת הבנקאית בישראל וקובעת את הסטנדרטים הנדרשים מהבנקים, ליצירת מסגרת לניהול ובקרת הסיכונים החולמת את דרישות הרגולציה, תיאבון הסיכון, אסטרטגיית הסיכון והיעדים העסקיים של הבנק. עקרונות אלו כוללים, בין היתר, מעורבות נאותה של ההנהלה והדירקטוריון בניהול הסיכונים, כלים לזיהוי ומדידה של הסיכונים, תהליכי בקרה וניטור והאמצעים להפחתת הסיכון. מסמכי המדיניות של הבנק לניהול ובקרת סיכונים, מבוססים על עקרונות אלו.

ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק מתבצע בראייה כוללת של פעילות הבנק בארץ ובשולחות חוץ לארץ, בהתאמה לדרישות הרגולטוריות ובמטרה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה, תוך נטילת סיכונים מושכלת ושמירה על רמת סיכון הולמת את תיאבון הסיכון הכולל שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק.

תיאבון סיכון מגדיר את רמת הסיכון הכוללת שהבנק מוכן ליטול ומהווה קביעה ברמת-על. תיאבון הסיכון קובע היכן הבנק רוצה להימצא במונחים של תשואה (תמורה/תועלת) מול סיכון (עלות) במבט צופה פני עתיד. תיאבון הסיכון מוגדר כמותית ואיכותית במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון ומבוסס על אסטרטגיית הסיכון ועקרונות היסוד של התוכנית האסטרטגית והעסקית של קבוצת הבנק, ועל רמת הנזילות וההון הנדרשת לעמידה ביעדים האסטרטגיים. הסיבולת לסיכון מהווה קביעה ספציפית של מגבלות סיכון לכלל הסיכונים אליהם חשוף הבנק. ערכי הסיכון מוערכים באמצעות מגוון מדדים כמותיים ואיכותיים, התומכים בהשגת היעדים העסקיים, אך מותירים את הבנק בגבולות הגזרה אשר הוגדרו בתיאבון הסיכון הכולל ובכפוף למגבלות רגולטוריות קשירות. סך מגבלות הסיכון, מגלמות באופן מצרפי את תיאבון הסיכון של הבנק ורמת הסיכון הכוללת שהבנק מוכן ליטול.

השפעות אירועי המלחמה

המשק הישראלי המשיך להתמודד במהלך שנת 2025 עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל" ולפעול בסביבה של אי ודאות גיאופוליטית גבוהה על רקע המשך הלחימה. במהלך השנה, חלה התאוששות הדרגתית בפעילות הכלכלית בישראל אשר התאפיינה בשונות ניכרת בין הרבעונים. ברבעון הראשון של שנת 2025 המשיכה הפעילות הכלכלית בישראל במגמת התאוששות מתונה בעקבות הפסקת האש בצפון והתמתנות הלחימה בדרום. ברבעון השני, הוביל "מבצע עם כלביא" להתכווצות התוצר, אולם ברבעון השלישי, לאחר סיום המבצע וצמצום אי הוודאות הגיאופוליטית, התוצר התאושש, והאינדיקטורים הכלכליים לרבעון הרביעי מצביעים על המשך התרחבות הפעילות במשק. פרמיית הסיכון של ישראל ירדה לאחר סיום מבצע "עם כלביא" והסכם הפסקת האש בעזה, אם כי עדיין נותרה גבוהה במעט מרמתה ערב המלחמה. זאת, לצד עלייה במדדי המניות המקומיים.

לאחר שהערכות הסיכון עלו ברבעון השלישי של שנת 2023 על רקע פרוץ המלחמה, הערכות הסיכון נותרו ברבעון הנוכחי ללא שינוי עבור מרבית הסיכונים, הגם שחל שיפור, הן בפרמטרים הכלכליים והן בהיבט הביטחוני, ועל אף שלא נצפו שינויים מהותיים במדדי הסיכון השונים, להוציא ירידה ברמת סיכון בגין איכות לווים וביטחונות, שחזרה לרמת סיכון בינונית, לאור העובדה כי פוטנציאל התממשות הסיכון על רקע המלחמה על איכות האשראי לא התמשש. המשק נמצא במגמת התאוששות בפעילות הכלכלית, מדדי איכות האשראי לא מצביעים על הרעה או על יצירת מוקדי סיכון מהותיים. בנוסף, המשך הורדת הריבית והאינפלציה צפוי לשפר את כושר החזר של הלווים. הבנק יוסיף לבחון את הערכות הסיכון ברבעונים הבאים. לפרטים נוספים ראה פרק "סקירת הסיכונים" להלן, וכן דוח הדירקטוריון לשנת 2025.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

דירוג האשראי של מדינת ישראל על ידי חברות דירוג האשראי הבינלאומיות

במהלך שנת 2025, חברות הדירוג הותירו את הדירוג ללא שינוי (לאחר שירד בשנת 2024), בשל פוטנציאל ההשלכות העתידיות של המלחמה, אי הוודאות הכלכלית וההמתנה להתייצבות המצב הביטחוני והגיאופוליטי, תוך שיפור באופק הדירוג, כפי שיפורט להלן:

סוכנות דירוג	דירוג אשראי	אופק הדירוג	עדכון דירוג אחרון
S&P	A	יציב	במהלך שנת 2024, הפחתת דירוג תוך שמירה על אופק שלילי. 9 במאי 2025, הותרת הדירוג ואופק הדירוג ללא שינוי, על רקע הסיכונים הביטחוניים והכלכליים. 7 בנובמבר 2025, הותרת הדירוג והעלאת אופק הדירוג ליציב. הסוכנות ציינה כי הסכם הפסקת האש הפחית את המתוחות הביטחונית באזור וצפוי לסייע להתאוששות הכלכלה הישראלית.
Moody's	Baa1	יציב	במהלך שנת 2024, הפחתת דירוג בשלוש רמות תוך שמירה על אופק שלילי. 9 ביולי 2025, הותרת הדירוג ואופק הדירוג ללא שינוי. 17 באוקטובר 2025, הותרת הדירוג ואופק הדירוג ללא שינוי. 31 בינואר 2026, העלאת אופק הדירוג ליציב, לאור הירידה בסיכון הביטחוני. בסקירה ציינו כי הסביבה הגיאופוליטית שברירת, וקיימת אפשרות לשבירת הפסקת האש וחזרה לעימותים צבאיים, אך המצב הגיאופוליטי השתפר כך שהסיכון להיחלשות פרופיל האשראי של ישראל פחת באופן מהותי.
Fitch	A	שלילי	במהלך שנת 2024, הפחתת דירוג תוך שמירה על אופק שלילי. 31 במרץ 2025, הותרת הדירוג ואופק הדירוג ללא שינוי, על רקע הסיכונים הביטחוניים והכלכליים. 19 באוקטובר 2025, הותרת הדירוג ואופק הדירוג ללא שינוי. 30 באוקטובר 2025, עדכון תחזית הדירוג של חמשת הבנקים ליציבה, ואישור הדירוג ברמה A-. העדכון משקף את עמידותם של הבנקים לאתגריה של ישראל מתחילת המלחמה, כמו גם את צמצום הסיכונים במערכת הבנקאית.

דירוג הבנקים מושפע מדירוג המדינה, ובהתאם עודכן דירוג האשראי ותחזית הדירוג של הבנק.

הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק

הממשל התאגידי בבנק תומך בקיום תרבות ניהול סיכונים ומתבסס על שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון – קווי העסקים, קו ההגנה השני – החטיבה לניהול סיכונים, בראשות מנהל הסיכונים הראשי, ה-CRO של הבנק, המהווה את פונקציית הבקרה העיקרית ביחד עם פונקציות בקרה מחטיבות נוספות וקו ההגנה השלישי – חטיבת הביקורת הפנימית.

הדירקטוריון וההנהלה מהווים קווי הגנה נוספים הפועלים במטרה לפקח על פעילות שלושת קווי ההגנה.

קווי ההגנה נועדו להבטיח כי בבנק הוטמעה מסגרת הולמת לניהול ובקרת סיכונים, להלן הגדרת הפונקציות העסקיות בשלושת קווי ההגנה:

קווי ההגנה

הקו	הפונקציה	כפיפות	תפקיד
קו הגנה ראשון	החטיבות העסקיות בבנק	מנהלי החטיבות העסקיות	מנהלי החטיבות העסקיות, שהינם מנהלי הסיכונים, נוטלי הסיכון, הנושאים באחריות מלאה לניהול הסיכונים וליישום סביבת בקרה נאותה על פעילותם, תוך חתימה להשגת המטרות והיעדים האסטרטגיים, בהתאמה לתיאבון הסיכון שהוגדר ולהוראות הרגולטוריות.
קו הגנה שני	החטיבה לניהול סיכונים המהווה את פונקציית הבקרה המרכזית ויחידות נוספות מחטיבות אחרות	מנהל החטיבה לניהול סיכונים, הכפוף למנהל הכללי	החטיבה לניהול סיכונים ובראשה ה-CRO שהינה בלתי תלויה ביחידות העסקיות, פועלת ביחד עם פונקציות בקרה מחטיבות נוספות, בהן, חטיבת מידע ודיווח כספי והחטיבה המשפטית, במטרה להשלים את פעילויות ניהול הסיכונים של קו ההגנה הראשון ולסייע להנהלה בקידום ראייה משולבת, כלל תאגידי של הסיכונים (ERM, Enterprise Risk Management), תכנון ופיתוח המסגרת לניהול הסיכונים, גיבוש מתודולוגיות לאמידת הסיכונים, וידוא הלימה של פעילות הבנק לתיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון, אתגור וידוא השלמות והאפקטיביות של מסגרת ניהול הסיכונים והבקרה הפנימית.
קו הגנה שלישי	חטיבת הביקורת פנימית	יו"ר דירקטוריון הבנק	חטיבת הביקורת הפנימית פועלת באופן בלתי תלוי ואובייקטיבי, בוחנת תקינותם ועילותם (על פי רוב, בדיעבד) של תהליכי העבודה וניהול הסיכונים על פי תוכנית רב שנתית מבוססת סיכון, הצפת חולשות בבקורות הפנימיות, שיש להן פוטנציאל לפגיעה באפקטיביות הבקרה, וביצוע מעקב על תיקון החולשות שאותרו.

בנוסף לשלושת קווי ההגנה אלו, לבנק קו הגנה נוסף שהינו ר"ח המבקר, תפקידו לוודא קיומן של בקורות אפקטיביות בתהליכים הפנימיים המשפיעים על הדיווח הכספי, וכולל שורה של בדיקות לביטוס היתרות, הסכומים ואופן ההצגה בדוחות. רואה החשבון המבקר מדווח ישירות לוועדת הביקורת.

בין קווי ההגנה, הוגדרו ממשקים שונים, הכוללים תהליכי ניטור שוטפים, ועדות, פורומים ודרכי דיווח שהוטמעו בשגרה ובחירום, במטרה לשמר תרבות איכותית לניהול סיכונים ותקשורת טובה בין שלושת קווי ההגנה, כבסיס לממשל ניהול סיכונים נאות. תקשורת המידע אודות הסיכונים נועד להבטיח התמודדות מיטבית של הבנק עם הסיכונים המהותיים הכרוכים בפעילותו, או עם פוטנציאל להתפתחות סיכונים כאלה, במקביל לעמידה ביעדי העסקיים.

להלן הפונקציות המעורבות בניהול ובקרת הסיכונים בבנק:

דירקטוריון הבנק אחראי להתוויית אסטרטגיית ניהול הסיכונים הכוללת ולפיקוח על מסגרת ניהול הסיכונים בקבוצה, קביעת תיאבון הסיכון של הקבוצה בהתאמה לאסטרטגיית הכוללת של הבנק, אישור מדיניות לניהול ובקרת סיכונים העקבית עם מסגרת תיאבון הסיכון והתוויית עקרונות מסמכי המדיניות הייעודיים לניהול הסיכונים עבור כל סיכון, אשר מנחים את הבנק בפעילותו השוטפת. הדירקטוריון אחראי להנחות, לפקח ולבקר אחר פעולות ההנהלה, ולוודא כי ההנהלה נוקטת בפעולות הנדרשות לזיהוי, ניהול, מדידה והפחתת הסיכונים, ואת קיומם של תחומי אחריות ודרכי דיווח ברורים בבנק, כמו כן, תפקידו להתוות תרבות ארגונית תומכת ניהול סיכונים איתן, הכוללת יישום סטנדרטים גבוהים של התנהגות מקצועית, ישרה והוגנות ולוודא שהבנק פועל תוך ציות לחוק ולרגולציה. הדירקטוריון פועל באמצעות מספר ועדות מקצועיות, שתפקידן לקיים דיון ממצה ומעמיק בנושאים השונים, לפני הבאתם לדיון ואישור במליאת הדירקטוריון.

הוועדה לניהול סיכונים - ועדה מייעצת לדירקטוריון, הדנה בנושאים הקשורים לניהול ולבקרת הסיכונים בבנק ולאסטרטגיית הסיכון, לרבות תיאבון הסיכון הנוכחי והעתידי ותכנון ניהול ההון. כמו כן, הוועדה מפקחת על האופן בו ההנהלה הבכירה מיישמת את אסטרטגיית הסיכון.

באחריות הוועדה לאשר את מיפוי הסיכונים של הבנק ואת מסמכי המדיניות הייעודיים לכל אחד מהסיכונים בבנק. מסמכים אלה מגדירים את הממשל התאגידי, מהות הסיכון ותיאבון הסיכון המותאם לפעילות האסטרטגית, וכן את תהליכי ניהול ומדידת הסיכון והשיטות הננקטות בבנק להפחתתו, לרבות תהליכי ניטור ובקרה אפקטיביים.

הוועדה דנה בתדירות רבעונית במסמך הסיכונים של הבנק, המציג ראייה כוללת של פרופיל הסיכון הנוכחי והעתידי וכן, דיווח תמציתי וברור לכלל הסיכונים המהותיים והמתהווים והתפתחותם לאורך זמן, בדגש על אירועי הרבעון המדווח, בדוח הסיכונים הרבעוני והשנתי, במסמך ה-ICAAP השנתי (Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך הערכה הפנימי של הלימות ההון) וכן, בתוצאות תרחיש הקיצון האחד של בנק ישראל והשפעותיו על נתוני הבנק, רווחיותו ויציבות ההון שלו.

בפני הוועדה מובאות סקירות מורחבות בנושאים שונים בתדירות קבועה, כמו גם נושאים נקודתיים בהתאם להתפתחות הסיכונים השונים הקיימים בבנק. כמו כן, דנה הוועדה במוצרים חדשים הנדרשים לאישור הדירקטוריון, הוראות והנחיות רגולטוריות חדשות ומעודכנות בקשר לניהול הסיכונים בבנק, תחקירים מהותיים שבוצעו בקשר עם ניהול סיכונים וכל נושא אחר, הרלוונטי לניהול הסיכונים בבנק.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

ועדה לענייני טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית - הוועדה דנה ומייעצת לדירקטוריון בנושא אסטרטגיית הסיכון הטכנולוגי, תיאבון הסיכון, מפת הסיכונים הטכנולוגית (לרבות סיכונים ענן), מדיניות טכנולוגיית המידע וניהולה ובנושאי חדשנות טכנולוגית, לרבות מדיניות ואסטרטגיית אבטחת מידע והגנת הסייבר, התשתיות הטכנולוגיות של קבוצת הבנק, ניהול ושימוש במאגרי נתונים, חדשנות טכנולוגית כתמיכה בחדשנות עסקית (לרבות חדשנות באמצעות שימוש בכלי AI), והתאמתן לאסטרטגיה ולמדיניות הכוללת של קבוצת הבנק, לרבות יעדים, תכניות עבודה שנתיות ומשאבים, בנוגע לטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.

ועדת הביקורת - הוועדה פועלת על מנת לוודא שהבנק מקיים את מסגרת הבקרה הפנימית באופן המבטיח את ההתנהלות התקינה של פעילות הבנק. ועדת הביקורת אחראית לפקח על עבודת המבקר הפנימי של הבנק, וכן על עבודת רואה החשבון המבקר של הבנק. במסגרת זו דנה הוועדה בדוחות הכספיים של הבנק, כולל דוח הסיכונים וממליצה לדירקטוריון על אישורם. ועדת הביקורת דנה בתוכניות העבודה של הביקורת הפנימית ושל רואה החשבון המבקר, וכן בדוחות ביקורת של המבקר הפנימי ובדוחות של רואה החשבון המבקר ושל המפקח על הבנקים או רשות מוסמכת אחרת. אחד מתפקידי ועדת הביקורת הוא לעמוד על ליקויים בניהול העסקי של הבנק, לרבות אלה הנובעים מליקויים ארגוניים, תוך התייעצות עם המבקר הפנימי הראשי או עם רואה החשבון המבקר, ולהציע לדירקטוריון דרכים לתיקונם.

ועדת אשראי - הוועדה מאשרת בקשות אשראי החורגות מהמגבלות שנקבעו במדיניות האשראי ומדוחות בדבר היקף ניצול הסמכויות לחריגה מקווים מנחים שנקבעו במדיניות האשראי. בנוסף, היא דנה בדוחות בקרת אשראי, דיווחי אשראי שוטפים ובנושאים כלליים בתחום האשראי, כולל דיווחים אגרגטיביים אודות התפתחויות בתיק האשראי ותהליכי הניטור והבקרה אחר תיק האשראי בבנק, המבוצעים בקו הראשון ובקו השני.

ועדת תגמול - הוועדה דנה וממליצה לדירקטוריון על מדיניות התגמול לנושאי משרה ולכלל העובדים, כמו כן, הוועדה מאשרת תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה (לפני אישור הדירקטוריון).

המנהל הכללי - אחראי על הניהול השוטף של פעילות הבנק במסגרת המדיניות שקבע הדירקטוריון ובכפוף להנחיותיו ובפרט על יישום האסטרטגיה והתוכניות העסקיות של הבנק. במסגרת זו, אחראי המנהל הכללי על ניהול כלל הסיכונים של הבנק, הובלת ההנהלה ומנהלי הסיכונים לניהול אינטגרטיבי ומקיף של הסיכונים, ויישום מערך בקרה פנימית אפקטיבי.

המנהל הכללי מקבל סקירות ודיווחים שוטפים וסדירים על פרופיל הסיכונים של הבנק, לכל הפחות, במתכונת ובמועדים שנקבעו בהתאם להחלטות דירקטוריון הבנק ועל פי הוראות ניהול בנקאי תקין. המנהל הכללי אחראי על דיווחים לדירקטוריון, על פי המתכונת שנקבעה בנהלי הבנק, ובכלל זה דיווחים בדבר ניהול הסיכונים של הבנק ובפרט בדבר אירועים חריגים ו/או חריגות מתיאבון הסיכון.

הנהלת הבנק - אחראית להבטיח שפעילות הבנק עומדת בהלימה עם האסטרטגיה העסקית ויעדיה, כפי שהותוותה ואושרה על ידי הדירקטוריון ולא חורגת מתיאבון הסיכון שהגדיר הדירקטוריון. באחריותה לנהל את הסיכונים המהותיים העומדים בפני הבנק באופן שוטף. כל מנהל סיכונים בתחומי אחראי ליישום העקרונות שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק לטיפול בסיכונים אותם הוא מנהל. ההנהלה אחראית על גיבוש מדיניות ניהול הסיכונים, קביעת מגבלות וקווים מנחים, הטמעה ויישום של תהליכי ניהול ובקרת הסיכונים, דיווחים על פרופיל הסיכון במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון ואישור מוצרים חדשים ופעילויות חדשות טרם הפעלתם.

המבנה הארגוני של הבנק תומך בהשגת היעדים העסקיים ומאפשר קיומם של תהליכי ניהול ובקרת סיכונים הולמים.

בבנק פועלות ועדות לניהול סיכונים בכל הרמות הניהוליות. ועדות אלה פועלות כפורומים ניהוליים ומקצועיים, שמטרתם לייצר דיון בסוגיות ניהול ובקרת הסיכונים, ולקדם מהלכים הנדרשים לשדרוג מתמשך של מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק.

ועדות ההנהלה העיקריות הינן: פורום הנהלה, ועדת אשראי עליונה, ועדת ניהול נכסים והתייבבות (נ"ה), ועדת שלוחות חוץ לארץ, ועדת הנהלה לניהול סיכונים תפעוליים, ועדת הנהלה לניהול סיכונים הדנה, בין השאר, במסמך הסיכונים הרבעוני, ועדות היגוי בנושאים מהותיים טכנולוגיים ואחרים בעלי השפעה משמעותית על הבנק. מנהל הסיכונים הראשי, ה-CRO ונציגים נוספים מהחטיבה לניהול סיכונים, חברים בוועדות אלה, הפועלות במצבי שגרה וחירום.

מנהל הסיכונים הראשי, ה-CRO (Chief Risk Officer) - מנהל החטיבה לניהול סיכונים, האחראי על פונקציית ניהול הסיכונים ועל מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק. החטיבה לניהול סיכונים מהווה נדבך מרכזי בפעילות קו ההגנה השני של הבנק ופועלת באופן בלתי תלוי בפעילות היחידות העסקיות הנוטלות סיכון. החטיבה מעורבת בזמן אמת בכלל התהליכים ובכל דיווחי הפעילות בבנק, במטרה להשיא לבנק ערך עסקי, תוך שמירה על ניהול סיכונים מוקפד ואיכותי. פעילות החטיבה ותחומי אחריותה הינם בהתאם לעקרונות בהוראת ניהול בנקאי תקין 310 - "ניהול סיכונים". ל-CRO גישה ישירה למנכ"ל ולדירקטוריון הבנק והוא מקיים מולם תהליכי דיווח ישירים ומוסדרים. ה-CRO, אחראי לשמירת רמה נאותה של ניהול ובקרת סיכונים בבנק, תוך שמירה על מערך דיווחים חוצה בנק, מעורבות אקטיבית בתהליך תכנון ההון ואחריות לוודא כי מתקיימים כל המהלכים והתהליכים המבטיחים כי פרופיל הסיכון של הבנק תואם את תיאבון הסיכון כפי שהוגדר על ידי הדירקטוריון.

באחריות ה-CRO לוודא כי מתקיימים בבנק תהליכים אפקטיביים לזיהוי, ניהול, מדידה, ניטור ובקרה, הפחתה ודיווח שוטף של כלל הסיכונים הגלומים בפעילות העסקית של הבנק וכי פרופיל הסיכונים של הבנק הולם את תיאבון הסיכון.

מנהל הסיכונים אחראי על הסדרת מסגרת תיאבון הסיכון של הבנק ועל הובלה וגיבוש של כלל מסמכי המדיניות לניהול ובקרת סיכונים, אתגור התהליכים והסיכונים המהותיים בבנק, וביניהם תכנון ההון, עקרונות מדיניות התגמול, תכניות העבודה, והתוכנית האסטרטגית, פרויקטים אסטרטגיים וטכנולוגיים, כמו גם תהליכים משמעותיים ורוחביים נוספים בבנק. כמו כן, באחריות לוודא כי מתקיימים תהליכי הפקת לקחים וניתוח כתוצאה מאירועי כשל מהותיים ועל יישום תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי שנתי להערכת הלימות ההון).

מנהל הסיכונים הראשי, הינו האחראי הישיר על מספר סיכונים, הקשורים עם סיכונים הבקרה הפנימית של הבנק. כמו כן, הוא אחראי על בקרת סיכונים האשראי ועל אנליזת האשראי כגורם בלתי תלוי הנוטל חלק באישורי האשראי.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

קצין ציות ראשי - עומד בראש אגף הציות (בכפופות למנהל החטיבה לניהול סיכונים), משמש כממונה על הגנת הפרטיות בבנק ותפקידו לסייע לדירקטוריון ולהנהלת הבנק לנהל באופן אפקטיבי את סיכון הציות.

קצין הציות פועל, על פי כתב מינוי שאושר בדירקטוריון, להטמעת תרבות הציות בבנק, בחברות הבת ובשלוחות הבנק בחוץ לארץ, באמצעות יישום מדיניות קבוצתית, הטמעת תרבות הציות בכל חלקי הארגון ופיקוח על יישום תהליכי ציות נאותים בחברות הבת ובשלוחות.

קצין הציות מרכז את הטיפול בנושא הציות של הבנק לחובות המוטלות עליו על פי דיני ניירות ערך, דיני התחרות הכלכלית והגנת הפרטיות בכלל, ובהתאם לתוכנית האכיפה בפרט.

קצין הציות חבר בפורומים שונים בבנק לשם הבטחת ראייה מערכתית של היבטי ציות שונים ובמטרה להבטיח ציות לכלל הוראות הדין. בין שאר תפקידיו, מנהל קצין הציות מערך בקרה שנועד לבדוק את עמידת הבנק בהוראות הדין והרגולציה, ואת אפקטיביות הבקרות המבוצעות על ידי היחידות העסקיות ויחידות המטה השונות.

חטיבת הביקורת הפנימית - משמשת כקו הגנה שלישי במסגרת הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים, כפופה ישירות לדירקטוריון הבנק ופועלת במטרה לבחון את אפקטיביות מסגרת הבקרה הפנימית בבנק. פעילות זו מתבצעת בדרך כלל בדיעבד, כשהיא משתמשת במגוון כלים בהתאם לתוכנית עבודה רב שנתית ממוקדת סיכונים המבוססת בין היתר על תוצאות תהליך ה-ICAAP, דוחות הביקורת הפנימית, דוחות ביקורת של גורמים חיצוניים, וכן תחקירים ובדיקות של גורמים שונים בבנק ובהם סקרי סיכונים. תוצאות עבודת הביקורת והמלצותיה מופצות ליושב ראש הדירקטוריון, יושב ראש ועדת הביקורת, המנהל הכללי, ה-CRO, החשבונאי הראשי, קצין הציות והפונקציות הרלוונטיות בבנק, תוך מעקב אחר יישום המלצות.

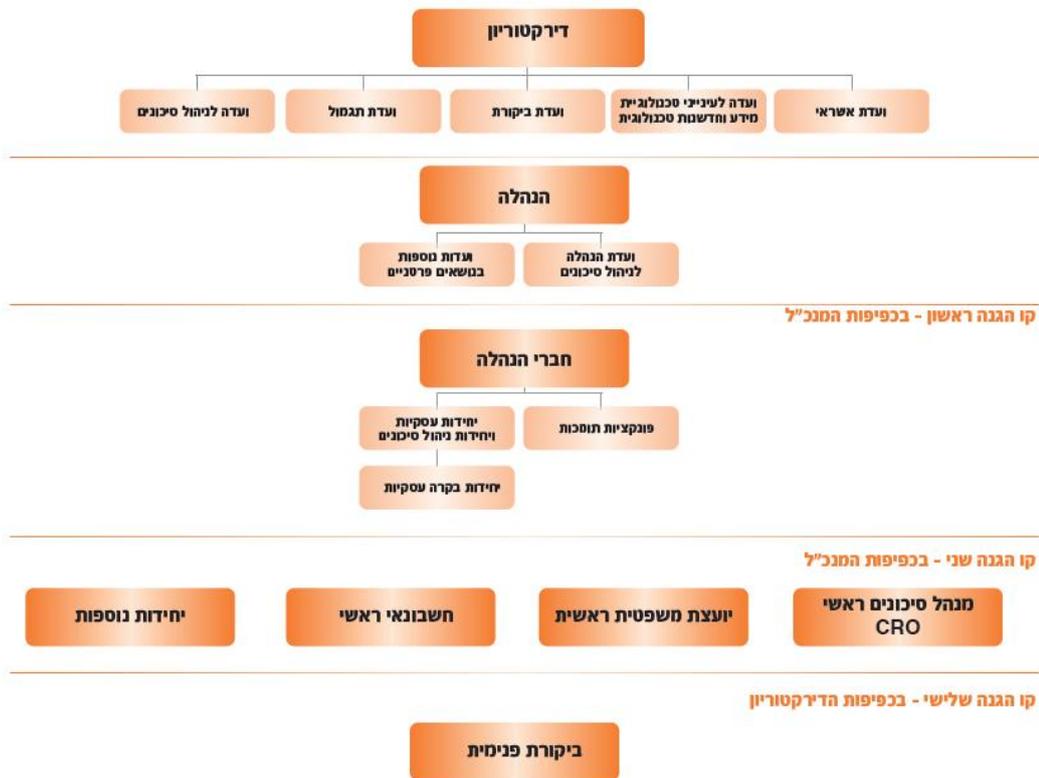
לפרטים נוספים בדבר פעילות חטיבת הביקורת הפנימית, ראה פרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים.

פורומים נוספים לניהול ובקרת הסיכונים הפועלים בבנק

במסגרת הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים, ובהתאם למדיניות המסגרת הכללית לניהול ובקרת הסיכונים של הבנק, פועלים בבנק פורומים נוספים לניהול ובקרת הסיכונים וההון וביניהם:

- פורום בקרה פנימית - מקיים אינטגרציה בין שומרי הסף בבנק האחראים ליישום מסגרת הבקרה הפנימית של הבנק.
- פורום תכנון וניהול ההון - עוקב אחר התפתחות ההון של הבנק, לנוכח יעדי הבנק.
- פורומים לניטור סיכונים (פנ"ס) - שורה של פורומים ייעודיים לסיכונים השונים, המובלים על ידי מנהל הסיכונים הראשי, בשיתוף עם מנהלי היחידות העסקיות, העוסקים באישור מתודולוגיות לניהול סיכונים, תרחישי קיצון ותוצאותיהם, סקירות של רגולציות ופרקטיקות מקובלות, תיקוף מודלים והמלצות ליישום, אישור מסמכי מדיניות ונהלים והיבטים של סיכונים תפעוליים לרבות מפת הסיכונים, סקרי הערכת סיכונים, אירועים מהותיים ותהליכי הפקת לקחים, וכן מגוון נושאים העולים מתוך ניהול הסיכונים והבקרה הפנימית של כל יחידה עסקית.
- פורומים ייעודיים בתחום הציות, כולל ניהול סיכונים חוצי גבולות וטיפול בהגנת הפרטיות.
- ועדת היגוי סיכונים תפעוליים - ועדה המייעצת ל-CRO בתחומי הסיכונים התפעוליים.
- ועדת היגוי אבטחת מידע וסייבר - ועדה המייעצת ל-CRO בתחום אבטחת מידע וסיכוני סייבר.
- פורום דלף מידע בהיבט הגורם האנושי - ועדה המרכזת את הטיפול במיפוי התפקידים הרגישים למידע, בחינת הקריטריונים שהוגדרו לסוגי המידע הרגיש ולמיפוי העובדים הרגישים, ובחינת הבקורות המבוצעות על עובדים שזוהו כרגישים למידע.
- פורום מודלים - לניהול מתכלל של כלל היבטי ניהול סיכוני מודל.
- פורום הונאות - לניהול מתכלל של סיכון הונאות בבנק, זיהוי מוקדי סיכון משמעותיים מתפתחים וגיבוש תהליכי בחינה ניטור וטיפול.
- פורום מעילות - לניהול מתכלל של סיכון המעילות בבנק, כולל תהליכי זיהוי וטיפול הולמים.
- פורום תרחישי קיצון באשראי - דיון במתודולוגיות ותוצאות תרחישי קיצון באשראי.
- פורומים ייעודיים לבחינת סיכון האשראי ונאותות ההפרשות.
- פורומים לניטור ומעקב אחר עמידה ברגולציה - מספר פורומים ייעודיים לדיון ברגולציות בתהליך, רגולציות עם השלכות עסקיות וחשבונאיות.
- פורומים לדיווח וניטור של פעילות חברות בנות.
- פורום לניהול סיכוני מוצרים חדשים - ניטור תהליכי אישור מוצרים חדשים ונאותות בחינת הסיכונים בגינם.

מבנה ארגוני לניהול הסיכונים בבנק:

תרבות ניהול הסיכונים בבנק

הטמעת תרבות ארגונית לניהול הסיכונים בבנק המבוססת על המסגרת הכוללת לניהול הסיכונים ועל ממשל תאגידי התומך בניהול סיכונים יעיל, מסייעת למודעות לסיכונים, זיהוי וטיפול בסיכונים מתפתחים, נטילת סיכונים באופן מושכל ומבטיחה שהסיכונים יזוהו ויטופלו בזמן. הבנק פועל באופן מתמשך לפיתוח וחיזוק תהליכי ניהול סיכונים וליצירת תרבות ניהול סיכונים ההולמת את פעילות הבנק ותומכת בהשגת יעדי העסקיים. ניהול הסיכונים הוא חלק אינטגרלי מהפעילות השוטפת בבנק, והחטיבה לניהול סיכונים מעורבת בתהליכים המהותיים בבנק, בכל תחומי הפעילות.

תרבות ניהול הסיכונים בבנק, משתקפת בין היתר בתהליכים הבאים:

אתגור תהליכים עסקיים ואסטרטגיים - החטיבה לניהול סיכונים מאתגרת את התוכנית האסטרטגית, תוכניות העבודה השנתיות ותכנון ההון של הבנק, ופרויקטים ותהליכים מהותיים עסקיים וטכנולוגיים. כמו כן, החטיבה עוקבת אחר הסיכונים העיקריים הגלומים בפעילות החטיבות השונות, ניטרם, והפעולות להפחתת הסיכון והשפעתם על מימוש התוכניות העסקיות.

תהליך אישור מוצר חדש או פעילות חדשה בבנק (לרבות שינויים משמעותיים במוצרים או בפעילות קיימת, תהליכים תפעוליים חדשים או עדכונים מהותיים בתהליכים קיימים) - התהליך נועד להבטיח כי כלל המוצרים החדשים מנותבים לאישור במסלולי האישור בהתאמה לרמת הסיכון, עד לרמת הדירקטוריון וכי מגוון הסיכונים הכרוכים בהפעלת המוצר החדש יזוהו וינהלו וכי סיכונים אלה עומדים בהלימה לפעילות העסקית ולתיאבון הסיכון של הבנק.

סקרי סיכונים - קיום תהליכים תקופתיים לביצוע סקרי סיכונים בתחומים שונים: תפעוליים, טכנולוגיים, סייבר וציות. סקרים אלה מהווים כלי תומך לניהול דינמי ואקטיבי של מפת הסיכונים.

הפקות לקחים ובדיקות אד הוק - קיום תהליך פנימי מתמשך של קווי ההגנה השונים לביצוע הפקות לקחים ובדיקות אד הוק, בעקבות התממשותם של אירועי כשל פנימיים ו/או חיצוניים, לרבות אירועים שהתרחשו במערכת הבנקאית המקומית והעולמית.

מערך הדיווחים - דיווח ותקשור המידע אודות הסיכונים מהווה נדבך מרכזי ביכולת הבנק לנהל את הסיכונים שלו. לבנק הגדרה של מערך דיווחים במדיניות מסגרת כללית לניהול ובקרת הסיכונים, הקובע את הדיווחים הנדרשים בשגרה, באירוע חריג ובמצב קיצון (חירום), בין כל קווי ההגנה בבנק, לפי הצורך שנוצר.

מסמך הסיכונים הרבעוני - מנגנון דיווחי, המשמש כלי עזר משמעותי להנהלה ולדירקטוריון, לקיום מעקב אפקטיבי אחר פעילות הבנק ומידת ההלימה של פרופיל הסיכון לתיאבון הסיכון ומסגרת ניהול הסיכונים שהוגדרה. המסמך מציג את ההתפתחויות בפרופיל הסיכון הנוכחי והעתידי אל מול תיאבון הסיכון, התייחסות לסיכונים מהותיים והמתפתחים בעולם הבנקאות, שעוני סיכון המציגים את ערכי הסיכון ביחס למגבלות שנקבעו, דיווח על חריגות והפעולות הננקטות על ידי ההנהלה לחזרה למתווה, תוצאות תרחישי קיצון וניתוח צופה פני עתיד לבחינת עמידות הבנק, הפקות לקחים מהותיות בתחומי הסיכונים השונים, מעקב אחר פעולות הבנק לחיזוק אפקטיביות ניהול ובקרת הסיכונים ונושאים מהותיים שעלו במסגרת ה-ICAAP ומידע איכותי וכמותי נוסף בהתייחס להתפתחויות צפויות בבנק ו/או במערכת הבנקאית, לרבות רגולציות חדשות.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

התנהלות בחירום - לבנק מסמכי מדיניות ונהלים מוסדרים להמשכיות עסקית באירועי חירום, כולל אירועי חירום מערכתיים ואירועים ספציפיים לבנק. לבנק נוהל לפעילות עסקית בהתרחשות אירוע קיצון פיננסי בשווקים ופורומים ייעודיים למקרה חירום המופעלים בבנק על ידי מנהלי הסיכונים במקרה של התרחשות, או פוטנציאל להתרחשות אירועים כאלה בתחום סיכוני האשראי, השוק והנזילות. בתחום הנזילות קיימת תכנית חירום ייעודית מפורטת לתרחישים שונים.

הדרכות - קיום מערך הכשרה והדרכה מקיף הכולל אמצעים שונים לרבות: לומדות מרוחק, הכשרות והדרכות ייעודיות בנושאי ניהול סיכונים, רגולציה, ובקרה פנימית, כנסים ייעודיים ועוד. כמו כן, מתקיים קשר שוטף בין מנהלי הסיכון במטה ליחידות השטח ובפרט מול נציגים בכל אחת מיחידות הבנק שמונו כאחראיים בתחומי הסיכון השונים להנחלת עקרונות הפעילות ותקשור המידע ביחידות השונות.

מערכות מידע - ניהול וניטור הסיכונים, באמצעות שימוש במערכות ממוכנות ומבוקרות, עם תלות מינימלית בתהליכים ידניים ובתדירות עדכון קרובה ככל הניתן לזמן אמת. לבנק מערכות מדידה המשמשות לצורך אמידת מכלול הסיכונים המהותיים אליהם הוא חשוף, וכן מערכות מידע התומכות במעקב, דיווח וניטור הסיכונים.

בקרות - מערך בקרות אפקטיביות, הכולל תהליכי בקרה יעילים ועצמאיים.

הקוד האתי - לבנק קוד אתי שאושר על ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון. הערכים המובילים בקוד הם: אמינות, נאמנות ללקוחות, כבוד האדם, שקיפות, מחויבות לבנק, הוגנות, מצוינות, מקצועיות ושרירותיות ואחריות חברתית וקהילתית. בבנק פועלת ועדת אתיקה הכוללת את נציגי יחידות המטה והסניפים, ופועלת להטמעת הקוד האתי באופן שוטף, על ידי פרסום דילמות לעובדי הבנק, דיון בדילמות העולות מהשטח, ובחינת תהליך הטמעת הקוד האתי.

מסמכי מדיניות ניהול ובקרת סיכונים - במהלך שנת 2025, נדונו ואושרו בהנהלה ובדירקטוריון הבנק כלל מסמכי מדיניות ניהול ובקרת סיכונים של הבנק. מסמכי מדיניות ניהול ובקרת הסיכונים מגדירים בין היתר, את הממשל התאגידי לניהול הסיכונים, התפקידים והאחריות של ההנהלה, הדירקטוריון, מנהל הסיכונים הראשי, החטיבה לניהול הסיכונים והיחידות העסקיות, וכן את תיאבון הסיכון, מערך הדיווחים והבקורות עבור הסיכונים השונים. מסמכי המדיניות מגובשים על ידי מנהל הסיכון בקו הראשון וניהול הסיכונים, ולכל מסמכי המדיניות מצורפים חו"ד בלתי תלוי של ניהול הסיכונים, כחלק מתהליך האישור בדירקטוריון והנהלת הבנק.

מדיניות ותהליכי ניהול הסיכונים בבנק המפורטים בפרק זה, רלוונטיים לכל סוגי הסיכונים ולכל היחידות בבנק. בהמשך של דוח זה יוצגו התייחסויות נוספות, לפי העניין, לסוגי הסיכון השונים.

הטמעה, הגבלה ואכיפה של תרבות הסיכון

לבנק מספר דרכי פעולה ואמצעים לחיזוק, הטמעת ואכיפת תרבות הסיכון בקווי ההגנה השונים, הכוללים, בין השאר:

- קיום קשר שוטף בין הפונקציות העסקיות בקו ההגנה הראשון לפונקציית ניהול הסיכונים בקו ההגנה השני.
- נוהלי דיווחים מוסדרים למקרה של התממשות אירועים חריגים, לרבות התקרבות למגבלות וחריגה מתיאבון סיכון. נהלים אלה משלימים את מסמכי המדיניות וכוללים מעבר למערך הדיווחים, את תהליך ניהול הטיפול באירוע.
- מיפוי מוסדר ושוטף של כלל הוראות בנק ישראל בנושאים השונים, חוקים, רגולציה והוראות של רגולטורים אחרים, הגורם האחראי, וקווי ההגנה השונים האמונים על הטיפול התקין במכלול הסיכונים, לרבות תשתית בקרה אחר עמידה בהוראות אלו.
- קיום קשר שוטף בין פונקציות ניהול הסיכונים בקו ההגנה השני לפונקציית הביקורת הפנימית המהווה את קו ההגנה השלישי, הן במסגרת פורום בקרה פנימית והן במסגרת דיונים פרטניים, לזיהוי ודיון במוקדי סיכון רוחביים וכן, באירועים מהותיים פרטניים. הביקורת הפנימית מקיימת, כחלק מתוכנית העבודה המוסדרת של הביקורת, מהלכי ביקורת ייעודיים על פעילות החטיבה לניהול הסיכונים, לרבות על תהליך ה-ICAAP כחלק מהסקירה הבלתי תלוי. מהלכים אלה בוחנים בין השאר את אפקטיביות הבקרה, הטמעת התרבות הארגונית בקווי העסקים, תהליכי הטיפול באירועים ועוד.
- דוח קצין ציות - נדון בהנהלה, ובוועדת הביקורת של הדירקטוריון בתדירות רבעונית, בוועדה לניהול הסיכונים בתדירות חצי שנתי, ובתדירות שנתית במליאת הדירקטוריון, הדוח מפרט את עיקרי הפעילות בתחומי הציות השונים, לרבות הטיפול בהגנת הפרטיות, אכיפה בדיני ניירות ערך וחוק התחרות הכלכלית. הדוח הינו בראיה קבוצתית ומאגד את פעילות הבנק, חברות בנות והשלוחות בחוץ לארץ.
- קיום דיון שנתי של מנהל הסיכונים הראשי לבדו בוועדת הביקורת של הדירקטוריון.
- קיום דיון שנתי של קצין הציות לבדו בוועדת הביקורת של הדירקטוריון.
- קיום דיון שנתי של החשבונאי הראשי לבדו בוועדת הביקורת של הדירקטוריון.
- קיום דיון שנתי של היועצת המשפטית לבדה בוועדת הביקורת של הדירקטוריון.
- קיום דיון שנתי של המבקר לבדה בוועדת הביקורת של הדירקטוריון.

גידור והפחתת סיכונים

תרבות ארגונית לניהול הסיכונים והממשל התאגידי הינה אמצעי משמעותי הקיים בבנק להפחתת סיכונים. ממשל תאגידי נאות תומך בקיום תרבות ניהול הסיכונים, ומוודא קיומם של תהליכים יעילים ומקיפים לניהול ובקרת הסיכונים בבנק המבטיחים את יציבותו לאורך זמן. תרבות איכותית של ניהול הסיכונים ותהליכי תקשורת מוסדרים בין שלושת קווי ההגנה, הינם מאפיינים חשובים של ממשל ניהול הסיכונים נאות. כלל הסיכונים אליהם הבנק חשוף מנוהלים ומנוטרים באופן שוטף ובצורה אפקטיבית על ידי היחידות הרלוונטיות.

המודל העסקי של הבנק מבוסס על אסטרטגיה עסקית, סדורה, הכוללת הגדרת עקרונות תיאבון הסיכון הכולל של הבנק. הבנק פועל תחת מתווה של תכנית אסטרטגית תלת שנתית, לשנים 2025-2027. הנהלת הבנק מבצעת מעקב שוטף אחר העמידה ביעדי התוכנית האסטרטגית, תכניות העבודה ואחר שינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית וסביבת התחרות, שעשויים להשפיע על העמידה בתוואי התוכנית האסטרטגית.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

החטיבה לניהול סיכונים מקיימת תהליכים שוטפים לאתגור תכניות העבודה והעמידה ביעדי התוכנית האסטרטגית. ההתפתחות המואצת בפיתוחים הטכנולוגיים ובהתנהגות הלקוחות בשנים האחרונות משנה את פני העולם הפיננסי בהיבט של התגברות התחרות. השינויים הינם בעלי השפעה על שרידות ואופי הבנקים בעתיד. ועלולים להשפיע על המודל העסקי של הבנק לטווח ארוך.

לעניין זה, הבנק פועל באופן שיטתי לניטור הפעילות במערכת הבנקאית, מיפוי פערים טכנולוגיים, ובחינה שוטפת של החלופות להמלצה על הפעילות בבנק, שתהא בהלימה לעקרונות האסטרטגיים של הבנק. זאת תוך תפיסה אסטרטגית של חוויית הלקוח, העצמת מערכת יחסים מבוססת האמון עם הלקוחות, תוך מתן חוויית השירות הטובה ביותר, ומתן אפשרות בחירה ממניפת שירותים ומוצרים רלוונטיים.

בידי הבנק קיימת תשתית עסקית, משפטית ותפעולית לנהל את החשיפות ולבצע פעולות יזומות לצמצום הסיכון ו/או גידורו על מנת להגביל את החשיפה. לבנק יכולת לנהל באופן גמיש את הנכסים הפיזיים והן את הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות, ולבצע שינויים בנכסי הסיכון ובהון תוך כדי הפעילות השוטפת, וזאת, על מנת לעמוד ביעדים האסטרטגיים.

ההיקף והמאפיינים העיקריים של המערכות למדידת סיכונים

ככלל, הבנק מנהל ומנטר את הסיכונים תוך שימוש במערכות ממוכנות ומבוקרות, עם תלות מינימלית בתהליכים ידניים ובתדירות עדכון קרובה ככל הניתן לזמן אמת. לבנק מערכות מדידה המשמשות לצורך אמידת מכלול הסיכונים המהותיים אליהם הוא חשוף, וכן מערכות מידע התומכות במעקב, דיווח וניטור לכל אחד מהסיכונים.

דיווח מידע על סיכונים לדירקטוריון ולהנהלה

- תרבות ניהול הסיכונים בבנק כוללת הסדרה של מערך הדיווחים בין הגורמים השונים, המהווים את מערך ניהול הסיכונים וכוללים את: דירקטוריון הבנק, המנהל הכללי והנהלה, וכן את שלושת קווי ההגנה של הבנק.
- מסמכי המדיניות הפרטניים לכל אחד מהסיכונים בבנק כוללים התייחסות למפרט הדיווחים בהתבסס על עקרונות מערך הדיווחים בבנק, כמפורט להלן: הגדרה מראש של מנגנון הדיווחים לרמות השונות, קיום תהליכי תקשורת אפקטיבית בין הנדבכים השונים, ושיתוף מידע אפקטיבי באמצעות מנגנוני דיווח שנקבעו בהתאם לאופי הסיכון ולצורכי הדירקטוריון והנהלה, באופן המאפשר להם לקבל החלטות בצורה מושכלת.
- דיווח המידע באופן מקיף, מלא ומדויק בתדירות ומבנה כפי שנקבע.
- דיווחים פרטניים ברמת הסיכון הבודד ודיווחים ברמה הכוללת.
- מתן גילוי בדבר ההנחות המשמעותיות העומדות בבסיס הדיווח וכן, מגבלות באומדני הסיכון במידה וקיימות.
- בחינה שוטפת של כמות ואיכות המידע שמקבל הדירקטוריון על מנת לוודא שהמידע על הסיכונים מועבר בצורה תמציתית וברורה.
- דיווחים שוטפים - תהליכי דיווח שוטפים בתדירות קבועה, כפי שהוגדרו במסמכי מדיניות ניהול ובקרת הסיכונים ובהנחי העבודה לסיכונים השונים, דיווחים אלה כוללים, בין היתר, דיווחים למסמך הסיכונים הרבעוני לדירקטוריון, דיווחים להנהלת הבנק, דיווחים לוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ולמליאת הדירקטוריון, ודיווחים בפורומים השונים העוסקים בניהול ובקרת הסיכונים.
- מסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק הוא כלי הדיווח המרכזי של הנהלת הבנק בדבר פרופיל הסיכון לנוכח תיאבון הסיכון. המסמך מציג מבט איכותי וכמותי על התפתחותם של כל מדדי הביצוע ומדדי הסיכון.
- מסמך ה-ICAAP - המוצג אחת לשנה ומוגש גם לבנק ישראל וכולל התייחסות איכותית וכמותית לכלל היבטי הסיכון של הבנק ונאותות ההון המוחזק כנגד סיכונים אלה כפי שמתואר בהמשך הפרק.
- דיווחים חריגים - אירועים מהותיים חריגים החורגים מפעילות בשגרה שיש להם השלכה על פעילות הבנק או על מוניטין הבנק.
- דיווחים במצבי חירום:
- המשכיות עסקית - במצב בו נדרש הבנק להפעיל את תוכנית המשכיות העסקית, ה-BCP (Business Continuity Plan), נדרשת התנהלות מערכתית בהתאם לתוכנית הפעולה הקיימת בבנק, הכוללת שרשראות דיווח ייחודיות למצב, כמעוגן במדיניות ה-BCP של הבנק.
- אירוע חירום פיננסי - מצב המחייב היערכות מיוחדת כתוצאה משינויים חריגים בפעילות הפיננסית ו/או מאירוע פיננסי או אירוע לא שגרתי אחר היכול להשפיע על מצב השווקים, המגבירים את פוטנציאל חשיפת הבנק להפסד בגין סיכונים שונים, לו יתממשו.

השימוש בתרחישי קיצון במסגרת ניהול הסיכונים

תרחישי קיצון הינם כלים לניהול סיכונים המשמשים להערכת החשיפה של הבנק לסיכונים, הן בראייה נוכחית והן בראייה צופה פני עתיד. תרחישי הקיצון מאפשרים הבנה של השפעת אירועי קיצון מסוגים שונים על יציבות הבנק, ומהווים כלי תומך לקבלת החלטות עסקיות. תרחישי הקיצון הינם אמצעי משלים ואינטגרלי לגישות, למדדים ולמודלים לניהול הסיכונים.

מטרות ניתוח תרחישי הקיצון בבנק:

- בחינת האיתנות הפיננסית והנזק הפוטנציאלי העלול להיגרם מהתממשות אירוע קיצון.
- בחינת רגישות הבנק לאירועים חריגים.
- הערכת המהותיות של הסיכונים השונים.
- אתגור תיאבון הסיכון ותכנון ההון.
- זיהוי מוקדי סיכון מהותיים וחולשות בתיק.
- אמידת נאותות ההון.
- שיפור היערכות הבנק לתרחיש התממשות של אירוע קיצון.

לבנק מגוון רחב של מתודולוגיות לביצוע תרחישי קיצון, המחושבים על מנת לאמוד את פוטנציאל פגיעת הסיכונים השונים ביעדי העסקיים והפיננסיים של הבנק. תרחישים מערכתיים כוללים על כלל קבוצת הבנק ותרחישים לסיכון ו/או גורם סיכון בודד. הבנק מתאים את מגוון התרחישים בהתאם להתפתחויות הפיננסיות, הפוליטיות והגאו פוליטיות בסביבה העסקית המקומית והגלובלית. כמו כן, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, הבנק מיישם תרחישי קיצון מערכתי אחיד. התרחישים מחושבים בתדירות משתנה (יומית/חודשית/רבעונית/שנתית), לפי העניין. הנחות התרחיש, המתודולוגיה והתוצאות נידונות ומאושרות בפורומים ובוועדות המתאימות.

תרחיש מערכתי - מבחן קיצון אחיד

בהתאמה לפרקטיקה המקובלת בעולם, עורך הפיקוח על הבנקים תרחיש קיצון מאקרו כלכלי אחיד למערכת הבנקאית, במטרה לבחון מערכתית ופרטנית את העמידות הפיננסית בסביבה מאקרו כלכלית שונה ואת מוקדי הסיכון אליהם חשופה המערכת הבנקאית.

בחודש מאי 2025, הגיש הבנק לבנק ישראל את תוצאות תרחיש הקיצון לשנת 2025, בהתבסס על נתוני דצמבר 2024. התרחיש מניח כי חלה התדרדרות במצב הגיאופוליטי של ישראל והמלחמה נמשכת במספר זירות. בעקבות אי הוודאות הגבוהה, הפעילות העסקית והיקפי היבוא והיצוא במשק נפגעים באופן משמעותי. הפעילות המקומית נפגעת, התוצר המקומי מתכווץ, האבטלה עולה והשווקים הפיננסיים המקומיים נפגעים. פרמיית הסיכון של ישראל ממשיכה לעלות, וחלה ירידה נוספת בדירוג האשראי של המדינה אל מתחת לדירוג השקעה. והאינפלציה עולה בשיעור חד ובנק ישראל מעלה את הריבית בשיעור גבוה.

עפ"י תוצאות תרחיש הקיצון של בנק ישראל, הבנק שומר על חוסן ויציבות לאורך כל שנות התרחיש, תוך שמירה על יחסי הון ומינוף רגולטוריים נאותים.

תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process)

ה-ICAAP, הינו תהליך הערכה עצמית של צרכי ההון (הערכת ההון בנדבך השני מיושמת בהתאמה להנחיות בנק ישראל המבוססות על המלצות ועדת באזל) שנועד להבטיח, כי רמת ההון הכוללת של הבנק, תואמת את פרופיל הסיכון שלו, יעדי ההון שקבע ויעדי העסקיים בהתאם לתכנית העבודה ותכנון ההון השוטף, הן במהלך עסקים רגיל והן בתרחישי קיצון.

כמו כן, במסגרת הנדבך השני, מתבצע תהליך הערכת הסיכונים השנתי, תהליך ה- Risk Assessment System, RAS, עבור כל אחד מהסיכונים המהותיים בבנק. תהליך ה- RAS הינו תהליך מתודולוגי ואחיד המותאם לדרישות הרגולטוריות, בו מתקיימים תהליכי הערכה איכותיים, קביעה של רמות הסיכון, איכות ניהול הסיכונים ופרופיל הסיכון המסכם לכלל הסיכונים המהותיים בבנק, זיהוי של תהליכי ניהול הסיכונים שיש לחזק וזיהוי מוקדי הסיכון המהותיים לבנק. מסמך ה-ICAAP כולל ניתוח תמציתי - איכותי וכמותי לכלל היבטי הסיכון של הבנק בראייה קבוצתית, יעדי ההון, פרופיל הסיכון הכולל של הבנק לשנת 2025, ההתפתחויות שחלו במהלך השנה בהתאם לתהליך הערכת סיכונים עצמית, הערכת השפעת התפתחויות צפויות על הסיכונים השונים והצגת מפת סיכונים כוללת של הבנק.

תכנון ההון מבוצע לאופק תכנון של שלוש שנים קדימה, במסגרתו, מחושבת הקצאת ההון הנדרשת בגין כל אחד מהסיכונים, החל מדרישות הנדבך הראשון, בתוספת ההון הנדרש בגין הנדבך השני הכולל הקצאת הון בגין סיכונים שאינם מופיעים בנדבך הראשון, כגון: סיכונים ריכוזיות אשראי וסיכון ריבית בתיק הבנקאית והקצאות הון נוספות בגין סיכונים שנכללים בנדבך הראשון אך להערכת הבנק נדרשת תוספת הקצאת הון בגינם. הקצאת ההון מחושבת במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון. תרחישי הקיצון נועדו לוודא כי יש בידי הבנק כריות הון מספקות כדי לשרוד גם בתרחישי איום, תרחישים עם השפעה בעוצמה גבוהה והסתברות מזערית להתרחשות, וכי הבנק עומד במגבלת יחס הון עצמי רובד 1 לתרחיש איום - יחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 6.5%.

התהליך השנתי של הערכה עצמית של הבנק לבחינת הלימות ההון, מצביע על כך כי בידי הבנק הון מספק, להתמודדות עם מגוון הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, הן במהלך עסקים רגיל והן בתרחישי קיצון, לאורך כל שנות התכנון. כמו כן, לבנק הון כולל זמין הגבוה מההון הכולל הנדרש ב-ICAAP גם לאחר הפעלת תרחישי קיצון ותרחיש איום, ויחס הון עצמי רובד 1 בתרחיש איום בכל אחת משנות התרחיש אינו יורד מתחת לשיעור של 6.5%.

מסמך ה-ICAAP נדון בהרחבה ומאושר בהנהלת הבנק, בוועדות הדירקטוריון (ועדה לניהול הסיכונים וועדת הביקורת) ובמליאת הדירקטוריון. מסמך ה-ICAAP לשנת 2025 הוגש לבנק ישראל בתחילת שנת 2026.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

חומרת גורמי הסיכון

הבנק קבע מסגרת לניהול ובקרת הסיכונים בקבוצה, הכוללת את מיפוי הסיכונים המהותיים והגדרה של מנהלי סיכון (Risk Owner) לכלל הסיכונים. עבור כל סיכון נאמד פוטנציאל ההשפעה שלו על הפעילות העסקית, במהלך השנה הקרובה.

בטבלה להלן מפורטים גורמי הסיכון, חברי ההנהלה שמונו כמנהלי הסיכונים לכל אחד מהסיכונים והערכות ההנהלה לגבי מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון, על פי סולם הכולל חמש רמות סיכון: נמוכה, נמוכה-בינונית, בינונית, בינונית-גבוהה וגבוהה.

הערכת הסיכון עבור כל אחד מהסיכונים ובחינת המהותיות שלהם נבחנת כחלק מתהליך ה- ICAAP (תהליך הערכה עצמית של הלימות ההון), במסגרת תהליך ההערכה השנתית, ה- Risk Assessment System, RAS, שהינו תהליך מתודולוגי, אחיד המותאם לדרישות הרגולטוריות, בו קובעים את רמות הסיכון, איכות ניהול הסיכונים ופרופיל הסיכון המסכם לכלל הסיכונים המהותיים בבנק. זאת, בהתבסס על מדדי סיכון, פרמטרים איכותיים והערכות סובייקטיביות. כמו כן, מידי רבעון, בהתאמה לתוצאות ה-ICAAP השנתית של הבנק, מתבצעת הערכות סיכון עדכנית עבור כל אחד מהסיכונים בהתאם לפרופיל הסיכון בפועל, הכוללת בחינת מדדים כמותיים ואיכותיים, התפתחויות בסביבה העסקית ובסביבה המאקרו כלכלית, וקיומם של תהליכי ניהול וניטור נאותים ותכניות חירום לתגובה מהירה ודינמית למזעור הנזק מהתמששות אירועים. הערכות הסיכון העדכניות נידונות בהרחבה בהנהלה ובדירקטוריון הבנק.

הגם שחל שיפור הן בפרמטרים הכלכליים והן בהיבט הביטחוני נוכח הפסקת האש ועל אף שלא נצפו שינויים מהותיים במדדי הסיכון השונים, מרבית הערכות הסיכון נותרו ללא שינוי והן משקפות את אי הוודאות בנוגע ליציבות הביטחונית לנוכח הפסקות האש והשפעתן על פעילות המשק, למעט ירידה ברמת סיכון בגין איכות לווים וביטחונות לרמה בינונית, על רקע המשך ההתאוששות בפעילות הכלכלית במשק ויציבות מדדי איכות האשראי.

להלן מיפוי גורמי הסיכון, ופוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק:

מידת ההשפעה של גורם הסיכון	גורם הסיכון
בינונית	השפעה כוללת של סיכונים אשראי ⁽¹⁾
בינונית	סיכון בגין איכות לווים וביטחונות
נמוכה-בינונית	סיכון בגין ריכוזיות ענפית ⁽¹⁾
נמוכה	סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים
נמוכה-בינונית	סיכון בגין תיק המשכנתאות
נמוכה-בינונית	השפעה כוללת של סיכונים שוק ⁽²⁾
בינונית	סיכון ריבית
נמוכה-בינונית	סיכון אינפלציה
נמוכה	סיכון שערי חליפין
נמוכה-בינונית	סיכון נזילות
בינונית	השפעה כוללת של הסיכון התפעולי
בינונית-גבוהה	סיכון אבטחת מידע וסייבר
נמוכה-בינונית	סיכון מודל
בינונית	סיכון טכנולוגיית המידע
נמוכה-בינונית	סיכון משפטי
נמוכה-בינונית	סיכון ציות ורגולציה ⁽³⁾
נמוכה	סיכון מוניטין ⁽⁴⁾
נמוכה-בינונית	סיכון עסקי אסטרטגי ⁽⁵⁾
בינונית-גבוהה	סיכון סביבה עסקית וגיאופוליטית ⁽⁶⁾

(1) כולל ריכוזיות בענף בינו ונדל"ן.

(2) כולל סיכון אופציות ומניות.

(3) כולל סיכון הלבנת הון ומימון טרור וסיכון חוצה גבולות.

(4) הסיכון לפגיעה בתוצאות הבנק כתוצאה מפרסומים שליליים לגבי הבנק.

(5) הגדרת הסיכון העסקי אסטרטגי כוללת את הסיכון הגלום בתהליך תכנון וניהול ההון.

(6) סיכון סביבה עסקית וגיאופוליטית מציג סיכונים אקסוגניים הנובעים מהסביבה העסקית בה פועל הבנק.

סיכונים מובילים ומתפתחים

הפעילות העסקית של הבנק חושפת אותו למגוון סיכונים פיננסיים ושיאנים פיננסיים, שהתממשותם מהווה פוטנציאל לפגיעה בתוצאות העסקיות או בתדמיתו. הסיכונים המובילים והמתפתחים נגזרים מהסביבה העסקית של הבנק המושפעת מהסביבה המאקרו-כלכלית, מסיכונים הקשורים לרגולציה ולחקיקה, משינויים החלים במודל העסקי וממגמות חברתיות וצרכניות. בשנים האחרונות, לנוכח שינויים בסביבה התחרותית, בסביבת הצרכן, בסביבה הרגולטורית ובסביבה הטכנולוגית, ניכרת מגמת התפתחות בסיכונים שאינם פיננסיים.

במסגרת התהליכים שמבצע הבנק למיפוי וזיהוי הסיכונים, הבנק בוחן את הסיכונים המובילים, שהינם סיכונים קיימים או חדשים הנובעים מהתפתחויות בסביבה העסקית של הבנק, העשויים להתממש בשנה הקרובה והינם בעלי פוטנציאל להשפעה מהותית על התוצאות הפיננסיות ויציבותו של הבנק. כמו כן, מזוהים הסיכונים המתפתחים, העשויים להתממש בטווח הארוך יותר וקיימת אי וודאות באשר לאופיים והיקף השפעתם על הבנק. מיפוי הסיכונים בבנק נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל הסיכונים הגלומים בפעילות העסקית, או המושפעים מתנאי השוק ומדרישות הרגולציה.

1. **סיכון עסקי אסטרטגי** – הינו סיכון בזמן אמת או סיכון עתידי, לרווחים, להון, למוניטין או למעמד הבנק, שעלול לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של החלטות הבנק או התאמה לא נאותה של הבנק לשינויים בסביבה העסקית בה הוא פועל. הבנק נערך לשינויים אלה, בין השאר, באמצעות התאמת פונקציות הייצור הבנקאית, לרבות באמצעות השקעות מוגברות בטכנולוגיה באופן שישמר את מיצובו של הבנק כבנק מתקדם ואנושי. סיכון זה מהותי ומחייב נקיטת אמצעים לניהול הסיכון, הערכה וזיהוי מקדים של אירועים העלולים למנוע את יישום האסטרטגיה.

רמת הסיכון העסקי אסטרטגי נותרה ללא שינוי, ברמה נמוכה-בינונית. הסיכון העסקי אסטרטגי, מתכלל את כלל הפעילות העסקית של הבנק, ומשקף גם את סיכון הסביבה העסקית שבה הבנק פועל. הבנק שומר על שולי ביטחון נאותים ליחסי ההון והמינוף המזעריים.

דירקטוריון הבנק אישר ביום 4 ביוני 2025 תכנית אסטרטגית חדשה, לשנים 2025-2027 ("תקופת התכנית"). לפרטים נוספים בדבר התכנית האסטרטגית, וכן אודות ההנחות והנתונים עליהם מתבססת התכנית אשר עלולים לא להתממש או להתממש באופן שונה ולגרום לכך שהתכנית האסטרטגית החדשה לא תתממש או תתממש באופן שונה ("הגנת מידע צופה פני עתיד") ראה דיווח מידי מיום 5 ביוני 2025 (מספר אסמכתא: 2025-01-040290).

2. **סיכון סביבה עסקית וגיאופוליטית** – מציג סיכונים אקסוגניים הנובעים מהסביבה העסקית בה פועל הבנק, ומשקף את אי הוודאות בנוגע למצב הביטחוני, הכלכלי והגיאופוליטי בישראל. סיכון הסביבה העסקית והגיאופוליטית מוערך ברמה בינונית-גבוהה וכולל את הסיכון הכרוך בהשפעות אפשריות של רגולציה אנטי בנקאית ואת השפעות הסיכון המאקרו כלכלי לגבי שוררת אי ודאות בנוגע להיקף ההשפעות של ההתפתחויות הכלכליות והביטחוניות בישראל.

הסיכון המאקרו כלכלי – פעילות הבנק תלויה במצב הכלכלה העולמית והמקומית, שינויים משמעותיים במדיניות המוניטרית ובעקומי הריבית, תנודתיות בשווקים ושינויים במחירי הנכסים הפיננסיים בארץ ובעולם ובמחירי הנדל"ן בארץ ובעולם הינם בעלי פוטנציאל להשפעה על פעילות הבנק. ברבעון הרביעי של 2025, המשיכה התאוששות בפעילות הכלכלית בישראל, למרות ההשפעות הגיאופוליטיות. לפי מחלקת המחקר של בנק ישראל בינואר 2026, הצמיחה בשנת 2025 צפויה לעמוד על 2.8%, ובשנת 2026, התוצר צפוי לצמוח בכ-5.2%. האינפלציה השנתית בשנת 2025, עומדת על 2.6%. האינפלציה השנתית הצפויה לשנת 2026, תתמתן לשיעור של 1.7%. בחודש נובמבר 2025, בנק ישראל הפחית את הריבית בשיעור של 0.25%, לרמה של 4.25% (הפחתה ראשונה מאז תחילת 2024), ובחודש ינואר 2026, ביצע הפחתה נוספת של הריבית לרמה של 4%. לנוכח הירידה בסיכון הגיאופוליטי, ברבעון הרביעי של 2025, השקל התחזק אל מול הדולר, ונסחר בסוף 2025 סביב רמה של 3.2 ₪ לדולר. הבנק בוחן באופן שוטף את הסיכון המאקרו כלכלי, מנטר את ההשפעות האפשריות על תיק האשראי ועל ענפים בעלי רגישות גבוהה, ומתאים את מדיניות האשראי. כמו כן, קיימת תוספת להפרשה הקבוצתית בגין אי וודאות מאקרו כלכלית.

הסיכון הרגולטורי – משקף את הסיכון לפעולות חקיקה, לרבות חקיקה בתהליך, בתחומי ליבה של המערכת הבנקאית, כמו גם לרגולציה חדשה וציפיות רגולטוריות של גורמים מפקחים, בין אם בתהליך ובין אם יצאה אל הפועל, ככל שאלו בעלי פוטנציאל להשפעה על תחומי הליבה של הפעילות הבנקאית.

3. **סיכון טכנולוגיית המידע** – הסיכון הטכנולוגי מהווה סיכון משמעותי, המושפע מההאצה בהתפתחות הטכנולוגיה והדיגיטליות, ומהצורך לתת מענה לצורכי הבנק והלקוחות המשתנים, ריבוי דרישות רגולציה בנקאית והצורך ביישום כלים טכנולוגיים בלוחות זמנים קצרים. חטיבת הטכנולוגיה פועלת במטרה לתמוך בתפקוד השוטף של הבנק, תוך מתן מענה לצרכים הטכנולוגיים הנוכחיים והעתידיים הנדרשים לפעילותו של הבנק.

במסגרת חיזוק התשתיות הטכנולוגיות הבנק מבצע השקעות רחבות במערכות הטכנולוגיה, על מנת להתמודד עם האתגרים המשתנים בסביבה העסקית ולשמר את בידולו כבנק מתקדם ואנושי. הבנק פועל לפיתוח כלים מתקדמים לניתוח ומיצוי מידע מן הנתונים, במטרה לשפר את יכולות המדידה וקבלת החלטות, הן בהיבטים העסקיים והשיווקיים והן בהיבטים של ניהול סיכונים. רמת הסיכון נותרה בינונית.

4. **סיכון אבטחת מידע והגנת הסייבר** – סיכון הנובע מליקויים בהגנה על מערכות המחשב של הבנק והמידע הנכלל בהן. סיכון הסייבר מתממש בקרות אירוע בו מתבצעת תקיפה של מערכות המחשב על ידי או מטעם יריבים חיצוניים או פנימיים לבנק. מערך אבטחת המידע והסייבר של הבנק פועל בצורה מלאה ורציפה, תוך שיפור וחיזוק יכולות ומנגנוני ההגנה בהתאם להתרחבות האיומים ולצרכים המתאגרים בהם הבנק נדרש לעמוד. על רקע המלחמה, הבנק הרחיב משמעותית את הכוונות, הערנות והמוכנות על מנת לזהות ולמנוע אירועי סייבר כמו כן, פועל למניעת הונאות באמצעות חיזוק פעולות הניטור לזיהוי התנהלות חשודה בחשבונות הלקוחות.

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2025, הערכת רמת סיכון אבטחת מידע וסייבר נותרה ללא שינוי ברמת סיכון בינונית-גבוהה. על רקע המלחמה מול איראן לנוכח הפגיעה במרחב הקיברנטי האיראני ובייחוד הפגיעה במערכת הבנקאית באיראן, זוהה גידול גלובאלי בגורמי האיום ובעיקר, עלייה במוטיבציה האיראנית לביצוע פוטנציאלי של תקיפות סייבר על המערכת הבנקאית-פיננסית הישראלית, קיימת אפשרות לעלייה בניסיונות האיראניים להגיע להצלחות במרחב הקיברנטי. הבנק מקיים פעילות לחיזוק ושיפור מתמיד של מערך הבקרה וההגנה, ועוקב אחר התפתחויות היבטי הסיכון.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

5. **סיכון ציות ורגולציה**¹ – פעילותו העסקית של הבנק כפופה להוראות רגולציה. סיכון הציות הינו הסיכון להטלת סנקציה, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות השונות.

הוראות הציות כוללות גם את חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול חוקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן – "חוק הייעוץ") (להלן ביחד – "דיני ניירות ערך"), וכן את חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988. הטיפול בציות לחוקים אלה מבוצע גם במסגרת תכניות אכיפה פנימיות של דיני ניירות ערך ודיני התחרות הכלכלית, בהתאמה. סיכון הציות כולל גם את עמידת הבנק בהיבטי ההוגנות ובחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ותקנותיו. כחלק מטיפול הבנק בנושא מונה קצין הציות לממונה הגנת הפרטיות.

תיאבון הבנק לסיכונים ציות ורגולציה, בכל הקשור לציות להוראות הדין החלות על הבנק, הוא מזערי. משכך, קבע הבנק כי ליקויים שיאותרו בציות להוראות הדין יטופלו על ידי יחידות הבנק בעדיפות עליונה. הבנק קבע תכנית עבודה רב שנתית, הכוללת פעולות נדרשות להפחתת סיכון הציות. סיכונים ציות ורגולציה נותרו ברמה נמוכה-בינונית. הבנק מיישם את הוראות הרגולציה הקיימות והחדשות. הבנק ממשיך בניטור ובניהול הדוק של הסיכונים בכלל ההיבטים: ציות (לרבות ציות צרכני והגנת הפרטיות), איסור הלבנת הון ומימון טרור. הבנק פועל בהתאם למדיניות פרטנית לניהול סיכונים חוצי גבולות וליישום סנקציות בינלאומיות, בהתבסס על המסגרת הבנקאית בינלאומית ליישום כללי אכיפה חוצי גבולות.

6. **סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים** – סיכונים סביבה ואקלים, הינם חלק מסיכונים ה-ESG (Environment, Social, Governance) – סיכונים סביבה, חברה וממשל) סיכונים מתפתחים המתאפיינים בהשתנות גבוהה יותר ביחס לסיכונים אחרים לאורך זמן.

א. **סיכונים סביבתיים** הינם סיכונים הנובעים מפוטנציאל החשיפה של הבנק להפסד העלול לנבוע כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של הלווה בשל עלויות גבוהות שנגרמו כתוצאה ממפגעים סביבתיים (כגון זיהום אוויר ומים, זיהום קרקע), רגולציה בתחום איכות הסביבה, או מכך שהבנק יישא באחריות עקיפה למפגע סביבתי, הנגרם על ידי פרויקט שהוא מממן. בסיכון הסביבתי נכללים גם סיכונים נוספים הנגזרים מסיכון זה: מוניטין, אחריות כלפי צד שלישי וכדומה.

ב. **סיכונים אקלים** נוצרים מהתגברות תדירות ועוצמת אירועי מזג האוויר בעקבות שינויים אקלימיים. הסיכון עבור הבנק הינו להפסד פיננסי או פגיעה במוניטין, כתוצאה מהתממשות אירועים, תהליכים פיזיים או התאמות לסיכונים מעבר עקב שינויי אקלים.

בשנים האחרונות גוברת המודעות בארץ ובעולם לקיומם והיקפם של סיכונים פיננסיים הנובעים מפוטנציאל הנזק של אירועים ותהליכים הקשורים בשינויי אקלים. הבנק משלים את הערכתו ליישום הוראה לניהול בנקאי תקן 345 – "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים", שפרסם הפיקוח על הבנקים ביוני 2023, ותיכנס לתוקף ביוני 2026.

לפרטים נוספים בדבר ניהול סיכונים אלה, ראה פרק סביבה, חברה וממשל בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2025 ובדוח ESG לשנת 2024, הכולל את דוח TCFD (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures), המציג את הערכות הבנק לניהול אפקטיבי של סיכונים האקלים.

סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1) (במיליוני שקלים חדשים)

דרישות הון מזעריות ⁽¹⁾	נכסי סיכון משוקללים		
2025	30 בספטמבר 2025	31 בדצמבר 2025	
38,309	301,476	306,470	סיכון אשראי (גישה סטנדרטית) ⁽²⁾
486	3,622	3,887	סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)
192	1,564	1,536	התאמה בגין סיכון אשראי CVA ⁽³⁾
48	392	382	סיכון סילוק
696	5,822	5,566	סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון 250%)
39,731	312,876	317,841	סך הכל סיכון אשראי
266	2,171	2,126	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)
3,023	24,158	24,188	סיכון תפעולי ⁽⁴⁾
43,020	339,205	344,155	סך הכל

(1) דרישת הון בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש בשיעור של 12.5%.

(2) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, וסכומים מתחת לספי הניכוי.

(3) Credit Value Adjustments, שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגדי, בהתאם להוראות באזל III.

(4) הקצאת הון בגין הסיכון התפעולי חושבה לפי הגישה הסטנדרטית.

¹ סיכונים ציות ורגולציה, עלולים לנבוע מאי ציות להוראות הרגולציה שהפעילות העסקית כפופה אליהן, לעומת הסיכון העסקי רגולטורי המתייחס להשפעת מהלכי חקיקה ורגולציה חדשים בנושאי ליבה של המערכת הפיננסית.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

מידע נוסף על נכסי סיכון משוקללים

להלן תנועה בנכסי סיכון משוקללים במהלך התקופה עבור כל סוג של נכס סיכון משוקלל (במיליוני שקלים חדשים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 דצמבר		
2024	2025	
		תנועה בנכסי סיכון אשראי
252,842	282,287	יתרה ליום 1 בינואר
18,866	28,014	שינוי בנכסי סיכון חשיפה באשראי
313	466	שינוי בנכסי סיכון חשיפה בניירות ערך
(64)	(421)	שינוי בנכסי סיכון בגין חשיפה בנגזרים
5,745	6,695	שינוי בנכסי סיכון בגין חשיפות חוץ מאזניות
139	115	שינוי ב-CVA
3,679	-	הורדת דירוג מדינת ישראל
767	685	השפעות אחרות
282,287	317,841	נכסי סיכון אשראי לסוף התקופה
		תנועה בנכסי סיכון תפעולי
20,641	23,402	יתרה ליום 1 בינואר
(33)	38	שינוי בהכנסות מפעילות מימון (לרבות עמלות)
46	(142)	שינוי בהכנסות מימון שאינן מריבית
2,748	890	שינוי בהכנסה גולמית חברות בנות
23,402	24,188	נכסי סיכון תפעולי לסוף התקופה
		תנועה בנכסי סיכון שוק
1,957	1,675	יתרה ליום 1 בינואר
9	453	שינוי בסיכון ריבית- סיכון שוק כללי
(422)	(21)	שינוי בסיכון בסיס
147	15	שינוי בסיכון מניות
(16)	4	שינוי בסיכון אופציות
1,675	2,126	נכסי סיכון שוק לסוף התקופה

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הון ומינון

		הרכב ההון הפיקוחי	
	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים			
1	3,726	3,784	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1
2	27,782	30,906	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן
3	(215)	75	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי
5	589	646	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג (זכויות מיעוט)
6	31,882	35,411	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים			
8	87	87	מוניטין, בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלבנטי
9	20	-	נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם ⁽⁴⁾
10	-	-	מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי
11	-	-	סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינן מוצגים במאזן לפי שווי הוגן
14	5	-	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק
21	11	8	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
26	-	77	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
א.26	(204)	-	מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים א.25 ו.25 - ב.
28	(81)	172	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
29	31,963	35,239	הון עצמי רובד 1
44	-	-	הון רובד 1 נוסף
45	31,963	35,239	הון רובד 1
הון רובד 2: מכשירים והפרשות			
46	2,188	1,914	מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו
47	-	-	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
48	3,380	4,137	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'
49	-	-	מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2
50	3,529	3,620	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס
51	9,097	9,671	הון רובד 2 לפני ניכויים
הון רובד 2: ניכויים			
57	-	-	סך כל הניכויים להון רובד 2
58	9,097	9,671	הון רובד 2
59	41,060	44,910	סך ההון
60	307,364	344,155	סך נכסי סיכון משוקללים
יחסי הון וכריות לשימור הון			
61	10.40%	10.24%	הון עצמי רובד 1
62	10.40%	10.24%	הון רובד 1
63	13.36%	13.05%	ההון הכולל
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			
69	9.60%	9.60%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
70	9.60%	9.60%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
71	12.50%	12.50%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)			
72	58	56	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
73	3	4	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה
75	2,311	2,223	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			
76	3,668	3,620	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
77	3,529	3,973	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית

לפרטים בדבר הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי ראה תוספת א' להלן.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי במהלך התקופה, לרבות שינויים בהון העצמי רובד 1, הון רובד 1 והון רובד 2 (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2025	31 בדצמבר 2024	
31,963	28,434	הון רובד 1
		יתרה ליום 1 בינואר
84	15	שינוי ברכיבי ההון:
(25)	35	הנפקת הון מניות רגילות ופרמיה על המניות
5,630	5,455	שינוי בקרן הון מההטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(2,506)	(1,869)	רווח נקי לתקופה
-	-	דיבידנד
261	128	התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות
(5)	2	קרן הון מניירות ערך זמינים למכירה
34	65	קרן הון הנובעת מגידור תזרים מזומנים
-	-	קרן הון בגין זכויות עובדים
57	22	אחרים כולל התאמות רגולטוריות
		זכויות שאינן מקנות שליטה
20	20	שינוי בהשפעת התאמות פיקוחיות וניכויים
5	(1)	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
		רווח כולל אחר מצטבר בגין תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן
3	3	רווחים או הפסדים מצטברים כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון
(282)	(346)	האשראי של הבנק
		אחרים
35,239	31,963	יתרה לסוף התקופה
		הון רובד 2
9,097	8,366	יתרה ליום 1 בינואר
(182)	137	הפחתת מכשירי הון
91	368	שינוי בהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
665	1,463	הנפקת מכשירי הון
-	(1,237)	פירעון איגרות חוב עם המרה מותנית
9,671	9,097	יתרה לסוף התקופה

הדרישה הפיקוחית

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים - הון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) והון רובד 2. הון עצמי רובד 1 כולל את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק ואת זכויות בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות מאוחדות (עודף ההון בחברת הבת אינו מוכר). בהון עצמי רובד 1 נכללים התאמות פיקוחיות וניכויים מההון - מוניטין, השקעות ברכיבי הון של תאגידים פיננסיים, הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידור תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, התאמות בגין התחייבויות של מכשירים נגזרים הנובעים משינוי סיכון האשראי של הבנק (DVA) והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים.

הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו בהוראות. נכון ליום 31 בדצמבר 2025 אין לבנק מכשירי הון הנכללים בהון רובד 1 נוסף. הון רובד 2 מורכב מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו. מגבלות על מבנה ההון:

- הון רובד 2 לא יעלה על 100% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.
- מכשירי הון הכשירים להיכלל בהון רובד 2 לא יעלו על 50% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.

גישת הבנק להערכת הלימות הון

מסגרת ניהול ובקרת הסיכונים בבנק, בהתאם להמלצות ועדת באזל מגדירה שלושה נדבכים להערכת הלימות ההון: הנדבך הראשון (הון מזערי) - דרישות הקצאת הון מינימאלית בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי המחושבת במודלים סטנדרטיים. הנדבך השני - תהליך פיקוח ובקרה על הנאותות ההונית, תהליך פנימי להערכת הלימות ההון המתבצע על ידי הבנק (ICAAP) ומלווה בתהליך הערכה פיקוחי (SREP). הנדבך השלישי ("משמעת שוק") - דרישות הדיווח והגילוי לגוף המפקח ולציבור.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

דרישת יחס הון מזערי

יחסי הון מחושבים כיחס שבין ההון לנכסי המשוקללים. יחס הון עצמי רובד 1 מחושב כיחס שבין סכום הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון המשוקללים, ויחס ההון הכולל מחושב כיחס שבין סכום ההון הכולל לנכסי הסיכון המשוקללים. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק, לתאריך הדיווח, הינם 9.60% ו-12.50%, בהתאמה (אליהם יתווספו שולי בטחון נאותים).

תכנון וניהול ההון

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. יחסי ההון הבנק נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- צמיחה בפעילות העסקית.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק בשל הטבות לעובדים, או הנחות אקטואריות אחרות כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.
- השפעת שינויים בקרנות ההון מאגרות חוב זמינות למכירה כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית.
- השפעת שינויים באינפלציה ובשערי חליפין על יתרות נכסי הסיכון של הבנק.
- השפעת שינוי בדירוג מדינת ישראל על משקל הסיכון הניתן לתאגידים ישראליים, המבוסס על דירוג המדינה.
- השפעת דירוג אשראי של צדדים שלישיים המבטחים סיכונים אשראי ייעודיים בבנק.
- שינויים רגולטוריים שיש בהם להשפיע על ההון ו/או נכסי הסיכון.

הבנק מנטר את יחס הלימות ההון והמינוף באופן שוטף, על מנת לוודא עמידה בדרישות הפיקוח על הבנקים וכדי לאפשר היערכות מבעוד מועד למתן מענה להתפתחות נכסי הסיכון ודרישות ההון של הבנק. לשם כך, קבע דירקטוריון הבנק מסמך מדיניות, המתווה את העקרונות הנדרשים לניהול יחס הלימות ההון ויחס המינוף, ואת יעדי ההון של הבנק ("תיאבון סיכון"), המהווים שולי ביטחון מעבר לדרישות ההון והמינוף המזעריות הרגולטוריות. מסמך המדיניות מגדיר את שולי הביטחון בתכנון, כמו גם הדיווחים הנדרשים והפעולות שיש לנקוט במקרים בהם יורד יחס ההון מרמות מינימליות שנקבעו. ניהול ותכנון ההון מתבצע על ידי פורום ייעודי בראשות מנהל החטיבה הפיננסית ה-CFO ובהשתתפות מנהל החטיבה לניהול סיכונים, ה-CRO, מנהל חטיבת מידע ודיווח כספי - החשבונאי הראשי, ומנהלי החטיבות העסקיות בבנק. תכנון ההון השוטף מבוסס על הנחות תוכנית העבודה של הבנק, וזאת בכפוף ליעדי ההון והמינוף ומדיניות חלוקת הדיבידנד.

הבנק עורך תחזית מפורטת רב שנתית לתכנון ההון תוך הבאה בחשבון של: שיעורי הגידול הצפויים בנכסי סיכון והרווחיות, התוכנית האסטרטגית, מדיניות חלוקת הדיבידנד, יעדי ההון והמינוף, שולי ביטחון נאותים וגורמים נוספים.

הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התחזית ובהתאם לצורך מעדכן את התחזית ובוחן פעולות נדרשות, וזאת לצורך עמידה ביעדי ההון שנקבעו.

החטיבה לניהול סיכונים מבצעת תהליכי אתגור לתכנון ההון, הבוחנים בין השאר את נאותות שולי הביטחון בתכנון ההון, תהליך אשר תוצאותיו מובאים לדיון בפורום ניהול ההון, הנהלת הבנק, והוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2025:

השפעת שינוי	השפעת השינוי
ב-1 מיליארדי שקלים חדשים	ב-100 מיליוני שקלים חדשים
בהון עצמי רובד 1	בהון עצמי רובד 1
0.03%	0.03%

בנק (בנתוני המאוחד)

גיוס מקורות הוניים

במסגרת תוכנית העבודה של הבנק, הנקבעת על ידי הדירקטוריון וכוללת יעדים לגידול בתחומי הפעילות השונים, מתבצעת הערכה של השפעת העמידה ביעדים על היקף נכסי הסיכון של הבנק, וכתוצאה מכך על יחס הלימות ההון. בהתאם לכך, נקבעת, במקביל ליעדים העסקיים וליעדי הרווחיות, תוכנית לגיוס מקורות הוניים לצורך שמירה על הלימות ההון. בהתאם להנחיות שקבע הדירקטוריון בדבר הלימות הון.

התוכנית (הכוללת בין היתר, וככל שיידרש, גיוס כתבי התחייבויות נדחים מותנים - CoCo), צפויה להביא לכך שיחס ההון הכולל לא יפחת מיחס ההון המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים. מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד. לפרטים בדבר הנפקה ופדיון כתבי התחייבות נדחים מסוג CoCo, ראה ביאור 25 לדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים ראה ביאור 25 לדוחות הכספיים.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

יחס המינוף

הבנק מיישם את כללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף, המאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כחס בין הון רובד 1 לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250, במסגרתה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד, לעומת 5% לפני השינוי. במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 20 בדצמבר 2023, תוקף ההקלה הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2025. תאגיד בנקאי שניצל את הקלה במועד זה, יידרש לשוב ליחס המינוף הנדרש בטרם הוראת השעה בתוך שני רבעונים, כך שבתום תוקף הוראת השעה יחול על הבנק יחס מינוף מזערי בהתאם ליחס המינוף בפועל או היחס המינימאלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם.

ביום 14 בספטמבר 2025, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו תוקף ההקלה הוארך בשנה נוספת, עד ליום 31 בדצמבר 2026.

יחס המינוף של הבנק ליום 31 בדצמבר 2025 הינו 5.88%, לעומת 6.04% ביום 31 בדצמבר 2024.

השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (במיליוני שקלים חדשים):

במיליוני שקלים		
ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
485,643	551,173	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
3,908	3,194	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
40,402	46,948	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים ⁽¹⁾
(355)	(2,181)	התאמות אחרות
529,598	599,134	חשיפה לצורך יחס המינוף

(1) המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי, בהתאם לכללי המדידה של הלימות ההון (באזל).

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הרכב החשיפות ויחס המינוף (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
		חשיפות מאזניות
473,600	532,590	נכסים במאזן
(107)	(87)	סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1
473,493	532,503	סך חשיפות מאזניות
		חשיפות בגין נגזרים
1,841	1,958	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
7,536	7,364	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	-	ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים
-	-	רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח
-	-	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	קיזוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
9,377	9,322	סך חשיפות בגין נגזרים
		חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
6,326	10,361	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמתסופלות כמכירה חשבונאית
-	-	סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
6,326	10,361	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
		חשיפות חוץ מאזניות אחרות
134,565	156,694	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(94,163)	(109,746)	התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי
40,402	46,948	פריטים חוץ מאזניים
		הון וסך החשיפות
31,963	35,239	הון רובד 1
529,598	599,134	סך החשיפות
		יחס מינוף
6.04%	5.88%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218
4.50%	4.50%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

סיכון אשראי

פרק זה דן בסיכון האשראי בהתאם לדרישות הגילוי של ועדת באזל וה-FSB, כאשר מבנה הפרק וסדר הנושאים (תוך שהם מותאמים לאופי הפעילות בבנק), גם הם בהתאם לאותן הדרישות.

פרק סיכון אשראי של צד נגדי להלן כולל גילויים איכותיים וכמותיים על דרישת ההון בגין סיכון זה והתאמה לדרישות ההון בגין סיכון אשראי (CVA).

מידע כללי על איכות סיכון אשראי (CRA)

סיכון אשראי הוא הסיכון שלווה, או צד נגדי, של הבנק לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק. סיכון האשראי הוא סיכון מהותי בפעילותו של הבנק. סיכון זה מושפע ממספר גורמים עיקריים: סיכון עסקי הנובע מפעילותו של הלקוח, סיכונים ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לווים ולענפי משק, סיכון ריכוזיות גאוגרפית, סיכון הנובע משינויים אקסוגניים הנוגעים בעיקר לשינויים בסביבה המאקרו כלכלית של הלווה, סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים, סיכונים אשראי בחוץ לארץ וסיכונים תפעוליים, שלהתממשותם יש השלכות על סיכונים האשראי. כמו כן, לסיכון זה יש קשרי גומלין עם מספר סיכונים נוספים כגון, סיכון השוק והריבית, סיכון הנזילות, סיכונים ציות וסיכונים נוספים. תחום האשראי נמצא בליבת הפעילות הבנקאית, ולפיכך הינו סיכון משמעותי בפעילות המערכת הבנקאית.

התפתחויות בהערכת הסיכון:

ברבעון הרביעי של 2025, רמת ההשפעה הכוללת של סיכון האשראי נותרה בינונית. רמת סיכון בגין איכות לווים וביטחונות ירדה לרמה בינונית, לאחר שהועלתה לרמה בינונית-גבוהה ברבעון השלישי של שנת 2023, בעקבות ההרעה המשקית עקב מצב המלחמה, וההשפעות האפשריות על מצב הלווים והפעילות העסקית. הירידה ברמת סיכון בגין איכות לווים וביטחונות הינה לאור המשך ההתאוששות בפעילות הכלכלית במשק, יציבות מדדי איכות אשראי, והשפעות הירידה בריבית ובאינפלציה על המגזר העסקי.

הבנק מנטר באופן הדוק את ההשפעות האפשריות, ובוחן את מדדי הסיכון ורמות הסיכון באופן מתמיד ומתאימם ככל הנדרש לפעילות העסקית השוטפת, בכפוף ובהלימה לתיאבון הסיכון, ועוקב אחר החזרה לתשלום של כלל הלקוחות שביצעו דחיה, ונוקט במהלכים לשיפור יכולת החזר של הלווים והפחתת רמת הסיכון.

סכום התשלומים שנדחו ללקוחות המגזר העסקי נכון ליום 31 בדצמבר 2025, עומד על 4 מיליוני שקלים חדשים מתוך יתרת אשראי שעבר שינוי בתנאים בסך של כ- 57 מיליוני שקלים חדשים.

סכום התשלומים שנדחו ללקוחות המגזר הפרטי נכון ליום 31 בדצמבר 2025, עומד על 10 מיליוני שקלים חדשים מתוך יתרת אשראי שעבר שינוי בתנאים בסך של 13 מיליוני שקלים חדשים.

תחום האשראי נמצא בליבת הפעילות הבנקאית, ולפיכך, הינו הסיכון העיקרי מבין סוגי הסיכונים שהמערכת הבנקאית עוסקת בהם. בהתאם, החלק הארי של ההון המוקצה בנדבך הראשון, נובע מסיכון האשראי.

מטרות ומדיניות ניהול סיכון אשראי

קבוצת מזרחי טפחות הינה קבוצה בנקאית בעלת פרופיל סיכון אשראי יציב ומאוזן, וזאת, בין היתר, בשל הרכב תיק האשראי, הכולל רכיב משמעותי של פעילות קמעונאית ומשכנתאות.

מדיניות ניהול סיכונים האשראי שואפת ליצור איזון בין הרצון למזער סיכונים למינימום האפשרי, לבין יעדי הבנק להשיא רווחים, באמצעות העמדת אשראי ללקוחות. זאת, תוך התחשבות בגורמים משפיעים כגון: הסביבה הרגולטורית, תנאי השוק, התנאים הכלכליים הכלליים, סוג המוצרים והתנהגות הבנקים המתחרים.

דירקטוריון הבנק אחראי להתוות את מדיניות האשראי של הבנק, בה נקבעו עקרונות וכללים להעמדת אשראי וניהול תיק האשראי והבקרה עליו, במטרה לשמר את איכותו, ולמזער את הסיכון הגלום בו. עקרונות וכללים אלה מאפשרים ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן אשראי ללווים, הן ברמת הלקוח הבודד וקבוצת הלווים, והן ברמה של ענפי משק וסקטורים עסקיים עד לרמת התיק כולו. דירקטוריון הבנק מאשר את מדיניות האשראי של הבנק, אחת לשנה, ולאורך השנה נבחן הצורך בעדכון המדיניות לאור התפתחויות בסביבה העסקית בה פועל הבנק ובה פועלים לקוחותיו. מדיניות האשראי כוללת, מסמכי מדיניות נוספים הנים בסיכונים הרלוונטיים לפעילות האשראי של הבנק, ובהם: מדיניות ריכוזיות האשראי, המבטיחה כי רמת ריכוזיות האשראי של הבנק מנוהלת ומנוטרת ברמה שוטפת, מדיניות פעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך, הקובעת את העקרונות לניהול וניטור לקוחות הבנק הפועלים במכשירים נגזרים ובניירות ערך, מדיניות הביטחונות הקובעת את העקרונות הנדרשים לשם ניהול ביטחונות הלקוחות, מקדמי הביטחון הנדרשים לפי סוגי עסקאות וגורמי סיכון שונים, ומדיניות ניהול סיכונים סביבה ואקלים.

הסיכון בתחום האשראי מורכב ממספר רבדים, ומחייב את הגורמים השונים בבנק לעקוב, לנטר ולנקוט באמצעים שיאפשרו שליטה של הבנק על סיכון זה. לפיכך, הגדיר הבנק מגבלות כמותיות שונות לפעילות בגורמי הסיכון המרכזיים.

המודל העסקי

הבנק מנהל את פעילות האשראי במספר מגזרים שהעיקריים שבהם: משכנתאות, בנקאות עסקית, בנקאות מסחרית, עסקים קטנים ומשקי בית. המגזרים נבדלים ביניהם בהתאם למאפייני הלקוחות, סוגי האשראי והיקפי האשראי הנדרשים להם וביחידה הארגונית האחראית לטיפול בכל אחד מהמגזרים. האשראי למגזרים אלו, כולל העמדת אשראי עסקי, לרבות אשראי לפעילות סחר חוץ וחשיפה מפעילות במכשירים נגזרים, אשראי קמעונאי ומשכנתאות. לפירוט אודות מאפייני הלקוחות בכל אחד מהמגזרים אלו ראה גם פרק מגזרי פעילות פיקוחיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה. מבנה קווי העסקים בתחום האשראי מושתת על שתי חטיבות, הכפופות למנהל הכללי, כמפורט להלן:

- החטיבה הקמעונאית - בחטיבה זו מרוכזת מרבית הפעילות הבנקאית של לקוחות פרטיים (לרבות בנקאות פרטית בינלאומית בישראל המשרתת תושבי חוץ) ותחום המשכנתאות, ופעילותם של לקוחות עסקיים קטנים. סניפי הבנק ומרכזי העסקים פועלים אף הם במסגרת חטיבה זו באמצעות שבעה מרחבים. בנוסף, החטיבה אחראית על שתי חברות בנות בתחום האשראי - מזרחי טפחות ליסינג ומזרחי טפחות ניכיון שוברים.
- החטיבה לבנקאות עסקית - בחטיבה זו מרוכזות מרבית הפעולות הבנקאיות של לקוחות עסקיים (לרבות מענף הבינאי והנדל"ן) בגודל בינוני ומעלה כמו גם הפעילות הבינלאומית בחוץ לארץ.

הגישה למדיניות סיכון האשראי וקביעת המגבלות

המדיניות לניהול סיכונים האשראי של הבנק, קובעת עקרונות וקווים מנחים להעמדת אשראי ולניהול תיק האשראי והבקרה עליו, במטרה לשמר את איכותו, ולמזער את הסיכון הגלום בו. זאת, תוך התחשבות בגורמים משפיעים כגון: הסביבה הרגולטורית, תנאי השוק, התנאים הכלכליים הכלליים, סוג המוצרים והתנהלות הבנקים המתחרים. עקרונות המדיניות מאפשרים ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן אשראי ללווים, הן ברמת הלקוח הבודד וקבוצת הלווים, והן ברמה של ענפי משק וסקטורים עסקיים עד לרמת התיק כולו. מדיניות האשראי כוללת מסמכי מדיניות נוספים הדנים בסיכונים הרלוונטיים לפעילות האשראי של הבנק, ובהם: מדיניות ריכוזיות האשראי, המבטיחה כי רמת ריכוזיות האשראי של הבנק מנוהלת ומנוטרת ברמה שוטפת, מדיניות פעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך, הקובעת את העקרונות הנדרשים לשם ניהול ביטחונות הלקוחות, מקדמי הביטחון הנדרשים לפי סוגי עסקאות נגזרים ובניירות ערך, מדיניות הביטחונות הקובעת את העקרונות הנדרשים לשם ניהול ביטחונות הלקוחות, מקדמי הביטחון הנדרשים לפי סוגי עסקאות וגורמי סיכון שונים, ומדיניות ניהול סיכון סביבתי וסיכון אקלים.

מסמך מדיניות האשראי נדון ומאושר בוועדת אשראי עליונה ולאחר מכן בדירקטוריון הבנק. ועדת אשראי עליונה בראשות המנהל הכללי הינה הפורום הבכיר בבנק לאישור אשראי. מנהל סיכונים האשראי, הוא מנהל החטיבה העסקית.

מסמך המדיניות הינו באחריות מנהל החטיבה לניהול סיכונים (CRO). מסמך המדיניות קובע את תיאבון הסיכון המורכב משורה ארוכה של מדדי וגורמי סיכון הרלוונטיים לפעילות הבנק באשראי, ביניהם: ענפי משק, קבוצות לוויים, גורמי סיכון בתיק המשכנתאות, סוגי פעילות ייחודיים, איכות תיק האשראי, דירוג הלקוחות, פעילות בחוץ לארץ וגורמי סיכון נוספים הרלוונטיים לפרופיל סיכון האשראי ולפעילות העסקית של הבנק.

סיכון האשראי מנוטר גם לפי מגוון תרחישי קיצון, האומדים את פוטנציאל ההשפעה של אירועי קיצון על תיק האשראי של הבנק. זאת, בין השאר כדי לבחון את עמידות הון הבנק באירועי קיצון שונים, וכחלק מתהליך אמידת ההון הפנימי (ICAAP).

קווי ההגנה בניהול סיכון האשראי

מערך ניהול הסיכונים של הבנק מורכב מכל רבדי הניהול והבקרה בבנק, החל בדירקטוריון, ההנהלה והיחידות העסקיות, וכלה בפונקציות הבקרה והביקורת הפנימית. החטיבה לניהול סיכונים, בראשות מנהל הסיכונים הראשי של הבנק (CRO) הינה גורם המעטפת שמרכז את הטיפול בנושא ניהול הסיכונים בבנק וביניהם בניהול סיכונים האשראי.

במסגרת זו, ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301, הגדיר הבנק שלושה קווי הגנה כדלקמן:

קו הגנה ראשון - קווי העסקים בתחום האשראי בבנק

לאשראי בבנק מספר תחומי פעילות עיקריים, הנמתכים על ידי מבנה ארגוני המושתת על חטיבות ומערכים בעלי התמחויות ספציפיות, כאשר מתן האשראי ללקוחות במגזרי הפעילות השונים מבוזר בין שתי חטיבות שונות (קמעונאית, עסקית), ואף בתוך החטיבות, בין יחידות ארגוניות שונות. הנהלות קווי העסקים נושאות באחריות מלאה לניהול הסיכונים וישום סביבת בקרה נאותה על הפעילות. באחריות היחידות המקצועיות של כל אחד ממגזרי הלקוחות הללו לבדוק באופן שוטף ולבצע מעקב ובקרה על החשיפה ללקוחות ומגזרי הפעילות שבאחריותן. בקו הגנה זה, קיימות יחידות בקרה ספציפיות כדוגמת הבקרים החטיבתיים, בקרת חשיפות לקוחות שוק ההון ופונקציות בקרה נוספות. שורה של נהלים מבטיחים את יישומם של עקרונות המדיניות הלכה למעשה.

קו הגנה שני

ניהול סיכונים

החטיבה לניהול סיכונים פועלת כ"פונקציה לניהול הסיכונים" הבלתי תלויה של הבנק ובכך משמשת כקו הגנה שני במסגרת הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים. פעילות החטיבה ואחריותה כוללות מספר תחומים בתחום ניהול סיכונים האשראי: החטיבה פועלת באמצעות מספר יחידות עצמאיות:

- ניהול ובקרת סיכונים אשראי - הערכה בדיעבד, ללא תלות בגורמים המאשרים אשראי בבנק, את טיב הלווה ואיכות תיק האשראי של הבנק וביצוע תהליכי ניטור שוטפים ובלתי תלויים של תיק האשראי בבנק.
- אנליזה - גורם מקצועי האחראי על כתיבת חוות דעת בלתי תלויה לאשראי ללקוחות מהותיים, כחלק מתהליך אישור האשראי.
- ניהול סיכונים - אחריות על מודלי הערכת סיכון אשראי.

חטיבת מידע ודיווח כספי - חשבונאי ראשי

החשבונאי הראשי אחראי על נאותות סיווג אשראי וקביעת הפרשות להפסדי אשראי.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

החטיבה המשפטית

אחריות על בחינת השפעות הוראות החקיקה והשינויים בחקיקה על פעילות הבנק ומתן ייעוץ משפטי שוטף ליחידות הבנק, כמו כן, ריכוז הטיפול בתביעות נגד הבנק.

- קו הגנה שלישי - הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית משמשת כקו הגנה שלישי במסגרת הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים, ומבצעת ביקורות על ניהול סיכון האשראי, כחלק מתוכנית העבודה השנתית והרב שנתית שלה.

בתהליך מתן האשראי נבחנים נתוני העסקה בהתאם לקריטריונים שנקבעו על ידי הבנק. מנגנון קבלת ההחלטות בנוגע למתן האשראי הינו היררכי, מרמת הסניף ועד לרמת הדירקטוריון. כל יחידה המטפלת במתן אשראי עוקבת באופן שוטף אחר פירעונו בהתאם לתנאיו, ואחר מצבו הפיננסי של הלקוח בהתאם להיקפי חבותו. ממצאים הדורשים טיפול מדווחים לגורם האשראי המוסמך. בנוסף, כאמור לעיל, כולל תהליך מתן האשראי מעורבות של מחלקת האנליזה, המהווה חלק מפונקציית ניהול הסיכונים של הבנק. מעורבות זו כוללת (ביחס לחשיפות אשראי גדולות ולענפי משק כפי שנקבע במדיניות האשראי, בהלימה להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל), ניתוח בלתי תלוי של בקשות אשראי והצגת המסקנות וההמלצות במסמך כתוב המצורף לבקשת האשראי ומובא לדין בוועדת האשראי המתאימה.

בתהליך אישור אשראי בוחנים ומעריכים את הסיכון הכרוך במתן אשראי ללקוח כלשהו, שבמרכזו בודקים שאשראי המבוקש אכן הולם את צרכי הלקוח וכושר הפירעון שלו. הבחינה מתבצעת בין אם מדובר באישור אשראי חדש ובין אם מדובר בחידוש אשראי קיים או שינויים באשראי קיים.

הקווים המנחים לתהליך בחינה ואישור בקשות האשראי, המפורטים במדיניות האשראי של הבנק, מתייחסים לכל מקרה בו נדרש אישור אשראי חדש ללקוח או חידוש אשראי קיים או שינויים בהרכב האשראי, ביטחונות, אשראי פתוח מאושר והתניות. התהליך הכללי לבחינה ואישור בקשת אשראי כולל את השלבים הבאים:

- בדיקת מטרת האשראי והתאמה לסוג האשראי המבוקש.
- בדיקת איכות הלקוח: מוסר התשלומים של הלווה, איכות הבעלים וההנהלה. היקף העסקי, מצב ענפי, מעמדו של הלווה בענף, רווחיות, איתנות פיננסית וכושר החזר ההתחייבויות קיימות ולתנאי פירעון של האשראי המבוקש.
- בדיקת מאגרי מידע חיצוניים, במידת הצורך.
- בדיקת טיב הביטחונות המוצעים והנדרשים וההתאמה לסוג האשראי המבוקש.
- בדיקת חשיפה קיימת ללקוח ולקבוצת הלווים והרווחיות לבנק ברמות אלה.
- קביעת תנאים עסקיים כגון: ריבית, עמלות וכדומה. ובדיקת הרווחיות והתשואה.
- חוות דעת מסכמת של הגורם העסקי הכוללת סיכום סיכונים אשראי שבבקשה ודרכי התמודדות/מזעור שלהם והתייחסות לתרחישי מצוקה ברמת העסקה וברמת הלווה.
- המלצה - לאשר/לדחות/להתנות/לשנות בהתאם לסיכון האשראי השיורי ורווחיות הלקוח.
- החלטה.

כלים לניהול סיכון אשראי - מערכות למדידת סיכונים

ככלל, מדיניות הבנק היא ניהול וניטור הסיכונים תוך שימוש במערכות ממוכנות ומבוקרות, עם תלות מינימלית בתהליכים ידניים ובתדירות עדכון קרובה ככל הניתן לזמן אמת.

הבנק נעזר במערכות ממוחשבות לצורך ניהול, איתור, בקרה ומזעור של סיכון האשראי. המערכות משמשות, בין השאר, ככלי בקרה ממוחשבים לאיתור, שינויים בדירוג, הצפת חריגות ממסגרות האשראי ופערי ביטחונות, ואיתור התפתחות סיכונים אשראי הנובעים מקיום פרמטרים שונים נוספים בהתפתחות חשבון הלקוח ובהתנהלותו. קיימות מערכות רבות לבקרה על ניהול האשראי וניטור הסיכונים, להן תפקיד חשוב בתהליכי ניהול האשראי, ניהול הסיכונים והבקרה. להלן המערכות העיקריות לבקרה על ניהול האשראי וניטור הסיכונים:

- מערכות המשמשות לניהול ובקרה של תיק האשראי של הבנק על רכיביו השונים.
- מערכת לאיתור והצפת התראות בעלות סממני סיכון אשראי, לרבות מידע עסקי בעל אופי שלילי שנאסף על ידי חברות חיצוניות.
- מערכת חוב"ב (חובות בעייתיים) המשמשת כמערכת מתכללת לניהול חובות בעייתיים לרבות: איתור, הצפה וסיווג.
- מודל התבחינים - מערכת לדירוג אשראי עסקי המדרגת את כלל החובות של לווה יחיד.
- מודל המדח"ם (מודל דירוג, חיתום וניהול מתקדם) - מודל הדירוג המרכזי של לקוחות פרטיים ועסקים קטנים בחטיבה הקמעונאית.
- מערכת בקשות אשראי ללקוחות קמעונאיים (תאגידיים, לקוח פרטי-עסקי ולקוחות פרטיים) בחטיבה הקמעונאית - תומכת בתהליכי בקשת האשראי בסניפי הבנק.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

דיווחים להנהלה ולדירקטוריון

הבנק קבע במרבית הנושאים שני סוגי מגבלות: מגבלות דירקטוריון ומגבלות הנהלה, לפי הגישה הבאה: מגבלות דירקטוריון - מגבלות הדירקטוריון בתיאבון הסיכון משקפות את החשיפה המקסימאלית שדירקטוריון הבנק מאפשר בכל תחומי הסיכון. מגבלות הדירקטוריון ניתנות לשינוי, על ידי דירקטוריון הבנק, לאחר דיון על הסיבות לשינוי הנדרש וההשלכות על פרופיל הסיכון של הבנק, וזאת בהתאם להתפתחויות בכיוונים העסקיים של הבנק.

מגבלות ההנהלה - מגבלות ההנהלה מחמירות יותר ממגבלות הדירקטוריון, והן נועדו לשמש ככלי ניהולי למעקב ו/או לניטור הדוק אחר סיכונים אשראי של הבנק ולאפשר צמצום החשיפות עוד טרם הופר תיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מגבלות הנהלה ניתנות לשינוי, על ידי וועדת אשראי עליונה של הבנק, לאחר דיון על הסיבות לשינוי הנדרש וההשלכות על פרופיל הסיכון של הבנק, וזאת בהתאם להתפתחויות בכיוונים העסקיים של הבנק. הבנק מנהל מעקב שוטף אחר העמידה במגבלות תיאבון הסיכון של הבנק. במידה ונוצרה חריגה ממגבלות הנהלה שנקבעו, החטיבה הרלוונטית מדווחת על פי כללי הדיווח שהוגדרו במדיניות לגורמים השונים. בדיווח נכללות הסיבות שגרמו לחריגה, השלכות החריגה ואת הצעדים שנקטו או שמומלץ לנקוט על מנת להסדיר את החריגה.

אין לחרוג ממגבלות הדירקטוריון אלא אם התקבל אישורו של הדירקטוריון או של ועדה מטעמו.

מגבלות תיאבון הסיכון מסווגות לשני סוגים:

מגבלות סיכון - מדדים המשקפים ערכי סיכון, המוצגים בשעון סיכון ונקבעו צבע למדד הסיכון: אדום/צהוב/ירוק בהתאם למידת ההתקרבות למגבלה.

מגבלות היקף/ביצוע - ערכים כמותיים המנוטרים במונחי שיעור הניצול מסך המגבלה.

בנוסף, מוגדרים ספי דיווח להצפת שינויים מהותיים שחלו בערכי הסיכון.

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1) (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר 2025				
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי	יתרות ברוטו ⁽¹⁾		חובות, למעט אגרות חוב
		לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	
469,141	3,854	468,887	4,108	
28,340	-	28,340	-	איגרות חוב
156,636	248	156,826	58	חשיפות חוץ מאזניות ⁽²⁾
654,117	4,102	654,053	4,166	סך הכל

31 בדצמבר 2024				
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי	יתרות ברוטו ⁽¹⁾		חובות, למעט אגרות חוב
		לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	
431,648	4,113	431,382	4,379	
19,345	-	19,345	-	איגרות חוב
134,498	245	134,671	72	חשיפות חוץ מאזניות ⁽²⁾
585,491	4,358	585,398	4,451	סך הכל

(1) יתרות ברוטו בהתאם לערכים החשבונאיים המדווחים בדוחות הכספיים של פריטים מאזניים וחוץ מאזניים, היוצרים חשיפה לסיכון אשראי לפי הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203.

(2) חשיפות חוץ מאזניות הינן לפני מקדמי המרה לאשראי (CCF)

גילוי נוסף בנוגע לאיכות אשראי של חשיפות אשראי (CRB)

טיפול באשראי בעייתי ובגביית חובות

הטיפול באיתור אשראי בעייתי ובניהולו דורש מיקוד ומקצועיות מובחנים, בשונה מהדרג המאשר או המטפל בביצוע האשראי ובקבלת הבטוחות. האיתור הראשוני מבוצע לרוב באופן ממוכן, ביחידות ייעודיות לאיתור ובקרה בחטיבה העסקית ובחטיבה הקמעונאית. הטיפול בלקוחות שאותרו נעשה בחטיבות העסקיות או בסקטור לקוחות מיוחדים בחטיבה העסקית (הקו הראשון), לפי העניין וכפי שהוגדר בנהלי הבנק.

על מנת לאתר סיכונים האשראי המתממשים או שעלולים להתממש בבנק, מתקיים בבנק, כאמור, מהלך שוטף לבחינה ולאיתור של חובות, על פי תבחינים שהוגדרו. חלק מהתבחינים מחייבים סיווג של החוב כבעייתי, וחלק מהתבחינים מהווים התרעה ומוותרים שיקול דעת בידי הגורם המקצועי. החובות נבחנו על פי מדרג סמכויות שהוגדר בנהלי הבנק. מדרג הסמכויות כולל סמכויות אישיות, המתחילות בעובדים בסניפים ובמטה, וממשיך בסמכויות בדרגים גבוהים יותר לעניין הסיווגים וההפרשות. בהנהלות המרחבים וביחידות ייעודיות במטה, מתנהל תהליך בקרה מובנה ובלתי תלוי. חטיבת מידע ודיווח כספי מהווה קו שני בתהליך הסיווג וההפרשה ואחריותה, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקן מספר 311, הינה להיות הגורם הבלתי תלוי לסיווג וקביעת ההפרשה להפסדי אשראי.

מערכת המחשב התומכת ביישום הוראות מדידה וגילוי של חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, לרבות בתהליכי האיתור והבקרה, מבצעת בחינות לוגיות על פי קריטריונים, וקובעת ברירות מחדל לסיווג חובות כחובות בהשגחה מיוחדת, נחותים, לא צוברים או לווה בקשיים פיננסיים, על פי המתחייב.

איתור הלוואות לדיור (משכנתא) בעלות מאפייני סיכון נעשה באופן אוטומטי ובאמצעות איתור תבחיני פיגור ותבחינים איכותיים אחרים. בשלבי הפיגור הראשונים מפעיל הבנק הליכי גבייה אוטומטיים. בהמשך מופעלים הליכים יזומים פנימיים וחיצוניים לרבות הליכים משפטיים ככל שיש צורך בכך.

חוב בפיגור - מצב הפיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים. להלן שלושה מצבי פיגור אפשריים:

1. חוב בו קרן או ריבית לא שולמו לאחר 30 יום מהמועד שנקבע לתשלום, בהתייחס לתנאי החוב המקוריים.
2. חריגה ממסגרת אשראי מאושרת ומדווחת בחשבון עו"ש.
3. מחזור נמוך - כל עוד לא נדקפו לזכות אותו חשבון סכומים לכיסוי החוב תוך תקופה שהוגדרה, גם אם החוב נמצא בתוך מסגרת האשראי.

זיהוי וסיווג חובות לא צוברים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות לצורך אבחנה בין חובות בסיווג בעייתי לרבות חובות לא צוברים לבין חובות תקינים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (expected) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב.

לצורך סיווג וטיפול באשראי בעייתי, הבנק מבחין בין:

א. אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מעל 1 מיליון ₪

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב וההפרשה הנדרשת מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה, חוב מסחרי כאמור, מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינה מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה, או ככל שהחוב עבר הליך ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החל ממועד הסיווג כחוב לא צובר, החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב לא צובר").

ב. אשראי לאנשים פרטיים, אשראי לדיור ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ- 1 מיליון ₪

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת על מצב הפיגור של החוב. לצורך כך, הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו, זאת למעט אשראי לדיור אשר בהתאם להוראות המעבר הבנק רשאי להמשיך את צבירת הפיגור בהתאם לשיטת עומק הפיגור.

חובות אלה, אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, מסווגים כחובות בסיווג נחות כאשר הבנק אינו מפסיק את צבירת הכנסות הריבית, זאת למעט הלוואות לדיור אשר יסווגו כחובות לא צוברים הכנסות ריבית כאשר הקרן או הריבית בגינה מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר.

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בשינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים (חלף ארגון מחדש של חובות בעייתיים)

החל מיום 1 בינואר 2024, הבנק מיישם את הוראות הדיווח לציבור בנושא "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים" בהתאם לעדכון התקינה החשבונאית ASU 2022-02, במטרה לשפר את ניהול האשראי וגבייתו וכן למנוע מצבי כשל או תפיסת הנכסים המשועבדים.

הבנק קבע ומיישם נהלים ותהליכים סדורים לביצוע הסדרי חוב בעייתיים וביצוע שינוי תנאי חובות שלא זוהו כבעייתיים.

שיטות לשינוי בתנאי חוב עשויות לכלול, בין היתר, פריסה מחדש של האשראי, דחיית מועדי תשלומים, הפחתת שיעורי ריבית או סכומי התשלומים התקופתיים, שינוי תנאי החוב במטרה להתאימם למבנה המימון של הלווה, איחוד חובות הלווה, העברת חובות ללווים אחרים תחת קבוצת לווים בשליטה משותפת, בחינה מחדשת של אמות המידה הפיננסיות המוטלות על הלווה, עיבוי ושינוי בטחונות ועוד.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הבדלים בין הגדרת פיגור וכשל למטרות חשבונאיות ומטרות פיקוחיות

- חוב מוגדר "בפיגור" למטרות חשבונאיות לאחר 30 ימי פיגור, כשלצורכי מדידת הלימות ההון "הלואאות בפיגור" יוגדרו כך לאחר 90 ימי פיגור.
- אשראי חוץ מאזני יסווג כחוב בעייתי אם מימוש ההתחייבות התלויה הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות שיוכרו כתוצאה ממימוש ההתחייבות התלויה ראויים לסיווג כבעייתיים. לעומת זאת, חשיפות אשראי חוץ מאזני יסווגו כחשיפות בפיגור לצורכי הלימות הון באופן עקבי לסיווג החשיפות המאזניות של אותו לווה.

הפרשה להפסדי אשראי - מדידה

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי. כחלק מיישום התקן, הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי להכיר בהפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים למדידת הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים לאיגרות חוב המוחזקות לפדיון ותיק איגרות החוב הזמינות למכירה וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. אומדן ההפרשה להפסדי אשראי צפויים מחושב על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי תוך הבאה בחשבון אומדן של פירעונות מוקדמים. בעת פיתוח אומדן הפסדי האשראי הצפויים, הבנק הביא בחשבון את ההשפעות של אירועי העבר, תנאים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס על יכולת הגבייה (collectability) של הנכסים הפיננסיים. ככלל, חישוב ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי כאשר הנכסים הינם בעלי מאפייני סיכון דומים. מאפיינים אלה כוללים, בין היתר: (1) ציוני או דירוגי אשראי, פנימיים או חיצוניים; (2) דירוג סיכון או סיווג סיכון; (3) סוג הנכס הפיננסי; (4) סוג הביטחון; (5) גודל; (6) ענף הפעילות של הלווה; (7) ותק אשראי. לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים בהתאם לאחת השיטות למדידת ההפרשה המותרות בתקן, אשר להערכת הבנק צפויה להביא לידי האומדן הטוב ביותר של ההפרשות להפסדי אשראי. על מנת להעריך את האומדן להפסדי אשראי צפויים לאורך התקופה החוזית של הנכסים, הבנק מתבסס על מידע היסטורי תוך בחינת הצורך להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות וניתנות לביסוס יהיו שונים מן התנאים אשר שררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי. כאשר התקופה סבירה וניתנת לביסוס שקבע הבנק קצרה מאורך החיים של הנכס הפיננסי, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם בגין תנאים כלכליים קיימים או בגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, כגון: שינוי בשיעור האבטלה, ערכי נכסים, ערכי סחורות, פיגורים, ועוד. החזרה למידע על הפסדים היסטוריים יכול להתבצע באחת מהשיטות הבאות: (1) חזרה באופן מידי; (2) חזרה על בסיס קו ישר; (3) שימוש בבסיס הגיוני ושיטתי אחר.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

סיכון אשראי⁽²⁾ לפי ענפי משק

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן פירוט סיכון אשראי לפי ענפי משק (במיליוני שקלים חדשים):

חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾		סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾		מזה:		מזה:		מזה:			
הפסדי אשראי ⁽³⁾				אשראי תקין שאינו בדירוג ביצוע		אשראי ⁽⁴⁾		אשראי ⁽⁴⁾			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	הוצאות בגין הפסדי חשבונאות נטו	לא צובר	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	אשראי	אשראי ⁽⁴⁾	סך הכל		
29	-	(3)	32	45	854	1,168	45	53	1,070	1,168	פעילות לווים בישראל
36	-	3	-	2	3,822	5,035	2	-	5,165	5,167	ציבור - מסחרי
362	67	(53)	180	436	8,758	14,980	436	759	13,972	15,167	חקלאות, ייעור ודיג
50	40	(29)	81	195	796	1,208	195	115	898	1,208	כרייה וחציבה
345	(14)	(51)	257	404	40,155	81,906	404	3,929	77,688	82,021	תעשייה וחרושת
217	1	(9)	72	179	12,126	13,878	183	242	13,831	14,256	מזה: יהלומים
166	5	42	2	8	7,745	13,119	8	555	12,916	13,479	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
442	53	43	374	601	13,430	17,229	601	601	16,243	17,445	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
107	7	(1)	50	159	1,975	2,575	159	98	2,322	2,579	אספקת חשמל ומים
116	31	62	54	90	2,817	5,279	90	517	4,688	5,295	מסחר
26	(1)	(1)	7	12	1,183	1,988	12	27	2,021	2,060	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
35	(2)	(12)	4	7	20,393	36,566	7	56	40,067	40,130	תחבורה ואחסנה
169	42	25	76	145	5,362	8,547	145	195	8,221	8,561	מידע ותקשורת
83	23	26	65	94	2,754	3,688	94	125	3,481	3,700	שירותים פיננסיים
2,133	212	71	1,173	2,182	121,374	205,958	2,186	7,157	201,685	211,028	שירותים עסקיים אחרים
1,098	(4)	(119)	2,535	2,535	245,226	264,579	2,535	3,396	258,648	264,579	שירותים ציבוריים וקהילתיים
733	164	200	76	299	28,494	44,994	299	405	44,302	45,006	סך הכל מסחרי
3,964	372	152	3,784	5,016	395,094	515,531	5,020	10,958	504,635	520,613	פעילות בישראל
-	-	-	-	-	584	584	-	-	4,595	4,595	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	1	1	-	-	35,485	35,485	ממשלת ישראל
3,964	372	152	3,784	5,016	395,679	516,116	5,020	10,958	544,715	560,693	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ											
137	120	75	194	342	9,261	13,464	356	-	13,272	13,628	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
4	-	1	-	-	17,364	17,364	-	-	17,430	17,430	בנקים בחוץ לארץ
1	-	-	1	1	347	347	1	-	9,485	9,486	ממשלות בחוץ לארץ
142	120	76	195	343	26,972	31,175	357	-	40,187	40,544	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
4,106	492	228	3,979	5,359	422,651	547,291	5,377	10,958	584,902	601,237	סך הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 422,651, אגרות חוב - 46,697 ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 593, סיכון אשראי (מאזני וחוץ מאזני) בגין מכשירים נגזרים - 6,656 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 124,640.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 724 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 821 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה. לפרטים בדבר חשיפות אשראי המבוססות על ידי מבטחי משנה בינלאומיים, ראה חשיפות עיקריות למדיניות דרות להלן.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

סיכון אשראי⁽²⁾ לפי ענפי משק - המשך

ליום 31 בדצמבר 2024

פירוט סיכון אשראי לפי ענפי משק - המשך (במיליוני שקלים חדשים):

		חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾					
		הפסדי אשראי ⁽³⁾					מזה:					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	חזקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	לא צובר	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	אשראי תקין שאינו בדירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	דירוג ביצוע	סך הכל		
											פעילות לווים בישראל	
											ציבור - מסחרי	
32	7	7	20	26	1,103	1,408	26	75	1,307	1,408	חקלאות, ייעור ודיג	
33	-	8	6	8	2,166	3,054	8	-	3,181	3,189	כרייה וחציבה	
482	(21)	25	211	545	9,192	17,049	549	549	16,143	17,241	תעשייה וחרושת	
119	-	29	99	240	1,113	1,608	240	49	1,319	1,608	מזה: יהלומים	
382	27	13	483	761	31,310	64,684	761	2,300	61,746	64,807	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	
227	-	2	111	176	9,688	11,293	176	130	11,406	11,712	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
129	3	44	7	10	7,114	12,002	10	41	12,305	12,356	אספקת חשמל ומים	
452	74	6	335	736	13,158	17,383	736	641	16,137	17,514	מסחר	
115	32	1	62	172	1,681	2,211	172	86	1,958	2,216	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל	
85	15	16	32	74	2,975	3,728	74	551	3,132	3,757	תחבורה ואחסנה	
26	11	7	12	17	950	1,717	17	89	1,714	1,820	מידע ותקשורת	
45	11	12	7	36	14,878	27,168	36	225	32,640	32,901	שירותים פיננסיים	
186	25	16	100	187	5,187	8,162	187	343	7,651	8,181	שירותים עסקיים אחרים	
80	10	(23)	126	146	2,575	3,375	146	66	3,166	3,378	שירותים ציבוריים וקהילתיים	
2,274	194	134	1,512	2,894	101,977	173,234	2,898	5,096	172,486	180,480	סך הכל מסחרי	
1,213	-	64	2,141	2,141	225,291	242,069	2,141	3,101	236,827	242,069	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
697	144	139	83	274	27,447	43,181	274	382	42,530	43,186	אנשים פרטיים - אחר	
4,184	338	337	3,736	5,309	354,715	458,484	5,313	8,579	451,843	465,735	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	-	-	-	303	303	-	-	1,724	1,724	בנקים בישראל	
-	-	-	-	-	2	2	-	-	23,511	23,511	ממשלת ישראל	
4,184	338	337	3,736	5,309	355,020	458,789	5,313	8,579	477,078	490,970	סך הכל פעילות בישראל	
											פעילות לווים בחוץ לארץ	
182	92	181	560	617	7,379	10,071	621	-	9,723	10,344	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ	
3	-	1	-	-	23,639	23,674	-	-	23,812	23,812	בנקים בחוץ לארץ	
1	-	-	1	1	317	439	1	-	2,399	2,400	ממשלות בחוץ לארץ	
186	92	182	561	618	31,335	34,184	622	-	35,934	36,556	סך הכל פעילות בחוץ לארץ	
4,370	430	519	4,297	5,927	386,355	492,973	5,935	8,579	513,012	527,526	סך הכל	

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 386,355, אגרות חוב - 27,593 ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 264, סיכון אשראי (מאזני וחוץ מאזני) בגין מכשירים נגזרים - 6,696 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לוח - 106,618.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,019 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,098 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה. לפיכך בדבר חשיפות אשראי המבוססות על ידי מבטחי משנה בינלאומיים, ראה חשיפות עיקריות למדיניות זרות להלן.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן חשיפות אשראי לפי יתרת תקופות לפירעון:

ליום 31 בדצמבר 2025						
תקופה ממוצעת לפירעון	סה"כ חשיפת אשראי	מעל 15 שנים	מעל חמש שנים ועד 15 שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	עד שנה	
שנים	במיליוני שקלים חדשים					חשיפת אשראי מאזנית:
1.5	130,402	839	8,996	37,269	83,298	מסחרי
11.0	401,196	122,322	167,471	86,759	24,644	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
3.5	28,406	16	6,133	12,692	9,565	אנשים פרטיים - אחר
0.6	6,351	710	377	952	4,312	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽⁴⁾
8.3	566,355	123,887	182,977	137,672	121,819	סך הכל ציבור
0.7	135,600	9,719	14,259	12,239	99,383	בנקים וממשלות
6.8	701,955	133,606	197,236	149,911	221,202	סך הכל חשיפת אשראי מאזנית
1.2	51,781	9,719	13,560	12,342	16,160	מזה: אגרות חוב
1.7	155,282	1,169	3,788	47,127	103,198	סך הכל חשיפת אשראי חוץ מאזנית

ליום 31 בדצמבר 2024						
תקופה ממוצעת לפירעון	סה"כ חשיפת אשראי	מעל 15 שנים	מעל חמש שנים ועד 15 שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	עד שנה	
שנים	במיליוני שקלים חדשים					חשיפת אשראי מאזנית:
1.5	109,066	576	7,803	29,700	70,987	מסחרי
11.0	375,683	113,575	158,099	80,740	23,269	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
3.2	31,772	16	5,813	12,696	13,247	אנשים פרטיים - אחר
0.8	5,551	109	509	1,111	3,822	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽⁴⁾
8.4	522,072	114,276	172,224	124,247	111,325	סך הכל ציבור
1.8	116,113	5,064	12,681	9,171	89,197	בנקים וממשלות
7.2	638,185	119,340	184,905	133,418	200,522	סך הכל חשיפת אשראי מאזנית
2.8	33,002	5,064	12,521	8,917	6,500	מזה: אגרות חוב
1.5	134,537	1,219	2,319	35,741	95,258	סך הכל חשיפת אשראי חוץ מאזנית

(4) נכסים בגין מכשירים נגזרים מכילים בין היתר מכשירים נגזרים של בנקים וממשלות.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

חלק ב'- מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2025, החשיפה המאזנית לברבדוס עומדת בסך הנדרש לגילוי זה, והינה על סכום של 4.8 מיליארדי שקלים חדשים. ליום 31 בדצמבר 2024, לא קיימות מדינות זרות אשר סכום החשיפות המאזניות בגינן גבוה מהסך הנדרש לגילוי זה.

חלק ג'- מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות

לשנה שהסתיימה	
ביום 31 בדצמבר 2024	
ברבדוס⁽⁴⁾	
5,353	סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח
(496)	שינויים נטו בסכום החשיפה
4,857	סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

ליום 31 בדצמבר 2025, אין לבנק חשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות, אשר החשיפה בגינן עולה על סף הדיווח שנקבע בהוראות הדיווח לציבור.

בהתאם להנחיות בנק ישראל, מדינה שקיבלה סיוע מקרן המטבע הבינלאומית, נחשבת למדינה עם בעיות נזילות. החשיפה לעיל היא מול חברת ביטוח המגבה תיקי משכנתאות, ולמצב הנזילות במדינה לא צפויה להיות השפעה על יכולת התשלום במקרה של תביעות עתידיות על ידי הבנק.

(4) החשיפה הינה בגין פוליסות ביטוח המגבות תיקי משכנתאות בישראל. חברת הביטוח הרשומה בברבדוס הינה חברת בת של קבוצת ביטוח בינלאומית המאוגדת בקנדה.

החשיפה המוצגת לעיל מייצגת, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, חשיפות על בסיס סיכון סופי. הצד הנושא בסיכון הסופי הוא אדם, עסק, מוסד או מכשיר כלשהו המספק לבנק "חיזוקי אשראי", כגון ערבויות, ביטחונות, חוזי ביטוח ונגזרי אשראי. כאשר לא קיים "חיזוק אשראי", אזי הצד הנושא בסיכון הסופי הוא החייב עצמו.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחוץ לארץ של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

הפחתת סיכון אשראי (CRC)

קבוצת הבנק נוקטת באמצעים שונים להפחתת הסיכונים הנובעים ממתן אשראי ומריכוזיות האשראי. להלן תיאור הכלים העיקריים להפחתת הסיכון במסגרת מדיניות האשראי של הבנק.

קיצוז נכסים והתחייבויות - הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012.

בהתאם להוראות, תאגיד בנקאי יקוזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויצגי במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות יש לו זכות חוקית בת אכיפה לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים.
- בכוננתו לפרוע את ההתחייבויות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית.
- גם התאגיד הבנקאי וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה.

בהתאם להוראות, תאגיד בנקאי יקוזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ויצגי במאזן סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישינו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות התאגיד הבנקאי בגין אותן ההתחייבויות לקיזוז.

כמו כן, נקבע כי תאגיד בנקאי יקוזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי. מדיניות הבנק הנוכחית היא להציג חשיפות בגין עסקאות ברוטו, למעט פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי כאמור לעיל. בהתאם לכך, פיקדונות המיועדים למתן אשראי, שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי, ולקבוצת הבנק אין סיכון להפסד אשראי, קוזזו מן האשראי שניתן מפיקדונות אלו. פערי הריבית בגין פעילות זו הוצגו בדוח רווח והפסד בסעיף עמלות.

בטוחות - קבלת ביטחונות לטובת הבנק נועדה להבטיח את החזר האשראי, שהבנק נותן ללקוח, במקרה של חדלות פירעון. טיב וכמות הביטחונות הנדרשים מהלקוח, נקבעים על סמך המאפיינים הבסיסיים של הלווה, מאפייני העסקה, ומהותיות הסיכון לכך שהלקוח לא יוכל להחזיר את האשראי. ככל שהסיכון גבוה יותר, הבנק ידרוש ביטחונות רבים יותר ונזילים יותר. ככלל, הלקוח יידרש להמציא סוגי ביטחונות, המתאימים ככל הניתן לאשראי הניתן, לפי פרמטרים שונים כגון: התאמה לעסקה, לסכום ולתקופת האשראי.

הבנק קבע את סוגי הנכסים אשר יוכרו כבטוחות למתן אשראי במדיניות ובנהלים. הבטוחות העיקריות המקובלות בבנק הן: פיקדונות, ניירות ערך, שעבוד של נדל"ן ושל רכב, שוברי אשראי, צ'קים, ערבויות בנקאיות וערבויות של מוסדות, של תאגידים או של יחידים. במסגרת מדיניות הבטוחות, נקבעו כללים ועקרונות באשר לרמת ההסתמכות על כל סוג בטוחה, בהתאם לאופייה, סחירותה, התנדוטיות במחירה, מהירות מימושה ומעמדה המשפטי, וזאת בנוסף לביטחונות כשר החזר של הלקוח כקריטריון למתן האשראי.

כמו כן, קיימים סוגי ביטחונות נוספים כדוגמת שיעבוד שוטף, חייבים ו/או אמות מידה כספיות ותפעוליות המושתות על לקוח בכדי להבטיח את יכולתו לעמוד בפירעון חובו לבנק.

הבטוחות מותאמות, במידת האפשר, לסוג האשראי אותו הן מבטיחות, תוך התייחסות לטווח הזמן, לסוגי הצמדה, לאופי האשראי, למטרות וכן למהירות יכולת המימוש שלהן. מקדמי הביטחון קובעים את השיעור בו הבנק מוכן להסתמך על בטוחה מסוימת כביטחון לאשראי. שווי הבטוחות בהתאם למקדמי הביטחון מחושב, ככל שניתן, באופן אוטומטי על ידי מערכת המחשוב. מקדמי הביטחון לסוגי הבטוחות השונים נבדקים אחת לשנה, ומאשרים בוועדת אשראי עליונה ובדירקטוריון. כמו כן, קיימים ביטחונות אשר אינם נלקחים בחשבון בחישוב מקדמי הביטחון והם משמשים לחיזוק מערך הביטחונות הקיים. הבנק מאשר באופן פרטני ומוגבל, גם מתן אשראי כנגד התחייבות הלווה בלבד.

ערבים - לעיתים הבנק דורש מהלקוח להמציא ערבויות או ערבים להבטחת האשראי. קיימים מספר סוגי ערבויות כגון ערבויות אישיות, ערבויות בנקאיות לסוגיהן, ערבויות מדינה, פוליסות ביטוח או כתבי שיפוי.

סינדיקציות אשראי - הבנק משתתף בסינדיקציות, באמצעות מערך מקצועי המאפשר לו להוביל סינדיקציות בהיקפי אשראי משמעותיים. מימון במסגרת סינדיקציה מאפשר פיזור הסיכון בין מספר גופים מממנים בעסקאות אשראי גדולות.

שיתוף/מכירת חובות - כלי נוסף להפחתת סיכון האשראי הוא שיתוף/מכירת נתחים מתיק האשראי של הבנק במגזרים מסוימים לגופים פיננסיים. במהלך השנים האחרונות, יצר הבנק תשתית עסקית, משפטית ותפעולית למכירת סיכון אשראי.

גידורים - ללווים בעלי חשיפה מטבעית מוצעים אמצעי חיסוי והגנה (עסקות גידור) לצמצום חשיפתם, וזאת בנוסף לצעדים האחרים שהבנק נוקט למזעור סיכויי החשיפה של הבנק מפעילותם של אותם לקוחות. הבנק קבע הנחיות למעקב, פיקוח ובקרה נאותים על פעילות לווים אשר חבותם לבנק רגישה לשינויים בשערי החליפין, לרבות יצירת סימולציות ותרשימים לשינויים עתידיים בשערי החליפין. בקרות מיוחדות מופעלות גם לגבי לקוחות אשר מרכיב משמעותי בסל הביטחונות שלהם הוא ניירות ערך.

ביטוח של תיקי אשראי - לבנק קיימים ביטוחי אשראי מול מבטחים ומבטחי משנה בקשר עם תיקי אשראי שונים: תיקי משכנתאות, תיקי הלוואות למימון קרקעות ותיקי ערבויות מוכר וביצוע בפרויקטים של ליווי בניה. ביטוחים אלו מאפשרים לבנק חיסכון בנכסי סיכון, אך במקביל, הביטוחים מהווים גורם אשר מפחית את סיכון האשראי.

הלוואות לדיור

ביטחונות - על פי נהלי הבנק בתחום המשכנתאות, ניתן אשראי בגין ביטחונות נכסיים בלבד. במקרים מסוימים דורש הבנק, בנוסף לביטחון הנכסי, גם ערבים לחוב. לצורך אימות פרטי הנכס המוצע לבנק כבטוחה וקביעת שווי, נדרש בדרך כלל ביקור של שמאי בנכס, ומתקבל דוח הכולל את תיאור הנכס, מיקומו, מצבו הפיזי וכן את שווי השוק שלו. השמאים חתומים על הסכם עם הבנק ופועלים על פי הוראותיו, הכוללות מתכונת עבודה מובנית לביצוע השמאות, לזיהוי חריגים ועוד. השמאות המקובלות בענף המשכנתאות הינה שמאות מקוצרות. עם זאת, דורש הבנק לגבי חלק מההלוואות שמסרתן רכישת דירה מיד שנייה, בנייה עצמית או הלוואה לכל מטרה, בסוגי נכסים בעלי סיכון גבוה, שמאות מורחבת הכוללת בדיקות נוספות בכפוף לקריטריונים שנקבעו לעניין זה.

ביטוחים - על פי נהלי הבנק ובהתאם להוראות בנק ישראל כל נכס המשמש כבטוחה מבטוח בביטוח נכס. בנוסף, הלווים עצמם מבטוחים בביטוח חיים לטובת הבנק למקרה של פטירה בטרם נפרע האשראי במלואו. תהליך ביטוח האשראי הינו גורם מפחית סיכון משמעותי.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון המרבי אותו מאשר הבנק, נקבע במדיניות האשראי ונבחן מעת לעת. ככלל, הבנק דורש מהלווה להשתתף בחלק ממימון הרכישה. תשלום ההון העצמי מהווה כרית ביטחון במקרה של מימוש הנכס, לרבות בתקופה של ירידת מחירים בשוק הנדל"ן. יתר על כן, שיעור ההשתתפות של הלווה מהווה אינדיקציה נוספת לאיתנותו הפיננסית.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3) (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2025									
לא מובטחים									
מובטחים									
מזה: על ידי נגזרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי בטחון					
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית ⁽²⁾	מזה: סכום מובטח ⁽¹⁾	סך הכל יתרה מאזנית ⁽¹⁾	סך הכל יתרה מאזנית ⁽¹⁾	
-	-	12,655	28,062	7,970	29,039	20,626	57,102	412,039	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	28,340	אגרות חוב
		12,655	28,062	7,970	29,039	20,626	57,102	440,379	סך הכל
		25	249	31	233	57	482	3,626	מזה: לא צובר או בפיקוד של 90 ימים או יותר

ליום 31 בדצמבר 2024									
לא מובטחים									
מובטחים									
מזה: על ידי נגזרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי בטחון					
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית ⁽²⁾	מזה: סכום מובטח ⁽¹⁾	סך הכל יתרה מאזנית ⁽¹⁾	סך הכל יתרה מאזנית ⁽¹⁾	
-	-	9,882	24,254	7,977	28,445	17,859	52,698	378,950	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	19,345	אגרות חוב
		9,882	24,254	7,977	28,445	17,859	52,698	398,295	סך הכל
		98	376	38	225	136	601	3,778	מזה: לא צובר או בפיקוד של 90 ימים או יותר

- (1) יתרה מאזנית בהתאם לערכים החשבונאיים המדווחים בדוחות הכספיים ולאחר הפרשות להפסדי אשראי.
 (2) יתרה מאזנית של חלק מסכום החובות שמובטח בבטחון, ערבות או נגזר אשראי, לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

סיכון האשראי לפי הגישה הסטנדרטית

חישוב סיכון האשראי על פי הגישה הסטנדרטית מבוסס על דירוגי אשראי חיצוניים, הנקבעים על ידי חברות דירוג אשראי חיצוניות (ECAI).

דירוגי חברות הדירוג משמשים לקביעת משקל הסיכון של קבוצות החשיפה הבאות:

- ריבוניות
- סקטור ציבורי
- תאגידים בנקאיים
- חברות ביטוח, קופות גמל וקרנות נאמנות
- תאגידים

קביעת משקל הסיכון המתאים מתבצעת בהתאם לנתוני הצד הנגדי.

משקל הסיכון של בנקים, ישויות סקטור ציבורי, חברות ביטוח, קופות גמל וקרנות נאמנות נקבע לפי משקל הסיכון של המדינה בה הבנק מאוגד והוא נחות בדרגה אחת ממשקל הסיכון הנגזר מדירוג אותה מדינה.

עבור השקעה בהנפקות שיש להן דירוג הנפקה ספציפי, משקל הסיכון של החוב יתבסס על דירוג זה, למעט כאשר המנפיק הוא תאגיד בנקאי או ישות סקטור ציבורי, חברות ביטוח, קופות גמל וקרנות נאמנות. במקרים אלו, משקל הסיכון יתבסס על דירוג המנפיק ולא על דירוג הנפקה ספציפי.

למטרת הדירוג השתמש הבנק במדרג אחד בלבד של חברת S&P, החל מרבעון 1 2022, עבר הבנק לשימוש בדירוג הנמוך מבין שתי סוכנויות דירוג S&P ו-AM best אשר משמשת לדירוג של מבטחי סיכונים אשראי לצורך הפחתת סיכון האשראי כך שמשקל הסיכון מתבסס על דירוג המבטחים ולא על דירוג הצדדים הנגדיים.

להלן טבלת המיפוי לדירוגי חברות הדירוג הבינלאומיות בהם עושה הבנק שימוש:

AM Best	S&P
A+ TV A++	AA - TV AAA
A- TV A	A - TV A+
B+ TV B++	BBB - TV BBB+
B- TV B	BB - TV BB+
C+ TV C++	B - TV B+
C או נמוך יותר	CCC+ או נמוך יותר

יצוין כי החלק העיקרי של סיכון האשראי בבנק אינו מדורג בדירוג חיצוני.

ניתוח ואישור מסגרות

כחלק מהפעילות העסקית של הבנק, לצורך אישור מסגרות הפעילות לחשיפת אשראי וסיכונים אחרים עבור בנקים ומוסדות פיננסיים זרים הבנק משתמש בפרסומים ודירוגים ציבוריים וכל מידע נוסף ככל שקיים וזמין ביחס למוסדות פיננסיים להם הוא חשוף, אשר משמשים את הבנק הן לניתוח והן לקביעת גבולות חשיפה.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

גישה הסטנדרטית - חשיפה לסיכון אשראי והשפעות הפחתת סיכון אשראי (CR4)

להלן הרכב חשיפת האשראי נטו לפי סוגי הפחתות סיכון (במיליוני שקלים חדשים)⁽¹⁾:

ליום 31 בדצמבר 2025						
נכסי סיכון וצפיפות		חשיפות לאחר מקדמי המרה והפחתת ביטחונות		חשיפות לפני מקדמי המרה והפחתת ביטחונות		
צפיפות נכסי סיכון	נכסי סיכון	סכום חוץ מאזני ⁽³⁾	סכום מאזני ⁽³⁾	סכום חוץ מאזני ⁽²⁾	סכום מאזני ⁽²⁾	
2%	1,800	60	105,055	120	105,064	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
44%	969	271	1,923	969	1,632	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
47%	2,682	674	4,993	3,259	4,108	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
50%	1,441	810	2,071	4,205	511	חברות ניירות ערך
91%	118,895	36,802	94,205	104,283	91,543	תאגידים
75%	22,289	2,406	27,304	16,944	28,566	חשיפות קמעונאיות ליחידים
75%	10,465	1,206	12,746	6,497	14,586	הלוואות לעסקים קטנים
54%	129,187	1,969	238,345	19,404	243,328	בביטחון נכס למגורים
100%	7,690	361	7,329	988	7,648	בביטחון נדל"ן מסחרי
134%	5,291	-	3,950	-	4,021	הלוואות בפיגור
67%	5,761	95	8,518	190	8,519	נכסים אחרים
56%	306,470	44,654	506,439	156,859	509,526	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2024						
נכסי סיכון וצפיפות		חשיפות לאחר מקדמי המרה והפחתת ביטחונות		חשיפות לפני מקדמי המרה והפחתת ביטחונות		
צפיפות נכסי סיכון	נכסי סיכון	סכום חוץ מאזני ⁽³⁾	סכום מאזני ⁽³⁾	סכום חוץ מאזני ⁽²⁾	סכום מאזני ⁽²⁾	
2%	1,458	61	96,633	122	96,312	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
46%	929	220	1,780	935	1,669	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
35%	1,776	570	4,440	2,768	3,730	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
50%	860	912	808	4,740	567	חברות ניירות ערך
90%	99,530	30,849	80,037	85,683	77,599	תאגידים
75%	21,308	2,265	26,145	16,038	27,520	חשיפות קמעונאיות ליחידים
75%	9,999	1,198	12,134	6,326	14,197	הלוואות לעסקים קטנים
54%	118,907	1,485	218,253	16,831	223,313	בביטחון נכס למגורים
100%	6,171	398	5,773	1,093	6,042	בביטחון נדל"ן מסחרי
134%	4,828	-	3,611	-	3,760	הלוואות בפיגור
66%	4,938	89	7,356	178	7,355	נכסים אחרים
55%	270,704	38,047	456,970	134,714	462,064	סך הכל

- (1) היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוץ-מאזניות המשקפות סיכון אשראי, זאת למעט סכומי מסים נדחים והשקעות בתאגידים פיננסיים מתחת לספי הניכוי (הכפופים למשקל סיכון 250%), חשיפות בגין סיכון אשראי צד נגדי וחשיפות איגות.
- (2) היתרות משקפות את סכומי החשיפה הפיקוחיים, בניכוי הפרשות ומחיקות, לפני מקדמי המרה לאשראי ולפני שיטות להפחתת סיכון אשראי.
- (3) היתרות משקפות את סכומי החשיפה הפיקוחיים, בניכוי הפרשות ומחיקות, לאחר מקדמי המרה לאשראי ולאחר שיטות להפחתת סיכון אשראי.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (CRS) ⁽¹⁾⁽²⁾ (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר 2025										
סך הכל חשיפות אשראי (לאחר מקדמי המרה והפחתת ביטחונות)	אחר	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	סוגי נכסים/משקל סיכון
105,115	-	137	85	-	-	-	-	7,548	97,345	ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
2,194	-	-	1	-	-	1,937	-	-	256	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
5,667	-	-	11	-	-	5,133	-	522	1	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
2,881	-	-	-	-	-	2,881	-	-	-	חברות ניירות ערך
131,007	100	546	112,357	-	-	7,207	-	10,568	229	תאגידים
29,710	-	-	30	29,680	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,952	-	-	7	13,945	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
240,314	-	-	9,745	25,514	78,775	58,104	68,176	-	-	בביטחון נכס למגורים
7,690	-	-	7,690	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,950	-	2,681	1,269	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
8,613	-	442	5,097	-	-	-	-	-	3,074	נכסים אחרים
855	-	74	781	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
551,093	100	3,806	136,292	69,139	78,775	75,262	68,176	18,638	100,905	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2024										
סך הכל חשיפות אשראי (לאחר מקדמי המרה והפחתת ביטחונות)	אחר	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	סוגי נכסים/משקל סיכון
96,694	-	-	209	-	-	-	-	6,244	90,241	ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
2,000	-	-	1	-	-	1,855	-	-	144	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
5,010	-	-	11	-	-	2,552	-	2,447	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
1,720	-	-	-	-	-	1,720	-	-	-	חברות ניירות ערך
110,886	2	901	92,961	-	-	6,193	-	10,563	266	תאגידים
28,410	-	-	-	28,410	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,332	-	-	-	13,332	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
219,738	-	-	9,512	26,607	69,305	52,309	62,005	-	-	בביטחון נכס למגורים
6,171	-	-	6,171	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,611	-	2,434	1,177	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
7,445	-	397	4,343	-	-	-	-	-	2,705	נכסים אחרים
826	-	62	764	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
495,017	2	3,732	114,385	68,349	69,305	64,629	62,005	19,254	93,356	סך הכל

(1) היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוב-מאזניות המשקפות סיכון אשראי, זאת למעט סכומי מסים נדחים והשקעות בתאגידים פיננסיים מתחת לספי הניכוי (הכפופים למשקל סיכון 250%), חשיפות בגין סיכון אשראי צד נגדי וחשיפות איגות.

(2) היתרות משקפות את סכומי החשיפה הפיקוחיים, בניכוי הפרשות ומחיקות, לפני מקדמי המרה לאשראי ולפני שיטות להפחתת סיכון אשראי.

מידע נוסף על סיכון אשראי

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

במסגרת ניהול סיכוני האשראי, נקט הבנק אמצעים שונים לניהול, בקרת והפחתת סיכונים הנובעים ממתן אשראי לדיור. תחום הלוואות הדיור הינו בעל משקל מהותי מכלל סיכון האשראי של הבנק, אך יחד עם זאת, תחום זה מאופיין בפיזור גבוה וברמת סיכון נמוכה בשל פיזור רחב של לווים, המשתייכים לענפי המשק השונים, שיעורי מימון נמוכים יחסית, פיזור גיאוגרפי נרחב של הנכסים המשועבדים ושימוש במפחיתי סיכון שונים וביניהם ביטוחי נכס וביטוחי חיים, למזעור סיכוני האשראי בתחום. מדיניות הבנק בתחום המשכנתאות מבוססת על גישה פרטנית להגבלת הסיכון הספציפי בכל הלוואה באמצעות בחינת מאפייני סיכון שונים. מאפיינים אלה כוללים בדיקת טיב הלווים ויכולתם לעמוד בהחזרים השוטפים גם בתרחישים של שינוי בריבית, שיעור ההחזר ביחס להכנסה הקבועה של משק הבית, בדיקת נתוני העסקה ושיעור המימון. לעיתים דורש הבנק את קיומם של חיזוקים, כגון ערבים להלוואה, יכולת החזר מוכחת שאינה מבוססת על הכנסה שוטפת של הלווה, וחיזוקים נוספים אחרים.

הבנק קבע במסגרת מדיניות סיכוני האשראי מגבלות שונות על פעילות האשראי לדיור, בהתחשב בגורמי הסיכון המרכזיים. גורמים אלה נבחנים מעת לעת ובהתאם לתווספות מגבלות על פי הצורך, קרי, על פי פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות בפועל ומגמת התפתחותו והוראות רגולטוריות של בנק ישראל. מגבלות אלה מהוות כמכלול את תיאבון הסיכון של הבנק בתחום המשכנתאות המוגדר במספר רב של מדדי סיכון הבוחנים היבטי סיכון אשראי וריכוזיות ברמת הביצועים השוטפים והתיק הכולל. מדדים אלה כוללים, בין השאר, את שיעור המימון בהלוואה, מיקום הנכס (סיכון גיאוגרפי), מדדי איכות האשראי, יחס החזר מהכנסה, מטרת הלוואה, תקופת הלוואה, תמהיל המסלולים בהלוואה, סוג הנכס, איכות המסמכים, ריבית נורמטיבית, עושר פיננסי ומגבלות צולבות על שילוב של מספר פרמטרים.

הבנק מצבע באופן שוטף פעילויות לבקרה ולניהול הסיכון הגלום באשראי לדיור, באחריות החטיבה הקמעונאית, החטיבה לניהול סיכונים וגורמים נוספים בבנק. פעילות זו כוללת גם ניטור וניתוח התיק לפי גורמי הסיכון המרכזיים וכן אמידת הסיכון בתיק במודל מתקדם לדירוג אשראי לדיור הכולל דירוג לכל הלוואה וחישוב ההסתברות לכשל ופוטנציאל ההפסד במקרה של כשל, וביצוע מגוון תרחישי קיצון, הבוחנים את השפעת השינויים בגורמים המאקרו כלכליים על רמת הסיכון של התיק, ובעיקר, השפעת שינוי בשיעור האבטלה, שינויים במחירי הדיור ושינויים בשיעור הריבית.

הניטור השוטף של פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות, והתפתחותו לאורך זמן, לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע, מעלה כי מדדי הסיכון המובילים, ממשיכים להיות יציבים ואינם מצביעים על הרעה מהותית או שינוי מהותי ברמת הסיכון, אך שוררת אי וודאות הקיימת בנוגע להשפעות ארוכות הטווח של המלחמה. מדדים אלה כוללים את שיעורי המימון, יחס החזר להכנסה, שיעורי האובדליו בכשל, ובפרט שיעורי הפיגור בהלוואות חדשות (בנות שנה), נתון המצביע על איכות החיתום הגבוהה בבנק. יצוין, כי שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק (לסוף חודש דצמבר 2025) עומד על כ- 54.7%, בהשוואה ל-55.1% ביום 31 בדצמבר 2024.

הבנק בוחן את מדדי הסיכון ורמות הסיכון באופן מתמיד ומתאימם ככל הנדרש לפעילות העסקית השוטפת, בכפוף ובהלימה לתיאבון הסיכון האמצעים לניהול הסיכון בהלוואות לדיור כוללים בין היתר:

- תהליך חיתום - הלוואות לדיור נבחנות ומאושרות בתהליך הכולל את הרכיבים הבאים:
- קריטריונים הנקבעים בנהלי הבנק, ומביאים לידי ביטוי את הניסיון המצטבר של הבנק בתחום האשראי לדיור. הקריטריונים לאישור הלוואה הכוללים בין היתר את: מהות העסקה, טיב הלווה ויכולת החזר שלו, הבטחה הנכסית המוצעת, לרבות הערכות לגבי סיכוני אשראי באזורי הארץ השונים והערבים.
- סמכויות אשראי - קביעת הגורם המוסמך לאשר הלוואה נעשית בהתאם לנתונים בבקשת האשראי ולסיכון הגלום בה.
- מודל לקביעת פרמיית סיכון דיפרנציאלית - מודל אשר פיתח הבנק על בסיס ממצאים אמפיריים מהעבר, לצורך דירוג רמת סיכון פרטני ללווה.
- בקרות מובנות במערכת לביצוע הלוואות - הבקרות כוללות בין היתר: וידוא שלמות הנתונים, בקרות על ביצוע פעולות על פי הרשאות ומנגנון לניתוב תהליכים.
- הדרכה בתחום המשכנתאות - הבנק מקיים הדרכות להכשרה, לפיתוח ולשיפור הידע של כל הגורמים העוסקים במתן האשראי לדיור.
- כנסים מקצועיים - כנסים אלו נסקרות בהרחבה ההתפתחויות בשוק המשכנתאות והצעדים שיש לנקוט על מנת להתמודד עם הסיכונים הנובעים מהתפתחויות אלו.
- מעקב שוטף אחר מצב לווים ותיק האשראי לדיור - הבנק פועל לזיהוי ולאיתור מוקדם ככל האפשר של תבחינים המעידים על ירידה בכושר הפירעון של הלווים, על מנת לאתר מוקדם ככל האפשר מצב של כשל אשראי. הבנק מפעיל סוגים שונים של בקרות, לרבות בקרות פנימיות שוטפות בסניפים, במרחבים ובמטה.

רמת הסיכון בתיק המשכנתאות נותרה ללא שינוי ברמה נמוכה-בינונית. על אף ההתפתחויות החיוביות נמשכת אי הוודאות בנוגע ליציבות הביטחונות לנוכח הפסקת האש והשפעתה על פעילות המשק, יצוין, כי בדומה לתקופת הקורונה שהתאפיינה בהיקפי דחיית משכנתאות נרחבים, גם בתקופת מלחמת "חברות ברזל" הוכח בפועל, כי עם החזרה לפעילות משקית מלאה, פוטנציאל הסיכון בתיק המשכנתאות לא התממש. מדדי הסיכון לאורך כל שנת 2025, לא הצביעו על שינוי מהותי ברמת הסיכון, ולכן הערכת הסיכון נותרה ללא שינוי. הבנק ממשיך לעקוב אחר ההתפתחויות והשפעתן על הצמיחה ופעילות המשק. מרביתם המכריע של הלקוחות שדחו תשלומים חזרו לשלם והבנק פועל באופן סדור מול הלקוחות המצויים עדיין בדחיית תשלומים.

סכום התשלומים שנדחו ללקוחות מגזר האשראי לדיור נכון ליום 31 בדצמבר 2025, עומד על 11 מיליוני שקלים חדשים מתוך יתרת אשראי שעבר שינוי בתנאים בסך של כ- 238 מיליוני שקלים חדשים, בהשוואה לסכום התשלומים שנדחו ללקוחות מגזר האשראי לדיור נכון ליום 31 בדצמבר 2024, שעמד על 115 מיליוני שקלים חדשים מתוך יתרת אשראי שעבר שינוי בתנאים בסך של כ- 5.2 מיליארד שקלים חדשים.

סיכון אשראי בענף משק לבינוי ונדל"ן

פעילות האשראי בענף זה מהווה רכיב משמעותי בפעילות האשראי של הבנק. במימון ענף הבניה והנדל"ן נעשה שימוש בכלי ניתוח ומעקב ספציפיים המסייעים לבנק בתהליך קבלת ההחלטות למתן ליווי פיננסי לפרויקטים השונים. מימון בנייה נעשה תוך התמקדות בעיקר בענף הבניה למגורים. כמו כן, מתבצעת הקצאה מבוקרת של המימון בין אזורים גיאוגרפיים, גם בהתאם לביקושים הרלוונטיים. במתן אשראי לבנייה מתמקד הבנק בשיטת הליווי

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הפיננסי (ליווי סגור). יישום השיטה מיועד להקטין את החשיפה לסיכונים במתן האשראי, שכן היא מעגנת מעקב שוטף וצמוד על הפרויקטים הממומנים, הן לפני העמדת האשראי, והן במהלך ליווי הפרויקט, תוך ניתוק הפרויקט הממומן מהסיכונים העסקיים הטמונים בפעילויות האחרות של היזם-הלווה. הבנק נעזר במפקחי בנייה חיצוניים, ומסתמך בין היתר, על שיעבוד המקרקעין נשוא הפרויקט כביטחון לאשראי. מתן האשראי במסגרת הליווי הפיננסי מבוצע רק במרכזי העסקים ובסניפים בעלי התמקצעות בנושא, ובפיקוח של סקטור הנדל"ן והבנייה בבנק. כמו כן, קבע הבנק מדיניות וכללים למימון עסקאות נדל"ן מסוגים אחרים כגון מימון נדל"ן מניב, קבוצות רכישה, התחדשות עירונית ועוד. בנוסף, על מנת למזער את הסיכון, הבנק מבטח באופן חלקי תיק קרקעות המיועדות לבניה במסגרת פרויקט סגור ואת תיק ערבויות חוק המכר וערבויות הביצוע בפרויקטים המלווים אצל מבטחי משנה בארץ ובחוץ לארץ.

בסקטור נדל"ן פועלת יחידת בקרה ייעודית אשר מבצעת בקרה ובחינה של היבטים שונים בכל הקשור לטיפול בעסקאות נדל"ן על ידי הבנק, ותפעול האשראי נעשה בסניפים מתמחי נדל"ן. בנוסף מבצעת היחידה בקרה ובחינה בתחום הנדל"ן המניב ובתחום קבוצות רכישה.

בסקטור בנייה ונדל"ן פועלת מערכת מחשוב לבקרה וניהול פרויקטים סגורים המנוהלים בסקטור. המערכת מיועדת לליווי ולמעקב אחר פרויקטים סגורים, ביצוע שחרור כספים, שיפור השליטה על תיק הנדל"ן ותחזוקת הפרויקטים.

במימון ענף הבנייה והנדל"ן נעשה שימוש בכלי ניתוח ומעקב ספציפיים המסייעים לבנק בתהליך קבלת ההחלטות למתן ליווי פיננסי לפרויקטים השונים.

במסגרת תהליך החיתום של הפרויקטים והן במהלך המעקב אחר הפרויקטים המאושרים בבנק, נבחן באופן שוטף משקל חוזי המכר בשיטות תשלום לא לינאריות מסך חוזי המכר של דירות חדשות, לרבות בדיקה של ההשפעות של חוזים אלה על עלויות המימון של הפרויקט. כמו כן הבנק מוודא שיש התייחסות של המפקחים להיקף החוזים ולהשפעתם על עלויות המימון. מתבצע מעקב אחר התזרים של הפרויקט והצורך בעדכון המסגרת התקציבית באופן מוקדם עוקב באופן הדוק אחר התפתחות מאפייני הסיכון שנובע מסגמנט זה.

נתוני סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן ליום 31 בדצמבר 2025 מראים כי כ-59.2% מסיכון האשראי המאזני וכ-71.4% מסיכון האשראי החוץ מאזני מיועד לליווי פרויקטים סגורים בנדל"ן, ברובם המכריע לבנייה למגורים באזורי ביקוש. רוב האשראי החוץ מאזני נובע מערבויות חוק המכר לרוכשי דירות.

מרבית סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן מגובה בביטחון נדל"ן המשועבד במלואו לטובת הבטחת החזר האשראי. יצוין כי לחלק האשראי שאינו בביטחון נדל"ן קיימים ביטחונות אחרים כגון: פיקדונות, ניירות ערך ועוד.

המשך הצמיחה בפעילות האשראי לענף הנדל"ן, גם על רקע התחרות, מתקיימת תוך שמירה על הליכי חיתום ומרווחי אשראי נאותים המשקפים את הסיכון, ומנוהלת תחת ניטור שוטף. רמת הסיכון בענף מובאת בחשבון גם במסגרת התהליך הרבעוני לבחינת שיעורי ההפרשה הקבוצתית.

סיכון אשראי בענף הבינוי והנדל"ן - הערכת ההשפעה הכוללת של סיכונים האשראי והריכוזיות הענפית, כוללת את הערכת הסיכון בגין חשיפת הבנק לענף הבינוי והנדל"ן. פעילות הבנק בענף זה מתמקדת בעיקר במתן אשראי לבנייה בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור). מרבית סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, מגובה בביטחון נדל"ן המשועבד במלואו לטובת הבטחת החזר האשראי, ולחלק האשראי שאינו בביטחון נדל"ן קיימים ביטחונות אחרים כגון: פיקדונות, ניירות ערך ועוד. חלקו של ענף בינוי ונדל"ן בישראל מסך סיכון האשראי לציבור בבנק, עומד על כ-18.5%. המשך הפחתות הריבית והתייצבות מתמשכת במצב הביטחוני, עשויים להביא לחזרה הדרגתית של הביקושים בענף. הבנק עוקב אחר התפתחות מאפייני הסיכון של הענף והשפעות השינויים על פעילות הבנק, כולל ניטור התיק והתמקדות במוקדי הסיכון, לרבות חוזי רכישה לא לינאריים וביטולי עסקאות, כאשר עד כה לא זוהתה התמשכות סיכון במוקדים אלו.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן פרטים על סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2025							
סיכון אשראי לציבור ⁽¹⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי		סיכון אשראי			
סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	לא צובר	כולל	חוץ מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	
					מסגרות והתחייבויות אחרות	ערביות לרוכשי דירות ⁽⁵⁾	
29	186	69	148	61,155	23,131	7,070	30,954
3	160	107	101	15,093	2,841	199	12,053
32	346	176	249	76,248	25,972	7,269	43,007
18	166	78	84	20,029	10,285	9	9,735
50	512	254	333	96,277	36,257	7,278	52,742
30	37	58	146	62,260	23,805	7,258	31,197
בביטחון נדל"ן:							
לדיור							
למסחר ולתעשייה							
סך הכל בביטחון נדל"ן							
שאינו בביטחון נדל"ן							
סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל							
מזה: מיועד לליווי פרויקטים							

31 בדצמבר 2024							
סיכון אשראי לציבור ⁽¹⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי		סיכון אשראי			
סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	לא צובר	כולל	חוץ מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	
					מסגרות והתחייבויות אחרות	ערביות לרוכשי דירות ⁽⁵⁾	
24	219	47	342	48,677	18,193	6,768	23,716
3	165	118	152	12,981	2,226	200	10,555
27	384	165	494	61,658	20,419	6,968	34,271
19	179	178	100	14,861	7,590	8	7,263
46	563	343	594	76,519	28,009	6,976	41,534
24	44	94	359	48,304	17,956	6,948	23,400
בביטחון נדל"ן:							
לדיור							
למסחר ולתעשייה							
סך הכל בביטחון נדל"ן							
שאינו בביטחון נדל"ן							
סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל							
מזה: מיועד לליווי פרויקטים							

- (1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור לא צובר מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.
- (2) אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) סיכון אשראי חוץ מאזני הנובע מערביות חוק מכו/בנוסח חוק מכו, המגובות ברובן בביטוח שנרכש ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר					
2024			2025		
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾		
מאזני	חוץ מאזני	כולל	מאזני	חוץ מאזני	כולל
ביטחון נדל"ן					
נדל"ן שבנייתו טרם הושלמה:					
16,475	1,319	15,156	20,588	1,319	19,269
33,450	23,458	9,992	45,069	29,669	15,400
11,733	2,610	9,123	10,591	2,253	8,338
61,658	27,387	34,271	76,248	33,241	43,007
סך הכל אשראי בביטחון נדל"ן					
14,861	7,598	7,263	20,029	10,294	9,735
76,519	34,985	41,534	96,277	43,535	52,742
סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן בישראל					

(1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור לא צובר מוצגים לפני השפעת ההפרשה הפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים

מגזר הלקוחות הפרטיים מאופיין ברמת פיזור גבוהה - הן בכמות הלקוחות והן באזור הגיאוגרפי. מרבית הלקוחות במגזר זה הינם שכירים, בעלי חשבון יחיד או משק בית משותף. מיתון בפעילות הריאלית מהווה גורם סיכון עיקרי בפעילות משקי הבית ועלייה בשיעור האבטלה עלולה להגדיל את היקף הלקוחות שייקלעו לקשיים.

מדיניות האשראי ונהלי העבודה לעניין מתן אשראי, לרבות ללקוחות פרטיים, כוללים הנחיות וקווים מנחים לעניין חיתום אשראי והתאמתו לצרכי הלקוח וליכולת החזר שלו: בחינת מטרת האשראי, שיעור המימון המבוקש, תקופת ההלוואה, ניתוח כושר החזר ומקורות החזר של הלקוח ביחס לכלל חביותיו. זאת, תוך בחינת פרמטרים כלכליים שונים של הלקוח ובהתבסס בין השאר על הכנסה קבועה של הלקוח, פאסיבה משועבדת או פנויה, הכרות וניסיון העבודה המצטבר עמו. בנוסף, קיימים נהלים, תהליכי עבודה ייעודיים ובקורות לעניין הצעה יזומה של הלוואות ללקוחות פרטיים, זאת בהתאם להנחיות בנק ישראל.

לעניין אשראי ללקוחות פרטיים, מדיניות הבנק הינה בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים בנושא "ניהול אשראי צרכני" (נב"ת 311A). הבנק עוקב באופן רציף אחרי רמת הסיכון בתיק האשראי לפרטיים, בין השאר באמצעות המודל הפנימי לדירוג אשראי ללקוחות פרטיים, וכן באמצעות מעקב, ניטור וניתוח רציף של ההוצאות בגין הפסדי אשראי.

אשראי לעסקים קטנים

מגזר העסקים הקטנים והזעירים מאופיין בפיזור גבוה של הלקוחות הפועלים בענפי המשק השונים ובעיקר במגזרי התעשייה הזעירה, המסחר, השירותים העסקיים והפיננסיים. המימון במגזר העסקים הקטנים והזעירים ניתן בעיקר לזמן קצר, לצורך פעילות שוטפת ומימון הון חוזר, גישור על פערים בתזרים המזומנים, מימון לקוחות ומלאי ופעילות יבוא. מימון זה ניתן כנגד ביטחונות מתאימים כגון שיקים לביטחון/לגבייה, חשבונות, שעבוד חוזים ושעבוד שוטף, וכן כנגד ביטחונות חיצוניים במידת האפשר כדוגמת פיקדונות, נדל"ן וערבויות בעלים.

במסגרת תהליך חיתום האשראי, מנתחת פעילות העסקית של בית העסק, גם בהתייחס לענף המשקי שבו הוא פועל. במסגרת זו, ובכפוף לבדיקת יכולת החזר ומקורות פירעון, מותאמים היקף האשראי וסוג האשראי לצרכי הלקוח.

גורמי סיכון עיקריים בפעילות מגזר העסקים הקטנים הינם הרעה מאקרו-כלכלית במשק שתוביל למיתון שישפיע השפעת רוחב על בתי העסק הפועלים במגזר; תלות באנשי מפתח בעסק (בעיקר בעלים ומנהלים); ותלות בספקים/לקוחות בודדים שעלולים להיקלע לכשל. הבנק עוקב באופן רציף אחרי רמת הסיכון בתיק האשראי לעסקים קטנים וזעירים, בין השאר באמצעות מודלים ייעודיים לדירוג אשראי, וכן באמצעות מעקב אחרי ענפי משק בסיכון גבוה תוך קביעת קווים מנחים וסמכויות אשראי דיפרנציאליות לדרגי הניהול השונים. על מנת לתמוך באופן מיטבי בפעילות, פועל הבנק לביצוע שיפורים בתשתיות, בתהליכים הבנקאיים ובתהליכי חיתום האשראי.

אשראי לעסקים גדולים ובינוניים

האשראי ללקוחות העסקיים הגדולים הינו לרוב ברמת פיזור נמוכה מזו של יתר המגזרים. לקוחות אלה מאופיינים בפעילות מורכבת בתחום הפיננסי, ומקורות המימון שלהם מגוונים הן במערכת הבנקאית בארץ והן בחו"ל, באמצעות גופים מוסדיים ובשוק ההון. הבטוחות לאשראי הינם לרוב בטוחונות כלליים כגון שעבוד שוטף, שעבוד שלילי מלווים באמות מידה פיננסיות. לקוחות אלו פועלים במגוון מוצרי האשראי ובכלל זה גם אשראי לשוק ההון.

מגזר עסקים בינוניים פועל בכל ענפי המשק, כאשר העיקריים שבהם הינם תעשייה, אנרגיה סולארית, מסחר ושירותים ובניה ונדל"ן.

אשראי לעסקים בינוניים מאופיין ברמת פיזור גבוהה יחסית מבחינת מספר הלקוחות, ענפי המשק והפיזור הגאוגרפי. המימון במגזר זה ניתן לצרכי פעילות שוטפת תוך מימון הון החוזר ובכלל זה מימון לקוחות ומלאי שהינו לרוב לטווח קצר, התרחבות והשקעות בפירמה שהינו לרוב במימון לטווח בינוני וארוך. מימון זה נשען על מרבית סוגי הביטחונות הקיימים כגון: פיקדונות, ני"ע, ציוד, רכבים, שעבוד שוטף ערבויות למיניהן וערבויות אישיות. כמו כן, נעשה שימוש בהתניות פיננסיות בקרב לקוחות אלה על מנת להפחית את רמת הסיכון.

פונקציות הבקרה בחטיבה העסקית, נושאות באחריות לזיהוי, להערכה, למדידה, לניטור, להפחתה ולדיווח על הסיכונים המובנים במוצרים, בפעילויות, בתהליכים ובמערכות הנתונות לאחיותם, וכן לניהול מערכות הבקרה המיכוניות וניהול סביבת בקרה נאותה בהקשר של ניהול סיכונים בחטיבה (להלן "הבקרה").

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

אחריות פונקציות הבקרה בחטיבה העסקית מתחלקת כדלקמן:

- בקרה חטיבתית - נושאת באחריות לבקרה על האשראי למגזרים המטופלים על ידי החטיבה.
 - בקרת אשראי עסקי נושאת באחריות לבקרה במספר מישורים:
 - מבצעת בקרה אחר האשראי ללקוחות החטיבה העסקית. בנוסף, אחראי בקר החטיבה על ריכוז פרום רשימת מעקב בו דנים בחשבונות בהם יש סממן סיכון לפי פרמטרים שנקבעו.
 - אחראית על הפעלת מנגנונים ממוכנים לצורך הפצת התרעות על חשבונות ולקוחות, לרבות הסתמכות על מידע חיצוני לבנק. המחלקה אחראית על בקרת הפעילות העסקית בחשבונות שהוצפו עם סימני סיכון, לרבות בירור חריגים מול גורמי האשראי הרלוונטיים בקו הקדמי (מוקדים, סקטורים), ומעקב על הסדרת חריגים אלה.
 - היחידה לבקרת חשיפות שוק ההון - תחום הפעילות בנגזרים דורש התמחות ספציפית ובקרה בזמן אמת. לאור האופי המיוחד של פעילות זו והחשיפה הנובעת ממנה. היחידה אחראית על ביצוע בקרה על לקוחות שהוגדרו מראש על ידי החטיבה העסקית או ועדות האשראי השונות, קיום התניות ועמידה במסגרות.
 - בקרת ציות - מתן מענה מקצועי והדרכות לעובדי החטיבה העסקית בכל הקשור לעמידה בהוראות הציות וביצוע בקרות בנושאי ציות.
- הבנק עוקב באופן רציף אחר רמת הסיכון בתיק האשראי העסקי, בין היתר באמצעות מערכת דירוג תבחינים בבנק. המערכת מדרגת את כלל החובות של לווה יחיד לבנק. דירוג האשראי של הלקוח נקבע באמצעות תהליך קביעת הטיב העסקי של הלווה ושילוב נתון זה עם שיעור הכיסוי בביטחונות, על מנת לתת דירוג המשקף את איכות האשראי שהועמד ללווה.

שוק ההון

- סיכון אשראי בשוק ההון הוא הסיכון שהלווה לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק, לרבות התחייבות לכיסוי הפסדים מפעילות בשוק ההון, שהתבצעה באמצעות הבנק.
- החוב יכול לנבוע כתוצאה מכשל או הפסד מעסקאות המבוצעות על ידי פעילות מסחר של הלקוח בשוק ההון באמצעות הבנק.
- החשיפות העיקריות לפעילות מסחר בשוק ההון הינה חשיפה בגין עסקאות אשראי, מכירות בחסר וחשיפה בגין פעילות במכשירים נגזרים באמצעות הבנק.
- בפעילות לקוחות בשוק ההון באמצעות הבנק קיימים שלושה גורמי סיכון עיקריים:
- סיכון אשראי לבנק הנובע מפעולות שמבצע הלקוח או הרכב התיק של הלקוח, שיכולים להוביל ליצירת חשיפות שאין ביכולתו של הלקוח לפרוע.
 - סיכונים ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לווים או לסוגי פעילויות מסוימות.
 - סיכונים תפעוליים, שלהתממשותם יש השלכות על סיכונים האשראי.
- מסגרות החשיפה לפעילות מסחר שוק ההון מאושרות בהתאם למדרג סמכויות האשראי בבנק.
- הבנק מעמיד ללקוחותיו מגוון מסגרות לצרכי פעילות מסחר בשוק ההון (אשראי כנגד ניירות ערך, מסגרת למכירת ניירות ערך בשורט, מסגרת חשיפה במכשירים נגזרים). חשיפות אלו מגובות בביטחונות כספיים ו/או ניירות ערך.
- לקוחות העוסקים בפעילות ספקולטיבית - הבנק מאפשר חשיפה ללקוחות העוסקים בפעילות ספקולטיבית רק אם הם בעלי ניסיון והתמחות מוכחת בתחום, וזאת בהתבסס על פעילות מבוקרת וקבלת ביטחונות בהתאם. יחידת חשיפות שוק ההון מבצעת ניטור הדוק ומצרפי אחר הפעילות וחשיפות של לקוחות אלו בבנק.
- בהתאם להוראת בנק ישראל מספר 330 בנושא ניהול פעילות מסחר של לקוחות בשוק ההון, קבע הבנק מגבלת חשיפה מצרפית ללקוחות שוק ההון ומתוכה מגבלת חשיפה מצרפית ללקוחות עם פעילות ספקולנטית מהותית, וכן מגבלה לפעילות בשוק ההון ללקוח בודד. החשיפות לסיכון האשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות שוק ההון, אל מול תיאבון הסיכון, מדווחות בתדירות רבעונית להנהלה ולדירקטוריון.

אשראי מסחרי

- הבנק מנהל את פעילות האשראי המסחרי במספר מגזרים. החלוקה למגזרי פעילות האשראי נתמכת על ידי המבנה הארגוני של הבנק.
- תהליך קבלת ההחלטות הנוגע להעמדת האשראי המסחרי פועל תוך מזעור רמת הסיכון. על כן, נקבע מדרג סמכויות לבעלי תפקידים ולוועדות האשראי ברמות שונות עד לוועדת אשראי דירקטוריונית ולדירקטוריון. הסמכויות מגדירות ומגבילות את הגורמים המאשרים בתחומים של היקף האשראי, היקף אשראי הפתוח, קבלת ביטחונות, קביעת איכותם ושווים וסמכויות לקביעת ריבית.
- היקף האשראי הרלוונטי לקביעת מדרג הסמכויות נקבע על פי היקף האשראי המצרפי של כל מרכיבי קבוצת הלווים שאליה משייך הלווה ולא רק של הלווה הבודד עצמו.
- למנהלי סניפים ולבעלי תפקידים אחרים במערך העסקי מוענקות סמכויות למתן אשראי. מרבית ההחלטות למתן אשראי, בהיקף מהותי יותר, מתקבלות באמצעות ועדות אשראי, וזאת כדי למזער את הסיכון שבהסתמכות על שיקול דעתו של מחליט יחיד.
- בנהלי הסמכויות מפורטים סכומי החשיפה, שמוסמכים לאשר, כל אחד מהדרגים העוסקים באשראי וועדות האשראי למיניהם וזאת בכפוף לנהלי הבנק האחרים לעניין מתן אשראי.
- בנוסף, נקבעו מדרג סמכויות בקשר עם אישור קבלה של ביטחונות, סמכויות לקביעת פיזור, איכות בטחונות וסמכויות לקביעת שווי הביטחונות.

סיכון אשראי של צד נגדי

גילוי איכותי על סיכון אשראי של צד נגדי (CCRA)

סיכון הצד הנגדי מוגדר בבנק בהתאם להגדרה בהוראת ניהול בנקאי תקין 203A כסיכון אשראי הנובע מעסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים. החל מיום 1 ביולי 2022 הנתונים המתייחסים לסיכון אשראי של צד נגדי מחושבים על פי גישת ה-SACCR.

סיכון צד נגדי הינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יהיה בכשל לפני הסליקה הסופית של תזרימי העסקה, לרבות תקבולים בגין כל התחייבות של הצד הנגדי. הפסד כלכלי יקרה רק כאשר העסקה עם הצד הנגדי תהיה בעלת שווי כלכלי חיובי בעת הכשל. סיכון הצד הנגדי יכול להיות מושפע מסיכונים אחרים, ביניהם: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון נזילות, סיכון תפעולי וסיכון המוניטין של הצד הנגדי לעסקה. סיכון הצד הנגדי הוגדר כסיכון מהותי בבנק. מנהל הסיכון הוא מנהל החטיבה הפיננסית.

הבנק התווה מדיניות ייעודית לטיפול בסיכון הצד הנגדי מול מוסדות פיננסיים ומדינות ומסמך נוסף, המהווה חלק ממדיניות האשראי של הבנק, בנוגע לפעילות הלקוחות במכשירים פיננסיים נגזרים. הפעילות במכשירים נגזרים מהווה חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, וזאת, בכפוף למגבלות הדירקטוריון. הבנק פועל במכשירים נגזרים הן עבור לקוחותיו, והן לצורך עצמי במסגרת ניהול חשיפות בסיס וריבית במגזרי ההצמדה השונים. שורה של נהלים מבטיחים כי הבנק יוכל להציע ללקוחותיו מגוון רחב של מכשירים פיננסיים, תוך שמירה על מסגרת נאותה לטיפול בסיכון זה.

החשיפה למוסדות פיננסיים ולמדינות זרות הינה למספר גורמי סיכון ובהם סיכון מדינה בגין מצב כלכלי, פוליטי או מלחמה, וכן, סיכון העברה, הנובע ממגבלות אדמיניסטרטיביות המונעות העברת מטבע חוץ. בפעילות זו, תיאבון הסיכון של הבנק, כפי שגוון במסמך המדיניות, הינו ניתוב עיקר הפעילות היזומה למדינות המפותחות שדרוגן לא יפחת מקבוצת A ולמוסדות פיננסיים העיקריים הפועלים במדינות. הפעילות מתבצעת תוך שמירה על פיזור נאות של החשיפות בין מדינות ומוסדות פיננסיים. לבנק פעילות נמוכה מאוד מול מדינות פחות מפותחות, עם דירוגים נמוכים יותר, וזאת, בעיקר בכדי לתת מענה לצרכי הלקוחות.

מידת הסיכון מתבצעת באמצעות הפעלת תרחישים המתבצעים באופן שוטף לנוכח מגבלות ספציפיות שהוטלו על הפעילות מול הצד הנגדי, וכן, בחישוב אגרסיבי המגביל את כלל החשיפה של התיק. במקרים שבהם לא ניתן לצטט מחיר שוק, מתבצע התמחור ומתבצעת אמידת החשיפה באמצעות מודלים מקובלים לתמחור. לצורך הפעילות מול מוסדות פיננסיים ומדינות פיתח הבנק מתודולוגיה לקביעת המסגרות מול כל צד נגדי, בהסתמך על איכותם, דירוגם וההון של המוסדות הפיננסיים והמדינות.

לצורך אמידת החשיפה משתמש הבנק במגוון מערכות, באופן דומה לפעילות העסקית, כאשר הבקרה מתבססת על המידע הנכלל במערכות אלה, ועל מערכת בקרה ייעודית שפותחה על ידי הבנק, כדי לאמוד את חשיפת הלקוחות ולהתריע בעת חריגה. מנגנון הבקרה בפעילות מול מוסדות פיננסיים זרים מתבסס על דוחות ייעודיים שהוקמו במערכת התשתית של הבנק ודוחות חריגה המופקים לצורך המעקב אחר הפעילות בארץ ומחוץ לה, ביניהם דוח מוסדות פיננסיים המרכז את כלל החשיפות מולם, וכן דוחות חריגים, המשקפים חריגות מהמסגרות שנקבעו, לו התרחשו כאלה. בנוסף, קיימים מנגנונים אוטומטיים להצפת חריגות ממסגרות המסחר מול מוסדות פיננסיים ומדינות, הן בחדר המסחר והן בבקרת חדר עסקאות.

הבנק מתאים את מסגרות החשיפה שלו מול מוסדות פיננסיים ומדינות באופן שוטף, וכן, מתבצעת בחינה שוטפת של פרסומים לגבי דירוגים של המוסדות הפיננסיים להם הבנק חשוף על ידי סקטור קשרי מוסדות פיננסיים, הפועלת בחטיבה הפיננסית. בנוסף נבדקים באופן שוטף אינדיקטורים מבוססי מדדי שוק לשם התראה על אירועים שעשויים להצביע על שינויים במצב הפיננסי של המוסדות הפיננסיים המרכזיים אליהם הבנק חשוף. פרופיל הסיכונים הנוכחי של הבנק מלמד כי עיקר החשיפה של הבנק לסיכון הצד הנגדי היא לתאגידים ולמוסדות פיננסיים זרים. כמו כן, לבנק חשיפה נמוכה לפעילות מול מדינות.

הבנק בוחן ומנטר באופן שוטף את הפעולות הנדרשות למזעור הסיכון.

מגבלות ובקורות - לבנק פעילות במכשירים פיננסיים נגזרים המתבצעת ברובה מול לקוחות הנדרשים להלימות הון או לשמירה על רמת ביטחונות על פי תרחישים. פעילות זו מנוטרת על ידי הבנק באופן שוטף תוך יומי על ידי מערכת בקרה ייעודית שפותחה על ידי הבנק. לבנק פעילות מעטה יחסית מול לקוחות שעיקר עיסוקם במכשירים פיננסיים נגזרים ומכירות בחסר, או מול לקוחות שאינם מחויבים בדרישת הון או ביטחונות. ניטור לקוחות אלה מתבצע בצורה קפדנית ובתדירות גבוהה יותר, יחסית ללקוחות האחרים.

בבנק קיימת מגבלת מסגרות עבור מוסדות פיננסיים ומדינות הכוללת תתייחסות לנגזרים. כמו כן, קיימת מגבלת מסגרות לקוחות בהתאם לפרמטרים מסוימים. במסגרת החטיבה העסקית פועלת יחידה ייעודית המתמחה בבקרת חשיפות הנובעות מפעילות בשוק ההון, ובוחנת באופן יומי לקוחות הפעילים בתחום זה. כמו כן, מתבצעת בקרה על פעילות חדר עסקאות, כולל בדיקת עמידה במגבלות שונות שקבעו הדירקטוריון והנהלה.

הפחתת סיכון - לשם השתתפות בפעילות שוק ההון על הלקוח לספק ביטחונות, בהתאם לנוהל שקבע הבנק. בפעילות מול מוסדות פיננסיים ומדינות, הבנק חותם על הסכמי ISDA ועל נספחי CSA. הדבר מאפשר קיזוזים בין העסקאות, כך שהסכום שיעבור בין הצדדים לעסקה הוא רק סכום החשיפה נטו, ועל ידי כך להקטין את החשיפה של כל אחד מהצדדים. נספחי CSA מסדירים העברות של כספים בין הצדדים לעסקה כל אימת שהחשיפה מגיעה להיקף מסוים שנקבע מראש, ועל ידי כך קטנה החשיפה לצד הנגדי.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים (נספח ג' להוראה 203), מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף מסווגות כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים לצרכי חישוב דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים. כמו כן, בהתאם לחקיקת Europe Market Infrastructure Regulation (EMIR) הבנק פועל באמצעות מסלקת מרכזית LCH Ltd. בעסקאות הנסלקות באופן זה (מנדטורית או וולונטרית) חשיפת הבנק הינה מול LCH במקום מול הצד הנגדי המקורי. כמו כן, LCH מעבירה את כל התשלומים וכספי המרג'ין בין הצדדים הנגדיים בעסקה באמצעות מוסדות פיננסיים מובילים המורשים לבצע פעולות סליקה מול LCH (ה-Clearing Members). הבנק משתמש בשלושה Clearing Members בפעילות זו.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1) (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2025					
נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
3,454	8,347	1.4	5,121	841	הגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי צד נגדי SA-CCR (עבור נגזרים)
432	448		-	-	הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך)
3,887	8,795		5,121	11,269	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2024					
נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
3,876	8,766	1.4	5,316	945	שיטת החשיפה הנוכחית
200	294		-	-	הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך)
4,076	9,060		5,316	945	סך הכל

הקצאת הון בגין התאמת שערור לסיכון אשראי (CVA) (CCR2) (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר 2024		ליום 31 בדצמבר 2025	
נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות
1,421	8,766	1,536	8,347

סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (CCR3) (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר 2025					תיק פיקוחי/משקל סיכון
סך חשיפת אשראי	100%	50%	20%	0%	
22	-	-	22	-	ריבנויות
20	-	20	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3,809	-	148	3,661	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
3,725	-	3,725	-	-	חברות ניירות ערך
750	712	38	-	-	תאגידים
20	20	-	-	-	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	נכסים אחרים
8,347	732	3,931	3,683	-	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2024					תיק פיקוחי/משקל סיכון
סך חשיפת אשראי	100%	50%	20%	0%	
25	-	-	25	-	ריבנויות
30	-	30	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3,234	-	201	3,033	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
4,680	-	4,680	-	-	חברות ניירות ערך
785	784	1	-	-	תאגידים
12	12	-	-	-	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	נכסים אחרים
8,766	796	4,912	3,058	-	סך הכל

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי⁽¹⁾ (CCR) (CCR5) (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר 2025						
בטחון שמשמש בעסקאות למימון ניירות ערך			בטחון שמשמש בעסקאות נגזרים			
שווי הוגן של בטחון שהופקד	שווי הוגן של בטחון שהתקבל	שווי הוגן של בטחון שהופקד		שווי הוגן של בטחון שהתקבל		
		לא מנותק	מנותק	לא מנותק	מנותק	
-	8,945	249	-	1,748	-	מזומן - מטבע מקומי
-	4	2,528	-	1,644	-	מזומן - מטבעות אחרים
-	5	-	-	573	-	חוב ריבוני מקומי
-	-	-	-	23	-	חוב ריבוני אחר
-	-	-	-	-	-	חוב של סוכנות ממשלתית
-	64	-	-	20	-	אגרות חוב קונצרניות
-	5,442	-	-	349	-	מניות
-	-	-	-	-	-	בטחון אחר
-	14,461	2,777	-	4,356	-	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2024						
בטחון שמשמש בעסקאות למימון ניירות ערך			בטחון שמשמש בעסקאות נגזרים			
שווי הוגן של בטחון שהופקד	שווי הוגן של בטחון שהתקבל	שווי הוגן של בטחון שהופקד		שווי הוגן של בטחון שהתקבל		
		לא מנותק	מנותק	לא מנותק	מנותק	
-	5,486	34	-	2,031	-	מזומן - מטבע מקומי
-	4	576	-	1,586	-	מזומן - מטבעות אחרים
-	1	-	-	370	-	חוב ריבוני מקומי
-	-	-	-	4	-	חוב ריבוני אחר
-	-	-	-	-	-	חוב של סוכנות ממשלתית
-	24	-	-	17	-	אגרות חוב קונצרניות
-	4,006	-	-	714	-	מניות
-	-	-	-	-	-	בטחון אחר
-	9,521	610	-	4,722	-	סך הכל

(1) הסכומים מתייחסים לבטחונות שהופקדו או התקבלו בגין חשיפות הנובעות מסיכון אשראי של צד נגדי שקשורות לעסקאות נגזרים או לעסקאות מימון ניירות ערך, לרבות עסקאות שסולקו באמצעות צד נגדי מרכזי (CCP)

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

חשיפות לנגזרי אשראי (CCR6) (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר 2025		
הגנה שנרכשה	הגנה שנמכרה	
-	-	סכומים נקובים
-	-	עסקאות החלף כשל אשראי על ישות יחידה (Single-name credit default swaps)
-	2	אופציות אשראי
-	-	נגזרי אשראי אחרים
-	2	סה"כ סכומים נקובים
		ערכי שווי הוגן:
-	16	שווי הוגן חיובי (נכס)
-	-	שווי הוגן שלילי (התחייבות)

31 בדצמבר 2024		
הגנה שנרכשה	הגנה שנמכרה	
-	-	סכומים נקובים
-	-	עסקאות החלף כשל אשראי על ישות יחידה (Single-name credit default swaps)
-	2	אופציות אשראי
-	-	נגזרי אשראי אחרים
-	2	סה"כ סכומים נקובים
		ערכי שווי הוגן:
-	15	שווי הוגן חיובי (נכס)
-	-	שווי הוגן שלילי (התחייבות)

חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים (CCR8) (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר 2025		
נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	
21	1,296	חשיפות לצד נגדי מרכזי כשיר (סך הכל)
19	972	חשיפות לעסקאות עם QCCP (לא כולל בטחון ראשוני והעברות לקרן סיכונים); מזה:
-	-	נגזרי OTC
19	972	עסקאות נגזרים סחירים בבורסה
-	-	בטחון ראשוני לא מנותק
2	324	העברות ממומנות לקרן סיכונים
-	-	העברות לא ממומנות לקרן סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2024		
נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	
38	1,331	חשיפות לצד נגדי מרכזי כשיר (סך הכל)
38	1,036	חשיפות לעסקאות עם QCCP (לא כולל בטחון ראשוני והעברות לקרן סיכונים); מזה:
-	-	נגזרי OTC
12	611	עסקאות נגזרים סחירים בבורסה
-	-	בטחון ראשוני לא מנותק
-	295	העברות ממומנות לקרן סיכונים
-	-	העברות לא ממומנות לקרן סיכונים

סיכון שוק

מידע כללי על סיכון שוק וריבית

סיכון שוק (Market Risk) - הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (שיעורי ריבית, שערי חליפין, מחירי מניות, סחורות ואינפלציה). לבנק אין חשיפה לסחורות וחשיפתו למניות איננה מהותית, כך שהחשיפה העיקרית שלו לסיכון השוק נובעת מסיכון הבסיס - הסיכון הקיים כאשר הנכסים וההתחייבויות של הבנק נקובים במטבע או מגדרי הצמדה שונים, ומסיכון הריבית. סיכון ריבית בתיק הבנקאי (Interest Rate Risk in the Banking Book) - הינו הסיכון לרווחי הבנק (שינוי בהכנסות) או לשווי הכלכלי של הבנק, הנובע בעיקר, משינויים במבנה עקומי הריבית הרלבנטיים לפעילות הבנק, תזוזות שונות שאינן זהות של עקומים שונים שבהם הבנק משתמש לתמחור וניהול החשיפות שלו, או מהעובדה ששינוי בריבית יכול לגרום לשינוי במבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כתוצאה ממימוש אופציות לפירעון מוקדם, בגין שינוי ברמת הריבית במשק.

להלן סיכויי השוק אליהם חשוף הבנק:

1. סיכון הריבית כולל ארבעה גורמי סיכון עיקריים:

- א. סיכון תמחור מחדש (Repricing Risk) - סיכון הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (ריבית קבועה) ובמועדי התמחור מחדש (ריבית משתנה) של נכסים, התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות. אי התאמה במועדי התמחור מחדש עלולה לחשוף את רווחי הבנק ואת שווי נכסיו לתנודות בלתי צפויות עקב שינויים בשיעורי הריבית.
 - ב. סיכון עקום התשואה (Yield Curve Risk) - סיכון המתרחש בעקבות תזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה. שינויים בקשרים בין שיעורי ריבית לתקופות שונות באים לידי ביטוי בשינוי בשיפוע העקום (תלילות) או בצורה (פיתול) ומשפיעים באופן שלילי על רווחי הבנק או על השווי הכלכלי שלו.
 - ג. סיכון בסיס (Basis Risk) - סיכון הנובע ממתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש. הבדלים בשינויים של שיעורי הריבית יכולים לגרום לשינויים בתזרימי המזומנים ובמרווח ההכנסות בין נכסים, התחייבויות ומכשירים חוץ מאזניים, שהינם בעלי מח"מ דומה, ולכאורה מוגדרים.
 - ד. סיכון התנהגות (Optionality) - סיכון זה גלום בתזרימים בהם מועד הפירעון ההתנהגותי שונה ממועד הפירעון החוזי. הסיכון נובע משינוי בעיתוי או בהיקף של תזרים מזומנים, כתוצאה משינוי בתנאים המאקרו כלכליים (כגון שינויים בשיעורי ריבית השוק). סיכון זה גלום באופציות המשוכות בתיק הנכסים (כגון פירעון מוקדם במשכנתאות), ההתחייבויות (כגון משיכה בתחנות בפקדונות) ובמכשירים החוץ מאזניים. אופציות אלו מקנות ללקוח את הזכות לקנות/למכור או לשנות את המכשיר הפיננסי.
2. סיכון שער חליפין/אינפלציה - הינו הסיכון לרווחי הבנק, הנובע מתזוזות בשערי חליפין/מדד מחירים לצרכן (כתוצאה מאי התאמה מטבעית בין שווי הנכסים לשווי ההתחייבויות).
3. סיכון פוזיציה במניות - הינו סיכון לרווחי הבנק, שנובע מירידת ערך של השקעה במניות.

הוראות בנק ישראל הרלוונטיות לנושא ניהול סיכונים שוק וריבית הן: הוראת ניהול בנקאי תקין 339 - ניהול סיכונים שוק, הוראת ניהול בנקאי תקין 333 - ניהול סיכון ריבית, והוראת ניהול בנקאי תקין 208 - מדידה והלימות הון בהתייחס להקצאת ההון בנדבך הראשון בגין התיק הסחיר, כפי שיפורט להלן. הבנק נדרש להקצות הון בגין סיכון ריבית ומניות בתיק הסחיר, סיכונים שער חליפין על כל הפעילות הבנקאית, וסיכון האופציות. הבנק משתמש בשיטת משך החיים הממוצע (מח"מ) במדידתו את סיכון הריבית ובשיטת דלתא פלוס במדידתו את הסיכון בגין אופציות. שיטה זו מכמתת את הסיכון הכרוך בפעילות תיק האופציות כפונקציה של ערכי "היוניות". אלה מבטאות את רגישות תיק האופציות לתזוזות בנכס הבסיס ובסטיית התקן. החשיפה של הבנק למניות הינה נמוכה, לבנק תיק מניות מצומצם במערך הנוסטרו ובתיק ההשקעות הריאליות. פעילות הבנק בתיק הסחיר מנוהלת תחת מגבלות המשקפות תיאבון סיכון ברמה נמוכה, ולפיכך, הקצאת ההון של הבנק בגין סיכון שוק הינה נמוכה מאוד. מבנה תיק הנכסים וההתחייבויות של הבנק המוטה תיק משכנתאות, מייצר שימושים לטווחים בינוניים, אשר כנגדם מגייס הבנק מקורות. עקב אי התאמה מלאה בין מח"מ השימושים למח"מ המקורות, חשוף השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית. רמת הסיכון הכוללת של סיכונים שוק וריבית נותרה נמוכה-בינונית. רמת סיכון הריבית נותרה בינונית, ומשקפת את סביבת הריבית, ואת פוטנציאל ההשפעות על התנהגות לווים ומפקידים, בדגש על מגמת מעבר יתרות מעובר ושב לפיקדונות ושינוי תמהיל ביצועי המשכנתאות לאפיקים בעלי רגישות נמוכה יותר לשינויים בריבית. ערכי הסיכון מצויים מתחת למגבלות תיאבון הסיכון של הבנק.

נכון ליום 31 בדצמבר 2025, לא נרשמו חריגות ממגבלות תיאבון הסיכון של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכון שוק ראה פרק סיכון שוק וריבית בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2025.

אסטרטגיות, מדיניות ותהליכים

מסמך המדיניות לניהול סיכון שוק וריבית הקובע את העקרונות לפיהם על הבנק לפעול על מנת לזהות, למדוד, לנטר, לבחון ולבקר את סיכון השוק והריבית באופן שוטף, הן למהלך עסקים רגיל והן לעתות קיצון. עקרונות המדיניות נקבעו באופן ההולם את אסטרטגיית הבנק ואת דרישות הרגולציה, קרי, הוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל, הוראות ועדת באזל הרלוונטיות, ובהתאם לפרקטיקה המקובלת בעולם (ה-Best Practice).

ניהול סיכון השוק והריבית מתבצע ברמה קבוצתית, כולל שלוחות חוץ לארץ וחברות הבת של הבנק ונחלק לשני מוקדי סיכון עיקריים:

- תיק בנקאי - התיק מהווה את עיקר הפעילות והסיכון של הבנק, מכיל את כל העסקאות שאינן כלולות בתיק הסחיר, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים המשמשים כעסקאות הגנה לתיק הבנקאי. תיק זה חשוף בעיקר לסיכון ריבית ואינפלציה. מידת החשיפה אליה רוצה הבנק להישאר חשוף נובעת מפעילותו העסקית של הבנק. חשיפה זו הוגבלה במסגרת תיאבון סיכון שהוגדר באופן ייעודי עבור סיכון השוק וסיכון הריבית בתיק הבנקאי, כאשר היא נבחנת על ידי הבנק באמצעות מגוון כלים ומודלים. חריגה או אף התקרבות לגבולות החשיפה שנקבעו, מדווחות באופן שוטף ומטופלות באופן מיידי, בהתאם לעקרונות שנקבעו במסמך המדיניות שהתווה הבנק. ניהול סיכון זה נועד לשמור על רמת הסיכון בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע, תוך ניצול הזדמנויות וניטור מתמשך של פרופיל הסיכון, כך שהבנק לא ייחשף להפסדים משמעותיים.
- תיק סחיר - התיק מורכב מפוזיציות במכשירים פיננסיים המוחזקות למטרות מסחר או לגידור רכיבים אחרים של התיק הסחיר. התיק המאוחד כולל תיקים המנוהלים בחדר עסקאות וכן, תיקי איגרות חוב למסחר ואסטרטגיה במטבע ישראלי ובמטבע חוץ - כמו גם הנגזרים שנועדו לביצוע אסטרטגיות. כמו כן, כולל התיק עסקאות גידור למכשירים הכלולים בתיק הסחיר. תיק זה, נמצא ברמת סיכון נמוכה.

המדיניות לקביעה האם פוזיציה יועדה למסחר

הבנק פועל בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 208 הכוללת את הנחיות ועדת באזל בקשר עם הגדרות התיק הסחיר, ניהולו ושערוכו. ההכללה של מכשיר ו/או פוזיציה בתיק הסחיר כפופה לעמידה בקריטריונים האובייקטיביים (חופשיים מאמנה המגבילה את סחירותם או שקיימת אפשרות לגדרם באופן מלא) והסובייקטיביים שנקבעו בהוראה, קרי קיימת כוונת מסחר או גידור רכיבים אחרים בתיק למסחר, מתקיים ניהול פעיל של התיק והערכה של התיק באופן תכוף ומדיק.

הסינון לתיק למסחר מועגן במדיניות הבנק, והתיק למסחר כולל בעיקר את התיקים המנוהלים בחדר עסקאות (תיק איגרות חוב למסחר של יחידת המסחר בריבית (עושה שוק), ביחידת הנוסטרו של הבנק, עסקאות נגזרים המסווגות לתיקים של חדר עסקאות וכן אופציות), ותיקי המסחר המנוהלים בנ"ה - תיקי איגרות החוב למסחר ואסטרטגיה במטבע ישראלי ובמטבע חוץ, ונגזרים שנועדו לביצוע אסטרטגיות. כמו כן, כולל התיק עסקאות גידור למכשירים הכלולים בתיק הסחיר. התיק למסחר חשוף, בין היתר, לגורמי הסיכון הבאים: חשיפות שערי חליפין, חשיפות ריבית וחשיפות בגין אופציות. ככלל, כל עסקאות הנגזרים מבוצעות בחדר העסקאות עם צדדים נגדיים חיצוניים ומסווגות לתיק למסחר במועד ההתקשרות. העסקאות שיווגו לתיק הבנקאי הינן עסקאות ספציפיות, שטרם ביצעו הוחלט ותועד שיבוצעו לתיק הבנקאי.

המדיניות לניהול חשיפות למגזרי הצמדה

חשיפות מטבע - מדיניות הבנק היא פוזיציות מטבע מזעריות (תפעוליות), למעט פוזיציות אסטרטגיות ספציפיות אשר אושרו בוועדות השונות ו/או פוזיציות FX בתיק הסחיר, המנוהלים בחדר עסקאות ו/או ביחידת הנוסטרו בכפוף למגבלות חשיפה נמוכות יחסית שנקבעו. הפוזיציות האסטרטגיות במטבע חוץ תחומות לרוב ב-Stop Loss המהווה מנגנון לבלימה וקישור הסיכון. רמת הסיכון הכוללת של הבנק לסיכון מטבע הינה נמוכה.

חשיפות אינפלציה - לבנק חשיפה מובנית לאינפלציה שלילית, הגלומה בפעילות הבנק בתיק הבנקאי, הכולל עודפי משכנתאות צמודות מדד, על מקורות צמודי מדד. מדיניות ניהול הסיכון הינה בהתאמה לתוחלת הרווח הצפויה בהחזקת הפוזיציה, ויכולת הבנק לצמצם את החשיפה תוך פרק זמן סביר, זאת בכפוף לתיאבון הסיכון שהוגדר. החשיפה בפועל נאמדת גם במסגרת מדדי תיאבון הסיכון והמודלים שמפעיל הבנק על כלל סיכונים השוק. הערכת הסיכון היא ברמה נמוכה-בינונית, המשקפת את היקף החשיפה והערכות האינפלציה החזויות.

המבנה והארגון של פונקציית ניהול סיכון השוק והריבית

הבנק קבע מבנה ארגוני לניהול סיכונים השוק והריבית בתיק הבנקאי, הכולל את הדירקטוריון, ההנהלה ושלושת קווי ההגנה. מבנה זה נתמך על ידי ועדות ופורומים ייעודיים, שמוסדו לשם ניהול סיכונים אלה, ולשם הקמת מערך בקרה פנימית שנועד למנוע סטיות ממדיניות הבנק בפעילותו בתיק הסחיר ובתיק הבנקאי.

בקרורות אירועים חריגים בשוקי הכספים וההון, כגון שינוי בלתי צפוי בשיעורי הריבית, זעזועים בשוק מטבע החוץ, שינויים במדיניות הפיסקלית או המוניטרית, מתכנסות הועדות והפורומים המיוחדים שנקבעו בבנק למצבים כגון אלה, לדיון מיוחד, על מנת לקבל החלטות המתחייבות מאירועים אלה.

להלן המבנה הארגוני שנקבע בבנק לצורך ניהול ובקרת סיכונים השוק והריבית:

דירקטוריון הבנק - דירקטוריון הבנק מאשר לפחות אחת לשנה את מסמכי המדיניות המעגנים את אופן ניהול החשיפות לסיכונים השוק והריבית בתיק הבנקאי. מדיניות ניהול סיכונים שוק וריבית, מדיניות ניהול תיקי נוסטרו, ומדיניות ייעודית למסחר בחדר עסקאות וזאת לאחר שנדון ואושרו בוועדות לניהול סיכונים בחטיבה הפיננסית, בפורום לניטור סיכונים בראשות ה-CRO ובהנהלת הבנק ובוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון. המסמכים מתוים, בין היתר, את מדרג הסמכויות לניהול סיכונים השוק והריבית, את תיאבון הסיכון (תקרות החשיפה המותרות), את המודלים והנחות העבודה המרכזיות המשמשות למדידת ערכי הסיכון ואת תדירות הדיונים והדיווחים על מצב החשיפות ברמות השונות. למסגרת תיאבון הסיכון שנקבע הדירקטוריון, נוספו קווים מנחים (מגבלות) הנהלה, שנקבעו כנמוכות יותר ממגבלות הדירקטוריון, בכדי לאפשר צמצום החשיפות, עוד טרם הופר תיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. תיאבון הסיכון נקבע בשגרה ובקיצון, על ידי שורה של מדדים המגבילים את סיכון השוק, וכן, נקבעו מדדי תיאבון סיכון מפורשים בגין סיכון הריבית בתיק הבנקאי, ובגין פעילותו בתיק הסחיר. מגבלות הדירקטוריון, וכן, הקווים המנחים של ההנהלה, משקפים את תיאבון הסיכון, שהנו עקבי עם תיאבון הסיכון הכולל של הבנק, האסטרטגיה העסקית, תכנון הנדליות, מקורות המימון, ותכנון ההון של הבנק. פרופיל סיכון השוק והריבית בתיק הבנקאי מוצג לדירקטוריון הבנק באמצעות מסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק. הדיון בדירקטוריון עוסק בהתפתחות פרופיל הסיכון בפעולות העיקריות שביצע הבנק בתיקים השונים במהלך התקופה הנסקרת, ובהתפתחויות בשווקים, ובפרט, בגורמי הסיכון בשווקים בארץ ובחוץ לארץ שיש להם השפעה פוטנציאלית על הפרופיל העסקי של פעילות הבנק ובפרופיל סיכון השוק והריבית בתיק הבנקאי שלו ורגישות הבנק לשינויים בגורמי הסיכון. הבנק מקיים ממשקים עם חברות הבנות בכל הקשור לקביעת תיאבון הסיכון על בסיס קבוצתי.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

המנהל הכללי של הבנק - עומד בראש ועדת ניהול נכסים והתחייבויות (נ"ה), המשמשת כגוף מייצע למנהל הכללי בנושאי סיכונים שוק וריבית. ועדה זו מתכנסת בדרך כלל אחת לחודש או לעיתים תכופות יותר, כאשר קיימות או חזויות התפתחויות מיוחדות בשווקים השונים. באחריות המנהל הכללי, קביעת מדיניות חשיפות וקווים מנחים, בכפוף למגבלות החשיפה שאושרו על ידי הדירקטוריון. במסגרת זו ניטור שוטף של ערכי הסיכון, הנחות המודלים וקבלת ההחלטות עסקיות בנוגע לניהול חשיפות שוק וריבית, אישור אסטרטגיות חשיפה יזומות, מהלכי גידור והפחתת סיכונים ומוצרים חדשים לניהול סיכונים השוק והריבית במסלול אישור הנהלה.

קו הגנה ראשון - הנהלת קווי העסקים

מנהל החטיבה הפיננסית (CFO) הינו מנהל כלל הסיכונים הפיננסיים של הבנק, וביניהם סיכונים השוק והריבית. הוועדה הפנימית לניהול הסיכונים משמשת כגוף המייצע למנהל החטיבה, מתכנסת בתדירות שבועית, ודנה בפעילות השוטפת בתחום ניהול הנכסים וההתחייבויות, בהתפתחות ערכי הסיכון, הנחות העבודה והמודלים השונים לאמידת ערכי הסיכון. בוועדה זו משתתפי גם נציגי החטיבה לניהול סיכונים. מנהל החטיבה הפיננסית קובע קווים מנחים לפעילות השוטפת של ניהול סיכונים השוק והריבית, בכפוף למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון וההנהלה. במקרה של זיהוי והכרזת אירוע פיננסי המחייב היערכות מיוחדת, מכונס על ידי מנהל החטיבה הפיננסית, באישור המנהל הכללי, פורום ייעודי, לשם דיון וקבלת החלטות לגבי דרכי ההתמודדות במהלך האירוע. פעילות פורום זה מעוגנת במנהל ייעודי.

קו הגנה שני - פונקציית ניהול הסיכונים

מנהל החטיבה לניהול סיכונים (מנהל הסיכונים הראשי - CRO) הינו האחראי על מסגרת העבודה הכוללת לניהול סיכונים. פורום ניטור סיכונים שוק, ריבית ונדילות, משמש כגוף מייצע למנהל הסיכונים הראשי בנושא ניהול חשיפות הבנק לסיכונים שוק וריבית בתיק הבנקאי. הפורום, לו שותפים, בין היתר, נציגי החטיבה הפיננסית ונציגי החטיבה לניהול סיכונים, מבצע מעקב שוטף אחר פרופיל סיכון השוק והריבית הן בתיק הבנקאי והן בתיק הסחיר לרבות הפעילות הפרטנית בחדר המסחר, תוצאות של תרחישי קיצון, ומבחינה בדיעבד (Back-Testing). כמו כן, דן ומאשר מתודולוגיות לניהול ולבקרת הסיכונים, כולל שיטות המדידה, הנחות העבודה והמודלים התומכים בפעילות לניטור וניהול התיק. הפורום מטפל בהיבטים השונים העולים מתוך ניהול ובקרת סיכון השוק והריבית, לרבות מסקנות מתהליכי תיקוף המודלים הרלבנטיים המתבצעים על ידי האגף לניהול סיכונים, הבקרה והניטור של חשיפות השוק והריבית נעשית במסגרת הקו השני באמצעות יחידה לניהול סיכונים פיננסיים, באגף לניהול סיכונים.

קו הגנה שלישי - ביקורת פנימית

הביקורת הפנימית משמשת כקו הגנה שלישי במסגרת הממשל התאגידי של ניהול סיכונים בבנק, ומבצעת ביקורת באופן שוטף, לבחינת והערכת אפקטיביות הבקורות הפנימיות בבנק, בהתאם לתוכנית העבודה הרב שנתית של חטיבת הביקורת הפנימית.

כלים לניהול ומדידה של סיכון השוק

מדידת סיכונים השוק נתמכת על ידי מגוון רחב של מערכות מידע, מודלים, תהליכים, מדידי סיכון ומבחני קיצון. המודלים ומערכות המידע המעורבות בחישוב נבחנות באופן שוטף, באמצעות מהלכי הבקרה הפנימית של הבנק, לרבות תהליכי תיקוף מתמשכים.

סיכונים השוק בשני התיקים, הבנקאי והסחיר, מנוהלים ברמה הכוללת באמצעות מודל ה-VAR ומבחני הקיצון. הבנק פועל תחת תיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון לסיכונים שוק וריבית במונחי VAR ומבחיני קיצון.

תיאבון הסיכון קובע כי ערך ה-VAR של כלל פעילותו של הבנק לאופק השקעה של חודש, לא יעלה על 9% מההון העצמי, וכי ההפסד המרבי במבחי המצוקה, הגבוהה מבין כל שיטות החישוב, לא יעלה על 14.5% מההון העצמי. לשתי מגבלות אלה נקבעו גם קוים מנחים של ההנהלה. הבנק שומר על פרופיל סיכון הנמצא בתחום מגבלות אלה. לצורך יישום מודלים אלה, הוגדר ההון הפנוי של הבנק כמקור שקלי לא צמוד.

מודל ה-VAR הוא מודל סטטיסטי האומד את ההפסד הצפוי לבנק, במהלך אופק השקעה מסוים וברמת ביטחון סטטיסטית הנקבעת מראש. המודל מודד את רמת הסיכון במונחי כסף, כאשר הבנק מתאים את אופק ההשקעה לתיקים אותם הוא בוחן באמצעות מדד זה.

מבחיני קיצון הן מגוון שיטות שנועדו לאמוד את ההפסד הצפוי לבנק, כתוצאה מתנודות חריפות במחיריהם של גורמי הסיכון בשוק. שיטות מבחי המצוקה של הבנק מסתמכות בין היתר על אירועים ותרחישים קיצוניים, שאירעו בעבר, וכן, על תרחישים שנקבעו על ידי בנק ישראל בהוראה 333 החדשה לניהול סיכון הריבית, בהם משתנה העקום לאורכו באופן מקביל בשיעורים הנעים עד ל-4%.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

סיכון שוק בגישה הסטנדרטית

להלן רכיבי דרישת ההון תחת הגישה הסטנדרטית לסיכון שוק (במיליוני שקלים חדשים):

נכסי סיכון ליום		
31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
		מוצרים ישירים
1,492	1,945	סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)
44	59	סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)
122	101	סיכון שער חליפין
-	-	סיכון סחורות
-	-	אופציות
17	21	גישת דלתה-פלוס
-	-	איגוח
1,675	2,126	סך הכל

היקף החשיפה בתיק הסחיר הינו נמוך, מרביתו נובע מסיכון ריבית.

מידע נוסף על סיכון שוק

מכשירים פיננסיים נגזרים

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, מבוצעת בחדר העסקאות הן עבור תיקי המסחר המנוהלים בחדר, והן עבור לקוחות שונים, לרבות עבור סקטור ניהול פיננסי, לגידור חשיפות בתיק הבנקאי. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, טומנת בחובה מגוון סיכונים והעיקריים ביניהם: סיכונים שוק המנוהלים במסגרת ניהול סיכונים השוק והריבית בתיק הסחיר ובתיק הבנקאי, סיכונים תפעוליים וסיכונים ציות המנוהלים במסגרת הכוללת של ניהול הסיכונים התפעוליים, וסיכונים ציות, לרבות אכיפה מנהלית וסיכונים אשראי צד נגדי. סיכונים אשראי צד נגדי מול הגופים השונים, מנוהלים בכפוף למדיניות הבנק לניהול סיכונים אשראי צד נגדי, כמפורט לעיל בפרק "סיכון אשראי צד נגדי", ובפרק האשראי בהתייחס לסגמנט שוק ההון.

ניהול פוזיציות בתיק למסחר

התיק למסחר מורכב ברובו מתיקים המנוהלים בחדר העסקאות וביחידת הנוסטרו בכפוף למגבלות חשיפה במדדי סיכון שונים בין השאר מבוססי תרחישי שינויים בגורמי הסיכון. מדידת הסיכון מבוצעת במהלך יום המסחר ובסוף יום המסחר. הסיכון מנוהל על ידי חדר המסחר ומנוטר באופן שוטף יומי ותוך יומי על ידי מחלקת בקרת חדר עסקאות ופרויקטים בחטיבה הפיננסית. כמו כן, מתבצעים תהליכי ניטור ובקרה על ידי היחידה לניהול סיכונים פיננסיים שבחטיבה לניהול סיכונים.

בבנק פועלת ועדה לניהול סיכונים פעילות חדר העסקאות הדנה בתדירות דו חודשית, בפעילות החדר, עמידה במגבלות הסיכון, מדידת רווח מול סיכון, אירועים חריגים ועוד. דיווחים בגין פעילות זו מוצגים גם בוועדת ההנהלה לניהול נכסים והתחייבויות (נ"ה) ובמסמך הסיכונים הרבעוני הנדון בדירקטוריון.

התפתחויות בסיכון בשוק

ערכי הסיכון במדדים השונים (ניתוח סיכון הריבית בתיק הבנקאי), מצביעים על חשיפה בשווי ההוגן הכלכלי לעלייה בריבית, עקב מבנה הפוזיציה המורכב משימושים לטווחים בינוניים וארוכים אל מול מקורות לטווחים קצרים-בינוניים. ערכי הסיכון הושפעו הן מפעילות שוטפת של ביצועי משכנתאות וגיוס פיקדונות והן מפעילות יזומה הכוללת ביצוע עסקאות נגזרים ופעילות בתיק איגרות החוב.

סיכון ריבית בתיק הבנקאי ובתיק למסחר

מטרות ויעדים בניהול סיכון ריבית בתיק הבנקאי

אופן הגדרת סיכון הריבית בתיק הבנקאי למטרות בקרת הסיכון ומדידתו

התיק הבנקאי מהווה את עיקר הפעילות היוצרת לבנק סיכון ריבית.

ניהול סיכון הריבית בתיק הבנקאי והאסטרטגיות להפחתת סיכון

ניהול סיכון הריבית מנוהל במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 333. על פי ההוראה, הבנק נדרש למדוד את הסיכון במספר שיטות מדידה (אך רשאי לבחור גישה עיקרית לצרכי הניהול השוטף), מערכות המדידה נדרשות לתמוך במדידה של סיכון הריבית בכלל התיק, כמו גם בתיק הבנקאי ובתיק הסחיר בנפרד. ההוראה מחייבת את הבנקים להפעיל מגוון תרחישים לאמידת הסיכון אך גם מגדירה "תרחיש זעזוע סטנדרטי" שתוצאות חריגות שלו יחייבו דיווח מיידי לפיקוח על הבנקים.

ניהול סיכון הריבית מתבצע בשתי גישות: גישת השווי הכלכלי וגישת הרווחים.

גישת השווי הכלכלי - מודל EVE (Economic Value of Equity) הוא המודל של הבנק לאמידת סיכון הריבית בתיק הבנקאי. מודל ה-EVE בוחן את השפעתם של שינויים בעקומי הריבית על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי, תחת הנחות שונות של שינויים בעקומי הריבית, הן במצב עסקים רגיל והן בתרחישי קיצון (תוך חלוקה למגזרי פעילות, כגון: נגזרים, פיקדונות ומשכנתאות בחלוקה למגזרי הצמדה).

השווי הכלכלי מחושב כערך נוכחי של תזרימי המזומנים הנובעים מנכסי הבנק (החשופים לשינויים בריבית), בניכוי הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הנובעים מהתחייבויות הבנק (החשופים לשינויים בריבית). השינוי בשווי הכלכלי בגין שינויים בעקומי הריבית (מדד ה-EVE) מחושב כהפרש בין היוון התזרימים העתידיים של הנכסים והתחייבויות לפי ריביות נוכחיות, לבין היונם לפי ריביות צפויות בתרחישי הריבית. הפריסות העתידיות של המכשירים הפיננסיים השונים מבוצעות בהתאם לפרקטיקה המקובלת בעולם לחישוב שווי הוגן.

הבנק איחד את שיטת מדידת ה-EVE עם שיטת חישוב של טבלת "השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם", בהתאמה להנחיות בהוראת הריבית 333.

גישת הרווחים - מודל ה-NII (Net Interest Income) מעריך את רגישות ההכנסות נטו מריבית לשינויים בשיעורי הריבית. המדד בוחן את הרווח / ההפסד הצפוי לאופק החישוב תחת הנחות שונות של שינויים בעקומי הריבית חסרי הסיכון.

גישת הרווחים מיושמת בתרחיש מקביל (בהתאם למטבע הנבחן) וקיצון (+/-3%, +/-4%) ובשלושה סוגי מאזנים: מאזן קבוע, דינאמי ומתכלה. במאזן הקבוע ההנחה כי היתרות מתגלגלות מחדש, במאזן המתכלה ההנחה שהיתרות מגיעות לפירעון ללא גלגול מחדש ובמאזן הדינמי היתרות מתגלגלות על בסיס תוכנית העבודה של הבנק.

החישוב מתבצע באמצעות מערכות מיכוניות מתקדמות שפותחו בבנק. המודל משמש כמערכת תומכת החלטה (Decision Support System) למנהלי הסיכון בבנק.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

תיאור ההנחות העיקריות במודלים השונים ופרמטרים המשמשים לחישוב

חישוב השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים:

- החישוב נערך בהתבסס על אומדן ביחס לאפשרות של פירעון מוקדם, המבוסס על ניתוח סטטיסטי/אמפירי.
- הנחות הפירעון המוקדם במשכנתאות מבוססות על בדיקות אמפיריות ו/או על מודל התנהגות של לווים בקשר עם שיעור הסילוקים המוקדמים מתוך סך המשכנתאות. ההנחות נבדקות מעת לעת מול הסילוקים המוקדמים בפועל, בכל מגזר הצמדה ובכל סוג ריבית, בנפרד תוך הבחנה בין תקופות ההלוואה המקוריות (תקופות קצרות ותקופות ארוכות).
- הנחות הפירעון המוקדם בפיקדונות וחסכונות עם תחנות יציאה, בהם תנאי הריבית ידועים מראש, מבוססות על ניתוח אמפירי, והן נבדקות ומתעדכנות מעת לעת.
- יתרות זכות בחשבונות עובר ושב נפרסות על פי מודל סטטיסטי המביא לידי ביטוי היותן מקור יציב.

השינוי בהכנסות ריבית נטו:

- החישוב הנדון בוחן את הרווחיות המימונית השנתית (12 חודשים קדימה) בתרחיש שינוי ריבית חסרת סיכון ובהנחה של מחזור של כל היתרות הנפרעות לאופק החישוב.
- הנחות לבניית התזרימים העתידיים למודל: הפריסות מתייחסות לכלל פעילות הבנק (מאזנית, נגזרים והשקעת עודפי נזילות) לאופק החישוב, ומבוססות על אופציות התנהגותיות כגון סילוק מוקדם במשכנתאות, משיכה מוקדמת בפיקדונות ופריסת יתרות העובר-ושב זכות. כמו כן, השינוי בהכנסות כולל אומדן בגין עמלת הפירעון המוקדם.
- אחת לשנה, לפחות, נבחנות כלל הנחות המודלים המשמשים לניהול סיכוני שוק וריבית, בדגש על ההנחות ההתנהגותיות הנלקחות לצורך קביעת הפריסות במכשירים השונים.
- הרגישות של ערכי הסיכון לשינויים בהנחות ההתנהגותיות נבחנת באופן שוטף, כולל קריסת הנחות כל אחת לחוד וכלל ההנחות יחדיו. תוצאות מבחני הרגישות מוצגות באופן שוטף בפורומים לניהול סיכונים של ההנהלה והדירקטוריון.

תהליכי הפחתה סיכון הריבית בתיק הבנקאי

אחד הכלים העיקריים לניהול והפחתת סיכון הריבית הינו קביעת מחירי הצל בבנק (מחירי מעבר). מחירי הצל בבנק נקבעים בתדירות יומית במחלקת נ"ה שבסקטור ניהול פיננסי, ומשקפים את צרכי ניהול החשיפות השונות תחת מדיניות ניהול הרווח והסיכון. כלי נוסף הוא פעילות קנייה/מכירה באיגרות חוב ממשלתיות. כמו כן, פועלת המחלקה לניהול פוזיציות הריבית ו/או הבסיס באמצעות עסקאות FX, עסקאות Swap ואופציות. היתרונות בשימוש בכלים אלו נובע מיכולת ביצוע מהירה ובסכומים גדולים, דבר המאפשר ניהול דינמי ואפקטיבי של חשיפות השוק והריבית לצורכי ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, בפרק זמן סביר. בנוסף, העסקאות הן ללא מימון (Unfunded), קיימת בהן נזילות גבוהה והן מבוצעות באמצעות חדר העסקאות של הבנק. עסקאות נגזרים, מזוהות כמגדרות פוזיציות מאזניות בהתאם לכללי החשבונאות. אפקטיביות הגידור הינה מידת ההתאמה בין השינויים בשווי ההוגן או בין תזרימי המזומנים של הפריס המגודר ושל הנגזר המגדר. בדיקות אפקטיביות הגידור מתבצעות אחת לרבעון. נגזרים בתיק הבנקאי שבוצעו על מנת לגדר כלכלית את הפעילות המאזנית, אך שלא ניתנים להגדרה כגידור לפי כללי הגידור החשבונאי, יוצרים השפעה על רווח והפסד החשבונאי. השפעה זו מנוטרת ומנוהלת תחת קיום מנחים שנקבעו על ידי ההנהלה.

מגבלות המודלים המשמשים את הבנק לצורך ניהול סיכון השוק והריבית

למודלים העיקריים שבשימוש הבנק לצורך אמידת סיכון השוק והריבית, בדומה לכל מודל, יש מגבלות היכולות לנבוע מהנחות המודלים, נתוני הקלט בהם נעשה שימוש או חוסר ההתאמה שלהם למצב בשווקים, ובמיוחד, למצב קיצון. הבנק מודע למגבלות אלה, ולפיכך, הוא מגבה את המודלים בכלים ותהליכים נוספים.

מדדי הסיכון המודדים את השינוי בשווי הכלכלי של הבנק (הן מדד ה-VAR ותרחישי קיצון והן מדד ה-EVE בתרחישים השונים), אומדים את הסיכון בהנחה קשיחה וסטטית של שינוי חד פעמי יציב לאורך כל חיי הנכסים וההתחייבויות הקיימים בבנק בנקודת המדידה וללא התערבות הנהלה לביצוע פעולות גידור/שינוי כלשהו בחשיפות. כמו כן, כמשלים לגישת ההון הכלכלי, הבנק אומד את השפעות סיכוני הריבית גם בשיטת הרווחים, לטווח קצר יותר וכן כחלק מניהול תוכניות העבודה המימוניות של הבנק.

מגבלה נוספת היא שימוש במודלים התנהגותיים לבניית תזרימי המזומנים החזויים של המכשירים הכוללים רכיב כזה. הבנק שמאזנו מורכב מנתח משמעותי של אשראי לדיור, נשען על מודלים התנהגותיים הן בפריסה העתידית של תזרימי המשכנתאות והן בפריסה החזויה של יתרות העובר ושב והפיקדונות שיש בהם אופציה ליציאה מוקדמת ללקוח.

הבנק בוחן מגבלות אלה גם באמצעות תהליכי התיקוף המתמשך שמבצע הבנק למודלים שבשימוש, הבוחנים את כל מרכיבי המודל, והן בביצוע שוטף של מבחני רגישות לתוצאות אמידת ערכי הסיכון בהנחות התנהגותיות שונות, לרבות קריסה מלאה של ההנחות.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

ניתוח סיכון הריבית בתיק הבנקאי

להלן השפעת⁽¹⁾⁽²⁾ תזוזה מקבילה של העקום בתרחיש סטנדרטי מקביל על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2025						
שינוי בשווי הוגן						
מטבע חוץ			מטבע ישראלי			
סך הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
(3,633)	33	62	79	(1,215)	(2,418)	תרחיש סטנדרטי מקביל- עליה
(128)	(37)	(69)	(22)	1,497	2,497	תרחיש סטנדרטי מקביל- ירידה
31 בדצמבר 2024						
(3,922)	29	66	(83)	(1,205)	(2,717)	תרחיש סטנדרטי מקביל- עליה
(289)	(32)	(70)	(187)	1,265	2,689	תרחיש סטנדרטי מקביל- ירידה

(1) מחושב על סמך נתונים שוטפים המשמשים לצורך ניהול סיכון הריבית בפועל.

(2) החל מהרבעון השלישי של שנת 2025, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333, תוצאות התרחיש המדווחות בכל מטבע מתבססות על תרחיש מקבילי שונה, במטבע שקל 2.5%, במטבע שקל צמוד 1.5% ובמטבעות דולר ואירו 2%.

במסגרת עריכת התחזית לתזרימים הצפויים מפירעון משכנתאות בבנק, נלקחות בחשבון הנחות לגבי שיעור ואופן הסילוקים המוקדמים. יתרות עובר ושב בזכות נפרסו על פי הפרקטיקה המקובלת בהתאם להנחיות באזל, קרי למח"מים של 4 עד 5 שנים לסוגי לקוחות שונים.

להלן ערך ה-VAR של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שנת 2024	שנת 2025	
1,487	1,090	לסוף התקופה
1,734 (פברואר)	1,645 (מאי)	ערך מקסימלי במהלך התקופה
1,409 (ספטמבר)	1,062 (נובמבר)	ערך מינימלי במהלך התקופה

בחינת ה-Back-Testing על מודל ה-VAR ההיסטורי-אנליטי בתיק הכולל, הציגה מספר תצפיות של רווח/הפסד החורגות מ"תחזית" מודל ה-VAR, אשר נוצרו עקב עלייה חדה בעקומי הריבית ותנודות חדות של השוק בעקבות המלחמה. אין בחריגות אלו בשביל לפסול את מודל ה-VAR.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

מידע כמותי על סיכון ריבית בתיק הבנקאי ובתיק למסחר

להלן שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2025					
מטבע חוץ					
סך הכל	אחר	שקל צמוד דולר	שקל לא צמוד		
534,957	11,231	49,259	91,424	383,043	נכסים פיננסיים ⁽²⁾
593,540	28,255	282,334	3,191	279,760	סכומים אחרים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, מורכבים וחוץ מאזניים
(504,750)	(10,743)	(66,354)	(66,706)	(360,947)	התחייבויות פיננסיות ⁽²⁾
(594,275)	(29,043)	(264,999)	(2,703)	(297,530)	סכומים אחרים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, מורכבים וחוץ מאזניים
29,472	(300)	240	25,206	4,326	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
(1,954)	-	(5)	(1,238)	(711)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
4,601	121	329	-	4,151	השפעת פריסה לתקופות של פקדונות ללא מועד פירעון
32,119	(179)	564	23,968	7,766	שווי הוגן נטו מתואם
12,207	1,437	(3,431)	12,743	1,458	מזה: תיק בנקאי
(571)	(30)	(3)	(849)	311	מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור
(167)	-	-	41	(208)	מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לאחר תחנת היציאה הקרובה

ליום 31 בדצמבר 2024					
מטבע חוץ					
סך הכל	אחר	שקל צמוד דולר	שקל לא צמוד		
470,019	9,670	44,583	90,837	324,929	נכסים פיננסיים ⁽²⁾
579,095	27,369	264,576	5,771	281,379	סכומים אחרים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, מורכבים וחוץ מאזניים
(443,127)	(13,554)	(64,434)	(58,127)	(307,012)	התחייבויות פיננסיות ⁽²⁾
(578,692)	(24,009)	(244,360)	(7,256)	(303,067)	סכומים אחרים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, מורכבים וחוץ מאזניים
27,295	(524)	365	31,225	(3,771)	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
(1,955)	-	(5)	(1,203)	(747)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
5,268	237	357	-	4,674	השפעת פריסה לתקופות של פקדונות ללא מועד פירעון
30,608	(287)	717	30,022	156	שווי הוגן נטו מתואם
20,875	(2,819)	1,733	24,535	(2,574)	מזה: תיק בנקאי
(275)	(30)	(10)	(963)	728	מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור
23	-	-	75	(52)	מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לאחר תחנת היציאה הקרובה

ראה הערות בעמוד הבא.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2024					ליום 31 בדצמבר 2025					
מטבע חוץ					מטבע חוץ					
סך הכל	אחר	דולר	שקל צמוד	שקל לא צמוד	סך הכל	אחר	דולר	שקל צמוד	שקל לא צמוד	
(2,123)	5	(134)	(720)	(1,274)	(1,737)	(22)	74	(480)	(1,309)	שינויים מקבילים של 1%
(2,087)	4	(119)	(705)	(1,267)	(1,715)	(22)	89	(471)	(1,311)	עלייה במקביל של 1%
										מזה: תיק בנקאי
1,772	125	188	-	1,459	1,194	52	141	-	1,001	השפעת פריסה לתקופות של פקדונות ללא מועד פירעון
2,741	3	1	1,053	1,684	3,133	3	-	1,008	2,122	מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור
										מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לאחר תחנת היציאה הקרובה
(183)	-	-	(76)	(107)	(205)	-	-	(109)	(96)	ירידה במקביל של 1%
1,358	(4)	(177)	595	944	1,305	30	(62)	356	981	מזה: תיק בנקאי
1,319	(2)	(193)	580	934	1,272	29	(79)	345	977	השפעת פריסה לתקופות של פקדונות ללא מועד פירעון
(1,896)	(133)	(200)	-	(1,563)	(1,270)	(56)	(150)	-	(1,064)	מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור
(3,361)	(3)	(1)	(1,285)	(2,072)	(3,860)	(4)	-	(1,232)	(2,624)	מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לאחר תחנת היציאה הקרובה
197	-	-	85	112	219	-	-	119	100	תרחישי ריבית נוספים לפי הוראות ניהול בנקאי תקין⁽³⁾
					(3,526)	(41)	165	(842)	(2,808)	עלייה במקביל
					(3,508)	(41)	190	(831)	(2,826)	מזה: תיק בנקאי
					3,970	70	(101)	1,038	2,963	ירידה במקביל
					3,904	68	(138)	1,027	2,947	מזה: תיק בנקאי
(880)	(13)	69	(20)	(916)	(2,166)	(13)	(338)	(188)	(1,627)	התלה ⁽⁴⁾
(884)	(13)	63	(20)	(914)	(2,095)	(13)	(325)	(188)	(1,569)	מזה: תיק בנקאי
419	3	12	(162)	566	1,148	10	321	(30)	847	השטחה ⁽⁵⁾
426	3	20	(160)	563	1,086	10	312	(29)	793	מזה: תיק בנקאי
(96)	(6)	179	(276)	7	(328)	5	178	(183)	(328)	עליית ריבית בטווח הקצר
(90)	(6)	186	(271)	1	(351)	4	181	(177)	(359)	מזה: תיק בנקאי
179	7	(183)	341	14	385	(4)	(182)	285	286	ירידת ריבית בטווח הקצר
171	6	(191)	336	20	407	(4)	(186)	280	317	מזה: תיק בנקאי
(2,123)	(13)	(183)	(720)	(1,274)	3,970	70	(338)	1,038	2,963	מקסימום
(2,087)	(13)	(191)	(705)	(1,267)	3,904	68	(325)	1,027	2,947	מזה: תיק בנקאי

- (1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פירעון.
- (2) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (3) תרחישי ריבית ב-31 בדצמבר 2025 נקבעו בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333, "ניהול סיכון ריבית".
- (4) ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.
- (5) עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

הפער בין חשיפת התיק הבנקאי לשינויים בריבית על פי השווי ההוגן המותאם נטו לבין רגישות הערך הכלכלי (EVE) המוצגים לעיל, נובע מפערי עיתוי בלבד.

החישוב מאפשר תרחישים בהם עשויה להיווצר ריבית שלילית, ואינו קוטם את הריבית בשיעור של 0%.

לפרטים נוספים ראה ביאור 33 לדוחות הכספיים.

יצוין כי שיעור התשואה הפנימי ומשך חיים ממוצע האפקטיבי כפי שמוצגים בחשיפת הבנק לשינויים בשיעורי הריבית בדוח הסיכונים, הינם נתונים ממוצעים ולכן לא ניתן להסיק משינוי ליניארי בהם על רגישות השווי ההוגן המותאם נטו לשינויים בשיעורי הריבית.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית⁽⁴⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2024			ליום 31 בדצמבר 2025			שינויים מקבילים של 1% ⁽²⁾
סך הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	הכנסות ריבית	סך הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	הכנסות ריבית	
258	297	(39)	206	263	(57)	עלייה במקביל של 1%
275	315	(40)	220	284	(64)	מזה: תיק בנקאי
(586)	(142)	(444)	(414)	(176)	(238)	ירידה במקביל של 1%
(606)	(164)	(442)	(345)	(114)	(231)	מזה: תיק בנקאי
						תרחישי ריבית נוספים לפי הוראות ניהול בנקאי תקין⁽⁵⁾
			205	565	(360)	עלייה במקביל
			220	598	(378)	מזה: תיק בנקאי
			(854)	(286)	(568)	ירידה במקביל
			(821)	(271)	(550)	מזה: תיק בנקאי
(586)	297	(444)	(854)	565	(568)	מקסימום
(606)	315	(442)	(821)	598	(550)	מזה: תיק בנקאי

(1) לטווח של שנה.

(2) שינויים בריבית חסרת סיכון.

(3) כולל השפעת שווי הוון, רווחים (הפסדים) מפעילות באגרות חוב והשפעת צבירת ריבית על פעילות בנגזרים.

(4) בתרחיש עליית/ירידת ריבית קיימת הנחה לקניה/מימוש של אגרות חוב וכן הסטת עו"ש לפיקדונות. הירידה ברגישות התיק הבנקאי לירידה בריבית בשנה זו נובעת הן מפעילות שוטפת והן מעדכון ההנחות ההתנהגותיות של שיעורי ההסטה מפיקדונות נושאי ריבית לעו"ש.

(5) תרחישי ריביות ב-31 בדצמבר 2025 נקבעו בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 333, "ניהול סיכון ריבית".

להלן ההנחות העיקריות שבבסיס הנתונים לעיל, התואמות את האופן בו מנהל הבנק את סיכוני הריבית:

- יתרות עובר ושב בזכות נפרסו על פי הפרקטיקה המקובלת בהתאם להנחיות באזל, קרי למח"מים של 4 עד 5 שנים לסוגי לקוחות שונים.
 - בחישוב רגישות הכנסות מריבית והכנסות שאינן מריבית, מתבצעת קטימה של הריבית חסרת סיכון בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 333.
 - בתרחיש עליית/ירידת ריבית קיימת הנחה להסטת עו"ש לפיקדונות ו/או מעבר מפיקדונות קצרים לעו"ש.
- הירידה ברגישות התיק הבנקאי לירידה בריבית בשנה זו נובעת הן מפעילות שוטפת והן מעדכון ההנחות ההתנהגותיות של שיעורי ההסטה מפיקדונות נושאי ריבית לעו"ש.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 33 לדוחות הכספיים.

ההיקף והאופי של מערכות הדיווח והמדידה

מדידת סיכוני השוק והריבית נתמכת על מערכות מידע, מודלים, תהליכים, מדדי סיכון ותרחישי קיצון. מערכות המידע המעורבות בחישוב נבחנות באופן שוטף, באמצעות מהלכי הבקרה הפנימית של הבנק ותהליכי תיקוף שוטפים. קיימת מערכת המשמשת לבקרת סיכון שוק וריבית. המערכת משמשת לחישוב מדדי הסיכון ובחינה שלהם אל מול מגבלות הסיכון. החישובים מבוצעים בהתבסס על מאגר נתונים מרכזי הכולל נתוני שוק ונתוני פוזיציות. בנוסף, משמשת המערכת לצורך חישובי הקצאת הון בגין סיכוני שוק. מנהלי הסיכון פועלים גם במערכות נוספות – הן לחישוב מדדי הסיכון והן כמערכת משלימה לצורך פיתוח ותחזוקה של חישובים, ניתוחים אד הוק, ומודלים לניהול הסיכונים. המערך האמצעי פועל באמצעות מערכת ייעודית לניטור ובקרת פעילות חדר העסקאות, מערכת פועלת בזמן אמת לניטור ואיתור פעילות חריגה. המערכת מאפשרת תיעוד מלא של הפעילות ויכולות לניתוח ברמת על ומגמות בהיבטי סיכונים ורווחיות, וכן מערכת לניתוח שיחות, המציפה תראות על בסיס חוקים עסקיים.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

מידע נוסף על סיכון ריבית

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר 2025						
עם דרישה	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד חמש שנים	מעל חמש עד עשר שנים	מעל חמש שנים	
257,344	31,599	73,061	94,035	33,654	31,426	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
163,380	168,141	153,719	52,138	34,328	18,359	סכומים אחרים לקבל ⁽²⁾
232,344	43,251	117,910	48,460	36,852	20,464	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
16	21	96	225	200	438	התחייבויות בגין זכויות עובדים
163,709	168,431	154,068	52,046	34,367	18,289	סכומים אחרים לשלם ⁽²⁾
24,655	(11,963)	(45,294)	45,442	(3,437)	10,594	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

פירוט נוסף של החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

א. לפי מהות הפעילות:

22,194	(12,507)	(59,461)	43,240	(3,541)	10,277	החשיפה בתיק הבנקאי
2,461	544	14,167	2,202	104	317	החשיפה בתיק למסחר

ב. לפי בסיסי הצמדה:

30,265	(15,853)	(51,304)	32,883	(1,529)	5,942	מטבע ישראלי לא צמוד
(9,689)	4,004	15,494	10,795	(2,926)	2,903	מטבע ישראלי צמוד מדד
4,079	(114)	(9,484)	1,764	1,018	1,749	מטבע חוץ ⁽⁴⁾

ג. השפעות על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

256,239	29,520	67,092	86,964	29,055	31,363	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾ , לפני הנחות
1,105	2,079	5,969	7,071	4,599	63	השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיוור ⁽⁶⁾
257,344	31,599	73,061	94,035	33,654	31,426	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
271,757	39,584	111,154	39,650	33,259	8,462	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾ , לפני הנחות
(40,435)	1,733	4,866	8,950	7,321	12,611	השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פירעון ⁽⁶⁾
1,022	1,934	1,890	(140)	(3,728)	(609)	השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לאחר תחנת היציאה הקרובה ⁽⁷⁾
232,344	43,251	117,910	48,460	36,852	20,464	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾

הערות ספציפיות:

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) סכומים לקבל ולשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, מורכבים וחוזי מאזניים.
- (3) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (4) רבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (5) הפער בין משך החיים הממוצע האפקטיבי של הנכסים הפיננסיים לבין משך החיים הממוצע האפקטיבי של ההתחייבויות הפיננסיות.
- (6) השפעת הנחות ההתנהגותיות על המח"מ והשת"פ מחושבת בפער שבין המח"מ והשת"פ לאחר השפעת ההנחות, לבין המח"מ והשת"פ ללא השפעת הנחות אלה.
- (7) השווי הוגן של סך הפיקדונות לאחר תחנת היציאה הקרובה, כולל השפעת הנחות ליציאה מוקדמת, מסתכם בסך 65,836 מיליוני שקלים חדשים.

הערות כלליות:

- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי בביאור 33 בדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 33 בדוחות הכספיים.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרום כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- עסקאות מסוימות שביצע הבנק מהוות מכשירים פיננסיים מורכבים, הכוללים רכיבים נגזרים משובצים שלא חולצו, בהתאם להוראות הדיווח לציבור. בין היתר, כוללות עסקאות אלה הלוואות עם תחנות יציאה, פיקדונות נושאי ריבית מדורגת עם מועדי משיכה, אשראים ופיקדונות עם הבטחת רצפה ופיקדונות עם ברירת הצמדה. הבנק משקף את סיכון הריבית בגין מכשירים אלו באופן סביר, באמצעות פריסת פירעון תזרימי המזומנים על פי מועדי החזרה והנחות שונות המבוססות על ניסיון העבר.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

ליום 31 בדצמבר 2024								
משך חיים ממוצע אפקטיבי ⁽³⁾	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי ⁽³⁾	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל עשרים שנה	מעל עשר עד עשרים שנים
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
1.53	4.57	470,019	1.41	4.58	534,957	17	1,518	12,303
0.79		579,095	0.61		593,540	-	481	2,994
0.97	3.14	437,859	0.94	2.74	500,149	1	(26)	893
11.64		1,955	11.52		1,954	-	357	601
0.92		578,692	0.80		594,275	-	466	2,899
		30,608			32,119	16	1,202	10,904
0.20		20,875	0.13		12,207	16	1,139	10,850
2.10		9,733	1.46		19,912	-	63	54
⁽⁵⁾ 0.23		156	⁽⁵⁾ 0.18		7,766	12	585	6,765
⁽⁵⁾ 0.88		30,022	⁽⁵⁾ 0.87		23,968	-	179	3,208
⁽⁵⁾ -		430	⁽⁵⁾ (0.10)		385	4	438	931
2.19	4.50	470,294	2.05	4.55	535,528	17	7,883	27,395
(1.34)	0.07	(275)	(1.36)	0.02	(571)	-	(6,365)	(15,092)
1.53	4.57	470,019	1.41	4.58	534,957	17	1,518	12,303
1.01	3.14	443,150	0.98	2.73	504,583	1	(26)	742
1.32	2.74	(5,268)	1.25	3.03	(4,601)	0	0	353
0.12	(0.28)	(23)	(0.15)	0.04	167	0	0	(202)
0.97	3.14	437,859	0.94	2.74	500,149	1	(26)	893

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

מניות

מדיניות החזקה במניות בתיק הבנקאי

מדיניות הבנק בתחום השקעות במניות הינה מימוש התיק הקיים תוך בחינה של השקעות חדשות בצורה פרטנית. המניות שבהן השקיע הבנק כאמור, נרכשו למטרת השגת רווחי הון ומוצגות בתיק ניירות הערך הזמינים למכירה ובמסגרת ההשקעה בחברות כלולות, כאשר לבנק השקעה מהותית בתאגיד.

החזקות שצפוי מהן רווח הון והחזקות שנרכשו למטרות אחרות

ההשקעות בתאגידים הריאליים מנוהלות בחטיבה הפיננסית. ועדת היגוי ההשקעות ריאליות מתכנסת אחת לרבעון ומייעצת להנהלת הבנק בנושא השקעות בתאגידים ריאליים. ועדת ההיגוי אחראית לניהול ולתחזוקת התיק הקיים, תוך ניסיון להשביחו, כך שיתאפשר לממש את התיק, בצורה מושכלת, בטווח זמן סביר אך ללא לוח זמנים מפורט, על מנת לאפשר קבלת תשואה מקסימלית.

טיפול חשבונאי

כ-28% מההשקעות במניות בבנק הן שחירות, ומוצגות בהתאם לערכי השוק שלהן. יתר ההשקעות מוצגות בהתאם לעלותן או בהתאם לשוויין המאזני. במקרים של ירידת ערך שעל פי הערכת ההנהלה אינה בעלת אופי זמני, נרשמת הפרשה לירידת ערך ההשקעה כהפסד בספרי הבנק.

לפרטים נוספים בדבר השקעות במניות בתיק הבנקאי, ראה פרק חברות מוחזקות עיקריות בדוח הדירקטוריון וההנהלה, וכן ביאור 12 לדוחות הכספיים.

להלן פרטים על הרכב השקעות במניות בתיק הבנקאי (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2024		31 בדצמבר 2025	
דרישת הון ⁽⁴⁾	שווי הון	דרישת הון ⁽⁴⁾	שווי הון
75	633	105	908
58	529	66	779
132	1,162	171	1,687

מניות

קרנות הון סיכון / הון פרטיות

סך הכל השקעה במניות בתיק הבנקאי

(4) דרישת הון חושבה על פי שיעור של 12.50%.

סיכון נזילות

סיכון נזילות - הוא סיכון הנובע מאי הוודאות לגבי זמינות המקורות, ויכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. סיכון הנזילות הוא סיכון מהותי וייחודי בשל הצורך להגיב אליו תוך פרק זמן קצר ככל הניתן. התרחשות הסיכון עלולה לגרום הפסדים גדולים לבנק, ואף להוביל לקריסתו.

רמת סיכון הנזילות נותרה נמוכה-בינונית. בחודש ינואר 2025, על רקע התמתנות הלחימה בדרום והפסקת האש בצפון והרגיעה במצב השווקים, הוחלט על הורדת רמת הכוננות בבנק בתחום הנזילות, לאחר שעלתה החל מפרוץ המלחמה ובשל המצב הביטחוני בארץ.

בחודש יוני 2025, בעקבות מבצע "עם כלביא", בוצע מעקב הדוק אחר השווקים והאינדיקטורים השונים והוחלט להמשיך ברמת כוננות זו.

בחודש אוקטובר 2025, בעקבות הפסקת האש בדרום, התקיים דיון והוחלט להמשיך ברמת כוננות זו.

הבנק מנטר באופן הדוק את השינויים האפשריים במצב. בפועל, לא נצפו אירועים או אינדיקטורים שיש בהם בכדי להצביע על התממשות של אירוע נזילות.

מטרות ומדיניות ניהול סיכון הנזילות

מטרת ניהול סיכון הנזילות הינה זיהוי צרכי המימון של הבנק ומקורות המימון, מיסוד נהלים לניטור הנזילות וקביעת דרישות מינימליות לניהול הנזילות. סיכון הנזילות מנוהל במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין 310 (ניהול סיכונים), 342 (ניהול סיכון נזילות), 221 (יחס כסיו נזילות) ו-222 (יחס מימון יציב נטו). הסיכון מנוהל בכפוף למגבלות הדירקטוריון וההנהלה, תוך מאמץ למזער הפסדים הנובעים מהשקעת עודפי נזילות בנכסים עם נזילות גבוהה, אך בעלי תשואה נמוכה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 221 "יחס כסיו נזילות" קבעה יחסי נזילות מינימליים של 100% בתרחיש קיצוני, לתקופה של 30 ימים ("LCR רגולטורי"), בין מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לצרכי הנזילות באופק זמן זה. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים, דירקטוריון הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחס המזערי הרגולטורי כך שיעד יחס כסיו הנזילות של הבנק והקבוצה יעמוד על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. היחס מנוהל ומדווח בסך כל המטבעות יחדיו ובמטבע חוץ בנפרד, הן ברמת הבנק והן על בסיס קבוצתי. היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" והן היחס במאוחד מחושב יומית, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות, בתקופת 90 הימים שקדמו לתאריך הדוח.

הוראת ניהול בנקאי תקין 222 "יחס מימון יציב נטו" קבעה יחס מימון יציב מינימלי בשיעור של 100% ("NSFR רגולטורי"), בין מימון יציב זמין ומימון יציב נדרש. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים, דירקטוריון הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחס המזערי הרגולטורי כך שיעד יחס מימון יציב נטו של הקבוצה יעמוד על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. היחס מנוהל ומדווח בסך כל המטבעות יחדיו על בסיס מאוחד. היחס המדווח בדוח הרבעוני הינו היחס על בסיס מאוחד ליום 31.12.2025.

הוראות אלו הינן בנוסף לניהול סיכון הנזילות תחת מודלים פנימיים ולדרישות האיכותיות, כנדרש בהוראה 342.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הניהול השוטף והתקופתי של סיכון הנזילות נעשה על בסיס קבוצתי, תוך התחשבות במגבלות משפטיות, רגולטוריות ותפעוליות על יכולת ההעברה של נזילות, וכולל מעקב אחר מגבלות הדירקטוריון וההנהלה והאינדיקטורים לסיכון, לרבות בתחום ריכוזיות מקורות המימון, חשיפות נזילות ברמת הבנק והקבוצה וכן פערי נזילות הנובעים מכלל הפעילות, מאזנית וחץ מאזנית.

ניהול הנזילות בבנק הינו אקטיבי והדוק וכולל כלים מגוונים להפחתת סיכון הנזילות, הן בהפעלת מודלים מפורטים במצבי עולם שונים, הן בהקפדה על החזקת אמצעים נזילים עם סיכון אשראי מזערי ויכולת מימוש מיידית, והן בניהול אקטיבי של המקורות להארכת התקופה לפירעון של המקורות ופיזורם. בבנק פועל פורום "נזילות יומי", באחריות החטיבה הפיננסית הן במצב הנזילות ופועל לתיאום בין "צרכי" הנזילות של היחידות השונות בבנק לבין "ספקי" הנזילות ומנהלי הנזילות. כמו כן פועל בבנק פורום בראשות מנהל החטיבה הפיננסית למעקב שוטף אחר יישום הוראת יחס כיסוי הנזילות (הוראה 221) ויחס מימון יציב נטו (הוראה 222) ועמידה ביעדי היחידות העסקיות בבנק בתחום גיוס וניהול המקורות. בנוסף, מבצע האגף לניהול סיכונים בקרות שוטפות בלתי תלויות על מדדי הסיכון, התפתחות הסיכון ותחקירי אירועים בהתאם לצורך.

מחלקת נזילות, אחראית על ניהול תוך יומי של הנזילות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ. הניהול השוטף של הנזילות מתבצע תוך שמירה על רזרבה מינימאלית, כפי שנקבעת מעת לעת, על מנת לעמוד בתשלומים בלתי צפויים. ניהול היתרות מתבצע בהתאם להוראת בנק ישראל (נכסים נזילים), במסגרת הבנק נדרש להחזיק נכסים נזילים כנגד פיקדונות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ, בשיעורים המפורטים בהוראה. דיווח במקרה של אי עמידה בהוראות אלו יועבר להנהלת הבנק ולדירקטוריון סמוך להתרחשות.

במידה ונצפים שינויים חריגים ביתרות במהלך היום במטבע ישראלי או במטבע חוץ, מתבצעת הערכת מצב גם מבחינת עמידה במגבלות של המודל לניהול סיכון נזילות, ומתקבלת החלטה אם יש מקום לנקיטת צעדים יזומים כתגובה לפעילות זו. צעדים אלו יכולים לכלול ביצוע עסקאות יזומות, פנייה ללקוחות גדולים ועוד.

כאמור לעיל, נקבעו מגבלות דירקטוריון והנהלה ליחסי הנזילות בתרחישים שונים, לרבות תקופות השונות מחודש ימים ומהלך עסקים רגיל. תוכניות מימון של הבנק לשעת חירום מתייחסות לאופן הניהול של כל מצב חירום ומגדירות את הצוות הניהולי האחראי לטיפול בו (לפי רמות שונות). תוכניות אלו כוללות הגדרה מפורטת של אמצעים נזילים נוספים לשעת חירום, וכן רשימה של צעדים אופרטיביים (לרבות הגורם המוסמך להפעלתם) ומתייחסות גם לניהול ממד התקשורת הן תקשורת פנים ארגונית והן תקשורת חוץ ארגונית.

המודל העסקי

מדיניות ניהול סיכון הנזילות מהווה חלק אינטגרלי מהניהול העסקי האסטרטגי של הבנק והקבוצה והיא מותאמת, כאמור, לדרישות הוראות ניהול בנקאי תקן 310 (ניהול סיכונים), 342 (ניהול סיכון נזילות), 221 (יחס כיסוי נזילות) ו-222 (יחס מימון יציב נטו).

כאמור לעיל, דירקטוריון הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחסים המזעריים הרגולטוריים כך שיעד יחס כיסוי הנזילות ויחס מימון יציב נטו של הבנק והקבוצה יעמדו על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. הנהלת הבנק קבעה כריות בטחון נוספות כקווים מנחים, כך שיעדי הדירקטוריון לא יפוצו. מדיניות הבנק היא לשמר יחס כיסוי נזילות ויחס מימון יציב נטו הכוללים מרווח בטחון הולם ביחס למגבלות הדירקטוריון ומאידיך ניהול יעיל של עודפי הנזילות, להשגת התשואה המירבית לבנק.

הגישה למדיניות סיכון הנזילות וקביעת המגבלות

דירקטוריון הבנק קובע את האסטרטגיה לניהול סיכון הנזילות ואת תיאבון הסיכון על פי הדרישה הרגולטורית באמצעות סדרה של מגבלות בשלושת הממדים של הסיכון: מצב עסקים רגיל, תרחישים (יחס כיסוי נזילות, יחס מימון יציב נטו ויחס נזילות מזערי - מודל פנימי) וריכוזיות. הנהלת הבנק קבעה סדרה נוספת של מגבלות המהווים קווים מנחים לניהול - מעבר למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

המבנה והמערך הארגוני של ניהול סיכון הנזילות

מנהל סיכון הנזילות בבנק הינו מנהל החטיבה הפיננסית.

ניהול סיכון הנזילות מובצע תחת המסגרת הכללית לניהול הסיכונים בבנק. מסגרת זו כוללת את:

- הקו הראשון - מנהלי הסיכון בחטיבה הפיננסית.
- הקו השני - בקרי הסיכון בחטיבה לניהול סיכונים.
- הקו השלישי - הביקורת הפנימית.

לכל יחידות הבנק קיימת השפעה במידה זו או אחרת על סיכון הנזילות. מסמך המדיניות מעגן את הדרישה לתיאום בין יחידות אלו, במטרה ליצור מתודולוגיה אחידה אשר באמצעותה ינהל הבנק באופן שוטף את סיכון הנזילות, יעמוד בדרישות הימיות של צרכי המימון, וכן יערך למצבי חירום אפשריים, לרבות אימוץ דרכי פעולה מיידיות להתמודדות נאותה עם מצבי חירום אלו.

דיווחים להנהלה ולדירקטוריון

הדירקטוריון והנהלת הבנק מקבלים דיווחים שונים בתדירות יומית, שבועית, חודשית ורבעונית, כולל דיווח על עמידה במגבלות הדירקטוריון וההנהלה, מצבי כוונות, עלויות גיוס מקורות, נתונים לגבי שינוי ביתרות מאזניות בפיקדונות ובאשראי, וכל מידע אחר שלדעת מנהל סיכון הנזילות רלוונטי לדיווח לרבות אירועים חריגים בניהול הנזילות, וכן התפתחויות חריגות במקורות הנזילים של הבנק. במהלך שנת 2025 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

כלי מדידה ומדדים

הבנק מודד ומנטר את הסיכון בעיקר באמצעות המודלים להלן:

- מודל סטנדרטי - המודל אומד את יחס כיסוי הנזילות (LCR - Liquidity Coverage Ratio) - היחס בין כרית נזילות לתזרים יוצא חזוי נטו. כאשר, תזרים יוצא חזוי נטו מוגדר כפער בין תשלומים (Cash Outflows, בגין התחייבויות) לבין תקבולים (Cash Inflows, בגין נכסים) לטווח של חודש. היחס מחושב תחת מקדמים סטנדרטיים (אחידים) שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים בהוראת ניהול בנקאי תקן 221 (יחס כיסוי הנזילות), ומבוססים על הוראות ועדת באזל III.
 - יחס כיסוי נזילות דינמי (DLCLR - Dynamic Liquidity Coverage Ratio) מהווה כלי עזר מרכזי לניהול וניטור הסיכון. לצורך ה-DLCLR מבוצע חישוב יומי של יחס LCR ל 90 ימים קדימה, תחת מספר הנחות. DLCLR מחושב עבור היחס הכולל ועבור היחס במט"ח, ומדווח במסגרת דיווח הנזילות היומי.
 - מודל פנימי (יחס נזילות מזערי - בהתאם להוראה 342) - המודל אומד את יחס כרית נזילות לתזרים יוצא חזוי נטו, כנדרש בהוראה 342 ובהתאמה להנחיות באזל. במסגרת המודל הוגדרו תרחישי קיצון במטבע ישראלי ובמטבע חוץ, לאופקי זמן שונים, זאת בהתבסס על מאפייני התנהגות המפקידים ומוקדי הסיכון בהתאמה לתרחישים השונים.
 - מודל סטנדרטי - המודל אומד את יחס מימון יציב נטו (NSFR - Net Stable Funding Ratio) - יחס בין מקורות מימון יציבים (Available Amount of Stable Funding) - מקורות קיימים, הצפויים בהסתברות גבוהה לעמוד לרשות התאגיד הבנקאי בטווח הזמן של שנה ומעלה) לבין סך השימושים הארוכים (Required Amount of Stable Funding) - שימושים קיימים שהתאגיד צפוי להידרש להמשיך לממנם בטווח הזמן של שנה ומעלה). היחס מחושב תחת מקדמים סטנדרטיים (אחידים) שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים בהוראת ניהול בנקאי תקן 222 (יחס מימון יציב נטו) ומבוססים על הוראות ועדת באזל III.
 - יחס מימון יציב דינמי (DNSFR - Dynamic Net Stable Funding Ratio) מהווה כלי עזר לניהול וניטור הסיכון. לצורך ה-DNSFR מבוצע חישוב של היחס לאופק של שנה קדימה, תחת מספר הנחות. DNSFR מחושב עבור היחס המאוחד הכולל, ומדווח במסגרת דיווח הנזילות היומי.
 - פערי נזילות חוזיים - בחינת הפערים המאזניים בין התזרים הנכנס לתזרים היוצא, ללא הנחות התנהגותיות וללא הכפלה במקדמים. פערי נזילות חוזיים בין תזרימי המזומנים העתידיים של ההתחייבות והנכסים הינו אחד הרכיבים העיקריים בניהול סיכון הנזילות. ככלל, מאופי הפעילות הבנקאית, הבנק חשוף לסיכונים נזילות ומימון הנובעים בעיקר מהתחייבויות קצרות טווח (כגון - פיקדונות ציבור ומימון סיטונאי) מול נכסים ארוכי טווח (כגון - אשראי לציבור), כמפורט בביאור 32 בדוחות הכספיים - תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי. עם זאת, במצב עסקים רגיל, שיעורי המחזור של הפיקדונות, בעיקר פיקדונות ליבה, הינם גבוהים מאד.
- בנוסף, מופעלים כלים לניטור סיכון הנזילות באמצעות אינדיקטורים אנדוגניים ואקסוגניים העשויים להצביע על עליית הסיכון למצב של משבר. בבנק פותח מדד משולב למעקב אחר השווקים הפיננסיים בישראל לזיהוי ואבחון מצב של אי יציבות במערכת הפיננסית בארץ - מדד זה הינו מדד תומך החלטה להכרזה על מצב כוננות בשל תרחיש מערכת.
- הדירקטוריון והנהלת הבנק מקבלים דיווחים שונים בתדירות יומית, שבועית, חודשית ורבעונית, כולל דיווח על אירועים חריגים בניהול הנזילות, לרבות התפתחויות חריגות במקורות הנזילים של הבנק. במהלך שנת 2025 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.
- הבנק בוחן את יחסי הנזילות הן במהלך עסקים רגיל והן בתרחישים מסוימים. במהלך עסקים רגיל הנחת הבנק היא כי לא קיים קושי בביצוע עסקאות המרה בין המטבעות השונים. כמו כן, מחושבים עודפי הנזילות הפנויים להשקעה לאופק של שנה קדימה ללא הנחות לגיוס כסף חדש. התרחישים אשר בוחנים את יחסי הנזילות כוללים שלושה תרחישים מרכזיים (ספציפי, מערכתי ומשולב) ושלושה תרחישים נוספים (ספציפי קצר, מערכתי חוץ לארץ ומשולב ארוך), כמפורט להלן:
- תרחישי קיצון מרכזיים:
 - ספציפי - אירוע תפעולי משמעותי / הורדת דירוג מהותית (לפחות שלוש דרגות) - תרחיש של מעילה ו/או השבתה של הבנק, לרבות שיבוש מתמשך במערכות המיכון שלו. תרחיש זה הינו התרחיש הפנימי המחמיר ביותר שנבחן על ידי הבנק. ההנחות ההתנהגותיות העיקריות שמשמשות את הבנק בתרחיש זה - משיכות מוגברות של פיקדונות הן של משקי בית והן של לקוחות סיטונאיים. בתרחיש זה הפער התזרימי בין הנכסים הנזילים לתזרים יוצא חזוי נטו הינו הנמוך ביותר מבין תרחישי הקיצון הפנימיים, אך לאור יתרת הנכסים הנזילים הגבוהה ששומר הבנק, הפער התזרימי הינו עדיין חיובי בצורה משמעותית.
 - מערכתי - תרחיש של מצב חירום במשק בשל מלחמה, אירועים ביטחוניים חריגים או אירועים פיננסיים, המשבשים את מהלך החיים הרגיל ברחבי הארץ, לרבות שוקי ההון המקומיים.
 - משולב - אירוע מערכתי בו ההשפעה הצפויה על הבנק חמורה ביחס להשפעה הצפויה על בנקים אחרים - דוגמת משבר בשוק הנדל"ן.
 - תרחישי קיצון נוספים:
 - ספציפי קצר - תרחיש המשקף רמת לחץ גבוהה מאד הנובעת מהורדת דירוג של הבנק, בתרחיש זה הפגיעה תהיה קצרה אך משמעותית יותר מזו של תרחישי הלחץ המרכזיים.
 - ספציפי חוץ לארץ - תרחיש של זעזוע הפוגע בשלוחות הבנק / הבנקים הישראליים בחוץ לארץ ובעל השפעה בעצימות נמוכה גם על הפעילות בישראל.
 - משולב ארוך - תרחיש המשקף אירוע מתמשך. בתרחיש זה רמת הלחץ תהיה נמוכה יחסית לתרחישי לחץ המרכזיים, אולם השפעתו ארוכה יותר, כך שתרחיש זה יפגע באוכלוסיית לקוחות רחבה יותר.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

ההיקף והאופי של מערכות הדיווח והמדידה

מערכת לניהול סיכון הנזילות - משמשת לחישוב מצב הנזילות הכולל, וכן במטבעי ישראל ובמטבע חוץ בנפרד (כולל פירוט במטבעות עיקריים), וכוללת מידע לגבי נכסים, התחייבויות והתחייבויות חוץ מאזניות של הבנק, מצב העמידה במגבלות הדיירקטוריון וההנהלה, התרעה על מגמות בהתפתחות הנזילות, וכן מבנה ההתחייבויות בכללן והתחייבויות למפקידים גדולים בפרט. תוצאות המודל מוצגות בפורטל ייעודי. המערכת מבוססת על מאגר נתונים יומי, הכולל מיפוי לקוחות המעודכן יומית ממחסן הנתונים של הבנק ונתוני הפעילות המגיעים מהמחשב המרכזי. במערכת קיימות בקורות המבטיחות את שלמות ומהימנות הנתונים. מערכת המידע משמשת גם לצורך הדיווחים לבנק ישראל כנדרש בהוראות הדיווח לפיקוח 827 ו-889 והוראות הדיווח לציבור.

יחס כיסוי הנזילות (LIQ1)

להלן פרטים בדבר יחס כיסוי הנזילות⁽⁴⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2025		
סך ערך משוקלל ⁽³⁾ (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל ⁽²⁾ (ממוצע)	
95,546		סך כל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
10,984	183,544	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
2,204	44,076	פיקדונות יציבים
6,355	58,599	פיקדונות פחות יציבים
2,426	80,869	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
68,074	97,946	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
983	3,931	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידיים בנקאיים קואופרטיביים
66,710	93,633	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
381	381	חובות לא מובטחים
118	-	מימון סיטונאי מובטח
79,294	202,394	דרישות נזילות נוספות, מזה:
69,704	69,704	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
7,820	81,701	קווי אשראי ונזילות
-	-	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
1,769	50,988	מחויבויות מימון מותנות אחרות
158,470	483,884	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
130	6,801	הלוואות מובטחות
16,611	23,235	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
67,724	70,899	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
84,465	100,935	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם⁽⁴⁾		
95,546		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
74,005		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
129		יחס כיסוי נזילות (%)

- (1) מידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון הרביעי של שנת 2025 הינו 75
- (2) ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק, תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
- (3) ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרימים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- (4) ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון ושיעורי תזרימים נכנס ויוצא וכן יתר המגבלות הרלבנטיות (כלומר מגבלות על נכסים נזילים באיכות גבוהה ומגבלות על תזרימים נכנסים כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221).

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן פרטים בדבר יחס כיסוי הנזילות⁽⁴⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2024		
סך ערך לא סך ערך משוקלל ⁽²⁾ משוקלל ⁽³⁾ (ממוצע) (ממוצע)		
90,905		סך כל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
11,353	184,185	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
2,254	45,084	פיקדונות יציבים
6,801	62,500	פיקדונות פחות יציבים
2,298	76,600	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
59,549	90,900	מימון סיונאי בלתי מובטח, מזה:
765	3,060	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידיים בנקאיים קואופרטיביים
58,058	87,113	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
727	727	חובות לא מובטחים
258	-	מימון סיונאי מובטח
76,877	192,522	דרישות נזילות נוספות, מזה:
67,890	67,890	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
7,239	75,457	קווי אשראי ונזילות
1,748	49,175	מחויבויות מימון מותנות אחרות
148,038	467,606	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
267	4,615	הלוואות מובטחות
14,432	20,596	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
66,026	68,654	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
80,725	93,865	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
		סך ערך מתואם⁽⁴⁾
90,905		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
67,313		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
135		יחס כיסוי נזילות (%)

- (1) מידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח. מספר התצפיות ששימושי בחישוב הממוצעים ברבעון הרביעי של שנת 2024 הינו 74
- (2) ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק, תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
- (3) ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- (4) ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת: מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא וכן יתר המגבלות הרלבנטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ומגבלה על תזרימים נכנסים כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 221).

הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כיסוי הנזילות

הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כיסוי הנזילות הם הרכב המקורות והשימושים של הבנק. הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA) הינם נכסים ברמה 1, המאופיינים ברמת סחירות גבוהה ורמת סיכון נמוכה, אלו כוללים - מזומנים, עובר-ושב ופיקדונות בבנקים מרכזיים, איגרות חוב של ריבונות בעלות משקל סיכון 0% ואיגרות חוב של מדינת ישראל. עיקר תזרימי המזומנים היוצא הינו כנגד מימון סיונאי בלתי מובטח - פיקדונות שהופקדו בבנק על ידי תאגידיים וגופים פיננסיים וכן תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים. עיקר תזרימי המזומנים הנכנס הינו בגין תקבולי אשראי וכן תזרימים נכנסים בגין חשיפה לנגזרים.

היחס נע בצורה מחזורית ברובה, הניתנת לחיזוי לפי אומדנים פנימיים של הבנק. הגורם המרכזי המשפיע, לאורך זמן, על התפתחות היחס הוא הצמיחה בפעילות הבנק, הן בצד גיוס וניהול מבנה המקורות והן בצד הגידול בשימושים. קיימת תנודתיות מסימת בין הימים במהלך החודש בשל פעילות שוטפת של לקוחות וכן תחלופה בין שקלים למטבע-חוץ, בעיקר בעקבות פעילות בנגזרי שקל / מטבע חוץ.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA)

להלן פירוט נכסים נזילים לפי רמות כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 221 (במיליוני שקלים חדשים):

ממוצע לרבעון רביעי		31 בדצמבר		
2024	2025	2024	2025	
90,828	95,446	90,113	109,326	נכסי רמה 1
46	65	52	68	נכסי רמה 2
31	35	27	36	נכסי רמה 3
90,905	95,546	90,192	109,430	סך הכל HQLA

התפתחויות ביחס כיסוי הנזילות

הבנק שמר במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2025, על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת עודפי הנזילות בנכסים נזילים באיכות גבוהה מאד - נכסי רמה 1. יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד) לרבעון הרביעי של שנת 2025 הסתכם ב-129%.

יחס מימון יציב נטו (LIQ2)

ביום 21 ביוני 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר קובעת את אופן חישוב היחס כפי שנקבע ברפורמת באזל III של ועדת באזל (BCBS). ההוראה נכנסה לתוקף ביום 31.12.2021.

בהתאם להוראה, מטרת יחס כיסוי יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה תאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין ופריטי מימון יציב נדרש.

בהתאם לדרישות ההוראה, יחס המימון יציב נטו צריך להיות שווה או גדול ל-100%, על בסיס שוטף.

בהתאם להוראה, "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של תאגיד מסוים הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ-מאזניות.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן פרטים בדבר יחס מימון יציב נטו⁽⁴⁾ (במיליוני שקלים חדשים) ליום 31 בדצמבר 2025:

א	ב	ג	ד	ה
לא מועד פירעון ⁽¹⁾	עד 6 חודשים	מ-6 חודשים עד שנה	שנה או יותר	ערך משוקלל
37,883	41	5	7,025	44,910
37,883			1,908	39,791
	41	5	5,117	5,120
	143,281	21,525	4,518	155,410
	48,354	2,957	1,027	49,773
	94,928	18,568	3,491	105,637
	208,273	54,712	51,357	117,307
	4,352		2,176	2,176
	203,920	54,712	51,357	115,131
התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית				
304	1,725	2,294	12,287	13,434
		7,028		
304	1,725	2,294	12,287	13,434
סך מימון יציב זמין (AFS)				
331,061				
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)				
1,927				
סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)				
פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות				
69,520		39,116	281,598	276,630
הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם:				
הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 1				
9,559		9,745	10,063	16,369
הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן ושאינם מובטחות				
46,378		17,691	49,572	73,559
הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבניות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי				
0	0	0	2	2
מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203				
13,582		11,671	221,608	186,394
הלוואות לדיר המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:				
4,470		3,853	72,991	51,606
מזה: עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203				
1		9	355	307
ניירות ערך שאינם בכשל ושאינם כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה				
נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית				
4,067	2,053	2,290	1,141	11,284
נכסים אחרים:				
סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב				
		1,734		1,734
נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)				
		6,293		
נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו				
4,067	2,053	2,290	1,141	9,551
כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל				
		151,144		6,786
פריטים חוץ מאזניים				
296,626				
סך מימון יציב נדרש (RSF)				
112%				
יחס מימון יציב נטו (NSFR) (%)				

(4) פריטים שדווחו במסגרת הסור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס מימון יציב נטו

יחס מימון יציב נטו, על בסיס מאוחד ליום 31.12.2025 עמד על 112%, לעומת יחס של 113% בסוף שנת 2024.

תנודתיות היחס על פני הרבעון הינה נמוכה, כאשר הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כיסוי מימון יציב נטו הם הרכב המקורות והשימושים של הבנק לפי תקופת המימון, סוג המימון והצד הנגדי. בצד המקורות - התחייבויות ארוכות טווח יציבות יותר מהתחייבויות קצרות טווח, וכן מימון מלקוחות קמעונאיים ועסקים קטנים הינו יציב יותר מאשר מימון סטונאי בעל מועד פירעון זהה. התקצרות של מקורות ארוכים בהיקפים גבוהים (כגון כתבי התחייבויות נדחים) לטווח של מתחת לשנה הינו גורם המשפיע על תוצאות היחס, אך היות ומדובר במקור מימון אשר הינו בדרך כלל בעל תקופות לפירעון מפורזות ההשפעה על תוצאות היחס אינה מהותית. בצד השימושים - סוג הנכס, תקופת ואיכות הנכס וערך הנזילות קובעים את הסכום של מימון יציב נדרש.

נכסים משועבדים (ENC)

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 336 בנושא "שעבוד נכסי תאגיד בנקאי" קובעת עיקרון מנחה על מנת לאזן בין הצורך לנהל עסקים לבין הצורך להגן על זכויות מפיקדים בעת חדלות פירעון. בהתאם להוראה, שעבוד נכסים יבוצע על ידי תאגיד בנקאי רק אם הדבר נדרש לפי חוק, רגולציה או דרישות השוק הרלוונטי.

בהתאם להוראות הדיווח לציבור, נכסים משועבדים הינם נכסים שהבנק מוגבל או מנוע ממימוש (liquidating), מכירה, העברה או ייעוד (assigning) שלהם, כתוצאה ממגבלה חוקית, רגולטורית, חוזית או אחרת, ואינם נכללים "בנכסים המשמשים כבטחון לבנק מרכזי".

נכסים שאינם משועבדים אלו נכסים שאינם עונים להגדרה של נכסים משועבדים ואינם נכללים ב"נכסים המשמשים כבטחון לבנק מרכזי".

נכסים המשמשים כבטחון לבנק מרכזי (central bank facilities) הינם נכסים המשמשים כבטחון לעסקאות, או היכולים לשמש כבטחון לעסקאות לצורך קו אשראי / נזילות כלשהוא של בנק מרכזי (in any central bank facility), לרבות קווים המשמשים למדיניות מוניטארית, תמיכת נזילות או צרכי מימון כלשהם אחרים.

בהתאם למדיניות הבנק לשעבוד נכסים, הפעילות העסקית האסטרטגית של הבנק, הכוללת פעילות פיננסית נרחבת, וניהול גמיש יעיל של נזילות הבנק, מחייבת שעבוד היקף מסוים מנכסי הבנק למימוש הפעילות. כך לדוגמה, הבנק מאפשר ללקוחותיו לפעול במגוון שווקים (ניירות ערך בארץ ובחו"ל, נגזרי ריבית ומט"ח), ומציע סל נרחב של מוצרים ושירותים. פעילות זו מבוצעת גם באמצעות צדדים שלישיים, ואל מול מסלקות ומחייבת לעיתים שעבוד נכסים.

להלן הרכב נכסים זמינים משועבדים ולא משועבדים (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2025			
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד	סך היתרה במאזן	
76,807	4,339	81,146	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
34,547	344	34,891	אגרות חוב של ממשלת ישראל
2,432	-	2,432	אגרות חוב של אחרים בישראל
8,214	925	9,139	אגרות חוב של ממשלות זרות
235	-	235	אגרות חוב של אחרים זרים
400,331	-	400,331	אשראי לציבור, נטו
522,566	5,608	528,174	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2024			
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד	סך היתרה במאזן	
79,249	1,894	81,143	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
22,647	598	23,245	אגרות חוב של ממשלת ישראל
2,055	-	2,055	אגרות חוב של אחרים בישראל
1,572	389	1,961	אגרות חוב של ממשלות זרות
332	-	332	אגרות חוב של אחרים זרים
357,981	-	357,981	אשראי לציבור, נטו
463,835	2,882	466,717	סך הכל

מידע נוסף על סיכון נזילות וסיכון מימון

סיכון מימון

סיכון מימון נובע ממחסור במקורות מימון או עלויות גבוהות מידי לגיוס מקורות. סיכון זה מנוהל כחלק מסיכון הנזילות באמצעות מגבלות דירקטוריון והנהלה על ריכוזיות מקורות המימון, והפחתת התלות בצדדים נגדיים מהותיים.

מקורות המימון העיקריים של הבנק הינם מקורות מימון יציבים ומגוונים לטווחי זמן שונים - פיקדונות קמעונאיים ועסקיים, פיקדונות ארוכים מגופים פיננסיים, וכן הנפקות איגרות חוב וכתבי התחייבות. הבנק מייחס חשיבות רבה לפיזור מקורות המימון ופועל באופן יזום לגיוס מקורות לטווחים ארוכים, בין השאר על ידי מגוון הפיקדונות הרחב המוצע לציבור הלקוחות על ידי הבנק, פיקדונות עם מאפיינים ייחודיים המאפשרים ללקוח ליהנות מריבית גבוהה יחסית בטווח הארוך ואופציות לנזילות במהלך התקופה. בשנת 2025, המשיך הבנק בפעילותו לגיון מקורות המימון והפחתת סיכון הריכוזיות.

כמו כן, החשיפות לנגזרים מנוהלות באופן שוטף, בהתאם למצב החשיפה מול כל צד נגדי, מבוצעת השלמה מיידית של ביטחונות נדרשים לצד נגדי או דרישה מיידית לביטחונות מצד נגדי.

ריכוזיות של מקורות המימון

הבנק אפיון מוקדי סיכון עיקריים לטיפול בתחום הריכוזיות/מבנה המקורות. הטיפול במוקדי הסיכון מתמקד במספר מישורים ומבוצע באופן שוטף באמצעות מגבלות דירקטוריון והנהלה וכן אינדיקטורים לסיכון.

מגבלות הדירקטוריון והנהלה וכן האינדיקטורים השונים לניהול הסיכון (Key Risk Indicators) בנושא ריכוזיות מקורות המימון מנוטרות באמצעות מגוון רחב של תתי קטגוריות: גודל, סוג לקוח, מפקיד בודד, כמות לקוחות, מוצר, מטבע ואורך חיים של הפקדה ממוצעת. הוגדר "מדד על" המשקל את כלל האינדיקטורים הקשורים לריכוזיות מקורות המימון. הניהול השוטף של מבנה המקורות, כולל התוויה של מדיניות לגיון המקורות ותקופות המימון וכן קביעת יעדים ספציפיים למדדי הסיכון. ניטור הריכוזיות מבוצע בתדירות יומית, מדוח ומנוהל באופן שוטף. לא חל שינוי מהותי במהלך שנת 2025 ב"מדד העל" והוא נותר ברמה בינונית.

מגבלות הדירקטוריון והנהלה הוגדרו כחלק מתיאבון הסיכון הכולל של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר מקורות המימון, ראה פרק התפתחויות במקורות המימון בדוח הדירקטוריון והנהלה.

סיכון תפעולי

הסיכון התפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הסיכון התפעולי הינו מהותי בשל קיומו בכל תחומי הפעילות ובכל יחידות הבנק. לסיכון התפעולי פוטנציאל פגיעה ברווח, בהכנסות, בהון ובמוניטין הבנק, ויש לו יחסי גומלין עם סיכונים אחרים כגון: סיכון שוק, סיכון אשראי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין וסיכונים נוספים. אירועים תפעוליים מתרחשים לעיתים שלא בשליטת הבנק, ועלולים להתפתח כתוצאה מאירועים חיצוניים, בחלקם לא צפויים, בעלי סיכון התממשות שלא ניתן להערכה מראש כגון: אסון טבע (רעידת אדמה, שיטפון), מגיפה ואירוע ביטחוני. לפיכך, ניהול יעיל של הסיכון הינו הכרחי בתהליכי ניהול סיכונים בבנק.

הסיכון התפעולי מובנה בכל המוצרים, הפעילויות, התהליכים והמערכות של הבנק. עם ההתפתחות בשווקים הגלובליים, והעלייה במורכבות הפעילות הפיננסית והתשתיות הטכנולוגיות התומכות, גברה ההבנה כי חשיפת הבנק להפסדים פוטנציאליים כתוצאה מכשלים בפעילות התפעולית השוטפת, עלולה לפגוע בפעילותו העסקית.

האירועים התפעוליים מסווגים לשבע קטגוריות סיכון בהתאם לעקרונות באזל: מעילה (הונאת הבנק בידי עובדיו), הונאה חיצונית (הונאת לקוח את הבנק), פרקטיקות עבודה ובטיחות סביבת העבודה (הפסדים הנובעים מפעולות שאינן עולות בקנה אחד עם חוקים או הסכמים בנושא עבודה), פרקטיקות הקשורות ללקוחות, מוצרים ועסקים (אי עמידה בחובות כלפי לקוח), נזק לנכסים פיסיים, ביצוע, הפצה וניהול תהליכים ושיבושים עסקיים וכשלי מערכות.

הבנק מנהל ומוודד את הסיכון התפעולי גם לפי קטגוריות אלה.

מטרות ומדיניות ניהול הסיכון התפעולי

מדיניות מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים, מגדירה את העקרונות לפיהם הבנק מנהל את הסיכון התפעולי, מהותיות הסיכון, אופן ניהולו, תהליכי המדידה והניטור והפעולות שנוקט הבנק על מנת להפחית את הסיכון.

עקרונות המדיניות נקבעו באופן הולמ את אסטרטגיית הבנק, את דרישות הרגולציה (הוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל והוראות ועדת באזל הרלוונטיות) ובהתאם לפרקטיקה המקובלת בעולם.

המדיניות מפרטת את הממשל התאגידי ותחומי הסמכות והאחריות של קווי ההגנה השונים, ומעגנת את חשיבותה של הטמעת תרבות נאותה לניהול הסיכונים התפעוליים בבנק ובקבוצה. ניהול הסיכונים בבנק מתבצע בהתאם להוראות בנק ישראל: 350 - "ניהול סיכונים תפעוליים" ו-310 - "ניהול סיכונים", המתוות את מסגרת העבודה הכוללת לניהול סיכונים וקובעות את הכללים הנדרשים לניהול תקין של הסיכון התפעולי.

מסגרת הטיפול של הבנק בסיכון תפעולי נסקרת מדי רבעון, במסגרת מסמך הסיכונים של הבנק. כחלק מזה, מוצג פרופיל הסיכון, קרי, רמת ההפסדים בפועל, לנוכח תיאבון הסיכון, מפת הסיכונים התפעוליים, וכן, מוצגים האירועים המהותיים ביותר שהתרחשו במהלך הרבעון.

מנהל הסיכון התפעולי הוא מנהל החטיבה לניהול סיכונים, שהוא גם מנהל הסיכונים הראשי של הבנק, האחראי ליישום נאות של מסגרת הטיפול בסיכון התפעולי ופועל באמצעות האגף לניהול סיכונים. מסגרת הטיפול שנקבעה כוללת גם את המסגרת הנדרשת לטיפול בסיכונים מעילות והונאות, המהוות חלק מקטגוריות הסיכון התפעולי, על פי הנחיות בנק ישראל.

מדיניות הבנק קובעת את תיאבון הסיכון התפעולי של הבנק במספר היבטים כמותיים ואיכותיים במהלך עסקים רגיל ובתרחשי קיצון. תיאבון הסיכון הוגדר בגין ההפסדים בפועל וההפסדים הפוטנציאליים, ברמת התיק הכולל ולפי קטגוריות סיכון. מסמך המדיניות אושר בהנהלת דירקטוריון הבנק בשנת 2025, כחלק מתהליך אישור כלל מסמכי המדיניות לניהול ובקרת הסיכונים.

סיכון זה מנוטר באופן שוטף באמצעות מעקב אחר אירועי הכשל התפעוליים השונים.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הבנק פועל למדידה וזיהוי הסיכון התפעולי, באופן דינמי, בשני מישורים: מדידת ההפסדים וזיהוי הסיכונים על בסיס אירועי כשל שהתממשו בפועל והן בהתייחס לסיכונים שהתממשו וסיכונים פוטנציאליים בתהליך סקרי הסיכונים התפעולים. הסקרים התפעוליים מבוצעים על כלל פעילות הבנק ובהתאם לתוכנית תלת שנתית. הבנק מיישם תכנית תלת שנתית של ביצוע סקרי סיכונים תפעוליים על כלל הפעילות של הבנק. פעילות זו, הינה תהליך שוטף שפועל ליצירת מפת סיכונים, הגברת אפקטיביות ניהול הסיכונים ומזעורם, תוך כדי למידה, הערכה מחודשת של הסיכונים, לרבות כתוצאה מהתממשות אירועים.

הבנק מנטר ומתעד את כלל אירועי הכשל התפעוליים, אירועים אלו כוללים הן אירועים שנוצר בגינם הפסד והן אירועים ללא הפסד ואף אירועים בהם נוצר רווח. מדידת ההפסדים בפועל אל מול תיאבון הסיכון במצב עסקים רגיל כוללת אירועי הפסד בלבד (ללא קיזוז אירועי רווח) ולאחר התחשבות בכיסוי ביטוחי לו מומש בפועל.

הבנק מבצע סקרים לזיהוי ומיפוי סיכונים תפעוליים פוטנציאליים בחטיבות השונות כתהליך מתמשך, כאשר המיקוד הוא מיפוי והערכת הסיכונים המהותיים בכל יחידה. הבנק הגדיר, מספר אינדיקטורים לסיכון (KRI'S) שנועדו לזהות סיכונים פוטנציאליים טרם התממשותם. תוצאת הסקרים, והמלצות לביצוע (AI) נידונים, כחלק מתהליכי ההערכה העצמית, בפורומים ייעודיים להם שותפים מנהלי היחידות הנסקרות ונציגי החטיבה לניהול סיכונים.

בנוסף לסקרים אלו, מנתח הבנק אירועים חיצוניים בארץ ובעולם, אשר עשויים לספק מידע על נסיבות ונדקים פוטנציאליים בהם עלול להתממש סיכון תפעולי. ניתוחים אלו משמשים את הבנק ליישום מהלכים מתאימים על התהליכים המקבילים המתקיימים בבנק.

הבנק פועל לשיפור אפקטיביות הטיפול בסיכון המעילות וההונאות. כחלק ממהלך זה הבנק מיישם מערכת שבה מופעלים חוקים עסקיים להצפה ואיתור פעילות חריגה. הטיפול במעילות והונאות מתבצע בהתאם למסמך מדיניות מסגרת לניהול סיכונים תפעוליים ומסמך מדיניות לניהול סיכונים מעילות. מסגרת הטיפול כוללת שילוב בין מספר גורמים בבנק: הביקורת הפנימית, ניהול סיכונים, אבטחת מידע וסייבר, הון אנושי, יחידת האבטחה וחטיבת הטכנולוגיה.

המודל העסקי

הסיכון התפעולי בבנק מטופל באופן אקטיבי ובמטרה לתמוך בפעילות היחידות העסקיות, לשפר את התהליכים העסקיים העיקריים הכרוכים בפעילותם, ועל ידי כך, להגדיל את הערך העסקי, ולא רק למזער את ההפסדים הצפויים מהסיכון התפעולי.

עם ההתפתחות בשווקים הגלובליים, והעלייה במורכבות הפעילות הפיננסית והתשתיות הטכנולוגיות התומכות, גברה ההבנה כי חשיפת הבנק להפסדים פוטנציאליים כתוצאה מכשלים בפעילות התפעולית השוטפת, עלולה לפגוע בפעילותו העסקית. אירועי הכשל התפעולי, שהתרחשו במוסדות הפיננסים הגבירו את מודעות המחוקקים והמוסדות הפיננסיים למהותיות אירועי הכשל התפעולי, לפוטנציאל הגבוה של הנזק היכול להיגרם מאירוע סיכון תפעולי, ולמאפיינים העיקריים שלהם, כאמור להלן:

- אירועים תפעוליים יכולים להתרחש בכל תחומי הפעילות ובכל יחידות הבנק.
- לסיכון התפעולי פוטנציאל פגיעה ברווח, בהכנסות, בהון ובמוניטין הבנק.
- לסיכון התפעולי יחסי גומלין עם סיכונים אחרים כגון: סיכון שוק, סיכון אשראי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין וסיכונים נוספים. כך לדוגמה, יכול אירוע של התממשות סיכון תפעולי לגרום להתממשות סיכון המוניטין, שבעקבותיו יעמוד הבנק בפני אירוע נזילות.
- לחלק מהכשלים התפעוליים יש הסתברות להתממשות נמוכה ביותר, אך פוטנציאל נזק גדול באופן יחסי.
- לסיכון התפעולי מגוון מופעים, החל מטעות אנוש, תקלת מערכות טכנולוגיות, מעילה, הונאה, מלחמה, שריפה, שוד וכדומה.
- אירועים תפעוליים מתרחשים לעיתים שלא בשליטת המוסד הפיננסי, ועלולים להתפתח כתוצאה מאירועים חיצוניים, בחלקם לא צפויים, בעלי סיכון התממשות שלא ניתן להערכה מראש כגון: אסון טבע (רעידת אדמה, שיטפון), מגיפה, אירוע ביטחוני.

בשנים האחרונות ניכרת בישראל עלייה בהיקפי ההונאות כלפי לקוחות המערכת הפיננסית. יחד עם זאת, יודגש, כי אירועים אלו אינם בהיקפים מהותיים, וככלל במהלך שנת 2025 לא חלו אירועי כשל תפעוליים מהותיים.

הגישה למדיניות הסיכון התפעולי וקביעת המגבלות

עקרונות היסוד של התוכנית האסטרטגית הקובעים את תיאבון הסיכון הכולל של הבנק, חושפים את הבנק לסיכונים תפעוליים משמעותיים. סיכונים אלו, דורשים מהלכים אקטיביים וצופי פני עתיד וזאת על מנת לנהל ולמזער את פוטנציאל הפגיעה.

כאמור, הבנק פועל למדידה וזיהוי הסיכון התפעולי הגלום בכל המוצרים, הפעילויות, התהליכים והמערכות המהותיים שלו, באופן דינמי, בשני מישורים:

- מדידת התממשות בפועל של אירועי כשל.
 - הערכת סיכונים לפוטנציאל נזק בגין אירועי כשל.
- הפעילות בשני מישורים אלה הינה תהליך מתמיד שפועל להגברת אפקטיביות ניהול הסיכונים ומזעורם, תוך כדי למידה, הערכה מחודשת של הסיכונים, לרבות כתוצאה מהתממשות אירועים.

הבנק בוחן את ההון המוחזק כנגד הסיכון התפעולי בנדבך הראשון, המחושב בשיטה הסטנדרטית, אל מול מתודולוגיות מתקדמות של באזל לאמוד האם נדרשת הקצאת הון נוספת בנדבך השני, במהלך עסקים רגיל. כמו כן, הבנק מפעיל שורה של אירועי קיצון תפעוליים, אשר מופו במפת הסיכונים התפעוליים של הבנק, כאירועים בעלי נזק מהותי לבנק. הפסדים פוטנציאליים אלה מתווספים להקצאת ההון הפנימית בנדבך השני, כחלק מתהליך ה-ICAAP.

המבנה והמערך הארגוני של ניהול הסיכון התפעולי

הבנק קבע מבנה ארגוני וממשל תאגידי לניהול הסיכונים התפעוליים, הכולל את הדירקטוריון, ההנהלה ושלושת קווי ההגנה. מבנה זה נתמך על ידי ועדות ופורומים ייעודיים, שמוסדו לניהול הסיכון התפעולי.

מסגרת הטיפול בסיכון התפעולי מבוססת על פעילותם של שלושת קווי ההגנה:

קו ההגנה הראשון: כולל את כל היחידות העסקיות והתפעוליות בבנק, באחריותן לנהל את הסיכון התפעולי בהתאם לעקרונות מסמך מדיניות לניהול סיכונים תפעוליים, ובפרט, חטיבת הטכנולוגיה, המהווה את הקו הראשון לניהול סיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר, המשכיות עסקית, וטכנולוגיית מידע ומזרחי טפחות שרותי אבטחה, המהווה את הקו הראשון לניהול ביטחון ובטיחות.

קו ההגנה השני: החטיבה לניהול סיכונים, באמצעות האגף לניהול סיכונים, הפועל ליישום הפעילות הנדרשת לניהול וטיפול בסיכון התפעולי בכל יחידות הבנק בראייה כוללת, ובהתאם לעקרונות המדיניות, אחראי על הניטור השוטף של הסיכון התפעולי אל מול תיאבון הסיכון, ועל ריכוז הטיפול בסיכון לנוכח פעילות הקו הראשון, באמצעות מגוון תהליכים, כלים ושיטות. בנוסף, אחראי על תהליך הערכת הסיכונים בשיתוף עם היחידות העסקיות ועל קיום תהליך הסקרים ועדכון מפת הסיכונים התפעוליים, ניהול מערכת המידע המרכזית המשמשת את הבנק בנושא הסיכון התפעולי המשמשת לאיסוף אירועי כשל, ביצוע סקרים תפעוליים וניהול מעקב אחר המלצות ליישום שעלו מסקרים, אירועי כשל ותהליכי הפקת לקחים.

יחידות נוספות בקו ההגנה השני לטיפול וניהול הסיכונים התפעוליים הינן, בין היתר:

- מחלקת ההדרכה, בחטיבת הון אנושי ומשאבים הפועלת לחיזוק הידע והמקצועיות, ולהפחתת הכשלים התפעוליים הנובעים מחוסר ידע ומודעות.
- יחידת אבטחת מידע והגנת הסייבר בחטיבה לניהול סיכונים בראשות הממונה לאבטחת מידע בבנק. יחידה זו עובדת במקביל למערך הגנת הסייבר בחטיבת הטכנולוגיה ומול כל היחידות בבנק.
- מערך תפעול בנקאי האחראי לניהול הכולל של המשכיות העסקית, קרי מוכנות הבנק השוטפת לרציפות עסקית בחירום.
- חטיבת הון אנושי ומשאבים האחראית על טיפול ברוטציה וחופשה רציפה, למזעור הסיכון התפעולי (ובפרט, סיכון מעילות).
- אגף האבטחה של הבנק, הפועל בחטיבת הון אנושי ומשאבים, תומך בטיפול בסיכון התפעולי ביחידות השונות של הבנק.
- יחידת ה-SOX בחטיבת מידע ודיווח כספי האחראי על אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי גילוי ואפקטיביות הבקורות הפנימיות של הבנק על דיווח כספי.
- החטיבה המשפטית, אחראית ליישום מסגרת הטיפול בסיכון משפטי.

קו ההגנה השלישי: הביקורת הפנימית הפועלת באופן עצמאי ובלתי תלוי, עורכת ביקורת על ניהול הסיכון התפעולי לבחינת אפקטיביות הטיפול בו, בהתאם לתוכנית העבודה הרב שנתית. מדיניות הסיכון התפעולי קובעת את תפקידיה של הביקורת הפנימית כאחראית על ביצוע ביקורת תקופתיות על תהליכי ניהול הסיכון, תחקור אירועי מעילות והונאות, השתתפות כ- "משקיפה" בוועדות ההיגוי.

ביום 19 ביוני 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר מעדכן להוראת ניהול בנקאי תקין 206, בנושא חישוב דרישות הון בגין סיכון תפעולי בהתאם להוראת ועדת באזל מחודש דצמבר 2017. תחילת ההוראה ביום 1 בינואר 2026. הבנק השלים היערכותו ליישום ההוראה. העדכון צפוי להביא לירידה מסוימת בהיקף נכסי הסיכון של הבנק.

להלן מוקדי הסיכון העיקריים בסיכונים התפעוליים:

סיכון מודל

סיכון מודל עלול לנבוע מקבלת החלטות או פעולות המבוססות על תוצר מודל שגוי או משימוש לא נכון בתוצאות מודל. התממשות הסיכון עלולה להביא להפסד פיננסי, החלטות אסטרטגיות שגויות או נדק למוניטין הבנק.

הערכת סיכון מודל הינה נמוכה-בינונית, ומבוססת על מפת סיכונים המודלים המנוהלת בבנק. יצוין, כי מרבית המודלים בבנק הינם תומכי החלטה וכי הבנק מנהל את הסיכון באופן הדוק, תחת מסגרת מסודרת של ממשל תאגידי ותהליכי עבודה. ביום 21 באוגוסט 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין 369 בנושא ניהול סיכונים מודלים המסדיר את ההיבטים העיקריים בניהול אפקטיבי של סיכונים מודל. ההוראה נכנסה לתוקף באוגוסט 2025 עם הוראות מעבר בהתייחס למודלים הקיימים. הבנק מיישם את ההוראה בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו.

המשכיות עסקית

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית ובמהלך הרבעון הרביעי לשנת 2025, השלים את יישום תכנית העבודה ותוכנית התרגול לשנת 2025.

במהלך השנה המשיך הבנק להפעיל את תכניות ההמשכיות העסקית והקפיד על שימור רמת כוונות גבוהה לאור המשך המצב המיוחד בעורף. הבנק שימר את מצב החירום ברמת כוונות "כתומה" מחשש לפגיעות באתרי הבנק והיעדרות כ"א בהיקף גדול שעלול לפגוע בשירותים של הבנק. הבנק הפעיל את מסגרות הניהול והדיווח בחירום כולל כינוס תכופ של חדר מצב מורחב ופורום פיננסי בשעת חירום.

הבנק משמר מוכנות גבוהה של אתרי החירום ועקב אחר תקינותם באופן שוטף. הבנק משמר זמינות ורציפות השירותים החיוניים ללקוחות ככל הניתן בהתאם למגבלות השעה ופועל ליצירת חלופות מתאימות למתן השירות ומיישם דגשים והקלות במתן שירות ככל שניתנו ע"י הפיקוח על הבנקים. לבנק יכולת רחבה לעבודה מהבית לעובדים החיוניים ותהליכי עבודה רלוונטיים.

במהלך השנה הבנק המשיך ליישם את תכנית העבודה ותכנית התרגול השנתית והרב שנתית, בין היתר: השלמת ריענון שירותים חיוניים בשעת חירום (BIA), יישום תוכנית הדרכה והטמעה בסניפים, תרגול נהלים ותהליכי חירום, ריענון של תיקי החרום ורשימות התיג וכו'.

לעניין הבקרה הקבוצתית, המשיך הבנק לשמור על קשר רציף מול יחידות ההמשכיות העסקית בקבוצה ושלוחותיו בחוץ לארץ ועקב אחר יישום ההנחיות וההיערכות למלחמה, מול החברות הבנות בקבוצה.

אבטחת מידע והגנת הסייבר

סיכון אבטחת מידע הינו סיכון הנובע מליקויים בהגנה על מערכות המחשב של הבנק והמידע הנכלל בהן. סיכון הגנת הסייבר נובע מאירוע בו מתבצעת תקיפה של מערכות המחשב על ידי או מטעם יריבים חיצוניים או פנימיים לבנק.

הוראה 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, מתווה עקרונות לניהול נאות של סיכונים סייבר באופן המחייב הרחבה והתאמה של המסגרת לניהול סיכונים טכנולוגית המידע, בהיבט תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. בהתאמה, אושרה בדירקטוריון הבנק אסטרטגיית הגנת הסייבר וכן אושרו המסגרת לניהול סיכון ובכלל זה הגדרת אחריות קווי ההגנה השונים ותהליכי ניהול הסיכון בהיבטים השונים ומדיניות הגנת הסייבר מקיפה המתייחסת לכלל מרכיבי ההגנה הנדרשים. מערך הגנת הסייבר בבנק מנוהל על ידי מנהל אבטחת מידע והגנת הסייבר הכפוף ישירות למנהל החטיבה לניהול סיכונים ובאחריותו, בין היתר, קביעת מדיניות אבטחת המידע והגנת הסייבר בבנק, פיתוח תכנית עבודה להגנת הסייבר, מעקב אחר יישום תוכנית העבודה בתחום זה ובפרט פעילות חטיבת הטכנולוגיה ביישום המדיניות ברשתות הבנק ובחינה של אפקטיביות מערכות ותהליכי אבטחת המידע והגנת הסייבר, לרבות בתהליכי תחקור והפקת לקחים. הבנק מקיים מספר פורומים ייעודיים ברמת הנהלה שבהם מבוצע מעקב רבעוני אחר אופן ניהול הסיכון והפחתתו וכן בקרה על נאותות המשאבים המוקצים לתחום בהתאם להערכת הסיכון והשינויים בסביבה הטכנולוגית של הבנק.

מערכות הבנקאות הישירה בבנק כוללות תהליכי אבטחת מידע בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 367 ובכלל זה מנגנוני הזדהות, אופן שליחת מידע ללקוחות וזיהוי פעולות חריגות.

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2025, הערכת רמת סיכון אבטחת מידע וסייבר נותרה ללא שינוי ברמת סיכון בינונית-גבוהה לאחר עלייה ברבעון השני של השנה, על רקע המלחמה מול איראן. נוכח הפגיעה במרחב הקיברנטי האיראני ובייחוד הפגיעה במערכת הבנקאית באיראן, זוהה גידול גלובלי בגורמי האיום ובעיקר, עלייה במוטיבציה האיראנית לביצוע פוטנציאלי של תקיפות סייבר על המערכת הבנקאית-פיננסית הישראלית, ואפשרות לעלייה בניסיונות האיראניים להגיע להצלחות במרחב הקיברנטי.

הבנק ממשיך לחזק ולשפר את מנגנוני ההגנה המופעלים במערכות הבנק, בהתאמה להתרחבות האיומים ולצרכים המתגברים בהם הבנק נדרש לעמוד. מערך אבטחת המידע של הבנק פועל בצורה מלאה ורציפה לכל אורך השנה, תוך שיפור מתמיד וחיזוק יכולות ומנגנוני הגנה בהתאם להתרחבות האיומים ולצרכים המתגברים בהם הבנק נדרש לעמוד.

יחסי הגומלין וזרימת המידע בין המערכים הוגדרו בנהלים, והם כוללים בין היתר התייחסות לתחומי: אבטחת מידע, אבטחה פיזית, משל מערכות מידע, תפעול מערכות מידע, ניהול סיכונים, הונאות, ניהול כוח אדם, המשכיות עסקית, ניהול יחסי לקוחות, דוברות, וייעוץ משפטי.

יישום מדיניות אבטחת המידע והגנת הסייבר בבנק נעשה, בין היתר, באמצעות החטיבה לטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ. במסגרת זו, מיושמת תפיסת ניהול הכוללת בין היתר, עקרונות מנחים לניהול הגנת הסייבר. יישום עקרונות אלו והבטחת עדכנותם, תוך שילובם בהחלטות אסטרטגיות ובפעילות העסקית והתפעולית של הבנק, יבטיח את עקביותה ושלמותה של תפיסת ניהול הגנת הסייבר, לאורך זמן.

מדיניות אבטחת המידע והגנת הסייבר, מתבססת על העקרונות הבאים:

- מיפוי וזיהוי סיכונים סייבר.
 - יישום וביסוס מערך בקרות אפקטיבי, תוך שילוב חוצה ארגון של טכנולוגיות, כוח אדם, תהליכים ונהלים.
 - קביעת מנגנונים להגנה על פעילות לקוחות ועסקים במרחב המקוון, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 367.
 - הגנת סייבר פרואקטיבית המיושמת באמצעות מיפוי והכרת הסביבה, חיזוי וחקר איומים, שקלול תמונת מצב עדכנית, פיתוח תהליכי תגובותיות, שימוש בטכניקות הטעיה, הסטה ועיכוב, יכולת עמידות והתאוששות, וביצוע תהליכי חקירה, תחקיר ומיצוי הדין.
 - יישום אבטחה רב שכבתית, במספר מעגלים ודיסציפלינות (לוגית ופיזית) החל מהמערך החיצוני הנגיש ללקוחות וכלה במערכות הפנימיות, שיתוף מידע ומודיעין.
 - שימוש במערך ניטור, בקרה ותגובה לניהול אירועי סייבר תוך התייחסות בראייה משולבת כלל תאגידיית עבור מרכיבי כוח אדם, דרכי תקשורת ונהלים.
 - דיווחים תקופתיים ושוטפים על ניהולם של מכלול הסיכונים.
 - ניתוח והערכה שוטפים של איומי הסייבר ותרגול מכלול הגורמים בטיפול באירועי סייבר.
 - פיתוח תרחישי קיצון בתחום אבטחת המידע והסייבר.
 - שיפור והגברת הבקורות בקרב הספקים של הבנק, בבחינת הקטנת הסיכון בשרשרת האספקה.
- כמשלים לכך, מוסמך תחום הבנקאות המקוונת בבנק בתקן ניהול אבטחת מידע ISO 27001.
- תהליכי בנקאות בתקשורת בבנק כוללים יישום תהליכי אבטחת מידע, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 367 ובכלל זה מנגנוני הזדהות, אופן שליחת מידע ללקוחות וזיהוי פעולות חריגות.

סיכון ספקים ומיקור חוץ

הבנק פועל מול מגוון רב של ספקים לצרכים עסקיים שונים. השימוש בספקים ומיקור חוץ מסייע לבנק בהשגת יעדים אסטרטגיים, השגת מומחיות, הרחבת מגוון המוצרים ושיפור השירות. התקשרות עם ספקים חושפת את הבנק לסיכונים שונים וביניהם: תפעוליים, המשכיות עסקית, דלף מידע, טכנולוגיים, ציות, משפטי, מוניטין ועוד. סיכונים אלו מנוהלים באופן שוטף בתהליכי ניהול סיכונים, תהליכי רכש (בגיבוי מערכות מידע תומכות), המשכיות עסקית ואבטחת מידע וסייבר ומתבצעים על פי מדיניות ניהול סיכון ספקים ומיקור חוץ שגובשה ואושרה ומתוקפת בבנק מדי שנה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359 A-מיקור חוץ.

סיכון טכנולוגיית המידע

במשך השנים האחרונות התרבו הסיכונים הכרוכים בניהול טכנולוגיית המידע, כפונקציה של פיתוח והטמעת טכנולוגיות חדשות והתפתחויות של סיכונים ואיומים חדשים. מסגרת ניהול טכנולוגיית המידע מטפלת בסיכונים הטכנולוגיה הקיימים במצבי שגרה, לצד סיכונים הקיימים במצבי כשל מערכתי, כגון: תקלות מערכת ובמצב חירום אחרים. כל זאת על מנת להבטיח שמירה על רצף פעילות עסקית של הבנק ולקוחותיו, וכך ניתן יהיה למזער סיכונים מוניטין וסיכונים עסקיים העלולים להתפתח במצבים אלו.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

מנהלת חטיבת הטכנולוגיה היא האחראית על ניהול נכסי טכנולוגיית המידע ומסגרת הניהול מעוגנת במסמך מדיניות ייעודי התואם לעקרונות שנקבעו במסמכי המדיניות לניהול ובקרת סיכונים שונים בבנק. מדיניות ניהול נכסי טכנולוגיית המידע תואמות את דרישות הפיקוח על הבנקים ובפרט את העקרונות שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 357 - ניהול טכנולוגיית המידע, 350 - ניהול הסיכון התפעולי, 355 - ניהול המשכיות עסקית ו-361 - ניהול הגנת הסייבר. תיאבון הסיכון מוגדר כמותית ואיכותית בתרחישי שגרה וחירום, כאשר תיאבון הסיכון של הבנק לסיכון טכנולוגיית המידע נכלל במסגרת ניהול תיאבון הסיכון של הסיכון התפעולי. תיאבון הסיכון בהיבטים הטכנולוגיים מוגדר בשורה של מדדים, לרבות רמות הסיכון במפת סיכונים טכנולוגיים ותיאבון סיכון פרטני בגורמי סיכון שונים.

הבנק מפעיל מגוון אמצעים לניטור הסיכונים והפחתתם, בין השאר באמצעות מיפוי סיכונים מתודולוגי, סט אינדיקטורים לסיכון (KRI) ומערכות התומכות בניטור והפחתת הסיכונים. יצוין, כי מוקד SOC (Security Operation Center) הפועל 24/7, אחראי על ניטור תשתיות ומערכות הבנק, ופועל לניתוח לוגים ואיתור אנומליות בזמן אמת, להתנהגות חריגה של משתמשים ומערכות ברשת, בהיבטי אבטחת מידע והגנת הסייבר. כמו כן, לבנק מוקד NOC (Network Operation Center) - הפועל אף הוא 24/7, ומשמש כגוף תפעולי להצגת תמונה אחודה של תשתיות הארגון, יכולת ניטור וחיזוי תקלות, ופועל לניתוח לוגים ואיתור אנומליות, בהיבטי הסיכונים הטכנולוגיים. בשנת 2025, המשיך הבנק לפעול לחיזוק יכולות אלה.

ביום 18 בנובמבר 2024, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת נב"ת חדשה מספר 364 בנושא ניהול סיכונים טכנולוגיית המידע, אבטחת מידע והגנת הסייבר. תחולת ההוראה הינה מאי 2026, והבנק נערך ליישומה. ההוראה מתאימה את המסגרת הרגולטורית הנוכחית לניהול סיכונים טכנולוגיים לטביבה הטכנולוגית המשתנה, לאיומים המשתנים ולרגולציה המקובלת בעולם. הוראה זו מחליפה את שלוש ההוראות הקודמות: הוראת נב"ת 357 - בנושא ניהול טכנולוגיית המידע, הוראת נב"ת מספר 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר והוראת נב"ת 363 בנושא ניהול סיכונים טכנולוגיים ותיאבון סיכון נותרה בינונית.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הוגדר במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא סיכונים תפעוליים והוא כולל העדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם וכן כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים. הסיכון המשפטי כולל גם סיכונים הנובעים מחשיפה משפטית בשל התנהלות הבנק עם מחזיקי העניין השונים שלו (כגון: לקוחות, ספקים וצדדים שלישיים אחרים).

בגדר הסיכון המשפטי נכללים סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה, הוראות רגולטוריות, פסיקה של ערכאות שיפוטיות או מעין שיפוטיות והסיכונים המשפטיים הנובעים מפעילות הבנק השוטפת. מנהלת הסיכונים המשפטיים בבנק הינה היועצת המשפטית הראשית. הבנק פועל באורח מתמיד על מנת למזער במידת האפשר את הסיכונים המשפטיים הנלווים לפעילותו השוטפת וכן פועל להנחלת תרבות, הלכה למעשה, של איתור הסיכון המשפטי ומזעורו באופנים שונים.

החטיבה המשפטית של הבנק מנתחת באורח שוטף את מרכיבי הסיכון המשפטי, את גבולותיו (כפי שנובעים למשל מזהות הצד הנגדי, מאופן יצירת הבטחות וכדומה) וכן את מאפייניו הספציפיים, תוך בחינה של רמת הסיכון והחשיפה אליו בשים לב לקווי הפעילות העסקית השונים של הבנק ובהתאמה נותנת ייעוץ משפטי שוטף לבנק, על יחידותיו השונות.

בחטיבה המשפטית של הבנק מיושמים תהליכים פנימיים המבטיחים מעקב שוטף אחר התפתחויות בחקיקה בהוראות רגולטוריות אחרות ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של קבוצת הבנק. במסגרת זו, מנחה החטיבה המשפטית את הגורמים הרלוונטיים בבנק לעניין יישום ההשלכות הנובעות מהתפתחויות אלה. החטיבה המשפטית נותנת ייעוץ שוטף ליחידות הבנק השונות, ובכללן חלק מחברות הבת. זאת, בין היתר, על דרך מתן חוות דעת, עריכה ועדכון של מסמכים משפטיים, תמיכה בעדכון נהלים וכדומה.

בבנק נקבעו נהלים המסייעים למזעור הסיכונים המשפטיים, לרבות הסדרת הממשק בין החטיבה המשפטית לבין יחידות הבנק השונות. כמו כן, מעורבת החטיבה המשפטית במהלכי ההדרכה השונים בסניפים וביחידות המטה, במרכז ההדרכה של הבנק ובעריכת לומדות מקצועיות לצורך הנחלת ידע משפטי נדרש לפעילותו השוטפת של הבנק.

התייחסות דומה קיימת אף לגבי שלוחות הבנק בחוץ לארץ, תוך שאלו מסתייעים בשירותי עורכי דין חיצוניים מקומיים, אשר אושרו על ידי החטיבה המשפטית של הבנק. חברות הבת של הבנק ושלוחות הבנק בחוץ לארץ אימצו נהלים דומים לעניין ניהול הסיכון המשפטי ומדווחות בדיווחים מיידיים ורבעוניים למנהלת הסיכון המשפטי של הבנק אודות סיכונים משפטיים אשר אותרו אצלן.

בשנת 2025 לא חלו אירועים חריגים שעלולים להשפיע על רמת החשיפה של הבנק ורמת הסיכון המשפטי נותרה ברמה נמוכה-בינונית.

ההיקף והמאפיינים העיקריים של המערכות למדידת סיכונים

ככלל, מדיניות הבנק היא לנהל ולנטר את הסיכונים תוך שימוש במערכות ממוכנות ומבוקרות, עם תלות מינימלית בתהליכים ידניים ובתדירות עדכון קרובה ככל הניתן לזמן אמת.

לבנק מערכות מדידה רבות המשמשות לצורך אמידת מכלול הסיכונים המהותיים אליהם הוא חשוף, וכן מערכות מידע התומכות במעקב, דיווח וניטור הסיכונים, להלן עיקרן:

- מערכת ייעודית לניהול סיכונים תפעוליים (פסת"ל - פורטל סיכונים תפעוליים) המשמשת את הבנק לאיסוף, ניטור וניתוח אירועי כשל, סקרי סיכונים ויצירת מפת סיכונים, קישור התממשות אירועים בפועל למפת הסיכונים, ניהול מעקב שוטף אחר המלצות ליישום שעלו מסקרים, אירועי כשל ותהליכי הפקת לקחים ודיווחים בגין סיכון תפעולי.
- מערכת לניטור סיכונים מעילות - המערכת מציפה התראות על פעילות חשודה בהתבסס על חוקים עסקיים שהוגדרו במערכת.
- מערך חוקי ניטור סיכון הונאות המציף התראות על פעילות חשודה בהתבסס על חוקים עסקיים שהוגדרו במערכת.
- מערכת מוקד אבטחת המידע (SOC) - מערכות המנטרות באופן רציף את סביבות המחשוב של הבנק על כלל מרכיביה ומזהות אירועים חשודים הדורשים בחינה פרטנית.
- מערכת ניהול ובקרת הרשאות - מערכת ממוכנת לניהול ובקרת הרשאות וזהויות במערכות השונות. המערכת מיישמת תהליכים ממוכנים לניהול הרשאות העובדים במערכות השונות בהתאם לתפקידם ותוך התייחסות למחזור החיים של העובד. המערכת מאפשרת יישום בקרות עיתיות ובעת שינויים בכל הקשור להרשאות העובדים במערכות.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

דיווחים להנהלה ולדירקטוריון

- מדיניות הבנק קובעת את ערוצי הניהול והדיווח על הסיכון התפעולי, במטרה להבטיח ניהול הולם של הסיכון בכל המוצרים, הפעילויות, התהליכים והמערכות המהותיות של הבנק. לצורך כך, פועלים בבנק פורומים בכל הרמות, המופקדים על הטיפול בסיכון התפעולי, להלן עיקרם:
 - ועדת הנהלה לסיכונים תפעוליים - ועדה המשמשת ככלי ניהולי מרכזי בידי ההנהלה לניהול וניטור הסיכונים התפעוליים בבנק. הועדה היא חלק מועדת הנהלה לניהול סיכונים.
 - ועדת היגוי סיכונים תפעוליים - משמשת כוועדה מייעצת למנהל הסיכונים הראשי בתחום ניהול הסיכונים התפעוליים. הועדה כוללת נציגים רלוונטיים מהיחידות העסקיות ומיחידות הבקרה, ומשקיף מהביקורת.
 - פורומים לניטור סיכונים תפעוליים (פנ"סים) - פורומים ייעודים בראשותו של מנהל הסיכונים הראשי, עם כל אחת מהחטיבות הרלוונטיות בבנק, פורומים אלה נועדו לדון בהיבטי בקרה פנימית, ובפרט, בהיבטים העולים מתוך מסגרת הטיפול בסיכון התפעולי, לרבות תוצאות סקרי הערכת סיכונים, אירועים מהותיים ותוצאות תחקירים.
- לשם ניהולו של הסיכון ביחידות הבנק, מונו נאמני סיכון תפעולי אשר מרביתם פועלים במסגרת הקו הראשון, ואחראים לטיפול בסיכון התפעולי ובסיכון אבטחת המידע ביחידה בה הם פועלים.

הפחתת הסיכון התפעולי

בשל מהותיות הסיכון התפעולי נוקט הבנק מגוון אמצעים להפחתת סיכון זה. האמצעי החשוב ביותר הינו הנחלת תרבות ארגונית הכוללת מודעות גבוהה לסיכון התפעולי ולהטמעת תהליכים מפחיתי סיכון. נאמני הסיכונים התפעוליים הפרושים לרוחב הבנק משמשים כזרועו הארוכה של מנהל הסיכונים התפעוליים בתהליך זה. הבנק מפיץ תיקשורים רלוונטיים, כמו גם מקיים כנסי הדרכה ייעודיים לנאמנים אלה. בנוסף, הבנק מבצע מהלכים להגברת המודעות לסיכון התפעולי, בעיקר בהיבטי הונאות, גם ללקוחותיו. שינוי בתהליכים עסקיים קיימים ו/או תהליכים חדשים שיש בהם פוטנציאל להתממשות הסיכון התפעולי עובר תהליך סדור של אישורים על ידי הגורמים העסקיים וגורמי הבקרה טרם הפעלתם באמצעות רשימת תיוג ועולים לאישור ועדת ההיגוי. בעזרת מנגנון זה נסקרים כל ההיבטים הכרוכים בשינוי, ומובטחת בחינה מקצועית של הסיכונים השורשיים ומנגנוני ההפחתה שלהם. אחד הכלים בהם משתמש הבנק לצורך מזעור הסיכונים הוא ביצוע תחקירים להפקת לקחים, כתוצאה מאירועים פנימיים ו/או חיצוניים. המסקנות המגובשות בתהליך זה מוטמעות בתהליכי העבודה, במערכות, בתכני ההדרכה ובנהלים. הבנק גיבש מדיניות ותוכניות פעולה לשעת חירום, לגיבוי התאוששות והמשכיות עסקית במקרה של נזק פיזי לתשתיות הבנק. תוכנית זו, הנתמכת בנהלי חירום ובבעלי תפקידים קבועים מראש, מתורגלת על בסיס שנתי ומסקנות התרגולים מוטמעות בתוכנית הפעולה.

הפחתת סיכון תפעולי באמצעות ביטוח - הבנק מבוטח בפוליסת ביטוח בנקאי, כנגד נזקים העלולים להיגרם במהלך פעילותו השוטפת, כתוצאה מאירועים של טעות אנוש, מעילות, הונאות וכדומה. בנוסף, רוכש הבנק פוליסת ביטוח לנושאי משרה, החלה על כל נושאי המשרה בבנק ובחברות השונות בקבוצת הבנק, המעניקה כיסוי ביטוחי כנגד תביעות אישיות שיוגשו כנגד נושאי המשרה בגין פעילותם במסגרת תפקידם בחברות הקבוצה. רכישת פוליסת הביטוח לנושאי משרה כאמור, כפופה לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק. כנגד נזקי רכוש ותביעות חבות, רכש הבנק פוליסות ביטוח ספציפיות המעניקות כיסוי ביטוחי לרכוש הבנק ולחביונותיו. כמו כן, לבנק כיסוי ביטוחי בפוליסת סייבר ייעודית, המהווה רובד נוסף מעל הפוליסה הבנקאית, המשלימה את הפוליסה הבנקאית בהתייחס לפשעי מחשב. לבנק מסמך מדיניות ייעודי המסדיר את היבטי הביטוח הכרוכים במסגרת פעילותו.

הקצאת הון

עד ליום 31 בדצמבר 2025, הבנק הקצה הון בגין סיכון תפעולי לפי השיטה הסטנדרטית. לפי שיטה זו, הכנסות הבנק מפולחות לשמונה קווי עסקים, כנדרש על ידי בנק ישראל, כשלכל קו עסקים ניתן משקל סיכון סטנדרטי, המבטא את רמת הרגישות שלו להפסדים בגין סיכון תפעולי. הפילוח והטיפול בהקצאת ההון הנדרשת מעוגנת במסמך מדיניות ייעודי המסדיר את ההיבטים הנדרשים לשם הקצאת ההון בשיטה הסטנדרטית, ובפרט, הגדרת קווי העסקים בפעילות הבנק. משקלי הסיכון נעים בטווח שבין 12% לבנקאות קמעונאית לבין 18% למימון תאגידיים. פעילות הבנק היא ברובה קמעונאית ולפיכך מרבית נכסי הסיכון התפעולי הם בגין קו עסקים זה ומשקל הסיכון הממוצע הכולל של הבנק הוא כ-12.8%. לפרטים בדבר עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 206, בנושא חישוב דרישות הון בגין סיכון תפעולי החל מיום 1 בינואר 2026, ראה פרק המבנה והמערך הארגוני של ניהול הסיכון התפעולי לעיל.

סיכונים אחרים

סיכון ציות ורגולציה

פעילות העסקית של הבנק כפופה להוראות רגולציה. סיכון הציות (Compliance Risk) הינו הסיכון להטלת סנקציה, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות השונות.

הבנק פועל על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 308, כוללת את חובות ניהול סיכון הציות על כלל הוראות הציות, הכוללות חוקים, תקנות, הוראות רגולציה (לרבות עמדות שקבע הפיקוח על הבנקים בטיפול בפניות ציבור), נהלים פנימיים והקוד האתי, החלים על הפעילויות הבנקאיות של הבנק.

הוראות הציות כוללות גם את חוק יעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול חוקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן - "חוק הייעוץ") (להלן ביחד - "דיני ניירות ערך"), וכן את חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988. הטיפול בציות לחוקים אלה מבוצע גם במסגרת תוכניות אכיפה פנימיות של דיני ניירות ערך ודיני התחרות הכלכלית, בהתאמה.

סיכון הציות כולל בין השאר גם את נושא ציות צרכני וההגנות, דיני הגנת הפרטיות, הלבנת הון ומימון טרור וסיכון חוצה גבולות, כפי שיפורט להלן. תיאבון הבנק לסיכונים ציות ורגולציה, בכל הקשור לציות להוראות הדין החלות על הבנק, הוא מזערי. משכך, קבע הבנק כי ליקויים שיאותרו בציות להוראות הדין יטופלו על ידי יחידות הבנק בעדיפות עליונה. הבנק קבע תוכנית עבודה רב שנתית, הכוללת פעולות נדרשות להפחתת סיכון הציות.

מנהל סיכון הציות והרגולציה הוא מנהל החטיבה לניהול סיכונים, ה - CRO. קצין הציות הינו האחראי לניהול השוטף של הסיכון.

סיכון ציות ורגולציה מנוהל בשלושה קווי הגנה:

קו ההגנה הראשון - כולל את היחידות העסקיות האחראיות לזיהוי, להערכה, לצמצום ובקרה על סיכון הציות בתהליכים ובמערכות הנתונים לאחריותם.

קו ההגנה השני - מנהל החטיבה לניהול סיכונים שהינו מנהל הסיכונים הראשי של הבנק (ה - CRO) משמש כממונה על האכיפה בדיני ניירות ערך ובדיני התחרות הכלכלית בבנק וקצין ציות ראשי הכפוף למנהל הסיכונים הראשי. תפקידם לסייע לדירקטוריון ולהנהלת הבנק לנהל באופן אפקטיבי את סיכון הציות. אגף הציות אחראי, בין היתר, להטמעת תרבות ארגונית של ציות לנהלים ולדין ולפעילות הוגנת מול לקוחות של כלל היחידות בבנק. זיהוי סיכונים שונים בתחומי רגולציה, ציות צרכני והגנות, הגנת הפרטיות ועוד באמצעות ביצוע בקרות המבוססות סיכון על היחידות הרלוונטיות, וכן, על ידי ניתוח ממצאים המועברים אליו מיחידות נוספות.

קו ההגנה השלישי - הביקורת הפנימית מבצעת בהתאם לתוכנית רב שנתית, ביקורת בלתי תלויה על הקו הראשון ועל פונקציית הציות, לרבות בחינה של נאותות ואפקטיביות פונקציית הציות, ובחינה של היבטי הציות בפעילות הסינפיים ובתהליכים המבוקרים על ידה.

הבנק פועל לקיום תוכניות אכיפה אפקטיביות בדיני ניירות ערך ובדיני התחרות הכלכלית, המותאמות לבנק ולנסיבותיו הייחודיות, כחלק ממערך ניהול הסיכונים הכולל בבנק. זאת, במטרה להבטיח את הציות לדיני ניירות ערך ודיני התחרות הכלכלית ולמנוע את הפרתם.

אגף הציות מנהל מיפוי של סיכונים הציות בתחומים השונים ופועל לצמצומם, וכן מבצע מהלכי הדרכה להטמעת מדיניות הציות בבנק. על מנת להבטיח ציות לכלל הוראות הדין, בנושאים השונים, כפי שפורטו לעיל, מקיים קצין הציות מערך בקרה הכולל תכנית בקרה מקיפה המבוססת על ניהול מוטה סיכון.

הערכת סיכון הציות מבוצעת באמצעות מתודולוגיה, המביאה לידי ביטוי את הסבירות להתממשות אירוע הפרה, את מידת הנזק הצפוי במקרה של הפרה תוך שכלול מפיחתי הסיכון הקיימים בבנק כגון: איכות תהליכי עבודה ונהלים, תרבות הציות, איכות הבקרה ועוד. הבנק מנהל ועוקב אחר שינויים רבעוניים במדדים הכמותיים/איכותיים הרלבנטיים לניהול סיכונים הציות.

במסגרת יישום תוכניות הציות נעשה שימוש בכלי בקרה ממוחשבים. הבקרות הממוחשבות, הכוללות בין היתר חוקים לניטור פעילויות, דוחות חריגים ועוד, פועלות על מאגרי הנתונים של הבנק, ומפותחות באופן שוטף בהתאם לתוכנית עבודה.

במהלך 2025, רמת סיכון ציות ורגולציה נותרו ללא שינוי ברמה נמוכה-בינונית.

הבנק מיישם את הוראות הרגולציה הקיימות והחדשות. הבנק ממשיך בניטור ובניהול הדוק של הסיכונים בכלל ההיבטים: ציות כולל הוגנות והגנת הפרטיות, איסור הלבנת הון ומימון טרור. הבנק פועל בהתאם למדיניות פרטנית לניהול סיכונים חוצי גבולות וליישום סנקציות בינלאומיות, בהתבסס על המסגרת הבנקאית בינלאומית ליישום כללי אכיפה חוצי גבולות.

סיכון חוצה גבולות

סיכון חוצה גבולות (Cross Border Risk) הוא הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות חוק או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, הנובעים מאי עמידה של הבנק בהוראות דין שמקורן במדינות אחרות, בין הוראות המחייבות את הבנק, ובין הוראות שאינן מחייבות אך אי קיומן עלול להסב לבנק נזקים, או מפעילות בחוץ לארץ של לקוחות הבנק בניגוד להוראות דין כלשהו.

סיכון חוצה גבולות כולל גם, אך לא רק, סיכון לנזק, לרבות פגיעה במוניטין, בשל תביעות או הליכי אכיפה אחרים מצד רשויות במדינות זרות, בקשר עם דיני מס זרים החלים על לקוחות מסוימים של הבנק, חוקי איסור הלבנת הון ומימון טרור, סנקציות של גופים בינלאומיים ורשויות זרות, או דין אחר. סיכון חוצה גבולות חל גם בשלוחות הבנק בחוץ לארץ ובפעילות עם לקוחות תושבי-חוץ.

סיכון חוצה הגבולות כולל גם את הסיכון הנובע מהחובות הנגזרות מדיני מס אמריקאים, החלים על פעילות קבוצת הבנק מחוץ לארצות הברית (FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act), וכן (QI - qualified intermediary). הסיכון נובע גם מהחובות הנגזרות מהתקן שפורסם על ידי ארגון ה-OECD (Common Reporting Standard - CRS).

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

תיאבון הסיכון לסיכונים חוצי גבולות הוא אפסי. משכך, קבע הבנק כי ליקויים שיאותרו בקשר עם סיכונים חוצי גבולות יטופלו על ידי יחידות הבנק בעדיפות עליונה.

מנהל סיכון חוצה גבולות הוא מנהל החטיבה לניהול סיכונים, ה-CRO. קצין הציות הינו האחראי לניהול השוטף של הסיכון חוצה הגבולות.

סיכון חוצה גבולות מנוהל בשלושה קווי הגנה:

קו ההגנה ראשון – כולל את החטיבה הקמעונאית, החטיבה העסקית, והחטיבה הפיננסית, שבאחריותן ניטור וצמצום סיכון חוצה גבולות בפעילותן עם לקוחות רלוונטיים, הפעילות הבינלאומית, האחראית על שלוחות הבנק בחוץ לארץ באמצעות יחידות ציות מקומיות בכל שלוחה.

קו ההגנה השני – אגף הציות, שבחטיבה לניהול סיכונים, שאחראי להטמעת תרבות ארגונית של ציות לנהלים ולדין, זיהוי והערכה של הסיכונים חוצי גבולות, קיום הדרכות מתאימות ולקביעת נהלים. אגף הציות נעזר לשם כך גם בחטיבה המשפטית, בחטיבת הון אנושי ומשאבים, התומכת ומלווה יישום של תהליכים ומערכות מיכון, ובחטיבת הטכנולוגיה המפתחת כלים ממוכנים לזיהוי הסיכון, לניטור ולהפחתתו.

קו ההגנה השלישי – הינו הביקורת הפנימית, המבצעת ביקורת תקופתית על ניהול סיכון חוצה גבולות.

רמת סיכון חוצה הגבולות נותרה ללא שינוי במהלך שנת 2025, ברמה נמוכה-בינונית.

הבנק מיישם את הוראות החוק ליישום FATCA ויישום ה-CRS ומעביר דיווחים לרשות המס הישראלית במועד, הבנק עומד בתנאי הסכם ה-QI מול ה-IRS, ודיווח לרשות המס האמריקאית (IRS) בוצע במהלך שנת 2024.

הבנק מקיים תהליכים לשיפור איכות ניהול הסיכונים, בין היתר, על ידי עדכון נהלים, מיכון תהליכי עבודה, הגדרת רמת סיכון חוצה גבולות בחשבונות, ביצוע בקרות קו שני, חיזוק הידע המקצועי בין היתר על ידי קיום הדרכות, פעילות תושבי חוץ בסניפים מתמחים והגדרת שגרות עבודה בתהליכים הנדרשים לביצוע הדיווחים הן במסגרת ה-FATCA והן במסגרת ה-CRS. בנוסף הבנק עוקב אחרי עדכוני רגולציה ממדינות הרלוונטיות לו ושלוחותיו אחת לרבעון ומיישם אותם במידה והם רלוונטיים לפעילותו.

גופים בינלאומיים וביניהם OFAC (ממשרד האוצר האמריקאי) והאיחוד האירופי הטילו סנקציות בינלאומיות על מדינות, גופים ויחידים. כחלק מניהול פעילות פיננסית בינלאומית ויחסים עסקיים תקינים עם בנקים קורספונדנטים, הבנק מצייט לסנקציות אלה, הגם שאינו כפוף להן במישרין. במסגרת ניהול סיכון חוצה גבולות, מנטר הבנק ובדק בחינה מיוחדת, תנועות כספיות אשר אחד הצדדים להן הוא במדינה/ גוף / ישות, שלגביה קיימות סנקציות בינלאומיות אותן הבנק החליט לאמץ.

סיכון הלבנת הון

סיכון הלבנת הון הינו סיכון להפסד כספי (לרבות בשל תהליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, אשר עלולים להיגרם לבנק בשל הפרת הוראות הדין השונות הקשורות בחובות המוטלות על הבנק בקשר עם הלבנת הון. הבנק מיישם על בסיס קבוצתי, בשינויים המחויבים, את מדיניותו בתחום ואת הוראות הדין, בחברות הבת שלו ושלוחותיו השונות בארץ ובחוץ לארץ.

הבנק רואה עצמו כשותף למאבק הבינלאומי בהלבנת הון ונרתם למאבק הבינלאומי בשוחד ושחיתות ופועל לאיתור, ניטור ומעקב אחר פעילויות ולקוחות אשר עלולים להיות חשופים לשוחד ושחיתות. כמו כן, נמנע הבנק מלבצע פעילויות המוגדרות לתוכניות הסנקציות הבינלאומיות של מדינות וגופים בינלאומיים כדוגמת OFAC (ממשרד האוצר האמריקאי) והאיחוד האירופי.

הבנק מיישם גישה מבוססת סיכון בפתיחת חשבונות וניהולם, תוך הקצאת משאבים התואמת לרמת הסיכון של החשבון והפעילות, המתבטאת בין היתר בבקרות מוגברות והדרכות ייעודיות תואמות.

תיאבון הסיכון של הבנק בכל הקשור לסיכון הנובע מהלבנת הון הינו אפסי. משכך, קבע הבנק כי ליקויים שיאותרו בקשר עם סיכונים חוצי גבולות הון יטופלו על ידי יחידות הבנק בעדיפות עליונה.

מנהל סיכון הלבנת הון הינו מנהל החטיבה לניהול סיכונים, ה-CRO. קצין הציות הינו האחראי לניהול השוטף של סיכון הלבנת הון.

הבנק מיישם על בסיס קבוצתי, בשינויים המחויבים, את מדיניותו בתחום ואת הוראות הדין, בחברות הבת שלו ושלוחותיו בחוץ לארץ.

סיכון הלבנת הון מנוהל בשלושה קווי הגנה:

קו ההגנה הראשון – כולל את הסניפים והיחידות העסקיות המבצעות בקרות בזמן אמת ובאופן שוטף על פעילותם.

קו ההגנה השני – אגף הציות שבחטיבה לניהול סיכונים, האחראי על ביצוע בקרות מתאימות, על הטמעת הוראות החוק הרלוונטיות ועל ביצוע הדרכות לשיפור הידע בנושא.

קו ההגנה השלישי – הביקורת הפנימית, המבצעת ביקורת בלתי תלויה על הקו הראשון ועל פונקציית הציות, לרבות בחינה של נאותות ואפקטיביות פונקציית הציות, ובכלל זה בדיקת הבקרות בהתאם לרמה הנאמדת של הסיכון.

הבנק מיישם את הוראות הדין ומעביר באופן שוטף דיווחים רגילים ובלתי רגילים לרשות לאיסור הלבנת הון. לשם כך, בין היתר, פועלת בבנק מערכת ממוכנת לאיתור פעולות בלתי רגילות ולצורך מעקב אחר הטיפול בדיווחים אלה.

אגף הציות מנהל ועוקב אחר שינויים רבעוניים במדדים הכמותיים/איכותיים הרלבנטיים לניהול סיכונים חוצי גבולות ומבצע בקרות שונות על פעילות בחשבונות שונים על פי פרופיל הסיכון שלהם, במקביל לפעילות בדיקת איכות נתונים וטיוב. כמו כן, עוסק האגף בייעוץ שוטף לסניפים ליחידות העסקיות ובהדרכות המותאמות לעובדים השונים בבנק, על פי תפקידיהם.

בנוסף, וכחלק מניהול סיכונים שוחד ושחיתות, פועל הבנק לאיתור לקוחות העלולים להיות חשופים למתן, לקבלה או לתיווך של שוחד, הן בפתיחת החשבון והן במהלך הפעילות העסקית השוטפת.

אגף הציות מעביר לבנק ישראל אחת לחצי שנה דיווח על חשיפה לסיכונים ציות בהתאם להוראת דיווח 825. כמו כן, מעביר האגף דיווחים רבעוניים להנהלת הבנק, ודיווח שנתי לדירקטוריון בגין יישום המדיניות והתייחסות למכלול הסיכונים והחשיפות של הבנק בתחום הציות. בנוסף, במקרים מיוחדים בעלי השלכה לעניין הלבנת הון, קצין הציות מדווח מידידת למנהל הסיכונים הראשי, למנהל הכללי ולפיקוח על הבנקים, בהתאם לעניין.

על רקע גידול בפעילות העסקית והמשך פעילות רגולטורית מוגברת הבאה לידי ביטוי, בין היתר, בפרסום הוראות חדשות בתכיפות גבוהה אליהן הבנק נערך בהתאם, נמשכה פעילות אינטנסיבית של הדרכה והטמעה לצד בקרות ממוקדות סיכון, טיוב מסמכים וסיווגים, וכן נקיסת פעולות אפקטיביות לצורך מניעת הישנות אירועים חריגים וכשלי ציות.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

סיכון מימון טרור

סיכון מימון טרור הינו הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, אשר עלולים להיגרם בשל הפרת הוראות הדין השונות הקשורות בחובות המוטלות על הבנק בקשר עם מימון טרור. תיאבון הסיכון של הבנק בכל הקשור לסיכון הנובע ממימון טרור הינו אפסי. משכך, קבע הבנק כי ליקויים שיאותרו בקשר עם סיכונים מימון טרור יסופלו על ידי יחידות הבנק בעדיפות עליונה.

מנהל סיכון מימון טרור הינו מנהל החטיבה לניהול סיכונים, ה - CRO. קצין הציות הינו האחראי לניהול השוטף של סיכון מימון טרור. הבנק רואה עצמו כשותף למאבק הבינלאומי במימון טרור ונרתם לניטור ומעקב אחר פעילויות הלקוחות. כמו כן, נמנע הבנק מלבצע פעילויות המנוגדות לתוכניות הסנקציות הבינלאומיות של OFAC (ממשרד האוצר האמריקאי) ושל האיחוד האירופי.

גופים בינלאומיים וביניהם OFAC (ממשרד האוצר האמריקאי) והאיחוד האירופי הטילו סנקציות בינלאומיות על מדינות, גופים ויחידים. כחלק מניהול פעילות פיננסית בינלאומית יחסים עסקיים תקינים עם בנקים קורספונדנטים, הבנק מציית לסנקציות אלה, הגם שאינו כפוף להן במישרין. במסגרת ניהול הסיכון, מנטר הבנק ובדק בחינה מיוחדת, תנועות כספיות אשר אחד הצדדים להן הוא מדינה, גוף או ישות, שלגביה קיימות סנקציות בינלאומיות.

סיכון מימון טרור מנהל בשלושה קווי הגנה:

קו ההגנה הראשון - כולל את הסניפים והיחידות העסקיות המבצעות בקרות בזמן אמת ובאופן שוטף על פעילותם.

קו ההגנה השני - אגף הציות שבחטיבה לניהול סיכונים, האחראי על ביצוע בקרות מתאימות, על הטמעת הוראות החוק הרלוונטיות ועל ביצוע הדרכות לשיפור הידע בנושא.

קו ההגנה השלישי - הביקורת הפנימית, המבצעת ביקורת בלתי תלויה על הקו הראשון ועל פונקציית הציות, לרבות בחינה של נאותות ואפקטיביות פונקציית הציות, ובכלל זה בדיקת הבקורות בהתאם לרמה הנאמדת של הסיכון.

בסיכון מימון טרור הערכת הסיכון נובעת בין היתר, מהערכת הסיכונים אשר בוצעה בבנק, מהמשך ניהול ממוקד סיכון, הבא לידי ביטוי בעדכון נהלים ותהליכי העבודה, לרבות מיכון תומך וייעול תהליכים, פעילות הדרכה והטמעה לצד בקורות ממוקדות סיכון בקו הראשון והשני, וכן נקיטת פעולות אפקטיביות לצורך מניעת הישנות אירועים חריגים וכשלי ציות, ולבקרה ההדוקה על הפעילות הבנקאית.

על רקע מלחמת "חברות ברזל" הוגבר הניטור והטיפול בנושא זה ובמקביל חוזקו הבקורות המבוצעות על פעולות ולקוחות בסיכון.

ההיקף והמאפיינים העיקריים של המערכות למדידת סיכונים

לבנק מערכות מדידה רבות המשמשות לצורך אמידת מכלול הסיכונים המהותיים אליהם הוא חשוף, וכן מערכות מידע התומכות במעקב, דיווח וניטור הסיכונים כמפורט להלן:

- מערכת לניהול סיכונים ציות - המערכת משמשת לניהול סיכונים, ניהול בקרות, מעקב משימות וניהול ומעקב החלטות ותהליכים. המערכת מאפשרת להגדיר, לבצע ולעקוב אחר תהליכים באופן דינמי, ומציגה תמונת מצב עדכנית של תהליכי עבודה בכל שלב ובזמן אמת, וכן את מפת סיכונים הציות של הבנק.
- מערכת מא"ה (מערכת איסור הלבנת הון) - משמשת לניטור פעולות חריגות המעלות חשש להלבנת הון ומימון טרור. המערכת, מרכזת את ניטור הפעולה, בחינתה, תחקורה, העברה לאגף הציות ובמידת הצורך, השלמת התהליך בהעברת המקרה לרשות למניעת הלבנת הון. הדיווחים המופקים מהמערכת תואמים להנחיות הדיווח החדשות של הרשות (דיווח תבנית). המערכת הוטמעה בכלל סניפי הבנק ופועלת באופן שוטף בממשק קבוע וממוכן בין סניפי הבנק לאגף הציות.
- מערכת לסריקת שמות מוכרזי טרור וסנקציות הכוללת רשימות מוכרזים של מדינת ישראל (משרד הביטחון ומשרד האוצר) וגורמים בינלאומיים.

סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מופה על ידי הבנק כסיכון מהותי, שכן, מאירועי עבר ניתן ללמוד כי פגיעה במוניטין של גוף פיננסי עשויה להביא לאובדן ערך משמעותי. סיכון המוניטין הינו סיכון עצמאי, אך יכול גם לנבוע מהתממשות סיכונים אחרים בבנק, כגון, התממשות אירוע סיכון תפעולי. כמו כן, פגיעה במוניטין הבנק יכולה לגרום להתממשות של סיכונים אחרים, ובפרט, סיכון הנזילות, במסגרתו תהיה דרישה גוברת של לקוחות למשיכת פיקדונות.

הבנק הגדיר את תיאבון הסיכון לסיכון מוניטין כתיאבון סיכון מזערי. במהלך השנים האחרונות פעל הבנק ליצירת מסגרת לטיפול בסיכון המוניטין. ראיית הבנק היא שיש לטפל בסיכון זה לפי עקרונות דומים לאלה הנהוגים בטיפול בסיכונים האחרים, כגון, סיכון האשראי או סיכון השוק, זאת למרות שסיכון זה נחשב בעיני יותר לכימות. לכן, בדומה לסיכונים האחרים, קבע דירקטוריון הבנק מסמך מדיניות ייעודי לטיפול בסיכון מוניטין בו נקבעו העקרונות לניהול הסיכון, תיאבון הסיכון, מדידתו, והדרכים להפחתתו. בהתאם, שילב הבנק את סיכון המוניטין בתהליכי ניהול הסיכונים השוטפים שלו, כולל בתהליך לאישור מוצר או פעילות חדשים ובתהליכי ההערכה העצמית שמבצע הבנק, ויצר מסגרת למדידת הסיכון באופן שוטף. דגש רב ניתן על הקמת שרשרת דיווחים והפעילות הנדרשת בעת מצב קיצון, זאת בכדי להפחית את השפעתו של הסיכון, לו יתממש. פעילות זו דורשת זיהוי התממשות הסיכון כבר בשלבים הראשונים להופעתו, בכדי לאפשר הפעלת כלים איכותיים וכמותיים מוקדם ככל שניתן, לצורך הטיפול בסיכון. המדיניות מתייחסת לכל חברות הבת של הבנק, וקובעת את חובת הדיווח ואת דרכי הדיווח והפעולה הנדרשות מהן, בעת אירוע שהוגדר כאירוע מוניטין. תיאום שוטף מתקיים עם בנק יחב בנושא.

מנהלת סיכון המוניטין הינה מנהלת חטיבת השיווק, פרסום ופיתוח עסקים של הבנק.

סיכון המוניטין מנוהל בהתאם למדיניות בשלושה מישורים: מראש (בשגרה), בזמן אמת (מצב התראה) ובדיעבד.

כמו כן, מדיניות הבנק מגדירה את תפקידי מנהלת הסיכון וקובעת את דרכי ההתמודדות עם הסיכון בשגרה ובעת אירוע קיצון. מנהלת הסיכון עומדת בראש ועדת סיכון המוניטין, המתכנסת בשגרה אחת לרבעון, ולפי הצורך, בעת חשש להתממשות אירוע קיצון. הועדה דנה בשגרה בתוצאות הניטור השוטף של הסיכון, המתבצע, בין היתר, מתוך מקורות מידע פנימיים וחיצוניים, באמצעות סקרים ומחקרים, ניטור שיח רשת, סקירת אמצעי תקשורת, דיווחים של מנהלי סיכונים אחרים בבנק. תהליך העבודה בעת קיצון, קרי, בעת אירוע אשר עלול לגרום לפגיעה במוניטין מעוגן בנוהל דיווח ופעולה ייעודי. מטרת הנוהל הינה להגדיר את אופן איתור המידע, שרשרת הדיווח, לרבות ההכרזה על אירוע מוניטין, דרכי הטיפול בעת האירוע, ואופן ההכרזה על סיומו, כולל ביצוע תחקירים ואמידות נוספות לביחית השפעת האירוע על תדמיתו של הבנק, לאחר שהאירוע הסתיים. כמו כן, הגדיר הבנק, במסגרת תכנית ההמשכיות העסקית שלו, הקמת חמ"ל תקשורת בראשות מנהלת הסיכון, שיאפשר התמודדות בחירום עם סיכון המוניטין.

הבנק מודד בשגרה את סיכון המוניטין שלו בשוק ההון, בקרב הציבור, ובקרב הלקוחות והקהילה העסקית. מדידה זו מתבססת על מחקרים רבעוניים ייעודיים הבוחנים את עמדות הציבור (לקוחות הבנק ולקוחות בנקים אחרים), על ניטור חודשי של שיח הרשת, על מחקרי שביעות רצון בקרב לקוחות הבנק ועוד. דיווחים בגין סיכון מוניטין מועברים להנהלה ולדירקטוריון הבנק במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, כפי שמקובל לגבי כל הסיכונים שמופו על ידי הבנק.

סיכון המוניטין של הבנק נותר ברמה נמוכה. הבנק מנטר באופן שוטף מדדים ואינדיקטורים שונים בהתייחס למוניטין הבנק המצביעים על כך שהבנק משמר הובלה תדמיתית בצירי השירות, ההוגנות ותפיסתו כבנק שונה. בקרב לקוחות הבנק, נשמרות התפיסות התדמיתיות הגבוהות. גם שביעות רצון הלקוחות מחוויית השירות שניתנת בבנק נשמרת גבוהה ויציבה לאורך זמן ומנהלת בשיטתיות במגוון כלים.

בחודש פברואר 2026, פורסמו תוצאות סקר שביעות הרצון של בנק ישראל לשנת 2025 בקרב משקי בית פרטיים. מהסקר עולה, כי מזרחי טפחות שומר על מעמדו כמוביל קטגוריה במספר פרמטרים מרכזיים: המלצה (שנה שיטת בריציפות), פרמטר המעיד על שביעות רצון כללית וחייב למותג, הוגנות (שנה חמישית בריציפות), המבטא את האמון שרוחש הלקוח כלפי הבנק, ופתרון בעיות הלקוח - פרמטר חדש שנמדד השנה, בו הבנק מוביל בפער רב והוא מבטא את האפקטיביות שבמתן השירות ללקוח. הבנק מוביל גם בשביעות רצון מזמן ההמתנה בסניפים ובשביעות רצון מהמוקד הטלפוני.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

סיכון עסקי אסטרטגי

סיכון עסקי אסטרטגי הינו סיכון בזמן אמת או סיכון עתידי לרווחים, להון, למוניטין או למעמד הבנק, שעלול לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של החלטות, או התאמה לא נאותה של הבנק לשינויים בסביבה העסקית בה הוא פועל. הבנק נערך לשינויים אלה, בין השאר, באמצעות התאמת פונקציות הייצור הבנקאית, לרבות באמצעות השקעות מוגברות בטכנולוגיה באופן שישמר את מיצובו של הבנק כבנק מתקדם ואנושי. סיכון זה מהותי ומחייב נקיטת אמצעים לניהול הסיכון, הערכה וזיהוי מקדים של אירועים העלולים למנוע את יישום האסטרטגיה.

- ביום 4 ביוני 2025, אישר דירקטוריון הבנק תוכנית אסטרטגית תלת שנתית חדשה, לשנים 2025-2027 ("תקופת התוכנית"), המבוססת על המטרות שלהלן:
- ביסוס המובילות של קבוצת הבנק בקרב משקי בית, בהתבסס על נקיטת מאמצים בתחומים שלהלן: שמירה על המובילות בשוק המשכנתאות תוך קיום חדשנות מוצרית ותהליכית ומינוף עוצמת הבנק בשוק זה להגברת הסינרגיה עם הפעילות המסחרית; הרחבת הפעילות בקרב אוכלוסיות ייעודיות, ובכלל זה באמצעות מוצרי אשראי ופיקדונות ייעודיים.
 - מיצוב הבנק כשחקן מרכזי בבנקאות העסקית, באמצעות הובלת עסקאות גדולות ומורכבות, הובלת עסקאות מימון לפרויקטים של תשתיות לאומיות, הרחבת הפעילות העסקית הקיימת והרחבת פעילות עסקית בענפים נוספים בשוק הישראלי.
 - מתן שירותי בנקאות אישיים ואנושיים הנתמכים בטכנולוגיה דיגיטלית מתקדמת, בהתבסס על נקיטת מאמצים במימוש תפיסה רב ערוצית השומרת על רצף השירות ומשלבת באופן אופטימלי בין ערוצים דיגיטליים, ובין בנקאי אישי ואנושי לפי בחירת הלקוח וצרכיו.
 - התאמה עיתית של מודל ההפעלה לאתגרי העתיד ושמירה על היעילות התפעולית (היחס בין הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות), בהתבסס על נקיטת מאמצים בנושאים שלהלן: העתקה וריכוז מטה הבנק בקמפוס מרכזי בלוד; אופטימיזציה של פריסת מערך הסינוף ושל ניצול שטחי הנדל"ן המשמשים את הסינפים; המשך אוטומציה של תהליכים תפעוליים והוצאתם מטיפול על ידי הסינפים.

לפרטים בדבר התוכנית האסטרטגית של הבנק ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2025.

לפרטים נוספים בדבר התוכנית האסטרטגית, וכן אודות ההנחות העובדות והנתונים עליהם מתבססת התוכנית אשר עלולים לא להתממש או להתממש באופן שונה ולגרום לכן שהתוכנית האסטרטגית החדשה לא תתממש או תתממש באופן שונה ("הגנת מידע צופה פני עתיד") ראה דיווח מידי מיום 5 ביוני 2025 (מספר אסמכתא: 2025-01-040290).

מנהל הסיכון העסקי אסטרטגי הוא המנהל הכללי, ובהתאם להנחייתו בוחנת ההנהלה באופן תקופתי את יישום האסטרטגיה: עורכת מעקב אחר התפתחויות של גורמים אקסוגניים אשר עלולים להשפיע על הסיכון האסטרטגי של הבנק, כולל התפתחויות רגולטוריות, כלכליות או טכנולוגיות בעלות השפעה על האסטרטגיה, ויוזמת תכניות עבודה שנתיות הנגזרות ותואמות את התוכנית האסטרטגית. בנוסף ובאופן שוטף עוקבת חטיבת מידע ודיווח כספי והחטיבה לניהול סיכונים אחר הסיכון עסקי אסטרטגי באופן בלתי תלוי, בהיבטי בקרה שונים ובעיקר: העמידה ביעדים, מיפוי וזיהוי הסיכונים, מבחני מצוקה, מבחני איום וניטור פרופיל הסיכון המתמשך לנוכח תיאבון הסיכון של הבנק, מעבר למעקב הרציף אחר יישום תכניות העבודה והתאמתן לתוואי האסטרטגי, הבנק עוקב גם אחר התפתחויות של גורמים אקסוגניים אשר עלולים להשפיע על הסיכון עסקי אסטרטגי של הבנק. תכניות העבודה של חטיבות הבנק מותאמות בעת הצורך לסביבה העסקית המשתנה במטרה לעמוד ביעדים העסקיים ובתוואי האסטרטגי. הבנק ערוך למצבי חירום בצורה שתצמצם את מידת הפגיעה בתוכנית העסקית והאסטרטגית שלו, לו יתפתחו תנאי קיצון כלכליים או ביטחוניים.

כאמור לעיל, ההתפתחויות בסביבה העסקית שעלולות להשפיע על הסיכון האסטרטגי כוללות התגברות המתוחות הגיאופוליטית העולמית והמקומית והשפעתן על הפעילות הכלכלית העולמית והמקומית, השפעת האינפלציה ועליית סביבת הריבית אשר ייקרה את האשראי, ההתפתחויות הטכנולוגיות בעולם הפיננסים והשינויים בהעדפות הצרכנים, והשפעתן של הוראות רגולציה בתחומי ליבה של הפעילות הבנקאית.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

סיכוני סביבה חברה וממשל

הקבוצה משלבת היבטי ESG באסטרטגיה העסקית שלה תוך תקשורת שוטפת עם כלל מחזיקי העניין ומנהלת את הסיכונים השונים הנובעים מפעילותה בהיבטי סביבה, חברה וממשל תאגידי. במהלך שנת 2022 גובשה מדיניות קבוצתית לזיהוי, ניהול ובקרת סיכוני ESG בבנק.

הדירקטוריון מפקח על נושאי ESG באמצעות וועדותיו או במליאת הדירקטוריון, לרבות: שינויי אקלים, סיכונים סביבתיים וחברתיים במתן אשראי והשקעות, טיפול בתלונות של לקוחות, הכלה פיננסית ועוד. הדירקטוריון והוועדה לניהול סיכונים דנים בסיכוני ה-ESG של הבנק במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני. כמו כן, עולה לדין בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון מסמך דיווח סיכונים סביבתיים וסיכוני אקלים ומתקיים דין בסיכוני ESG.

בבנק פועלת ועדת היגוי בראשות מנהלת חטיבת הון אנושי ומשאבים המורכבת ממנהלי החטיבות השונות, ותפקידה להוביל מדיניות, פעילות, בקרה ודיווח במסגרת קידום ESG בכל פעילות הבנק, לצורך ניהול מיטבי של סיכוני ה-ESG שזוהו.

בשנים האחרונות, גוברת המודעות הגלובאלית להשפעות אפשריות של שינויי האקלים על המערכות האקולוגיות, החברה והמערכת הפיננסית העולמית. השפעות אלו, בשנים הבאות, צפויות להימשך, להתעצם ולהוות אתגר מרכזי למדינות העולם. בנק מזרחי-טפחות, בהיותו שחקן מוביל במערכת הבנקאית בישראל, נערך לשינויי האקלים והמשמעותיות הנובעות מהם. הבנק פועל בהתאם לדרישות בנק ישראל ומתבסס על הפרקטיקות המקובלות בעולם על מנת לבצע את ההתאמות הנדרשות באופן פעילותו במקצועיות ובאחריות, בין היתר לטובת מחזיקי העניין ולטובת יציבות הבנק והמשק הישראלי. הבנק פועל להרחיב את היערכותו לסיכונים העולמיים לנבוע משינויי האקלים בהתאם לדרישות המתעדכנות ולרמת הבשלות המתפתחת של הפרקטיקות הגלובליות ושל המשק הישראלי. זאת, תוך מימוש אחריותו למתן שירות מיטבי ללקוחות הבנק.

הבנק פרסם בשנה החולפת דוח TCFD (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) המציג את הערכות הבנק לניהול אפקטיבי של סיכוני האקלים. הדוח נכתב בהלימה לתקן הגלובלי המקובל לדיווח בתחום זה. הדוח סוקר בהרחבה את כלל התהליכים שהתקיימו בבנק בשנתיים האחרונות לצורך היערכות להיבטי אקלים בהתאם לדרישות הרגולציה בישראל. עם תהליכים אלה נמנים, בין השאר, הקמה של פורומים ייעודיים לניהול התחום, פיתוח מנגנונים לסיווג ולהערכת סיכוני אקלים, פיתוח מנגנונים לזיהוי, ניהול, מדידה ואפחות הסיכון (מיטיגציה), וכן פיתוח מוצרים מותאמים לצורך רתימת הזדמנויות עסקיות הנובעות משינויי האקלים וההיערכות אליהם.

החל מדיווח הדו"חות הכספיים בגין הרבעון הרביעי של שנת 2020 הבנק כולל את הסיכון הסביבתי, בדגש סיכון אקלים, ברשימת הסיכונים המתפתחים. בשלב זה מוקדם להעריך את פוטנציאל ההשפעה ארוכת הטווח של סיכוני אקלים על הבנק.

בשנת 2026 מתכוון הבנק להמשיך לפתח את יכולותיו בהקשר סיכוני ESG ובפרט, סיכוני אקלים בשים לב להתפתחויות ברגולציה הבנקאית העולמית והמקומית והתפתחויות בזירה הכלכלית והסביבתית בישראל ומחוצה לה.

ביום 17 ביוני 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 345 בנושא עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים. בהתאם לחוזר, הוחלט לדווח את מועד תחילתה של ההוראה. ההוראה תיכנס לתוקף החל מיום 12 ביוני 2026 (חלף התאריך המקורי 12 ביוני 2025).

ליעדים ואסטרטגיה בתחום הסביבה והאקלים ראה סיכונים סביבתיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

בחודש דצמבר 2023 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול לנושאי המשרה בבנק (להלן: "מדיניות התגמול לנושאי משרה"), בתוקף לשנים 2024-2026 החל מיום 1 בינואר 2024. מדיניות התגמול נערכה בהתאם לחוק החברות, התשנ"ט-1999, חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 ("חוק שכן בכירים"), וכן בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301A בנושא תגמול.

בחודש דצמבר 2023 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול ל-3 שנים, לכלל עובדי הבנק, למעט נושאי המשרה שלגביהם חלה מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק כאמור לעיל. מדיניות התגמול לכלל עובדי הבנק דנה בתנאי התגמול של העובדים המרכזיים בבנק, וכן בתנאי התגמול של המנהלים האחרים בבנק ושל שאר עובדי הבנק לשנים 2024-2026.

שם, הרכב וסמכות של הגוף המפקח על התגמול

הגוף המפקח אחר התגמול הינו ועדת התגמול של הדירקטוריון. מספר חברי הוועדה הינו 4 דירקטורים. כל הדירקטורים המכהנים בוועדה הינם דירקטורים חיצוניים, וכל הדירקטורים החיצוניים הינם חברים בוועדת התגמול (על פי חוק החברות ועל פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא דירקטוריון).

ועדת התגמול מגבשת וממליצה לדירקטוריון בנושאי מדיניות התגמול של נושאי המשרה ושל יתר עובדי הבנק. כמו כן, ועדת התגמול מאשרת את תנאי ההתקשרות של הבנק עם נושאי משרה בכירה בו לעניין תגמולם (לרבות ביטוח נושאי משרה, שיפוי ופטור), וכן את היעדים האישיים שיוגדרו על ידי המנהל הכללי של הבנק והערכותיו לעניין זה (ושל יושב ראש הדירקטוריון והמלצת ועדת הביקורת לגבי המבקר הפנימי, בהתאמה).

ייעוץ חיצוני בקשר לתהליכי התגמול

לצורך אישור מדיניות התגמול, הסתייעה ועדת התגמול, ביועצים מתחומים שונים: ייעוץ משפטי וייעוץ בנושא היבטי הממשל התאגידי.

התחולה של מדיניות התגמול

בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה, אושרה על ידי ועדת התגמול וכן על ידי הדירקטוריון, תוכנית תגמול לנושאי המשרה. בהתבסס על עקרונות התגמול, אשר הותוו על ידי ועדת התגמול ואומצו על ידי הדירקטוריון, כפי שבאו לידי ביטוי במדיניות התגמול לנושאי המשרה, אישר הדירקטוריון, לאחר המלצת ועדת התגמול, בחודש דצמבר 2023 מדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק, למעט נושאי משרה ("מדיניות התגמול לכלל עובדי הבנק").

למדיניות התגמול לכלל עובדי הבנק תחולה קבוצתית, באופן שהיא חלה בשינויים המחויבים גם על שלוחות הבנק בחוץ לארץ ועל חברות הבת שלו, למעט בנק יב, אשר מדיניות התגמול שלו הובאה לידיעת הבנק.

סוגי העובדים שנחשבים כנושאי משרה בכירה ועובדים מרכזיים אחרים

מדיניות התגמול לנושאי משרה מבחינה בין נושאי משרה עסקיים לבין נושאי משרה שומרי סף, אשר לגביהם נקבע, בין היתר, תגמול של "רכיב קבוע נוסף" שאינו מותנה בביצועים, וכן נקבעו מדדי ביצוע אישיים שאינם תלויים בעסקים עליהם הם מפקחים.

מדיניות התגמול לכלל עובדי הבנק, קובעת את תנאי התגמול של כל העובדים המרכזיים בבנק, המנהלים הבכירים וכן יתר המנהלים ועובדי הבנק לשנים 2024-2026.

קבוצת העובדים המרכזיים בבנק, שאינם נושאי משרה, מונה בשנת 2025 49 מנהלים, מהם 17 מנהלים בחברות בנות (למעט בנק יב).

תכנון ומבנה של מדיניות התגמול; המאפיינים העיקריים והיעדים של מדיניות התגמול

מטרת מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק ומדיניות התגמול לכלל עובדי הבנק הינה להבטיח שהסדרי התגמול לעובדי הבנק, ובכללם העובדים המרכזיים, יהיו עקביים עם מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק, עם מטרותיו ארוכות הטווח, עם התוכנית האסטרטגית של הבנק וסביבת הבקרה שלו ועם ביצועי העובדים בפועל, בטווח הקצר, הבינוני והארוך. בהתאם לכך, המטרות שהיוו בסיס לגיבוש מדיניות התגמול היו יצירת מבנה תמריצים לעובדי הבנק, השומר על איזון ראוי בין רכיבי התגמול הקבוע לבין רכיבי התגמול המשתנה, והמקדם ניהול סיכונים מבוסס ואפקטיבי, שאינו מעודד נטילת סיכונים מעבר לתיאבון הסיכון של הבנק ומאפשר שמירה על בסיס הון איתן; התאמת תמריצי התגמול המוענקים לעובדי הבנק, לתוכנית האסטרטגית של הבנק, ליעדים ארוכי הטווח של הבנק, לתוצאות הבנק על פני זמן ולתרומתם בפועל של עובדי הבנק להשגת יעדי הבנק כאמור; התאמת תנאי ההתקשרות של הבנק עם עובדי הבנק שאינם נושאי משרה, במטרה ליצור תנאים מאוזנים שאינם מסכנים את איתנותו ויציבותו של הבנק וכן שימור הדרג הבכיר בבנק והבטחת יכולתו של הבנק, ככל הניתן, לגייס מנהלים איכותיים בעתיד, בהתחשב בשיקולים כלל ארגוניים, כגון עלויות התגמול ופערי התגמול הרצויים בין הדרגים השונים בבנק, וכן בתחרותיות השוררת בענף הבנקאות, בגודלו של הבנק, בהיקף פעילותו ובאופי עסקיו.

רכיבי התגמול של עובדי הבנק כוללים תגמול קבוע (שעיקרו שכר ונלוות) ותגמול משתנה, כמקובל בבנק, וכל הטבה, תשלום אחר או התחייבות לתשלום כאמור, הניתנים בקשר עם העסקתם בבנק.

חלקם הארי של המנהלים הבכירים בבנק, ובהם העובדים המרכזיים, מועסק על פי חוזה אישי. באשר לנושאי המשרה, כוללים תנאי הכהונה וההעסקה אף פטור ושיפוי וכן ביטוח נושאי משרה, כמקובל בבנק.

התגמול של עובדים העוסקים בסיכונים ובציות, אינו תלוי בתוצאות העסקיות של התחומים העסקיים שאת פעילותם הם מנטרים או מבקרים או שעל פעילותם הם מפקחים. תנאי הכהונה וההעסקה של קצין הציות הראשי, מובאים לאישור הדירקטוריון, לאחר אישור ועדת התגמול, כנדרש על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301A. בנוסף, התגמול המשתנה של המנהלים הממונים על חדר העסקאות, עובדי המערך האחורי והעובדים העוסקים בניהול סיכונים, אינו תלוי בתוצאות הפעילות של חדר העסקאות ואף אינו נגזר מן התגמול של עובדי חדר העסקאות.

סיכונים

תהליכי התגמול ומדדי הביצוע (KPI) השנתיים של המנהלים הבכירים בבנק, המאוגרים על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק, כוללים התייחסות לסוגיות הקשורות לניהול סיכונים ובדגש על סיכוני ציות וצעדים להפחתתם, בתחום פעילות המנהל.

הקשר בין הביצועים לרמות התגמול; ביצועים לטווח ארוך; תגמול משתנה

התגמול המשתנה לעובדים המרכזיים ולשאר המנהלים כולל מענק כספי ותגמול הוני לטווח ארוך. התגמול המשתנה מיועד לקדם את זהות האינטרסים שבין המנהלים והעובדים המרכזיים בכללם, לבין הבנק וכן לחזק את הקשר בין ביצועי הבנק בכללותו ותרומו של העובד המרכזי להשגת הביצועים האמורים, לבין התגמול של העובד המרכזי, תוך התאמה לפרופיל הסיכון של הבנק.

התגמול המשתנה הינו תלוי יעדים וביצועים וככזה מעודד את המנהלים הבכירים והעובדים המרכזיים בכללם, ליצירת ערך כלכלי ולקידום יעדי הבנק לטווח הבינוני והארוך, תוך שמירה על מסגרת ניהול הסיכונים ותיאבון הסיכון של הבנק. לפיכך, התגמולים מותני ביצועים שיוענקו לעובדים המרכזיים מותנים בביצועי הבנק בטווח הבינוני והארוך, בהתחשב בתוכנית האסטרטגית של הבנק, אך לא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתיאבון הסיכון של הבנק וישמרו על איזון הולם בין רכיבי התגמול המשתנים לבין כלל רכיבי התגמול הקבועים.

התגמול ההוני מוענק בדרך של כתיב אופציה, כמפורט במתאר הצעה לעובדים אשר אושר על ידי הדירקטוריון ביום 29 במאי 2024, לאחר אישור ועדת התגמול. וכן, מענק כספי קצוב אף הוא בתקרה, באופן ששוויו הכולל של התגמול המשתנה, לא יעלה על 100% מסך התגמול הקבוע של העובד המרכזי, זאת למעט בהתקיים תנאים חריגים, בהם התגמול המשתנה המירבי לא יעלה על 200% מהתגמול הקבוע. כמו כן, קבע דירקטוריון הבנק כי התגמול המשתנה המירבי לנושאי משרה שהינם שומרי סף, לא יעלה על 80% מהתגמול הקבוע וכי נושאי משרה אלה יהיו זכאים למענק נוסף בגובה שתי משכורות המהווה תגמול קבוע בהתאם למדיניות התגמול.

זכאות עובד מרכזי לתגמול משתנה מותנית בקיומם המצטבר של כל תנאי הסף הקבועים במדיניות התגמול לנושאי המשרה בהתאם למדיניות התגמול לנושאי המשרה, קרי: בכך שיחס הלימות ההון הכולל יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, על פי הדוחות הכספיים השנתיים (המאוחדים) של הבנק לאותה שנה, לא יפחתו מיחסי המינימום שנקבעו או שיקבעו לכך בהוראות בנק ישראל, ובנסיבות מיוחדות, אם שיעור התשואה יפחת מיחסי המינימום שנקבעו או שיקבעו לכך בהוראות בנק ישראל אך יתקיים תנאי הסף השני, ניתן להעניק מענק מיוחד בגובה של עד שתי משכורות.

זכאות העובדים המרכזיים והמנהלים הבכירים האחרים למענק כספי מבוססת על מדדים כמותיים, כלל חברתיים, הזהים לאלה החלים לגבי נושאי המשרה: שיעור התשואה הון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס יעילות תפעולית והיחס הממוצע של פיקדונות הליבה. בנוסף, מבוססת זכאות המנהלים הבכירים ובכללם העובדים המרכזיים למענק כספי, על מדדים איכותיים המורכבים ממדדי ביצוע אישיים (הנקבעים מידי שנה בהתאם ליעדי הביצוע על פי תוכנית העבודה לאותה שנה), והכוללים, בין היתר, יעדים בנושא ניהול סיכונים וציות, וכן יעדים מתחום הסיכונים המטופלים על ידם, בהתאם לתחום עיסוקם, וכן שיקול דעת של הממונה. כמו כן, נקבע רף מתוך רכיב שיקול הדעת, אשר מתחת לו תישלל לחלוטין הזכאות למענק כספי שנתי לעובד המרכזי. מדדי הביצוע האישיים שנקבעו למנהלים בתחום ביקורת סיכונים וציות קשורים לפיתוח ויישום מנגנוני ניטור סיכונים ופיתוח ויישום מנגנוני התראה אפקטיביים לחריגות מהגדרות שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק וההנהלה וביצוע פיקוח ובקרה על יישום הוראות החוק הנדרשות, לפי העניין. מדדי הביצוע האישיים שנקבעו למנהלים בתחום הביקורת, קשורים להיקף ואיכות הביקורות המבוצעות בתחום אחריותם ביחס לכיסוי הסיכונים העיקריים בתחום, יישום מדיניות מקצועית ברורה שתומכת במטרות הבנק והטמעת סטנדרטים מקצועיים גבוהים. מדדי הביצוע האמורים אינם תלויים באופן הביצוע של קווי העסקים ויחידות הבנק, אשר עליהם הם מפקחים או אותם מבקרים, לפי העניין.

זכאות העובדים המרכזיים לכתבי האופציה, לגבי כל אחת מן המנות השנתיות, תיקבע על בסיס ארבעת המדדים הכלל חברתיים, כמפורט לעיל (באשר לנושאי המשרה, שאינם המנהל הכללי או יושב ראש הדירקטוריון). בהתאם למדיניות התגמול לנושאי המשרה תיקבע זכאות נושאי המשרה לכתבי אופציה בהסתמך על המדדים הכלל חברתיים, אשר משקלם יהא עד 40% לגבי שומרי סף ועד 55% לנושאי משרה אחרים וכן על יעדי ביצוע אישיים, אשר משקלם יהא עד 60% לגבי שומרי סף ועד 45% לנושאי משרה אחרים.

הבנק קבע מדרגות ("יעד התחלתי", "יעד מטרה", "יעד מירבי"), אשר עמידה בהן תקנה זכאות לתגמול המשתנה בשיעורים שונים. בהתאם למדיניות התגמול, ישיב עובד מרכזי, לרבות בדרך של קיזוז, תגמול משתנה שהוענק לו, אם הוענק על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים (המאוחדים) של הבנק במהלך שלוש השנים שלאחר תום השנה שבגינה הוענק התשלום המשתנה, ולא יאוחר מחלוף שלוש שנים ממועד סיום העסקתו בבנק.

כמו כן, קובעת מדיניות התגמול, והניצעים לכתבי האופציה התחייבו בהתאם, כי אין ליצור הסדרי גידור פרטיים שיש בהם כדי לבטל את השפעת הרגישות לסיכון הגלומה בתגמול שיוענק להם.

לגבי מנהלים שאינם מועסקים במסגרת חוזה אישי ולגבי שאר עובדי הבנק, המענק הכספי מורכב ממענק כללי וממענק אישי, בהתאם ליחידות אליהן הם משתייכים, ובשים לב ליעדי הכנסות, ניהול סיכונים, ציות, עמידה בדרישות רגולטוריות וממצאי ביקורת פנימית, תלונות הציבור, איכות השירות ללקוחות, תרומתו האישית של העובד והערכת הממונה.

תנאי הכהונה או ההעסקה של עובדי הבנק, כוללים תגמול קבוע ותגמול משתנה, כמקובל בבנק, וכן תנאי פרישה וכל הטבה, תשלום אחר או התחייבות לתשלום כאמור, הניתנים בשל כהונה או העסקה כאמור.

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן פירוט בגין תגמולים שהוענקו (במיליוני שקלים חדשים):

שנת 2025			
עובדים מרכזיים אחרים	נושאי משרה בכירה		
49	16	מספר העובדים	תגמול קבוע
53	33	סך תגמול קבוע	
53	33	מזה: מבוסס מזומן	
-	-	מזה: נדחה	
-	-	מזה: מניות או מכשירים מבוססי מניות אחרים	
-	-	מזה: נדחה	
-	-	מזה: צורות אחרות	
-	-	מזה: נדחה	
49	15	מספר העובדים	
30	18	סך תגמול משתנה	
19	9	מזה: מבוסס מזומן	
5	-	מזה: נדחה	
11	9	מזה: מניות או מכשירים מבוססי מניות אחרים	
11	9	מזה: נדחה	
-	-	מזה: צורות אחרות	
-	-	מזה: נדחה	
83	51		סך תגמול
שנת 2024			
עובדים מרכזיים אחרים	נושאי משרה בכירה		
50	16	מספר העובדים	תגמול קבוע
51	31	סך תגמול קבוע	
51	31	מזה: מבוסס מזומן	
-	-	מזה: נדחה	
-	-	מזה: מניות או מכשירים מבוססי מניות אחרים	
-	-	מזה: נדחה	
-	-	מזה: צורות אחרות	
-	-	מזה: נדחה	
50	16	מספר העובדים	
27	18	סך תגמול משתנה	
17	9	מזה: מבוסס מזומן	
4	-	מזה: נדחה	
10	9	מזה: מניות או מכשירים מבוססי מניות אחרים	
10	9	מזה: נדחה	
-	-	מזה: צורות אחרות	
-	-	מזה: נדחה	
78	49		סך תגמול

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

להלן פרטים על תשלומים מיוחדים (במיליוני שקלים חדשים):

תשלומים מיוחדים		בנוספים מובטחים		מענקים בעת החתימה		תשלומי פיצויים	
מספר עובדים	סך תגמול	מספר עובדים	סך תגמול	מספר עובדים	סך תגמול	מספר עובדים	סך תגמול
שנת 2025							
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
שנת 2024							
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-

נושאי משרה בכירה
עובדים מרכזיים אחרים

נושאי משרה בכירה
עובדים מרכזיים אחרים

להלן פרטים על תגמול נדחה (במיליוני שקלים חדשים):

הסכום הכולל של התקן שבוצע במהלך השנה עקב התאמות משתמעות בדיעבד	הסכום הכולל של התקן שבוצע במהלך השנה עקב התאמות מפורשות בדיעבד	מזה: הסכום הכולל שטרם שולם של יתרת התגמול המוחזק שחשוף להתאמות בדיעבד, מפורשות ו/או משתמעות	הסכום הכולל שטרם שולם של יתרת התגמול הנדחה	תגמול נדחה ותגמול (retained) מוחזק
שנת 2025				
-	-	-	-	-
8	-	25	25	25
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2	-	10	10	10
13	-	28	28	28
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
23	-	63	63	63
שנת 2024				
-	-	-	-	-
24	24	24	24	24
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
9	9	9	9	9
31	31	31	31	31
-	-	-	-	-
1	1	1	1	1
65	65	65	65	65

נושאי משרה בכירה

מזומן
מבוסס מניות
מכשירים מבוססי מזומן
אחר

עובדים מרכזיים אחרים

מזומן
מבוסס מניות
מכשירים מבוססי מזומן
אחר

סך הכל

נושאי משרה בכירה

מזומן
מבוסס מניות
מכשירים מבוססי מזומן
אחר

עובדים מרכזיים אחרים

מזומן
מבוסס מניות
מכשירים מבוססי מזומן
אחר

סך הכל

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

תוספת א' - קשרים בין הדוחות הכספיים ובין חשיפות פיקוחיות

הבדלים בין בסיס האיחוד החשבונאי ובין בסיס האיחוד הפיקוחי ומיפוי הדוחות הכספיים בהתאם לקטגוריות סיכון פיקוחיות (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2025						נכסים	
יתרות מאזניות של פריטים ש:					יתרות מאזניות כפי שדווחו בדוחות הכספיים שפורסמו ⁽⁴⁾		מזומנים ופיקדונות בבנקים ניירות ערך ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר אשראי לציבור הפרשה להפסדי אשראי אשראי לציבור, נטו אשראי לממשלות השקעות בחברות כלולות בניינים וציוד נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין נכסים בגין מכשירים נגזרים נכסים אחרים
לא כפופים לדרישות הון או כפופים לניכוי מביסי הון	כפופים למסגרת סיכון שוק ⁽²⁾	כפופים למסגרת איגוח	כפופים למסגרת סיכון אשראי של צד נגדי	כפופים למסגרת סיכון אשראי			
2	-	-	729	82,118	82,849		
-	19,636	-	-	28,267	47,903		
-	-	-	-	593	593		
-	-	-	11,468	392,887	404,355		
-	-	-	-	(3,854)	(3,854)		
-	-	-	11,468	389,033	400,501		
-	-	-	-	347	347		
-	-	-	-	481	481		
-	-	-	-	2,159	2,159		
87	-	-	-	-	87		
-	5,173	-	6,293	-	6,293		
-	-	-	-	9,960	9,960		
89	24,809	-	18,490	512,958	551,173	סך נכסים התחייבויות	
447,422	-	-	975	-	448,397	פיקדונות הציבור	
1,015	-	-	1,043	-	2,058	פיקדונות מבנקים	
35	-	-	162	-	197	פיקדונות הממשלה	
-	-	-	-	-	-	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
40,365	-	-	-	-	40,365	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
-	6,079	-	7,028	-	7,028	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
16,700	-	-	-	-	16,700	התחייבויות אחרות	
505,537	6,079	-	9,208	-	514,745	סך התחייבויות	
ליום 31 בדצמבר 2024						נכסים	
יתרות מאזניות של פריטים ש:					יתרות מאזניות כפי שדווחו בדוחות הכספיים שפורסמו ⁽⁴⁾		מזומנים ופיקדונות בבנקים ניירות ערך ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר אשראי לציבור הפרשה להפסדי אשראי אשראי לציבור, נטו אשראי לממשלות השקעות בחברות כלולות בניינים וציוד נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין נכסים בגין מכשירים נגזרים נכסים אחרים
לא כפופים לדרישות הון או כפופים לניכוי מביסי הון	כפופים למסגרת סיכון שוק ⁽²⁾	כפופים למסגרת איגוח	כפופים למסגרת סיכון אשראי של צד נגדי	כפופים למסגרת סיכון אשראי			
2	-	-	422	82,220	82,644		
-	8,248	-	-	20,243	28,491		
-	-	-	-	264	264		
-	-	-	6,229	355,865	362,094		
(3,331)	-	-	-	(782)	(4,113)		
(3,331)	-	-	6,229	355,082	357,981		
-	-	-	-	-	318		
-	-	-	-	263	263		
-	-	-	-	1,852	1,852		
117	-	-	-	-	117		
-	3,899	-	5,526	-	5,526		
-	-	-	-	8,187	8,187		
(3,212)	12,147	-	12,177	468,112	485,643	סך נכסים התחייבויות	
393,383	-	-	366	-	393,383	פיקדונות הציבור	
1,926	-	-	673	-	2,599	פיקדונות מבנקים	
49	-	-	45	-	49	פיקדונות הממשלה	
-	-	-	-	-	-	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
36,916	-	-	-	-	36,916	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
-	4,106	-	5,123	-	5,123	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
14,844	-	-	-	-	14,844	התחייבויות אחרות	
447,118	4,106	-	6,207	-	452,914	סך התחייבויות	

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הבדלים בין בסיס האיחוד החשבונאי ובין בסיס האיחוד הפיקוחי ומיפוי הדוחות הכספיים בהתאם לקטגוריות סיכון פיקוחיות (במיליוני שקלים חדשים):

הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי (במיליוני שקלים חדשים):

מאזן פיקוחי מאוחד		
ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
במיליוני שקלים חדשים		
		נכסים
82,644	82,849	מזומנים ופיקדונות בבנקים
28,491	47,903	ניירות ערך
-	-	מזה: השקעות בהון של תאגידי פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי
-	-	מזה: השקעות בהון של תאגידי פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי, שאינן עולות על סף הפחתה
28,491	47,903	מזה: ניירות ערך אחרים
264	593	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
362,094	404,355	אשראי לציבור
(4,113)	(3,854)	הפרשה להפסדי אשראי
(3,331)	(3,402)	מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2
(127)	(452)	מזה: הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי
357,981	400,501	אשראי לציבור, נטו
318	347	אשראי לממשלות
263	481	השקעות בחברות כלולות
		מזה: השקעות בהון של תאגידי פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי, שאינן עולות על סף הפחתה
3	4	מזה: השקעות בחברות כלולות אחרות
260	477	בניינים וציוד
1,852	2,159	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
117	87	מזה: מוניטין
87	87	מזה: נכסים בלתי מוחשיים אחרים
30	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,526	6,293	נכסים אחרים
8,187	9,960	מזה: נכסי מס נדחה
2,311	2,223	מזה: נכסי מס נדחה למעט אלו המיוחסים להפרשי עיתוי
-	-	מזה: התחייבות בגין מס נדחה בגין נכסים בלתי מוחשיים
-	-	מזה: נכסי מס נדחה אחרים
2,311	2,223	מזה: עודף יעודה על עתודה
-	-	מזה: נכסים אחרים נוספים
5,876	7,737	
485,643	551,173	סך כל הנכסים

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי (במיליוני שקלים חדשים) - המשך:

מאזן פיקוחי מאוחד		
ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
במיליוני שקלים חדשים		
393,383	448,397	התחייבויות והון
2,599	2,058	פיקדונות הציבור
49	197	פיקדונות מבנקים
-	-	פיקדונות הממשלה
36,916	40,365	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
94	(389)	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,568	6,051	מזה: כתבי התחייבות נדחים שאינם מוכרים כהון פיקוחי
5,568	6,051	מזה: כתבי התחייבות נדחים המוכרים כהון פיקוחי
-	-	מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
5,123	7,028	מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
11	8	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
14,844	16,700	מזה: בגין סיכון האשראי העצמי
-	-	התחייבויות אחרות
-	-	מזה: התחייבות בגין מס נדחה המיוחסת לפנסיה
452,914	514,745	סך כל ההתחייבויות
31,292	34,765	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
31,292	34,765	מזה: הון פיקוחי
3,572	3,655	מזה: הון מניות רגילות
27,782	30,906	מזה: עודפים
(215)	75	מזה: הפסד כולל אחר מצטבר
-	-	מזה: הפסדים בגין התאמות בגין הטבות לעובדים
(228)	33	מזה: רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
5	-	מזה: הפסדים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
(2)	(2)	מזה: הפסדים נטו מהתאמות מתרגום דוחות כספיים
153	129	מזה: קרנות הון
-	-	מזה: הון מניות בכורה
-	-	מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
-	-	מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
-	-	מזה: מכשירים הוניים אחרים
-	-	מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
-	-	מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
1,437	1,663	זכויות שאינן מקנות שליטה
589	646	מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון רובד 1
-	-	מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון רובד 1 נוסף
-	-	מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון רובד 2
848	1,017	מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שלא ניתן לייחס להון הפיקוחי
32,729	36,428	סך כל ההון העצמי
485,643	551,173	סך כל ההתחייבויות וההון

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

המקורות העיקריים להבדלים בין סכומי החשיפה הפיקוחית לבין היתרות המאזניות בדוחות הכספיים (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2025					
פריטים שחלה עליהם:					
מסגרת סיכון שוק	מסגרת איגוח	מסגרת סיכון אשראי של צד נגדי	מסגרת סיכון אשראי	סך הכל	
19,636	-	18,490	513,047	551,173	סכום היתרה המאזנית של הנכסים בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי
-	-	9,208	-	514,745	סכום היתרה המאזנית של ההתחייבויות בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי
19,636	-	9,282	513,047	36,428	סכום כולל נטו לפי בסיס האיחוד הפיקוחי
-	-	-	46,948	156,694	סכומים חוץ מאזניים
-	-	7,169	-	7,169	הבדלים הנגרמים מחשיפה עתידית פוטנציאלית
-	-	-	-	-	הבדלים הנגרמים מהבדלים בכללי הקיזוז
-	-	-	-	-	הבדלים הנגרמים מבטחונות משתנים במזומן בפעילות נגזרים
-	-	-	-	-	הבדלים הנגרמים כתוצאה מהעמדת ניי"ע כביטחון
-	-	-	(89)	(89)	הבדלים הנגרמים מיתרות שאינן כפופות לדרישות הון או כפופות לניכוי מבסיס ההון
-	-	165	-	165	הבדלים אחרים
19,636	-	25,825	559,906	715,113	סכומי חשיפה שמוביאים בחשבון למטרות פיקוחיות
ליום 31 בדצמבר 2024					
פריטים שחלה עליהם:					
מסגרת סיכון שוק	מסגרת איגוח	מסגרת סיכון אשראי של צד נגדי	מסגרת סיכון אשראי	סך הכל	
8,248	-	12,177	465,218	485,643	סכום היתרה המאזנית של הנכסים בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי
-	-	6,207	-	452,914	סכום היתרה המאזנית של ההתחייבויות בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי
8,248	-	5,970	465,218	32,729	סכום כולל נטו לפי בסיס האיחוד הפיקוחי
-	-	-	40,402	134,565	סכומים חוץ מאזניים
-	-	7,442	-	7,442	הבדלים שנגרמים מחשיפה עתידית פוטנציאלית
-	-	-	-	-	הבדלים שנגרמים מהבדלים בכללי הקיזוז
-	-	-	-	-	הבדלים הנגרמים מבטחונות משתנים במזומן בפעילות נגזרים
-	-	-	-	-	הבדלים שנגרמים כתוצאה מהעמדת ניי"ע כביטחון
-	-	-	3,212	3,212	הבדלים הנגרמים מיתרות שאינן כפופות לדרישות הון או כפופות לניכוי מבסיס ההון
-	-	57	-	57	הבדלים אחרים
8,248	-	19,676	508,832	630,919	סכומי חשיפה שמוביאים בחשבון למטרות פיקוחיות

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוח הסיכונים

להלן פירוט תמציתי למונחים שנכללו בדוח הסיכונים:

מונחים המתייחסים לניהול הסיכונים בבנק ולהלימות הון

ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת נאותות ההון הכולל של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראת באזל
	Back Testing - תהליך להערכת נאותות תוצאות מודל, במסגרתו נערכת השוואה בין תחזיות המודל לתוצאות בפועל.
	CRM - Credit risk mitigation - שיטות להפחתת סיכוני האשראי, כגון: ביטוח חשיפת האשראי באמצעות ערבות או פיקדון.
	HQLA - High Quality Liquid Assets - נכסים נזילים באיכות גבוהה, אשר ניתן להמירם למזומן בקלות ובמהירות, תוך הפסד ערך קטן או ללא הפסד בתרחיש קיצון.
	KPI - Key performance indicators - אינדיקטורים עיקריים למדידת ביצועים, המשמשים ככלי לגיבוש תובנות לגבי סטטוס ביצוע התהליכים לרוחב הבנק.
	VAR - מודל המשמש לאמידת החשיפה הכוללת למגוון סיכוני שוק. ערך ה-VAR (הערך בסיכון) המתקבל במודל הינו אומדן סטטיסטי להפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש.
	Stressed VAR - אמידת הערך בסיכון (VAR) על בסיס נתונים היסטוריים המתארים תקופת משבר רלוונטית.
	Expected Shortfall VAR - מודל האומד את ממוצע ההפסדים של מודל VAR מעבר לרמת המובהקות שנקבעה במודל VAR.
ב	באזל - באזל II / באזל III - מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים.
ג	EVE - Economic Value of Equity - גישת השווי הכלכלי - גישת השווי הכלכלי לניתוח ואמידת השפעת שינויים בשיעורי הריבית על שוים ההוגן של הנכסים, ההתחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.
ה	הגישה הסטנדרטית - גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי המפקח על הבנקים.
	הון פיקוחי (הון כולל) - ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רוברד 1, הכולל הון עצמי רוברד 1 והון רוברד 1 נוסף. הון רוברד 2. בהתאם להגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
י	יחס הון מזערי - היחס מייצג את דרישות שיעורי ההון הפיקוחי המזעריים שהבנק מחויב להחזיק בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 201.
כ	כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של יתר הנושים של הבנק, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.
מ	מבחני מצוקה (קיצון) - כינוי למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של תאגיד בנקאי בתרחיש קיצון.
	מסמך הסיכונים - מסמך המציג בצורה תמציתית את פרופיל הסיכון של הבנק, על מנת לאפשר לדירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו. מסמך הסיכונים מדווח ומוגש לדירקטוריון בתדירות רבעונית.
נ	נדבך 2 - הנדבך השני במסגרת העבודה של באזל II המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: הבנק יערוך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. המפקח יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם. הבנק מצופה לפעול מעל יחסי ההון המזעריים אשר הוגדרו.
	נדבך 3 - הנדבך השלישי במסגרת העבודה של באזל II אשר מטרתו לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.
	נכסי סיכון - מורכבים מסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק המחושבים בשיטה הסטנדרטית כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201.
ס	סיכון CVA - Credit Valuation Adjustment - הינו המרכיב בשווי הוגן של נגזר אשר מביא בחשבון את סיכון האשראי של הצד הנגדי בעסקה. סיכון CVA הוא הסיכון להפסד משערך לשווי שוק בגין סיכון צפוי של צד נגדי לנגזרים מעבר לדלפק (OTC). כלומר, הפסד בגין ירידה בשווי ההוגן של הנגזרים, בשל עלייה בסיכון האשראי של הצד הנגדי (כגון: ירידת דירוג).
	סיכון אשראי של צד נגדי - הסיכון שהצד השני לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בעסקה.
ש	שיעור המימון (LTV) - היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס.

מונחים המתייחסים לבנקאות ופיננסיים

א	<p>אשראי חוץ מאזני - התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).</p> <p>איגרות חוב - נייר ערך המהווה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת ריבית במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסויים.</p>
ה	<p>הסכם ISDA - הסכם המכסה עסקאות בנגזרים בין בנקים, ומאפשר צירוף וקיזוז לסכום אחד של התחייבויות נטו של אחד הצדדים בכל העסקאות ביחד, בעת התרחשות אירוע פשיטת רגל או אירוע אחר המאפשר סגירת עסקאות על פי ההסכם.</p>
ח	<p>חבות - אשראי מאזני ואשראי חוץ מאזני כהגדרתם בהוראה 313 לניהול בנקאי תקין.</p> <p>חוב בארגון מחדש - חוב בעייתי בארגון מחדש מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).</p> <p>חוב בהשגחה מיוחדת - חוב בהשגחה מיוחדת הוא חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות, שבגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אם החולשות לא יטופלו, עלולה להיגרם הידרדרות בסיכויים לפירעון החוב.</p> <p>חוב נחות - חוב נחות הוא חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות או על ידי יכולת התשלום של החייב, וקיימת אפשרות שהבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו, לרבות חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים שנמצא בפיגור של 60 עד 89 ימים.</p> <p>חוב לא צובר - חוב יסווג כחוב לא צובר כאשר תשלום הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב לא צובר, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיוור.</p> <p>חובות בעייתיים - חובות המסווגים באחד מהסיווגים השליליים הבאים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר.</p> <p>חיתום אשראי - תהליך הכולל ניתוח והערכה של סיכון האשראי הגלום בעסקה, ואישורה בהתאם למדיניות ולנהלים, לשם העמדת האשראי</p>
י	<p>יתרת חוב רשומה - יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנזקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי סכום החוב שנמחק חשבונאית.</p> <p>מכשיר פיננסי חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.</p>
מ	<p>משך חיים ממוצע - מח"מ - אורך החיים הממוצע של איגרת חוב. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עלייה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. משך חיים ממוצע של איגרת מבוטא את רגישות המכשיר הפיננסי לשינויים בשיעורי הריבית. המח"מ מחושב כיחס בין ממוצע משוקלל של תשלומי איגרת החוב למחירה.</p>
נ	<p>נגזרים - מכשיר פיננסי או חוזה אשר שוויו משתנה בתגובה לשינוי במחיר נכס הבסיס (מכשיר פיננסי, נכס פיזי, מדד מחירים, דירוג אשראי או נכס בסיס אחר), דורש השקעה ראשונית קטנה או מינימלית ביחס לסוגים אחרים של חוזים, וצפוי להיות מסולק במועד עתידי.</p>
ס	<p>סינדיקציה - מתן הלוואה על ידי קבוצת לווים במשותף.</p>

מונחים המתייחסים להוראות רגולטוריות

ABC	<p>FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק ה-FATCA האמריקאי - Foreign Account Tax Compliance Act קובע חובת דיווח לרשות המסים האמריקאית (ה-IRS) על חשבונות המוחזקים על ידי דמויות אמריקאיות (U.S Person) במוסדות פיננסיים זרים (מחוץ לארצות הברית).</p>
	<p>LCR - Liquidity coverage ratio - יחס כיסוי הנזילות - מוגדר כיחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל-30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה של חודש קדימה.</p>

מונחים אחרים

ABC	<p>SOX - חקיקה אמריקאית, אשר אומצה בחלקה על ידי בנק ישראל, ומטרתה להסדיר את תחומי האחריות והבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי בארגון.</p>
-----	---

דוח סיכונים

ליום 31 בדצמבר 2025

אינדקס

נ

נגזרים, 95, 94, 74, 70, 64, 59, 58, 57, 55, 50, 49, 30, 29, 25, 24, 21, 21
ניירות ערך, 84, 80, 73, 49, 46, 40, 30, 29, 27, 26, 22, 17, 15, 8, 1, 1
נכסי סיכון, 94, 26, 23, 22, 9, 9

ס

סיכון אסטרטגי, 84, 20
סיכון אשראי, 48, 47, 45, 44, 43, 41, 40, 36, 35, 33, 31, 29, 25, 5, 3, 3
94, 75, 74, 67, 57, 52, 50, 49
סיכון חוצה גבולות, 82, 81, 80, 20, 3, 3
סיכון מוניטין, 83, 75, 74, 20, 11, 3, 3
סיכון מימון, 82, 74
סיכון נזילות, 75, 74, 67, 66, 50, 20, 11, 3, 3
סיכון ציות ורגולציה, 80, 22, 20
סיכון ריבית, 64, 61, 58, 54, 20, 19, 3, 3
סיכון שוק, 94, 75, 74, 63, 57, 54, 50, 25, 3, 3
סיכון תפעולי, 94, 83, 79, 78, 76, 75, 74, 50, 25, 3, 3

ע

עמלות, 95, 40, 31
ענפי משק, 48, 36, 35, 30, 29, 5, 3, 3

ש

שווי הוגן, 94, 63, 61, 58, 25, 25

ת

תגמול, 89, 88, 87, 86, 14, 5, 5
תשואה, 66, 64, 62, 11, 11

א

אשראי, 39, 37, 36, 35, 34, 33, 32, 31, 30, 29, 25, 20, 19, 14, 11, 3, 3
85, 73, 70, 63, 59, 57, 53, 51, 50, 49, 48, 46, 45, 44, 43, 42, 40
95, 94

ד

דיבידנד, 26, 26

ה

הון, 63, 54, 51, 50, 48, 34, 30, 27, 26, 25, 24, 22, 20, 19, 10, 8, 7, 3, 3
94, 87, 86, 85, 82, 81, 80, 79, 76, 75, 66
הון עצמי, 94, 87, 26, 25, 19, 10, 10
הכנסות ריבית, 63, 59, 33, 5, 5
הלבנת הון, 82, 81, 80, 22, 20, 18, 18
הלוואות לדיוור, 95, 45, 40, 33, 26, 26
הליכים משפטיים, 82, 81, 80, 33, 33
הפרשה להפסדי אשראי, 95, 33, 33

ו

יחס המינוף, 27, 26, 10, 3, 3
יחס כיסוי נזילות, 68, 67, 66, 66

ז

כתבי התחייבות נדחים, 94, 26, 26

ח

חגזרי פעילות, 58, 49, 30, 30
מימון, 73, 72, 71, 70, 68, 67, 66, 63, 59, 48, 45, 40, 33, 27, 10, 5, 3, 3
82, 80, 74

מזרחי טפחות
MIZRAHI TEFAHOT

בנק מזרחי טפחות בע"מ

הנהלה מרכזית: רח' ז'בוטינסקי 7

רמת גן, 5252007

www.mizrahi-tefahot.co.il